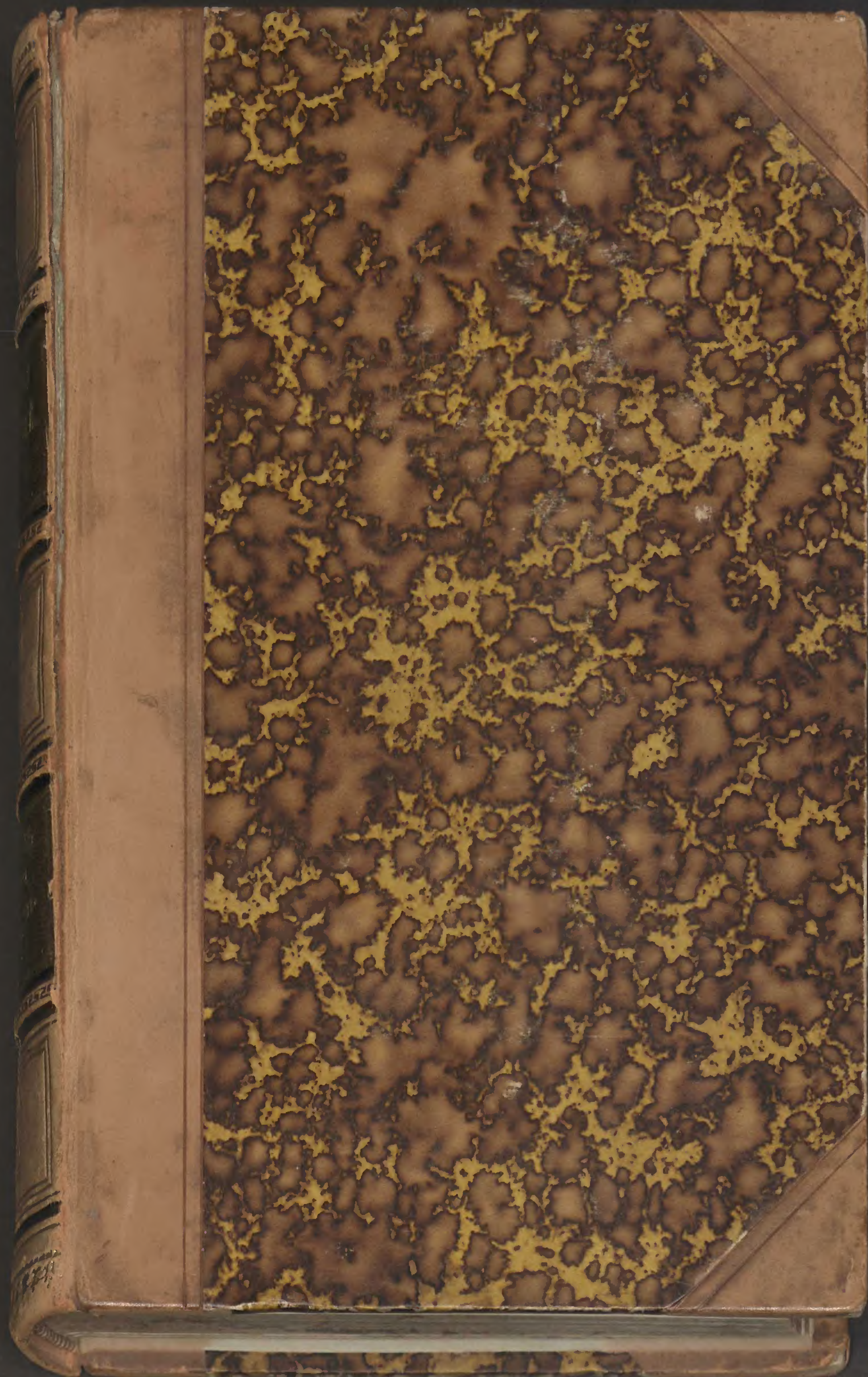

Nordiske Oldskrifter

udgivne

af

det nordiske Literatur-Samfund.

VIII.

Tvær Sögur af GÍSLA SÚRSSYNI,

ved *Konrad Gislason.*

KJØBENHAVN.

Trykt i Brødrene Berlings Bogtrykkeri.

1849.

TVÆR SÖGUR

af

GÍSLA SÚRSSYNI,

udgivne

af

det nordiske Literatur-Samfund,

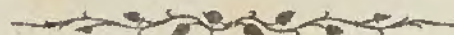
ved

KONRAD GISLASON,

med en Forklaring over Qvadene

af

Dr. S. EGILSSON.

KJØBENHAVN.
TRYKT I BRØDRENE BERLINGS BOGTRYKKERI.
1849.

Fortale.

Sagaen om Gisle Surs Sön findes vel strengt taget i tre forskjellige Bearbeidelser; men da den ene, der betegnes C i Noterne og som indeholdes i AM. 163 P Fol., kun er et slet, i de senere Aarhundreder affattet Udtog, var der ingen Grund til at udgive mere end de to, der her overleveres Almeenheden, og om hvis Udgivelse det er nödvendigt at sige et Par Ord.

I.

Den förste af de to fölgende Sagaer — kaldet i Overskriften Saga Gísla Súrssonar *(jf. S. 3, Note 1; i Sagaens Slutning, 74*[5]*, kaldes den derimod* Gísla saga Súrssonar), *men i Noterne betegnet ved S, og som her begynder S. 3 og gaaer til S. 74 — bör for Tydeligheds Skyld kaldes* Saga Gísla Súrssonar (hin) minni, *i Modsætning til den anden, der oprindelig har været betydelig större, skjöndt Forskjellen nu er ubetydelig. Den* (Saga Gísla Súrssonar minni) *er engang för udgivet, nl. af* Björn Markússon *i hans Sagasamling i Octav (hvis fuld-*

stændige Titel seer omtrent saaledes ud: Agiætar Fornmãna Sögur, Ern m Prick wtgeingnar, Ad Forlage Hr. Vice-Logmañsens Biorns Marcus-Sonar. Kverid Jñbundid Selst Tiju Alnum. Pryckt a Hoolum i Hialltadal / Af Halldore Eriks=Syne. ANNO M. DCC. LVI.), *S. 127 överst — S. 180 Lin. 6. Men foruden at den nævnte Sagasamling er bleven temmelig sjelden, saa maa Sagaen der være trykt efter et maadeligt Haandskrift, der har nedstammet igjennem flere Led fra Skindbogen AM. 556 A i 4. (=Sa i Noterne), hvorfra alle mig bekjendte Haandskrifter af denne Bearbeidelse öiensynlig have deres Udspring. S findes nemlig, foruden i Skindbogen, i fölgende Papirshaandskrifter: 1) i den Arnamagn. Samling — i Folio: 147 (=Sb), 148 (=Sc), 160 (=Sd); i Qvart: 481 (=Se), 552 A (=Sf); 2) i Rask's Samling: 52 (=Sg); 3) i de kongelige Samlinger: tre Haandskrifter, der ikke forekomme i Noterne. Disse sidste (Nr. 3) höre til de allersletteste, og udgjöre for saavidt een Klasse med Sf, g og den holumske Udgave (=Sh); medens de övrige (Sb-e) slutte sig temmelig nöie til Skindbogen, og navnlig Sc er en umiddelbar Afskrift af samme. — Da Sa overalt er læselig og uden Lacuner, danner den saaledes det eneste Grundlag for nærværende Udgave, og der maa gjöres Rede for, i hvilket Forhold denne staaer til hiin, eller med andre Ord, hvilken Udgivelsesmaade her er fulgt. Der gives nemlig, især naar man kun har eet Haandskrift for sig, forskjellige Maader at vælge imellem. Den förste er, at facsimilere Haandskriftet, og saaledes gjöre det fuldkommen tilgængeligt for alle. Den anden, at udgive det ved Typer, der ikke blot udtrykke alle Forkortelser, men gjen-*

give hele Skrivemaaden, med Undtagelse af Bogstavernes foranderlige Form. Den tredie afviger blot deri fra den næstforegaaende, at den oplöser Forkortelserne, men antyder dem (f. Ex. ved Cursiv). Den fjerde oplöser Forkortningerne, uden at antyde dem, og foretager adskillige Forandringer i Ting, som Udgiveren ikke tillægger Værd. Den femte lösriver sig fra alt hvad den anseer for blot graphisk, idet den söger at fremstille den rene Sprogform saaledes som den er i det foreliggende Haandskrift. Den sjette og syvende nöies ikke med Sprogformen paa en saadan given Tid, men vil enten före den tilbage til det foreliggende Skrifts Oprindelighed, eller endog normalisere den. Da nu de tre förste — saa nödvendige de end ere, deels som controlerende, ved Siden af Udgaver, der ere byggede paa andre Principer, deels som de eneste brugbare ved saadanne sproglige Undersögelser, hvor Henviisninger ei kunne undværes — kun have en secundær Vigtighed ved saadanne Skrifter, hvis Indhold synes at gjöre dem skikkede for en större Læsekreds; da endvidere Udgaver af det fjerde Slags, medens de undgaae at stöde Öiet, gjöre Afkald saavel paa sproglig Tydelighed, som paa fuldkommen Brugbarhed ved strengere Sprogundersögelser; og da endelig de to sidste Udgivelsesmaader kun fortjene Paaskjönnelse som Forsög ved Siden af de mere sikkre: saa blev kun den femte tilbage, og det er den, jeg her har fulgt, ligesom ved Droplaugarsona saga. *Ved at overgive Skindbogens Indhold til Trykken, maatte altsaa foretages Forandring: 1) af Bogstavernes blotte Form, f. Ex. af* ꝛ, ſ, ꝼ, ꝺ, *respective til* r, s, f, d, *samt af* ǫ *til* ö *og* æ *(med eller uden Accent)*

til á. I ſtǒck^m 4^{26}, har jeg dog gjengivet ǒ ved o, da det er tvivlsomt, hvorvidt det i andre Haandskrifter (f. Ex. Eyrspennill) ikke sjelden forekommende ö for o udtrykker en Udtale og ikke blot er en graphisk Forvexling, foranlediget ved den hyppige modsatte Brug af o for ö. Med Hensyn til ꜳ maa bemærkes, at Sa har ꜳ̋re 3^{6}, og ꜳ̋rí 3^{9}, samt at den udtrykker önn, 17^{14}, ved ꜳ̋uṅ, hvilket sidste vistnok maa antages at hidröre fra en utydelig Opfatning af au-Lyden, hvis Betegnelse her (i Fölge en meget almindelig Brug) anvendes for ö. Hvad derimod hiint Mandsnavn (det nuværende isl. Ari) angaaer, saa bör den Maade, hvorpaa det skrives de to förste Gange det forekommer i Sa, neppe forklares af et vist historisk Eftertryk (der i Skrivningen forandrede a til et stærkt fremhævet á), men udtrykker snarere en for Ordet oprindeligere Form, der ikke blot svarer bedre til de beslægtede Sprog, men som vil findes bestyrket ved andre Haandskrifter*. Overgangen til Ari synes at finde sin Forklaring i det i al Fald i en religiös Tid mindre behagelige Sammenstöd med det til ári (en Djævel) forandrede árr. — 2) af Vocalernes graphiske Brede, idet, medens paa den ene Side overflödige Accenter udelades, Selvlydene a, ı, o, u, y, e, paa den anden Side, efter Omstændighederne forandredes respective til á, í, ó, ú, ý, è, hvorved bemærkes, at Hvalseyrarþing- sandsynligviis burde hedde Hválseyrarþing-, i Overeensstemmelse med Eyrarhvolsodda 11^{16}, (á=o). — 3) af é (hvis det forekommer), e̋ (ſe̋ 14^{7}, $16^{1.5}$, $17^{11.15}$; ꝼe̋ 3^{11}, 13^{17}, $17^{8.21.24}$; ꝼe̋nu 17^{19}); éé (ſéé 40^{25},

*) Imidlertid har jeg ikke villet afvige fra den antagne Form.

44^{14}; ꝼéé *40^{7}) eller* ee (nee *6^{17};* ꝼee *57^{8}, 63^{6};* ꝼee *1^{24}, 43^{12}, 62^{4} begge Steder, 73^{12}) til* è. *Ligeledes af* ı *(eller* í) *med det i* ͦ *indeholdte* e *til* è, *f. Ex. i* mı͛ *57^{5};* mı͛ *62^{1};* þı͛ *25^{27};* ſı͛ = sibi *paa omtrent 30 Steder;* = videt *i det mindste paa 10 Steder;* hı͛ *6 Gange i det mindste. — 4) af* ı *(eller* í) *til* ì, *eller* e *til* è, *paa enkelte Steder, hvor den nuværende isl. Udtale er* ji. *— 5) af* ı *eller* í *(Accenten over* ı *i de gamle Haandskrifter har nemlig samme Function som Prikken i den moderne Skrift) til* i. *— 6) af* ı *eller* í *til* j; *samt af* ȷ *til* i *eller* í. *— 7) af* o *til* ö, *hvor hiint maa antages at betyde dette, hvilket i övrigt er sjeldent i Sa, da* ö*-Lyden her sædvanlig skrives enten* ǫ *eller* au). *— 8) af* au *(eller* av*; jf. 9) til* ö, *f. Ex. i det sjeldne Ord* örlygi *15^{19}, hvor Sa har* auꝛlygí. *— 9) af* u *til* v *— og omvendt, hvis Sa overhoved kan antages at have noget* v *(og ikke overalt* u). *— 10) af* æ *til* e, *hvor hiint staaer i Stedet for dette, hvilket finder Sted i* Æn *5^{19}, 7^{4}, 17^{20}, 47^{12}, overalt i Begyndelsen af en Linie, og saaledes, at* Æ *er tilföiet i Margen, med en vis Omhyggelighed, der har fremkaldt Anvendelsen af det bredere og omstændeligere* Æ *for* E. *— 11) af* ð *til* ð, *hvor Stillingen forlanger denne Lyd, der altid har været tilstede i det isl. Sprog, uagtet det var forsvundet i Skrivningen, indtil det blev igjen indfört af Rask. (For* seðz, *5^{22}, har Sa* ſeðȝ.) *— 12) af* ȝ, *hvor det synes at savne saavel phonetisk som etymologisk Berettigelse, til* s, *(hvilket vistnok ogsaa burde være skeet ved* unzt, *45^{25}, 57^{15}, og maaskee flere Steder; jf. 7^{23}, 19^{15}. — 12^{20} har Sa* unz). *Det modsatte Tilfælde*

indtræder i gıoꝛſt*, *25^{19}, hvilket Sted i övrigt bidrager til at vise den sande phonetiske Beskaffenhed af den saakaldte lidende Biform. — 13) af* ꝼu (*eller* ꝼv; *jf. 9 ovenfor) til* f; *dog forekommer dette, saavidt jeg husker kun 33^{2}, hvor Sa har* æꝼua (*for* æfa). — *14) af en enkelt Medlyd, foran en anden Medlyd, end* j, v *eller* r, *i samme Stavelse, til en dobbelt, hvor Oprindelsen fordrer det, (f. Ex. i* ƕygſt *6^{11};* legſt *15^{4}, 67^{27}); ligeledes, omvendt, af en dobbelt Medlyd til en enkelt, under de anförte Betingelser (f. Ex. i* mycklu *eller* mycklv *13^{16};* myckla *57^{14}, 68^{16}, 69^{4};* þoꝛpt *46^{16}; ligeledes i* ıngıallʒ ꝺot *73^{11}**. Derimod bör Skindbogens* ottra ꝺal, *61^{7}, gjengives ved* Ottradal, *ligesom* otꝛa ꝺal *40^{23}; heller ikke er* macklıg *forandret til* mak-ligr, *da* l *hörer til den fölgende Stavelse). I övrigt maatte hele denne Sag nærmere undersöges. — 15) af en fordoblet Medlyd efter en Medlyd i samme Stavelse til en enkelt; dog har Sa, saavidt jeg husker, en saadan Fordobling kun i* ƕaꝼtt *57^{9}. — 16) af* gſ *til det sædvanlige* x, *da begge Skrivemaader udtrykke den samme Udtale. Derimod har jeg beholdt* ll *for* rl (*en Afvigelse paa tre Steder maa rettes; Sa har nemlig:* ualla *52^{10},* kall mañlíga *68^{21},* kallm̃lıgaʒt *70^{5}), da der i den tydelige Udtale altid er og har været Forskjel paa disse tvende Lydforbindelser; samt* gh *i* ogh, *ikke fordi det antyder, at* g *har en blöd Lyd — thi dette fölger af sig selv —, men fordi det her udtrykker den endnu friske Fornemmelse af, at* g *er opstaaet*

---

*) *Gjos. Lideform i Sa skrives i det Hele taget med* ʒt (=st); komiz, *57^{3}, staaer i Slutningen af en Linie.*

**) *I Overeensstemmelse hermed burde* Rauðſ ꝼellʒ, *8^{30}, og* Rauð ꝼellʒ, *9^{2}, være gjengivet ved* rauðfelz.

(ligesom ved en Beaanding) af en anden Lyd, og fordi denne Fornemmelse bidrog til at vedligeholde en Vaklen i Udtalen. Et Sidestykke til dette gh *er* th *for* t *eller* ð, *eller rettere for begge; hvorimod* ꝼylgþ, *12^{28}, og* myꝛgþ, *52^{6}, blot synes at beroe paa en uklar Opfatning og derfor ikke ere respecterede. — 17) af* g *til* k *i* myꝛgþ, *52^{6}; jf. næstforegaaende Nr. — 18) af de romerske Taltegn til heelt ud skrevne Talord, hvorved jeg paa nogle Steder vistnok har optaget Former, der ere for nye, idet jeg har holdt mig til Rask. Men for at gjöre dette uskadeligt, er det nok at anföre de Tilfælde, hvor Sa har Taltegn, nemlig: $3^{5.20}$; 4^{25}; 5^{29}; 6^{7} (paa begge Steder),* ^{14}; *$7^{13.18}$* (·ííj·), $^{20.21.24.26.27.29}$ *(begge Steder); $8^{2.4}$ (begge Steder),* $^{9.10.12}$ (þkatlaꝛ ·ij́·), ^{28}; *9^{25}; 10^{13}; $12^{5.7}$* (·cccc·); *$14^{6.7.19.30}$* (·x· ꝼaðma bͤítt); *16^{17}; 17^{25}; $19^{13.23}$; $21^{19.21}$* (·xx·), ^{25}; *$22^{4.18}$; 23^{12}; 27^{7}* (halꝼt ·c·); *28^{16}* (·lx·), ^{17} (·c·); *29^{1}* (·ẋẋẋ·); *30^{15}* (·lx·); *33^{27}; 36^{3}* (·xl·); *$40^{8.10.16.24}$* (·ccc·); *$41^{5.13}$* (ðᵗᵗum kon̄ ·íj·), ^{18}; *$43^{8.29}$* (·ccc·); *46^{6}* (·c·); *47^{8}; 48^{13}; $54^{23.24}$; 56^{9}; 57^{16}; 58^{22}; $61^{9.23}$* (·ccc·); *68^{12}; 69^{20}; $70^{4.20}$* (·ccc·), $^{22-23}$ (·ccc·); *72^{6}* (·xíj·), ^{11}; *73^{15} (begge Steder). — 19) af store og smaa Bogstaver, efter Omstændighederne, (jf. 10 og 20). — 20) af Interpunctionen. — 21) af Forkortelserne, idet de blive oplöste. Naar man vil orientere sig i de Forkortelser, der pleie at anvendes i de gamle islandske Haandskrifter, maa man naturligviis lægge Mærke til de forskjellige Arter deraf, og da anerkjender Sprogbrugen en Hovedinddeling i* skammstafan *(ogsaa* skammstöfun*) og* band. *Det förste Slags, der i Haandskrifterne især bruges ved Personers Navne, og som i disse har*

fremkaldt mangen Forvirring, er den i alle europæiske Sprog brugelige Forkortelse, naar en Punkt eller et Kolon træder i Stedet for det Udeladte. Det sidste derimod bestaaer fornemmelig a) *i Sammentrækning eller Sammensætning af Bogstaver* (*omtrent som i* Dêvanâgari). *Saaledes* (*ogsaa i Sa*) ꝑ *for* pp. — b) *i Anvendelse af Bogstaver, i formindsket Form, over Linien. Da nu et saadant Bogstav deels har forskjellige Betydninger under forskjellige Forhold, deels, som det synes, ofte blot anvendes af Vane, saa opstaae herved ikke sjelden Trivl. Naar jeg saaledes har oplöst* — ủ, *som Fho. til* við, *som Sto.* (*v i om to*) *til* vit; ẻ *til* ekki; *Fho.* ꝼ̉ *til* fyrir; ꝼ͛ðınðū, *70^{13}, til* fríðindum; ꞕ̉mañðe, *20^{16}, til* hrímande; ꞕmañðí, *21^{3}, til* hrímandi; k̉gañða ꝼellí, *9^{11}, til* Kvígandafelli; ꞕᵒ *til* hón; ů *til* voro; añ͛, *5^{1}, 7^{7} paa det förste Sted, 8^{12}, 12^{6}, 37^{31}, $41^{2.9}$, 44^{8} to Gange, 55^{18}, 60^{30}, $70^{26.27}$, 73^{16}, til* annar; yðů͛, *53^{14}, til* yðvar; eín͛, *7^{7}, til* Einar; eín ꞕam͛, *70^{9}, til* Einhamar; *Nævneformens Ha. i Et.* ủ, *$41^{1.5}$, 43^{5}, 48^{11}, til* var; ſtyrk͛ſ, *7^{24}, til* Styrkárs; bı͛tm͛ſ, *57^{24}, til* Bjartmárs; bı͛tm͛ſ ſyn̉, *39^{3}, til* Bjártmárssynir; bı͛tm͛ſ ſoñ, *18^{9}, til* Bjártmárssonum; bı͛tm͛, *8^{30}, til* Bjartmár; bıaꝛt m͛e, *8^{26}, til* Bjartmáre; læk͛ oſſ, *19^{10}, til* Lækaróss; ² *(over Linien) efter Omstændighederne til* ur *eller* r *(alene)*; m̄ lauſt², *15^{16}, og* m̄leſt², *15^{14}, til* mannlöstr *og* mannlestir; eıgᵐ, *17^{12}, til* eigum; tækᵐ, *25^{23}, til* tækum; meġ, *53^{19}, til* megit; uıṫ, *53^{20}, til* vitit; ʀoꝼ, *35^{5}, til* rofit; ꞕ̉, *49^{26}, til* hitt; *saa er herved at bemærke:* ***at*** *medens* við *bestyrkes ved endeel Steder, hvor det skrives heelt ud* (*nl.:* uıð *5^{30}, 6^{5}, 10^{23}, 12^{16}, 16^{19}, 17^{5}, 18^{23}, 46^{30}, 69^{26}, 70^{8}, 71^{6}, $72^{3.13}$;* uıͩ, *i Enden af en Linie, 47^{29};* uíð *17^{7}, 34^{22}, 56^{24},*

61[22], *68*[14], *74*[24]), *beroer* vit *alene paa den af Rask opstillede Forskjel, der dog ingenlunde overalt gjenfindes, og allermindst i nyere Haandskrifter* (*som Sa*); ***at*** é *som Biord ligesaa godt kan betyde* eigi; ***at*** *Fho.* ꝼ̇ *ogsaa kunde oplöses til* firir, fyrer, firer, fyre, fire, *ja endog til* fyr; ***at*** friðindi (*uden nærmere Bestemmelse af Rodvocalen*) *vel er ganske sikkert, men at det er et andet Spörgsmaal, om man* (*med Dr. S. Egilsson i Fms. XII*) *bör læse* friðindi, *eller om det skal udledes af Tillægsordet* fríð-r; ***at*** hrímandi (*og* hrímande) *er et yderst dunkelt og, saavidt mig bekjendt, ellers ikke forekommende Ord, hvis Oplösning derfor maatte blive tvivlsom;* ***at*** *de i Landnamsbogen forekommende* Kvígandafjörðr *og* Kvígandanes *have ledet mig med Hensyn til* Kvígandafell; ***at*** *Forkortelserne* ᚦ̊ *og* ů, *skjöndt udsprungne af de gamle Former, dog maaskee her skulle udtrykke* hún *og* voru; ***at*** annar, yðvar (*Nævneformens Ha. i Et. af det i Attractionsforhold staaende Eiestedord*), Einar, Einhamar, var, *stemme overeens med* anaꝛ (*f. Ex.* 7[7] *paa det sidste Sted,* 8[13], 12[5]), *og lign., men at det ligefuldt er umuligt at afgjöre, om ikke* annarr, 32[16] (*hvor Skindbogen har* anń), *er rigtigere;* ***at*** *Oplösningerne* Styrkár- *og* Bjartmár- (*jf.* ꝼ̇f kona 52[16]) *ere byggede paa etymologiske Grunde — da* Styrkárr *synes at være sammensat af* (*det poetiske*) styr-, *Kamp, og Navnet* Kárr, (*dog maa det tilstaaes, at dettes Form ikke er fuldkommen sikker, hvad Selvlydens Brede angaaer*), *ligesom* Styrbjörn *af* styr- *og* Björn, *men* Bjartmárr *af Tillægsordet* bjart-r, *lys, og* má-r, Má-r, *hvis* r *er blevet væsentligt og har sluttet sig til Stammen —, samt at det sidste modtager en Bestyrkelse af Skrivemaaden* bit maꝛ, 8[20],

(*hvor der burde staae* Bjartmár, *ikke* Bjartmárr), *medens det förste ikke modbevises ved* ſtyꝛkaꝛe, *5*[4], (*jf.* aſgeꝛð *16*[9], ſıa *17*[10]); ***at*** *det ikke er afgjort, om* j *maa tænkes udeladt i* læk oſſ *og* tæ k (*ligesom i* rekkuna, *16*[24], hvorertveggu *13*[7], *det i Skindbogen noget forskrevne* ligga, *10*[9], *o. s. v.*), *eller om man skal antage en usædvanlig stærk Forkortelse;* ***at*** *paa den ene Side* eigim, tækim, *paa den anden Side* megut *og* vitut, *vel ere ældre Former, men at* eigum, tækum (=tækjum), megit, vitit *anbefales baade ved Forkortningsmaaden og ved Skindbogens Analogier;* ***at*** rofat (*35*[5]) *ikke var ganske utænkeligt;* ***at*** *en Sammenblanding af* hitt *og* hit *forekommer 24*[12]; ***at*** mannlöstr, *o. s. v.*, (*givet i Overeensstemmelse med* m̃ *6*[6], m̃lıkan *6*[19], kleıꝼa *60*[14]), *d. e. Noget, der forringer et Menneskes Værd, ikke er aldeles utvivlsomt, efterdi* manlöstr, *o. s. v.*, *vilde betyde Noget, der forringer en Qvindes Værd, og saaledes give en god Mening; samt endelig,* ***at*** *en Tvivl om Rigtigheden af nogensinde at oplöse* ² (*over Linien*) *til* r *alene hæves ved Steder som* ſılꝼit *62*[22], ıðin *71*[8]. — c) *i Anvendelsen af andre Tegn*, α) *over Linien, eller ved dens överste Rand, f. Ex.* ᷫ, ᷤ. *Det förste er opstaaet af* ᵒ², *og betyder saaledes egentlig* or, ór, ur (*jf.* ꝼðaꝛ *57*[18]), *eller* úr, *men anvendes ogsaa omvendt for* ro, (ró?), ru *eller* rú. *Da der nu i Membranen intet Tilfælde forekommer, hvor dette Tegn nödvendig udtrykker* ro (*eller* ró), *medens den derimod har* ᷫte *23*[9], ᷫtlígt *53*[13], gnaðe *12*[1], gnū *25*[23], ðckıth *25*[30], ðckıt *31*[24], ðcku *41*[18], ðcknaðe *47*[12], bgð *43*[7], *o. s. v.*, *saa har jeg ogsaa i Endelserne gjengivet samme ved* ru, *med Undtagelse af* Flyðro-

nese 7^{8}, Flyðroness 8^{1}, Alviðro 8^{14}, *der altsaa maae rettes. Det sidste betegner aldeles overveiende* er, *undtagen hvor det indeholder en Böiningsendelse, i hvilket Tilfælde jeg, da Betydningen her svæver imellem* er *og* ir, *overalt har foretrukket dette sidste, som det sædvanlige.* — β) *i selve Linien, f. Ex. det gjennemstregede* z, *hvilket jeg overalt har oplöst til* ok, *saa at* og, ogh *kun staae i Udgaven, hvor de skrives heelt ud i Sa.* — d) *i Anvendelsen af en Prik over en Medlyd, for at vise, at den skal fordobles*, sjeldnere over den umiddelbart foranggaaende Selvlyd* (*som:* aun̊, *for* önnur, *39*[7] *og 41*[13]*;* ken̊, *f.* kennir, *43*[6]). *Hvor der i Haandskrifterne findes en enkelt Medlyd,* (*uden Fordoblingstegn*), *hvor man ventede en dobbelt, saa har dette vistnok undertiden sin Grund i en virkelig Vaklen i Udtalen, paa en Tid, da Sproget befandt sig i en vis Gjæringstilstand; men i andre Tilfælde derimod er Udeladelsen af Fordoblingstegnet deels ikke andet end en simpel Forglemmelse* (*hvilket jeg har antaget om* ſkogın *for* skóginn *6*[21], ſkınıt *f.* skinnit *26*[18], bíuguȝt *f.* bjuggust *27*[10], ƕuamí *f.* Hvammi *36*[1], ƕuam** *f.* Hvamm *43*[19], ate *f.* átte *44*[7], aulū *f.* öllum *46*[7], ꝼlatt eyꝛ *f.* Flateyjar *48*[10], motte *f.* móte *49*[23], ꝺot̊ *f.* dóttur *73*[11], kuen ſkꝛatte *f.* kvennskratte *52*[17], oꝺleiꝼ ſon̊ *f.* Oddleifsonar *60*[4], eín *f.* einn *60*[11], ſkama *f.* skamma *73*[13]), *deels foraarsaget af Mangel paa Plads,* (*dette sidste synes at være Tilfældet med* lıg̊ *f.* liggr *3*[17], ƕaug̊ *f.* höggr *5*[18], ꝺyngíuń *f.* dyngjunnar *15*[3], lıgıa *f.* liggja *16*[10], ſkapana *f.* skapanna

**) En anden Betydning har denne Prik neppe, i det mindste ikke i Sa, og* ſuṅ, *foran Forholdsformer af det Ord, der betyder Sön, og hvis oprindelige Böiningsæmne er* sunu, *er saaledes vistnok rigtigt gjengivet ved* Sûrr *(jf. S. 3, Anm. 1).*

***) Analogien med* fram *kan i dette Tilfælde have havt nogen Indflydelse.*

17², þan *f.* þann *18¹⁰*, ryni *f.* rynni *24¹⁵*, legi *f.* leggi *40²⁵*, eyıaŕń *f.* eyjarinnar *50¹·¹⁰*, en *f.* enn *63²⁶*, menirn *f.* mennirnir *70¹¹*, ſana *f.* sanna *73¹⁷*. *Over* n *i* en *f.* enn *34²⁰ og 74³ synes Prikken at være smeltet sammen paa det förste Sted med et* y, *paa det sidste med et* ꝼ, *i Linien ovenfor*). — e) *i Brugen af en Streg, hvis Betydning ofte kan være tvivlsom. Det er saaledes ikke aldeles vist (uagtet den övrige Sprogform i Sa synes at tale for det), om* þꝛ — *i Fleertallets Eieform, samt Eentallets Eie- og Hensynsform i Hunk., af Stedordets Böiningsæmne* þei — *er rigtigt oplöst til* þeirr. *eller om Skriveren har meent de oprindeligere Former* (þeira, þeirar, þeiri). *Ligeledes kunde det omtvivles, om* þ *eller* þ̂ (*disse to Former adskilles ikke tydelig i Sa*), *f. Ex. i* þe *eller* þ̂e *3¹*, *virkelig blot betyder* þess, *ligesom i* þ̂aſ *9¹²*. þneſſ þīgſ, *36¹⁹*, *burde vistnok (uden Hensyn til* þg̍mſ, *paa samme Sted, samt mange lignende Tilfælde) være opløst til* Þórsnessþings, *ligesom* þ̂neſ, *18¹¹*, *er oplöst til* þórsnes, (*jf.* þoꝛſ neſſ þingſ *9¹⁶*, þorſ neſe *9¹⁷*). þorkell, *14²⁸*, *er skrevet* þk. *i Sa.* k̄g — *i det Ord, der betyder en Konge — har jeg overalt oplöst til* konung, *skjöndt denne Form sandsynligviis fremtræder noget for stærk i Udgaverne, da f. Ex. Codex Frisianus allerede har det synkoperede* kóng-. honum *skrives i Sa overalt(?)* h̄m; *men* hánum *vilde her være for gammelt. Forkortelser, der enten maae betyde* eng *eller* eing, *har jeg oplöst til* eing, *i Henhold til de Steder, hvor saadanne Ord skrives heelt ud* (gengr, *43⁵*, *er deelt — saaledes:* ge |*) ng — *imellem to Linier*,

*) *Den lodrette Streg betegner her, saavel som i det Fölgende, Overgangen fra en Linie til en anden*

og Udeladelsen af ı *er her sandsynligviis blot en Forglemmelse); derimod viser sig ingen Udvidelse af de övrige Selvlyd foran* ng (*jf.* nœttlangt *16^{24}*). *For* Noreg, Noregi, Noregs *har Skindbogen* noꝛ. (*ogsaa 3^{2}*); *for* orustu, *4^{9}*, oꝛu; *for* Eirekssyni, *18^{8}*, eirſ ſyní (*men* eirekſ ſon *8^{13}*); *for* sýrdæls, *$3^{10.14}$*, ſyꝛðſ. (*eller maaskee* ſyꝛðſ *paa det förste Sted*); *saa at det altsaa er uvist, om her ikke egentlig menes* Norv-, orrustu *eller* orrostu *eller* orostu, *o. s. v.* — *22*) *af fölgende Feil foruden dem, der ere anförte i Noterne:*

uꝑ	*til* upphaf *3^{1}*,
ſuðſuſ (*det mellemste* ſ *lidt forskrevet*)	— sverðsins *4^{10}*,
ellðztí (*unöiagtig Rettelse af* ellð=eldri)	— eldsti *5^{1}*,
eck	— ekki *5^{24}*,
uopa ſkíꝑ	— vopnaskiptit *5^{24}*,
ħomſinſ	— hólmsins *6^{15}*,
kolk·	— Kolbirni *6^{19}*,
kolk·	— Kolbjarnar *7^{10}*,
þæ	— þær *7^{28}*,
rauðſ ꝼellz	— rauðf. *8^{30}*,
þolꝼſ ſon. moſtꝛ ſkegſ	— þórólfsson mostrarskeggs *9^{18}*, (*jf. dog* Ísll. *I, 350*).
uoꝛ þıng	— vorþings *10^{13}*,
þa	— þeirra *10^{19}*.
þīg | m̄	— þingmenn *10^{22}*,
kueð	— kveða *10^{24}*,
bınum	— bindum *11^{13}*, (*jf. dog* finnum *og* fundum).
ıaꝼ	— jafnan *17^{13}*, *45^{4}*, *58^{25}*,

heꝼut	*til* hefðut *20*[5],
ůꝛ(*foranlediget ved det umiddelb. fölgende* ůꝛ?)	— ver *20*[26],
ſam̄	— saman *21*[27],
ſnuð	— snúa *22*[16],
haꝼð	— hafði *23*[22],
bꝛug (*eller* bꝛvg)	— brugðit *23*[23],
eꝛꝼí eꝛꝼí	— erfi *25*[30],
ſteytíſt	— steyptist *26*[25],
ſpſt	— sprettr *26*[28],
buꝼ ꝼeít	— buffeitt *27*[20],
ꝼ	— fara *28*[18],
lækıaínſ	— lækjarins *28*[26],
eīgı̄ (*hvor Tegnet over det sidste* ı *ligner den nedhængende Krog af* æ)	— eingi (*der dogmaaskee skulde hedde* eingin), *29*[5],
kaſk	— kastar *29*[10],
lío | ſıoſıt	— ljósit *29*[17],
þgm |	— þorgrími *29*[26],
ſk | ·alau	— skálanum *29*[31],
ſkyn̄ðılınga	— skyndiliga *29*[32],
þuuꝛꝼ	— þörf *30*[7],
alle	— aller *31*[9],
oſſı | ínſ	— óssins *31*[11],
cke	— ekke *31*[27],
ꝼ	— fram *31*[29],
þgeꝛ (*ikke* þgeꝛ)	— þorgeirr *33*[18],
auðbıo̊gu *eller noget lignende*	— Auðbjörgu *34*[3],
blœ | kapu ıñíıu	— blákápumanninum *37*[26-27],
ætl | uð	— ætluðu *37*[28],

gagn gıo̓t	*til* gagngjört *38^{6}*,
eıreſ ſyní	— Eirekssyni *40^{9}*,
haꝼ |	— haft *40^{12}*,
ſagıȝt	— sagðist *44^{3}*,
kauluᷣ	— körlunum *44^{13}*,
tıðíña	— tíðinda *45^{29}* (*jf. dog 11^{13} ovenfor*),
ſmıðað	— smíðaði *47^{4}*,
lat	— láta *49^{20}*,
m | æl̃t	— mælt *50^{22}*,
b̃gít	— brugðit *51^{30}*,
ʀo	— róa *52^{8}*,
l̃nð	— landi *52^{8}*,
b̃ða b̃unð	— Barðaströnd *54^{14}*,
buð ʀū	— búðarrúm *54^{26}*,
ſagðíſtȝ	— sagðist* *55^{3}*,
gíꝛȝ | ſkañ	— girzkann *55^{15}*,
hug**	— hygg *56^{13}*,
ek(?)	— ok *56^{23}*,
uı̃ | ſuꝛ	— vísur *59^{3}*,
ũaꝛa	— vanari *60^{10}*,
ſkık	— slíkir *60^{27}*,
ꝼela	— fèlagi *60^{29}*,
ꝼí | auꝛ	— för *61^{9}*,
haꝼðe (oꝛð)	— hafe (orðit) *61^{16}*,
naſe	— naser *62^{28}*,
ꝼíng	— fingrgull *63^{16}*,
ꝼy | lñſſ	— fylsniss *67^{23}*,
ſueꝼ haugí	— svefnhöfgi *67^{29}*,

*) *Dog kunde Skrivemaaden* sagðistz *antages at indeholde en vilkaarlig Antydning af, at Lyden* st *endnu ikke var bleven ganske fast i Lydformen.*

**) *Da en saa gammel Form ikke kan forekomme her — i en Sætning, der maa have været ganske forstaaelig for Skriveren — undtagen som Feil.*

ħuſſ	*til* húss *68*[13],
e e	— er *69*[27],
mín3 |	— minnst *70*[7],
ꝼ꞉æꝛí	— frægri *72*[9],
tiðíngí	— tíðindi* *72*[12],
boð | ínu	— borðinu *72*[24].

I nogle Tilfælde har Skriveren selv rettet det Feilskrevne. Saaledes har Sa: tak \| *8*[5], ħema *14*[28]; fæ \| *16*[29]; Rey \| at *med tilföiet* nt *i Margen, 17*[17]; gꝼit *18*[15]; fæk \| *19*[6]; ħeſt *19*[13]; git *30*[11]; mgū *31*[25]; ſnú \| *34*[28]; eıg \| *35*[21]; ꝼínð *39*[9]; kleꝼaıu *40*[19]; ueıtj. \| *43*[28]; uı \| *47*[29]; læt *57*[7]; ꝼa *58*[23]; keyp *70*[21]; ſuıúðig (g *forskrevet*) *70*[24]; út *71*[2]. — *23*) *af fölgende utydelige Steder, foruden dem, der anföres i Noterne:*

b ð (*hvor* a *er bortædt og* b *desuden lidt beskadiget*) *til* bað *6*[18],

apt n *til* aptar enn *6*[20],

b o ȷ (o *og* ȷ *beskadigede*) *til* bjó í *8*[20].

Endvidere er le *i* leggr *12*[27] *lidt utydeligt, og af* m (= mjök) *70*[10] *er kun* m *tilbage. 54*[23] *er det usikkert, om Sa har* ħeꝛuðíu *eller* ħeꝛuðín.

Mere eller mindre mistænkelige Steder, der ikke omtales i Anmærkningerne findes f. Ex. 4[17], *hvor den usædvanlige Udtryksmaade* fylgja með e-m *maaskee beroer paa en Forblanding af Udtrykkene* vera með e-m *og* fylgja e-m; *6*[10], *hvor* þat skaltu ekki segja *er mat og usædvanligt; 14*[22], *hvort* burt *formodentlig staaer feilagtig for* inn (*jf. 97*[14]); *17*[7]

---

*) *Jf. dog* Frumpp. ísl. túngu, Kmh. 1846, *S. 213—14, samt den kjöbenhavnske Udtale af* í n d.

og 17^{10}, *hvor* ok í skapi *og* ok at sjá *synes at være senere Udvæxter;* 27^{23}, *hvor* ei *synes at burde udelades;* 33^{2}, *hvor Ordene* er æfa skylde *neppe ere oprindelige;* 49^{22}, *hvor* þess á (ꝥ. œ *i Sa*) *synes at burde rettes, enten til* þess í, *eller vel snarere til* þá; 53^{1}, *hvor* ok *i al Fald er overflödigt;* 54^{20}, *hvor noget vistnok er udeladt imellem* þingsins *og* þar, *hvis ikke Ordene* til þingsins *ere, ved en ubehændig Forkortelse, satte i Stedet for det Udeladte,* (*jf.* 140^{23-29}); 55^{1}, *hvor* þá *vilde passe bedre end* þar; $70^{5.11}$, *hvor* fjórir (*i Sa* ꝼıoꝛ, *tydeligt paa begge Steder*) *formodentlig skal hedde* þrír*; *o. s. v.*

Med Hensyn til Anmærkningerne (*hvor Forkortelsen „t." anvendes for de forskjellige Former af Gjot. „tilföie"*) *bemærker jeg blot, at hvor noget angives at staae anderledes i Sa, end i Udgaven, saa beroer en saadan Læsemaade naturligviis paa Gisning, samt at de med Cursiv trykte Steder i de islandske Ord indeholde Oplösning af Forkortelser, i hvilket Tilfælde den hele Variant udhæves ved Citationstegn.*

Det nöiagtige Aftryk af Versene, S. 161—68, er indrettet efter samme Princip og paa samme Maade, som det i Udgaven af Droplaugarsona saga; (*dog bruges i nærværende Aftryk* ḫ, — *ikke* h). *Det gjennemstregede* z (*for Bindeordet* ok) *gjengives ved* z (*uden Streg*), *og det i Formen ofte ubestemte Bogstav, der betegner* u *og* v, *overalt ved* u.

---

*) *Udeladelsen af et Object for* gefa (til) $18^{15.16}$, *af* hér *eller* þar *imellem* er *og* fyst 54^{11}, *af* oss (*eller lign., imellem* gefe *og* alla 74^{5-6}, *er rigtig, men usædvanlig.* sèrr (*for* sèr), 30^{16}, *maa tages upersonlig, eller* hann *maa indskydes foran samme. — Med* Gest, 63^{20}, *jf.* Krist (*for* Krists). Þórdísastöðum (*for* Þórdisarstöðum), 73^{3}, *beroer vel paa den svage Udtale of* r. illiga, 45^{5}, *er skrevet saaledes efter Udtale, for* illliga.

II.

Den anden af de to fölgende Sagaer — kaldet i Overskriften Saga af Gísla Súrssyni, *ligesom i Haandskrifterne (der dog begge her have* e *for* i), *men som bör kaldes* Saga Gísla Súrssonar (hin) meiri (*jf. Fortalen S. 1*) — *findes i den arnamagn. Samling i to Papirshaandskrifter (der som Heelhed betegnes P i Anmærkningerne), nl. 149 Fol.* (=*a*) *og 482 Qvart* (=*b*), *begge to skrevne af* Ásgeir Jónsson, *uden Tvivl efter een og den samme Original*, da de stemme saa nöie overeens. For at give en klar Forestilling om disse to Haandskrifter, vil det være tilstrækkeligt at anföre de Regler, der ere blevne fulgte ved Udgivelsen. Jeg har da (for saavidt den prosaiske Deel angaaer), 1) forandret Bogstavernes blotte Form; paa nogle Steder ombyttet store og smaa Bogstaver, tildeels som Fölge af nödvendige Forandringer i Interpunctionen. — 2) tilföiet en Prik efter Taltegnene, hvor de staae som Ordenstal. — 3) forandret* ı (=i) *til* i; í (=i, *hvis* í *forekommer undtagen hvor det bör staae) til* i; j (=i *eller* í, *hvis* j *bruges paa denne Maade) til* i *eller* í; ꜹ (=ö) *til* ö; au (=ö) *til* ö; o (=ö) *til* ö; ꜹ (=au) *til* au; c *og* q *til* k; þ (=ð) *til* ð; s (*for* z) *til* z (*f. Ex. i* brigzl, *98*[5], *hvor P har* brıgſl, brigſl); z (*for* s) *til til* z; z, *i Endelser, med Undtagelse af Lideformen, til* st, *dog saaledes, at Haandskrifternes Skrivemaade anföres i en Anmærkning; af* y (*for* i *eller* í) *til* i *eller* í, *og omvendt; af* r (*for* ur) *til* ur (foðr *til* föður, *o. s. v.*), *samt omvendt af* ur *eller* or (*for* r)

**) Paa en i det ene af Haandskrifterne indlagt Seddel har* Árni Magnusson *skrevet: „Ex bibliotheca Regiâ".*

til r; *af Stedordet* hver- (*for* hvor-) *til* hvor-. — 4) *forenklet urigtigt fordoblede Medlyd* (*altsaa forandret, f. Ex.* allañ, *der synes at hidröre fra en af de senere Afskrivere, til* allan), *og omvendt* (*altsaa forandret* up *til* upp; os — *for* oss — *til* oss; þes — *for* þess — *til* þess; nes — *for* ness — *til* ness; *o. s. v.*) — 5) *oplöst Forkortelser:* ſ:, *efter Omstændighederne, til* sagði, segir, svaraði, svarar, *o. s. v.;* — ᵓ *til* er *i Stammer* (*ogsaa i bet. Dat. af* vera) *og Afledsendelser, naar det ikke staaer som Endestavelse; til* èr, *f. Ex. i Stedordet* vᵓ; *til* ir, *som Endestavelse i et Fleerstavelsesord; til* ìr, *hvor en saadan Stavelse har et i Skrivningen undertrykt* j *foran sig, f. Ex. i* glepìr; *til* yrir *i Forholdsordet* fᵓ; *til* r, *f. E. i* eᵓ (=er); *til* or- *i Stedordet* hver- *for* hvor- (*jf.* 3), *der uden Tvivl hidrörer fra Skjödeslöshed hos en senere Afskriver;* — vͦ *til* voro; fͦ *til* fóro; hͦ *til* hón; ė *og* ēı *til* ekki; ēg *naturligviis til* eigi); v̍, *som Fho. til* við, *som Sto.* (*v i om to*) *til* vit (*hvor derfor* við *staaer som Sto. i Udgaven, uden Variant, er det optaget enten efter begge Haandskrifter, eller efter det ene, hvor det andet har en Forkortelse; det er i Fölge heraf en Feil, naar* v̍ *er anfört som Variant, S. 110 Anm. 2*). — 6) *forandret Ordenes Deling, hvor det er nödvendigt, f. Ex. 157*[19], *hvor Haandskrifterne have* litt at.

Hvad Optagelsen af forskjellige Læsemaader angaaer, har jeg a) *kun troet at kunne oversee Forskjel i saadanne Ting, der, i Fölge det Anförte, ere blevne rettede uden videre.* — b) *for övrigt, i at fastsætte Texten, stillet Haandskrifterne, som saadanne, aldeles lige, og kun fulgt den Regel, at foretrække* **a**, *hvor begge Læsemaader syntes at være*

af lige Værd. — c) *ikke foretrukket de ældste Former, men saadanne, der maatte antages at have staaet i Asgeirs Original. —* d) *foretrukket det, der var skrevet heelt ud, for saadanne Forkortelser, der kunde oplöses i Overeensstemmelse med hine (saaledes har* **a** vær, *men* **b** v̊ *115*[14], *137*[4]*)*;* á *for* o, *i Ord som* kván-fang *(ogsaa* kvonfang*);* i *og* u, *i en Böiningsendelse, eller som Slutningsbogstav i Böiningsæmnet (umiddelbart foran en Medlyd, der udgjör Böiningsendelsen), respective for* e *og* o; r *og* s, *i selve Slutningen af et Ord, respective for* rr *og* ss, *hvor Fordoblingen ikke er etymologisk**; —* ds *(hvor det anvendes af Rask) for* z *(f. Ex. 101*[5], *hvor P. har* Ingiallðz *i* **a**, *og* Ingiallz *i* **b***);* hl, hn, hr, *respective for* l, n, r; pt *for* ft; eigi *for* ekki *(som Biord; — i övrigt forekommer der neppe nogen Collision imellem* eıgı *eller* e͞g *og et* ekki, *der er skrevet heelt ud; men* è *og* e͞ı *kunne oplöses til* eigi, *uagtet jeg, som ovenfor bemærket, har bestemt mig for Oplösningen* ekki, *da dette paa nogle Steder er nödvendigt); normale Skrivemaader for Afvigelser, der ikke udtrykke en forskjellig Lyd***.*

Versene (med Undtagelse af de ganske lette, der findes S. 89, 110 og 111) ere aftrykte aldeles nöiagtig efter **a**, *og enhver Forskjel i* **b** *— med Undtagelse af den blotte Mangel eller Tilstedeværelse af en Prik over* ı *— anfört i Varianterne, der for Versenes Vedkommende alle ere tagne af* **b**. *Derimod er det en Selvfölge, at hvor en Læsemaade ellers forekommer*

---

*) *Dog undtages* hún *og* ei, *da hiint ikke foretrækkes for den forkortede Form af* hón, *og dette ikke for de forkortede Former af* eigi *eller* ekki; *men omrendt.*

**) *Til denne Regel har jeg henfört Biordenes höiere Grad paa* -ar.

***) *Saaledes har* a geva, *for* gefa, *125*[24].

i Anmærkningerne, uden at henföres enten til **a** *eller* **b**, *(jf. 78 Anm. 2, 79 Anm. 1, 81 Anm. 4, 82 Anm. 1, o. s. v.), saa findes den i dem begge, og Textens Læsemaade beroer paa en Rettelse; hvilket naturligviis ogsaa er Tilfældet, hvor begge Haandskrifters fra Texten afvigende Læsemaade anföres (jf. 98 Anm. 10, o. s. v.). — For derved at yde et Bidrag til Kundskab om Haandskrifterne, har jeg ogsaa her gjengivet Varianterne saa nöiagtig som muligt, uden at lempe deres Skrivemaade efter Texten; hvor en Oplösning var uundgaaelig, er den trykt med Cursiv og de islandske Ord ved Citationstegn adskilte fra de danske.*

I den korte Ordsamling tages intet Hensyn til de af Dr. S. Egilsson forklarede Vers.

De (deels forhen anförte) Feil, jeg har opdaget, ere fölgende:

Nu, *4*[1], (*Trykfeil*) *for* Nú.
Barðr, *5*[17], (*Trykfeil*) *f.* Bárðr.
Flyðronese, *7*[8], *f.* Flyðrunese (*jf. Fortalen X-XI*).
Flyðroness, *8*[1] *f.* Flyðruness (*jf. Fortalen X-XI*).
Alviðro, *8*[14], *f.* Alviðru (*jf. Fortalen X-XI*).
Bjartmárr, *8*[20], *f.* Bjartmár (*jf. Fortalen IX-X*).
rauðfelds, *8*[30] *og 9*[2], *f.* rauðfelz (*jf. Fortalen VI Note*).
Hvalseyrarþings, *9*[25], *f.* Hválseyrarþings (*jf. Fortalen IV*).
þat, *16*[3], *f.* þess (*Forkortelsen i Sa er tvetydig*).
annarr, *32*[16], *f.* annar (*jf. Fortalen IX*).
nu, *35*[20] (*imellem* ek *og* vita), (*Trykfeil*) *f.* nú.

þórnessþings, *36*^{19}, *f.* þórsnessþings (*jf. Fortalen XII*).
Eyólfr, *43*^{7}, (*Trykfeil*) *f.* Eyólfi.
unzt *45*^{5}, *57*^{15}, *f.* unst (*jf. Fortalen V*).
ut, *45*^{29}, (*Trykfeil*) *f.* út.
þóptur, *46*^{16}, *f.* þoptur (*hvilken Skrivemaade ogsaa er anvendt 132*^{9}; *jf.* hafa opt verit þopto, *Sturl. I, 175. Selvlyden synes först at være bleven bred ved Assimilationen*).
varla, *52*^{10}, *f.* valla (*jf. Fortalen VI*).
„*S*", *54 Anm. 3.* (*Trykfeil*) *f.* „*Sa*".
Otradal, *61*^{7}, *f.* Ottradal (*jf. Fortalen VI*).
en, *62*^{23}, *f.* enn (*Sa har* eṅ).
með, *68*^{12}, *f.* við (*Sa har* uıð).
karlmannliga, *68*^{21}, *f.* kallmannliga (*jf. Fortalen VI*).
karlmannligast, *70*^{5}, *f.* kallmannligast (*jf. Fortalen VI*).
fær, *72*^{7}, *f.* færr (*Sa har nl.* ꝼæꝛ).
munu, *93*^{18} *og* *94*^{9}, *f.* manu; *Anmærkningen paa begge Steder forandres til:* mano *b.* munu *a.*
56 Anm. 4 udelades Tankestregen.
Til Freyseyjar, *82*^{14}, *bör tilföies som Anm.:* „freys eyar *b*", (*jf. 113 Anm. 2, 123 Anm. 2*).
Anm. 2 S. 110, Anm. 3 S. 128, Anm. 5 S. 134, Anm. 6 S. 135, udelades.

SAGA GÍSLA SÚRSSONAR.

Ved

K. Gislason.

[1] Þat er upphaf á sögu þesse, at Hákon konungr aðalsteinsfóstri rèð fyrir Noregi; ok var þetta á ofanverðum hans dögum. Þorkell hèt maðr; hann var kallaðr skerauke; hann bjó í Súrnadal, ogh var herser ath nafnbót; hann átte sèr konu, er Ísgerðr hèt, ok sonu þrjá barna — hèt einn Are, annar Gísle, þriðe Þorbjörn; hann var þeirra yngstr — ok uxu aller upp heima þar. Maðr er nefndr Ísi; hann bjó í firðe þeim, [er Fibuli[2] heiter, á Norðmæri; kona hans hèt Ingigerðr, enn Ingibjörg dóttir. Ari, son Þorkels sýrdæls, biðr hennar, ok var hón honum gefin, með myklu fè. Kolur hèt þræll, er í burt fór með henne. Maðr hèt Björn hinn blakki[3], ok var besserkr; hann fór um land, ok skoraðe á menn til hólmgöngu, ef ei vildu hans vilja gjöra. Hann kom um vetrinn til Þorkels sýrdæls; Are, son hans, rèð þá fyrir búe; Björn gjörir Ara tvo koste, hvort hann vill [heldr berjast[4] við hann í hólmi þeim, er þar liggr í Súrnadal ok heitir Stokkahólmr, eðr vill hann selja honum í hendr konu sína; hann kaus skjótt, ath hann vill heldr berjast, enn hvortveggja yrðe at skömm, hann ok kona hans; skylde þesse fundr vera á þriggja nátta

---

1) Hier hef sogu Gisla sur sonar *t., som Overskrift, Sa.*

2) *Eller* sem Erfibuli; *Sa har nl.:* sem e' fibuli.

3) *Dette (sidste) Ord fattes i Sa, og er t. efter P., der dog skriver* Blaki.

4) beriazt helld² *fra* [*Sa.*

freste. Nu líðr til hólmstefnu framan; þá berjast þeir, ok lýkr svo, at Ari fellur, ok lætr líf sitt. Þikist Björn hafa vegit til landa og konu. Gísli segir, at hann vill heldr láta líf sitt, enn þetta gangi fram; vill hann ganga á hólm við Björn. Þá tók Ingibjörg til orða: „Eigi var ek af því Ara gipt, at ek vilda þik ekki heldr átt hafa. Kolur, þræll minn, á sverð, er Grásíða heiter, ok skaltu biðja, at hann ljáe þèr; því at þat fylgir því sverðe, at sá skal sigr hafa, er þat hefir til orustu". Hann biðr þrælinn sverðsins, ok þótte þrælnum mikit fyrir at ljá. Gísli bjóst til hólmgöngu, ok berjast þeir, ok lýkr svo, at Björn fellur. Gísli þóttist nú hafa unnit mikinn sigr; ok þat er sagt, at hann biðr Ingibjargar, ok vilde ekki láta góða konu úr ætt ganga, ok færr hennar; nú tekr hann allann fjárhlut, ok gjörist mikill maðr fyrir sèr. Því næst andast faðir hans, ok tekr Gísli allann fjárhlut eptir [hann. Hann lèt[1] drepa þá alla, sem með Birni höfðu fylgt. Þrællinn heimte sverð sitt, ok vill Gísle ekki laust[2] láta, ok býðr hann fè fyrir, enn þrællinn vill ekke annat, enn sverð sitt, ok færr ekke at heldr. Þetta líkar þrælnum illa, ok veitir Gísla tilræðe; var þat mikit sár. Gísli höggr í móte með Grásíðu, í höfuð þrælnum, svo fast, at sverðit brotnaðe, enn haussinn lamdist; ok færr hvorrtveggi bana.

[2] Hèr eptir tekr Þorbjörn við fè öllu, því er átt hafðe faðir hans ok bræðr tveir. Hann býrr í Súrnadal, at Stökkum. Hann biðr konu þeirrar, er Þóra hèt, ok var Rauðsdóttir, úr Friðarey, ok fekk hennar. Þeirra samfarir voru góðar, ok ekki langar, áðr enn þau gátu börn at eiga. Dóttir þeirra er nefnd Þórdís, ok var hón ellst barna þeirra.

1) *Rettet;* „þann leta" *(ved en let forklarlig Skrivfeil) fra* [*Sa.*
2) laust lauft *Sa.*
3) *Sa t. som Overskrift:* capitulum.

Þorkell hèt son þeirra, hinn eldsti; annar Gísli; Ari hinn yngsti; ok vaxa aller upp heima þar. Fundust ekki fremri menn þar í nánd, þeirra jafnaldrar. Ara var fóstr feingit með Styrkáre, móðurbróður sínum; enn þeir Þorkell ok Gísli voro heima báðir. Bárðr hèt maðr; hann bjó þar í Súrnadal; hann var ungr maðr ok hafðe ný-tekit við föðurarfi sínum. Kolbjörn hèt maðr, er bjó á Hellu í Súrnadal; hann var ungr maðr ok hafði ný-tekit við föðurarfi sínum. Þat töluðu sumir menn, at Bárðr fífldi Þórdísi, Þorbjarnardóttur. — Hón var bæði væn ok vitr. — Þorbirni hugnaðe þat illa, ok kvezt ætla, ef Are væri heima, at þá munde ekki vel gefast. Bárðr kvað ómæt ómaga orð — „ok mun ek fara sem áðr". Með þeim Þorkeli var vingott, ok var hann í bragðe með honum; enn Gísla var óþokkath um tal þeirra, sem föður hans. Þat er sagt einn tíma, at Gísli ræðst í ferð með þeim Bárðe ok Þorkeli; hann fór á miðja vega til Grannaskeiðs — svo heitir þar, er Barðr bjó; ok þá er minnst von var, höggr Gísli Bárð banahögg. Þorkell reiddist ok kvað Gísla illa gjört hafa; enn Gísli bað bróður sinn sefast — „ok skiptu vit sverðum, ok haf þú þat, sem betr bítr". Hann brá á glens við hann. Nú sefast Þorkell og seðz niðr hjá Bárðe. Enn Gísli ferr heim ok segir föður sínum, ok líkaðe honum vel. Aldri varð síðan jafn-blítt með þeim bræðrum, ok ekki þá Þorkell vopnaskiptit, ok ekki vilde hann heima þar vera, ok fór til hólmgöngu-Skeggja, í eyna Söxo — hann var mjök skyldr Bárðe — ok var hann þar. Hann eggjar mjög Skeggja, at hefna Bárðar frænda síns, enn ganga at eiga Þórdíse systur sína. Nú fara þeir til Stokka, tuttugu saman; ok er þeir komu á bæinn, mæler Skeggi til mægða við Þorbjörn, „enn til samfara við Þórdísi dóttur þína". Enn Þorbjörn vilde eige gipta honum konuna. Þat var talat, ath Kolbjörn væri í þingum við

Þórdísi. Þótte Skeggja sem hann ylli, er hann[1] gat ekki feingit ráðit, ok ferr til fundar við Kolbjörn ok býðr honum hólmgöngu í eyinni Söxo. Hann kvezt koma mundu, ok sagðist ekki verðr at eiga Þórdíse, ef hann þyrðe ekki at berjast við Skeggja. Þeir Þorkell ok Skegge fóro heim í Söxu og biðu þar hólmstefnunnar við annanu mann ok tuttugasta. Ok er liðnar voro þrjár nætr, fór Gísli ok hittir Kolbjörn, ok spyrr, hvort hann er búinn til hólmstefnunnar. Kolbjörn svarar[1] ok spyrr, hvort hann skal þat til ráðsins vinna. „Þat skaltu ekki segja" segir Gísli. Kolbjörn segir: „Svo hyggst mèr, at ek mun ekki þat til vinna, at berjast við Skeggja". Gísli biðr hann mæla allra manna armastan — „ok þóttú verðir allur at skömm, þá skal ek nú þó fara". Nú ferr Gísli við tólfta mann í eyna Söxu. Skeggi kom til hólmsins, ok segir upp hólmgöngulög ok haslar völl Kolbirni, ok sèr ekki hann þar kominn, nè þann, er gangi á hólminn fyrir hann. Refr hèt maðr, er var smiðr Skeggja. Hann bað, at Refr skylde gjöra mannlíkan eptir Gísla ok Kolbirni — „ok skal annar standa aptar enn annarr; ok skal níð þat standa ávallt, þeim til háðungar". Nú heyrðe Gísli í skóginn, ok svarar: „Annat munu húskallar þínir vinna þarfara; ok máttu hèr þann sjá, er þorer at berjast við þik". Ok ganga þeir á hólm ok berjast, ok heldr skilde hvorr fyrir sik. Skeggi hefir sverð þat, er Gunnlogi hèt, ok höggr með því til Gísla, ok gall við hátt; þá mælti Skeggi:

Gall Gunnlogi;
gaman var Söxu.

Gísli hjó í móte með höggspjóte, ok af sporðinn skildinum, ok af honum fótinn, ok mælti:

---

1) *Faltes i Sa.*

Hrökk hræfrakke;
hjó ek til Skeggja.

Skeggi leyste sig af hólmi, ok gekk ávallt við trèfót síðan. Enn Þorkell fór nú heim með Gisla bróður sínum, ok var nú mjök vel í frændsemi þeirra, og þiker Gísli mikit hafa vaxith af þessum málum.

[1] Bræðr tveir eru nefndir — hèt annar Einar, enn annar Árni — synir Skeggja úr Söxu. Þeir buggu á Flyðronese, norðr frá Þrándheimi. Þeir eflast at liðe um haustit ok eptir um vorit ok fara í Súrnadal til Kolbjarnar ok bjóða honum tvo koste, hvort hann vill heldr fara með þeim ok brenna inni[2] Þorbjörn ok sonu hans, eðr láta þar líf. Hann kjöre heldr at fara. Fara þeir nú þaðan sextíu manna, og koma á Stokka um nótt, og bera eld at húsum. Enn þau voro öll í svefne í skemmu einni, Þorbjörn ok synir hans ok Þórdís. Þar voro inni sýruker tvau í því húse. Nú taka þeir Gísli hafrstökkur tvær, ok drepa þeim í sýrukerin, ok verjast svo eldinum, ok slökkva svo þrysvar þar fyrir þeim eldinn; ok þá eptir feingu þeir Gísli brotit vegginn[3], ok komast svo á burt, tíu saman, ok fylgdu reyk til fjalls, ok komust svo burt úr hundahljóðum. Enn tólf menn brunnu þar inni. Enn þeir þikjast öll þau inni hafa brennt, er til komu. Enn þau Gísli fara unst þau koma í Friðarey til Styrkárs, ok eflast þaðan at liðe, ok fá fjörutíu manna, ok koma á óvart til Kolbjarnar, ok brenna hann inni við tólfta mann; selja nú lönd sín, ok kaupa sèr skip — ok voro á sextíu manna — ok fara á burt með allt sitt, ok koma við eyjar þær, er Æsundar heita, ok liggja þar til hafs. Nú fara þeir þaðan á tveim bátum, fjörutíu

1) *Sa t. en Overskrift, der er utydelig.*
2) *Fattes i Sa.*
3) elldin uegin *(uden Tvivl en blot Skrivfeil)* Sa.

manna, ok koma suðr til Flyðroness. Þeir bræðr, Skeggjasynir, voro þá á leið komnir við níunda mann, at heimta landskyldir sínar. Þeir Gísli snúa til móts við þá, ok drepa þá alla; Gísli vo þrjá menn, enn Þorkell tvo. Eptir þat ganga þeir til bæjar, ok taka þaðan á burtu mikith fè. Gísli hjó þá höfuð af hólmgöngu-Skeggja; því at hann var þá þar hjá sonum sínum.

[1]Síðan fara þeir til skips, ok láta í haf, ok eru úte aukit hundrað dægra, ok koma af hafi vestr í Dýrafjörð, á syðri strönd, í ós þann, er Haukadalsóss heitir. Tveir menn eru nefnder — ok bjó á sinni ströndinni hvorr — Þorkatlar tveir. Annar bjó á Saurum, í Keldudal, á hinni syðri strönd — þat var Þorkell Eireksson; enn annar bjó á nyrðri strönd, í Alviðro — hann var kallaðr Þorkell auðgi. Þorkell fór fystr virðingamanna til skips, ok hitte Þorbjörn súrr; því at hann var svo kallaðr, síðan hann varðist með sýrunni. Öll lönd voro þá ónuminn á hvorretveggju strönd. Nú keypte Þorbjörn súrr land á hinni syðri strönd, á Sæbóle, í Haukadal. Þar gjörðe Gísli bæ, ok búa þar síðan. Bjartmár hèt maðr, er bjó í Arnarfirðe, inn í Botni; enn kona hans[2] hèt Þuríðr, ok var Hrafnsdóttir, af Ketilseyre, úr Dýrafirðe; enn Hrafn var son Dýra, er fjörðinn nam. Þau áttu sèr börn: hèt dóttir þeirra Hildr — hón var ellst barna þeirra; Helge hèt son þeirra, Sigurðr ok Vestgeirr. Vèsteinn hèt austmaðr einn, er út kom um landnám ok vistaðist með Bjartmáre. Hann geingr at eiga Hilde döttur hans. Ok er þau höfðu ekki leingi ásamt verit, gátu þau tvau börn at eiga: Auðr hèt dóttir þeirra, enn Vèsteinn son. Vèsteinn austmaðr var Vègeirsson, bróðir Vèbjarnar sygnakappa. Bjartmár var son Áns rauðfelds, Grímssonar

---

1) *Sa t. en Overskrift, der er utydelig.*
2) *Fattes i Sa.*

loðinkinna, bróðir[1] örvar-Odds, [Ketilssonar hængs, sonar Hallbjarnar hálftrölls.[2] Móðir Áns rauðfelds var Helga, dóttir Áns bogsveigis. Vèsteinn Vèsteinsson gjörðist fardreingr góðr. Þó átte hann bú í Önundarfirðe, undir Heste, þá er hèr[3] var komit sögunni. Kona hans hèt Gunnhildr; Bergr hèt sonr hans, ok Helgi. Nú eptir þetta andast Þorbjörn súrr, ok svo Þóra, kona hans. Nú tekr Gísli ok Þorkell bróðir hans við búinu; enn þau Þorbjörn ok Þóra voru[4] í haug lögð.

[5]Þorbjörn hèt maðr og var kallaðr selagnúpr. Hann bjó í Tálknafirðe, at Kvígandafelli. Þórdís hèt kona hans, enn Ásgerðr dóttir. Þessarar konu biðr Þorkell[6] Súrrson, ok getr hana at eiga; enn Gísli Súrrson bað systur Vèsteins, Auðar Vèsteinsdóttur, ok fekk hana; búa nú báðir saman í Haukadal. Eitthvert haust eðr vor átte Þorkell hinn auðgi, Þórðarson, Víkingssonar, för suðr til Þórsnessþings, ok fylgdu honum Súrrsynir. Í Þórsnese bjó þá Þorsteinn þoskabítr, Þórólfsson mostrarskeggs: hann átte Þóru Ólafsdóttur, Þorsteinssonar: börn þeirra voro þau Þórdís ok Þorgrímr ok Börkr hinn digri. Þorkell lauk málum sínum á þinginu. Enn eptir þingit bauð Þorsteinn heim Þorkeli auðga ok Súrrsonum, ok gaf þeim góðar gjafir at skilnaðe; enn þeir buðu heim Þorsteinssonum, vestr þangat, annat vor, til þings. Ok nú fara þeir heim. Enn ath öðru vore fara þeir vestr þangat, Þorsteinssynir, tólf saman, til Hvalseyrarþings, ok hittust þeir þar ok[7] Súrrsynir; bjóða þeir þá

1) Örvar-Oddr *siges ellers at have været en Sön af* Grimr loðinkinni.

2) *Fra* [*interpungerer Sa saaledes:* ketilſ ſonar hængſ ſon. hall biarn halſ traullz.

3) *Fattes i Sa.* 4) *Fattes i Sa.*

5) *Sa t. som Overskrift:* þorgrimur ſeck þordiſ.

6) *Rettet i Overeensstemmelse saavel med P og C som med Sb-h; Sa har* þb.

7) *Fattes i Sa; men er tilföiet i Overeensstemmelse med Sh (hvor det beroer paa Gisning) og P.*

Þorsteinssonum heim af þinginu; enn áðr skyldu þeir vera at heimboðe hjá Þorkeli auðga; eptir þat fara þeir til Súrrsona ok þiggja þar veizlu góða. Þorgrími lízt systir þeirra bræðra væn ok biðr hennar, ok því næst er hún honum föstnuð, ok er þá þegar gjört brúðkaupit, ok fylgir henne heiman Sæból, ok rèðst Þorgrímr vestr þangat; enn Börkr er eptir í Þórsnese, ok hjá honum systursynir[1] hans, saka-Steinn ok Þóroddr. Nú býrr Þorgrímr á Sæbóle; enn þeir Súrrsynir fara á Hól ok reisa þar góðan bæ; ok liggja þar saman garðar á Hóli ok Sæbóle. Nú búa þeir þar hvorir ok er vinfeingi þeirra gott. Þorgrímr hefir goðorð, ok er þeim bræðrum at honum styrkr mikill. Þeir fara nú til vorþings, eitt vor, með fjörutíu manna, ok voro allir í litklæðum; þar var í för Vèsteinn, mágr Gísla, ok allir Sýrdæler.

[2]Gestr[3] hèt maðr ok var Oddleifsson[4]; hann var kominn til þings ok var í búð hjá Þorkeli auðga. Nú sitja þeir við drykkju, Sýrdæler; enn aðrir menn voro at dómum; því at sóknarþing var[5]. Þá kemr maðr inn í búð þeirra Haukdæla, gasse mikill, er Arnór hèt, ok mælti: „Allmikit er um yðr Haukdæla, er þèr gáit einskiss annars, enn at drekka, enn vilit ekki koma til dóma, þar sem þingmenn yðrir eiga málum við at skiptast; ok þikkir svo öllum, þótt ek kveða upp." Þá mælti Gísli: „Göngum þá til dóma; kann vera, at þetta mæli fleire." Ganga þeir nú til dóma; ok spyrr Þorgrímr, ef nökkurer væri þeir menn, er þyrfte þeirra liðveizlu; — „ok skal ekke eptir liggja þat sem vær megum þeim veita, meðan vær erum uppi, sem vær heitum

---

1) *Gisning i Overeensstemmelse med P. S har* systir *(undtagen for saavidt der til* ſiſter *i Sb er med andet Blæk tilföiet* Syner *over Linien); C ligeledes.*

2) *Sa t. som Overskrift:* ū Lᵗᵗðʒa lag þ̄ʒa.

3) Vesſtr *Sa (her; men rigtigt i det Fòlgende).*

4) oleıpſ ſon *Sa.* 5) *Sa t.* „þar", *sikkert ved en Skrivfeil.*

voro liðe". Þá svarar Þorkell hinn auðgi: „Lítils eru mál þesse verð, er menn eiga hèr við at skiptast; enn vær munum yðr til segja, ef vær þurfum yðvarrar liðveizlu." Ok nú finnst mönnum orð um, hvè skrautligr flokkr þeirra var, eðr um málsenda þeirra, hversu sköruligir voro. Þorkell mælti þá til Gests: „Hvè leingi ætlar þú at kapp þeirra Haukdæla ok yfirgangr mune vera svo mikill?" Gestr svarar: „Ekki munu þeir aller samþykkir hith þriðja sumar, er þar eru nú í þeim flokke." Enn Arnór var hjá þessu þeirra tali, ok hleypr inn í búð þeirra Haukdæla ok segir þeim þesse orð. Gísli svarar: „Hèr mun hann mælt mál talat hafa; enn vörumst vær, at ekki verðe hann sannspárr; enda sè ek gott ráð til þessa, at vær bindum vort vinfeingi með meirum fastmælum, enn áðr, ok sverjumst í fóstbræðralag, fjórir." Enn þeim sýnist þetta ráðligt. Gauga nú út í Eyrarhvolsodda, ok rísta þar upp úr jörðu jarðarmen, svo at báðir endar voro faster í jörðu, ok settu þar undir málaspjót, þat er maðr mátte taka hendi sinni til geirnagla. Þeir skyldu þar fjórir undir ganga, Þorgrímr, Gísli, Þorkell ok Vèsteinn; ok nú vekja þeir sèr blóð ok láta renna saman dreyra sinn í þeirre moldu, er upp var skorin undan jarðarmeninu, ok hræra saman allt, moldina ok blóðit; enn síðan fellu þeir aller á knè, ok sverja þann eið, at hverr skal annars hefna sem bróður síns, ok nefna öll goðin í vitni. Ok er þeir tókust í hendr aller, þá mælti Þorgrímr: „Ærinn vanda hefir ek, þótt ek gjöra þetta við þá báða, Þorkel ok Gísla, mága mína; enn mik skyldir ekke til við Væstein" — ok hnykkir hende sinni. „Svo munu vær þá fleiri gjöra", segir Gísli, ok hnykkir ok sinni hende, „ok skal ek ekki binda mèr vanda við þann mann, er ekki vill við Væstein mág minn". Nú þikkir mönnum um þetta mikils vert. Gísli mælti þá til Þorkels bróður síns: „Nú

fór sem mik grunaðe; ok mun þetta fyrir ekke koma, sem nú er at gjört; get ek ok, at auðna ráðe nú um þetta." Fara nú menn heim af þinginu.

[1] Þat bar til tíðinda um sumarit, at skip kom út í Dýrafirði, ok áttu bræðr tveir, norænir menn; hèt annar Þórir, enn annar Þórarinn, ok voro víkverskir menn at kyni. Þorgrímr reið til skips, ok keypte fjögur hundruð viðar, ok gaf sumt verðit þegar í hönd, enn sumt á frest. Nú setja kaupmenn upp skip sitt í Sandaóse og taka sèr síðan vistir. Oddr er maðr nefndr, ok var Örlygsson; hann bjó á Eyre í Skutilsfirðe; hann tók við stýremönnum. Nú sendir Þorgrímr Þórodd son sinn at bera saman við sinn ok telja; því at hann ætlaðe heim at flytja bráðliga. Ok kemr hann til ok tekr[2] viðinn ok berr saman, ok þikker þó nökkut annann veg um kaup þeirra, enn Þorgrímr hafðe frá sagt. Mælti hann þá illa við austmennina; enn þeir stóðust þat ekki, ok vinna at honum og vega hann. Síðan fara austmenn frá skipi, eptir verk þetta. Þeir fara um Dýrafjörð ok fá sèr hesta ok vilja nú til vistar sinnar; þeir fara dag þann ok um nóttina, unz þeir koma í dal þann, er geingr upp af Skutilsfirðe, ok eta þar dögurð ok fara at sofa síðan. Nú eru Þorgríme sögð tíðinde þesse, ok býst hann þegar heiman ok lætr flytja sigh yfir fjörð ok ferr eptir þeim einn saman. Hann kemr at þeim, þar sem þeir lágu, ok vekr Þórarinn, stingr á honum spjótskapte sínu. Enn hann hleypr upp við ok vill taka til sverðs síns; því at hann kennde Þorgrím. Enn Þorgrímr leggr á honum með spjóte ok vegr hann. Nú vaknar Þórir ok vill hefna fèlaga síns. Enn Þorgrímr leggr hann spjóte í gegnum. Þar heitir nú Dögurðardalur ok Austmannafall. Eptir þetta ferr Þorgrímr

---

1) *Sá t. som Overskrift:* þorgim ðp austmīa. 2) *Maaskee Skrivfeil for* telr.

heim ok verðr nú frægr af ferð þessi. Sitr hann nú í búi sínu um vetrinn. Enn um vorit búa[1] þeir mágar, Þorgrímr ok Þorkell, skip þat, er austmennirnir höfðu átt. Austmenn þessir voro óeirðarmenn mikler í Noregi ok höfðu átt þar óvært. Nú búa þeir skip þetta ok fara utan. Þat sumar fara ok utan Vèsteinn ok Gísli í Skeljavík í Steingrímsfirði. Ok láta hvorertveggu í haf. Önundr úr Meðaldal ræðr fyrir búi þeirra Þorkels ok Gísla, enn saka-Steinn fyrir með Þórdíse á Sæbóli. Ok er nú þetta er tíðinda, rèð Haraldr gráfeldr fyrir Noregi. Þeir Þorgrímr ok Þorkell koma norðarliga at við Noreg skipi sínu ok hitta konung brátt ok ganga fyrir hann ok kveðja hann vel. Konungr tók þeim vel, ok gjörðust þeir honum handgeingnir, ok verðr þeim gott til fjár ok virðingar. Þeir Gísli ok Vèsteinn voro úte enn hundrað dægra ok sigla um vetrnátta-skeið at Hörðalande í myklu fjúki ok ofviðri um nótt, brjóta skipit í spón, enn halda fè sínu ok mönnum.

[2]Maðr hèt skegg-Bjálfi ok átte skip í förum; hann ætlaðe til Danmerkr suðr. Þeir fala at honum skipit hálft. Enn hann kvezt spurt hafa, at þeir voro góðir dreingir, ok gaf þeim hálft skipit, ok launa þeir þegar meir enn fullu. Nú fara þeir suðr til Danmerkr, ok í þann kaupstað, er í Vèbjörgum heitir, ok eru þeir þar um vetrinn, með þeim manni, er Sigradde hèt. Þeir voro þar þrír, Vèsteinn, Gísli ok Bjálfi; ok var gott vinfeingi með þeim öllum, ok gjafaskipte. Enn snemma um vorit bjó Bjálfi skip sitt til Íslands. Maðr hèt Sigurðr, fèlagi Vèsteins, norænn at ætt, ok var þá á Einglande vestr. Hann sende Vèsteini orð ok kvezt vilja slíta fèlag við hann ok þóttist ekki þurfa hans fjár leingr. Ok nú biðr Vèsteinn leyfis, at hann færi at

---

1) *Fattes i Sa, og er tilföiet i Overeensstemmelse med P (samt Sb,e).*

2) *Sa t. som Overskrift:* .G. gıoꝛðı þeıngıñ.

hitta hann. „Því skaltu heita mèr, at þú farer aldri burt af Íslande, ef þú kemr heill út, nema ek leyfa þèr”. Nú játar Vèsteinn því. Ok einn morgin ríss Gísli upp ok geingr til smiðju; hann var allra manna hagastr ok gjör at sèr um alla hluti; hann gjörðe pening, þann er ekki stóð minna enn eyre, ok hnitar saman peninginn, ok eru tuttugu naddar á, tíu á hvorum blutnum, ok þikkir sem heill sè, ef saman er lagðr, ok má þó taka í sundr í tvo hluti. Enn frá því er sagt, at hann tekr í sundr peninginn ok selur annann hlut í hendr Vèsteini ok biðr þá þetta hafa til jarteigna, „ok skulu vit þetta því at eins sendast á milli, at líf annars hvors okkars liggi við. Enn mèr segir svo hugr um, at vit munum þurfa at sendast á milli, þó at vit hittumst eigi sjálfir.” Nú ferr Vèsteinn vestr til Einglands — enn þeir Gísli ok Bjálfi til Noregs ok út, um sumarith, til Íslands, ok varð gott[1] til fjár ok góðrar sæmdar, ok skildu vel sitt fèlag, ok kaupir nú Bjálfe skip hálft at Gísla. Nú ferr Gísli vestr í Dýrafjörð, á byrðingi einum, við tólfta mann.

[2]Nú búa þeir skip sitt í öðrum stað, Þorgrímr ok Þorkell, ok koma út hingat, í Haukadalsárós, í Dýrafjörð, þann sama dag, sem Gísli hafðe áðr burt siglt byrðinginum. Nú hittast þeir brátt, og verðr þar fagnafundr, ok fara nú hvorirtveggju til eigna sinna. Hefir þeim ok gott til fjár orðit, Þorgrími ok Þorkeli. Þorkell var ofláte mikill ok vann ekke fyrir búe þeirra; enn Gísli vann nótt með degi. Þat var einn góðan veðrdag, at Gísli lèt alla menn vinna heyverk — nema Þorkell, hann var einn heima kalla á bænum ok hafðe lagizt niðr í eldhúse eptir dögurð sinn. Eldhúsith var tírætt at leingd, enn tíu faðma breitt; enn

1) *Falles i Sa.*
2) *Sa t. som Overskrift:* „*capitulum*”.

útan ok sunnann undir eldhúsinu stóð dyngja þeirra Auðar ok Ásgerðar, ok sátu þær þar ok saumuðu. Enn er Þorkell vaknar, geingr hann til dyngjunnar, því at hann heyrðe þangat manna-mál, ok leggst þar niðr hjá dyngjunni. Nú tekr Ásgerðr til orða: „Veittu mèr þat, at þú sker mèr skyrtu, Auðr, Þorkeli bónda mínum." „Þat kann ek[1] ekki betr enn þú" sagði Auðr, „ok mundir þú ekki mik til biðja, ef þú skyldir skera Vèsteini bróður mínum skyrtuna." „Eitt er þat sèr" segir Ásgerðr, „ok svo mun mèr þikja nökkura stund." „Löngu vissa ek þat" segir Auðr, „hvat við sig var, ok ræðum ekke um fleira." „Þat þike mèr ekki brigzli" sagðe Ásgerðr, „þótt mèr þikke Vèsteinn góðr; hitt var mèr sagt, at þit Þorgrímr hittist mjök opt, áðr enn þú værir Gisla gefin." „Því fylgdu öngvir mannlestir" segir Auðr; „því at ek tók eingan mann undir Gísla, at því fylgde neinn mannlöstr; ok munu vit nú hætta þesse ræðu." Enn Þorkell heyrir hvert orð, þat er þær mæltu, ok tekr nú til orða, er þær hættu: „Heyr undr mikit! heyr örlygi! heyr mál mikit! heyr manns bana, eins eðr fleire!" ok geingr inn eptir þat. Þá tekr Auðr til orða: „Opt stendr illt af kvenna hjali, ok má þat vera, at hèr hljótist af í verra lagi, ok leitum okkr ráðs." „Hugat hefe ek mèr ráð" segir Ásgerðr, „þat er hlýða mun; enn ekke sè ek fyrir þína hönd." „Hvert er þat?" kvað Auðr. „Leggja upp hendr um háls Þorkeli, er vit komum í rekkju — ok mun hann þetta fyrirgefa mèr — og seigja þá lygi." „Eigi mun því einu mega fyrir hlíta" segir Auðr. „Hvert úrræðe muntú taka?" segir Ásgerðr. „Segja Gísla bónda mínum allt þat er ek á vant at ræða eðr af at ráða." Um aptaninn kemr Gísli heim af verkinu. Þat var vant, at Þorkell var vanr at þakka bróður sínum verkit; enn nú er hann hljóðr

---

1) *Fattes i Sa.*

ok mælti ekke orð. Nú spyrr Gísli, hvort honum sè þungt. „Eingar eru sóttir á mèr" segir Þorkell; „enn sóttum verra er þó." „Hefir ek nökkut þat gjört" segir Gísli, „at þèr þikke við mik ath?" „Sá er eingi hlutr" segir Þorkell, „ok muntu þessa víss verða, þó at síðar sè." Ok geingr nú sinn veg hvorr þeirra, ok varð ekke talat fleira at sinni. Þorkell neytir lítt matar um kveldit ok geingr fystr manna at sofa. Ok er hann var kominn í rekkju, þá kemr þar Ásgerðr og lyptir klæðum ok ætlar niðr at leggjast. Þá tók Þorkell til orða: „Ekke ætla ek þèr hèr at liggja náttlangt ne leingra banne[1]". Ásgerðr mælti: „því hefir svo skjótt skipazt? eðr hvath berr til þess?" segir Ásgerðr. Þorkell mælti: „Bæðe vitu vit nú sökina, þótt ek hafe leingi leyndr verit; ok mun þinn hróðr ekke at meire, þó at ek mæla berara." Hón svarar: „Þú munt ráða verða hugleiðing þinni um þetta; enn ekke mun ek leingi þæfast til hvílunnar við þik; ok um tvo koste áttu at velja. Sá er annar, at þú tak við mèr ok lát sem ekke sè í orðit; ella mun ek nefna mèr votta, nú þegar, ok segja skilit við þik, ok mun ek láta föður minn heimta mund minn og heimanfylgju, ok mun sá kostr, at þú hafir aldri hvíluþröng af mèr síðan." Þorkell þagnaðe, ok mælti um síðir: „Þat ræð ek, at þú gjör hvort þèr líkar; enn ekki mun eg banna rekkuna náttlangt." Hón lýste brátt yfir því, hvorr henne þótte betre, ok ferr þegar í rekkju sína. Ei hafa þau leingi bæðe saman legit, áðr enn þau semja þetta með sèr, svo sem ekke hefðe í vorðit. Auðr kom nú í rekkju hjá Gísla ok segir honum ræður þeirra Ásgerðar ok biðr[2] af sèr reiðe ok bað hann taka nökkut gott ráð ef hann sæe. „Ekki sè ek hèr ráð til" sagði hann, „þat sem duga mun; enn þó

1) *Ordene* ne leingra banne (*i Sa* ne léing^tt bañe) *ere meget dunkle (jf. Ordsaml.).*
2) *Sa t. „þann".*

mun ek ekke kunna þik um þetta; því at mæla verðr einn hverr skapanna málum; ok þat mun fram koma, sem auðit verðr."

[1] Nú líða missarin af hende, ok kemr at fardögum. Þá heimtir Þorkell Gísla bróður sinn á tal við sik ok mælti: „Svo er háttath, frænde" segir hann, „at mèr er ráðabreytne [nökkur í hug[2] ok í skapi; enn því víkr svo við, at ek vil, at vit skiptum fè okkru, ok vil ek ráðast til búlags með Þorgrími mági mínum." Gísli svarar: „Saman er bræðra eign bezt at líta ok at sjá; at vísu er mèr þökk á, at kyrrt sè, ok skiptum eingu." „Ekke má svo leingr fram fara" segir Þorkell, „at vit eigum búlag saman; því at á því verðr stórmikill skaðe, þar sem þú hefir jafnan einn haft önn ok erfiðe fyrir búinu, enn ek tek til einskis höndum, þess sem þrifnaðr sè í." „Tel þú nú ekke at því" segir Gísli, „meðan ek gjöre ekke orð á; höfum vit nú hvortveggja reynt, at margt hefir verit um með okkr ok fátt." Þorkell mælti: „Ekke er undir, hvat um er talað; skipta skal fènu at vísu; ok fyrir því, at ek beiðe skiptiss, þá skaltú hafa bólstað ok föðurleifð okkra, enn ek skal hafa lausafè." „Ef ekke skal öðru við koma, enn vit skiptum, þá gjör þú annathvort — því at ek hirðe ekki, hvort ek gjöre — at skipta eðr kjósa." Svo lauk, at Gísli skipte, enn Þorkell kaus lausafè, enn Gísli hefir land. Þeir skiptu ok ómegð, þat voro börn tvau; hèt sveinninn[3] Geirmundr, enn Guðríðr mærin, ok var hún með Gísla, enn Geirmundr með Þorkeli. Ferr Þorkell til Þorgríms mágs síns ok býrr við hann; enn Gísli hafðe bú epter [ok saknar[4] eingis í

1) *Sa t. som Overskrift: „capitulum".*
2) *Fra [forskrevet og rettet saaledes]* hug nöck[2] *i Sa.*
3) *Gisning i Overeensstemmelse med P; Sa har* fucin.
4) okakn *fra [Sa.*

ath nú sè[1] búit verra enn áðr. Ok líðr nú svo sumarit ok kemr at vetrnóttum. Þat var þá margra manna siðr, at fagna vetri, í þann tíma, ok hafa þá veizlur ok vetrnáttablót; enn Gísli lèt af blótum síðan hann var í Vèbjörgum í Danmörku, enn hann hèlt[2] þó sem áðr veizlum ok allri stórmennsku. Ok nú aflar hann til veizlu mikillar, þá er svo líðr stundum, sem áðr var getit; hann býðr til veizlu þeim báðum nöfnum, Þorkeli Eirekssyni ok Þorkeli auðga, ok mágum sínum, Bjartmárssonum, ok mörgum öðrum vinum ok fèlögum. Ok þann dag, er menn koma þar, tekr Auðr til orða: „Þat er satt at segja, at nú þikke mèr eins manns vant, þess er[3] eg vilde at hèr væri.“ „Hverr er sá?“ kvað Gísli. „Þat er Vèsteinn bróðir minn; hann munda ek kjósa til at njóta hèr fagnaðar með oss.“ Gísli mælti: „Annann veg er mèr þetta gefit; því at ek vilde gjarna gefa til, at hann kæmi hèr nú eigi.“ Ok fellur þetta þeirra tal þar niðr.

[4]Maðr hèt Þorgrímr ok var kallaðr nef. Hann bjó á Nefstöðum, fyrir utan Haukadalsá. Hann var fullr af gjörningum ok fjölkynngi, ok var seiðskratti[5] sem mestr mátte verða. Honum bjóða þeir Þorgrímr ok Þorkell til sín; því at þeir höfðu þar ok boð inni. Þorgrímr var hagr á járn; ok er þess við getit, at þeir ganga til smiðju báðir Þorgrímarnir ok Þorkell ok síðan byrgja þeir smiðjuna; nú eru tekin Grásíðu-brot, er Þorkell hafðe hlotit úr skiptinu þeirra bræðra, ok gjörir Þorgrímr þar af spjót, ok varð þat algjört at kvelde; mál voro í, ok fært í hepte spannar langt. Nú verðr þar at hvílast. Frá því er sagt, at Önundr úr

1) *Fattes i Sa, og er tilföiet i Overeensstemmelse med P.*
2) *Fattes i Sa.*
3) *Forskrevet* ek *i Sa.*
4) *Sa t. som Overskrift:* af þorkminer.
5) *Rettet i Overeensstemmelse med P; Sa har* seið skatt[2].

Meðaldal kom til boðs at Gísla, ok bregðr honum á einmæli ok[1] sagðe, at Vèsteinn væri út kominn, „Ok er hans hingat von.” Gísli bregðr við skjótt ok kallar til sín húskalla sína, Hallvarð ok Hávarð, ok bað þá fara norðr í Önundarfjörð ok hitta Vèstein ok bera honum kveðju „mína, ok þat með, at hann sè heima þar til er ek sæke hann heim, ok kome ekki til boðsins í Haukadal” — ok selr í hendr þeim knýtiskauta, ok var þar í peningr hálfr til jarteigna, ef hann tryðe ekki sögu þeirra ella. Síðan fara þeir ok hafa skip úr Haukadal ok róa til Lækaróss ok ganga þar á land, ok til bónda þess, er þar bjó, á Bessastöðum; hann hèt ok Besse; þeir bera honum orð Gísla, at hann lèðe þeim hesta tvo, er hann átte, ok hètu Bandvettir, er skjótastir voro í Fjörðum. Hann lèr þeim hestana; ok ríða þeir unst þeir komu á Mosvöllu ok þaðan inn undir Hest. Nú ríðr Vèsteinn heiman; ok berr svo til, at þá ríðr hann undir melinn hjá Mosvöllum, er þeir bræðr ríða hit efra, ok farast þeir hjá á miss.

[2]Þorvarðr hèt maðr, er bjó í Holte; húskallar hans deildu um verk ok hjuggust með ljám, ok varð hvortveggi sár — kemr Vèsteinn til ok sættir þá, og gjörer svo, at hvorumtveggum hugnar vel; ríðr nú út til Dýrafjarðar, ok austmenn þrír samt. Enn þeir[3] koma undir Hest, Hallvarðr ok Hávarðr, ok fregna nú hit sanna um ferð Vèsteins — ríðu nú aptr sem þeir mega. Ok er þeir koma til Mosvalla, þá sá þeir manna-reið í miðjum dal, ok var þá leite í millum þeirra; ríða nú í Bjarnardal ok koma til Arnkelsbrekku; þar springa báðir hestarner; þeir renna þá af hestunum, ok kalla. Heyra þeir Vèsteinn nú, ok voro þá

---

1) „*mælti. ok*” *t. Sa.*

2) *Sa t. som Overskrift:* uesteiń kom til gisla.

3) *Gisning; Sa har* „*er*”.

komnir á Gemlufallsheiðe, ok bíða nú ok hittast þeir, ok bera upp erindi sín — bera nú fram peninginn, þann er Gísli sende honum. Hann tekr nú annann pening úr fègyrðli sínum, ok roðnar mjök á at sjá: „Satt eitt segi þit" segir hann, „ok munda ek aptr hafa horfit, ef þit hefðut hitt mik fyr; enn nú falla vötn öll til Dýrafjarðar, ok mun ek þangat ríða; enda em eg þess fúss. Austmenn skulu hverfa aptr. Enn þið stígit á skip" segir Vèsteinn „ok segit Gísla ok systur minni þangatkomu mína." Þeir fara heim ok seigja Gísla. Hann svarar: „Svo verðr nú at vera." Vèsteinn ferr til Gemlufalls, til Lutu frændkonu sinnar, ok lætr hón flytja hann yfir fjörðinn, ok mælti við hann: „Vèsteinn!" sagðe hón, „vertu varr um þik; þurfa muntu þess." Hann er fluttr til Þingeyrar; þar bjó þá maðr, er Þorvaldr gneiste hèt; Vèsteinn geingr þar til húss, ok lèt Þorvaldr honum heimilann hest sinn; ríðr hann nú við hrímande ok hefir sitt söðulreiðe; hann fylgir honum til sauðahúss ok bauð at fylgja honum allt til Gísla. Hann kvað ekki þess þurfa. „Margt hefir skipazt í Haukadal" sagðe hann, „ok vertu varr um þik." Þeir skiljast nú. Ríðr Vèsteinn nú til þess hann kemr í Haukadal, ok var á heiðviðri ok tunglskin. Enn at þeirra Þorgríms, þá láta þau inn naut, Geirmundr ok kona sú er Rannveig hèt; bæser hún nautin, enn hann rekr inn at henne. Þá ríðr Vèsteinn þar um völl, ok hittir Geirmundr hann. [Geirmundr mælti:[1] „Kom þú ekke hèr á Sæból ok far til Gísla ok ver varr um þik." Rannveig hafðe geingit út úr fjósinu, hyggr at manninum ok þikist kenna; og er nautin voro inn látin, þræta þau um manninn, hverr verit hafðe, ok ganga við þat heim. Þeir Þorgrímr sitja við eld, ok spyrr Þorgrímr, ef þau hefðe nökkut manna sèth eðr hitt, eðr um hvat þau

1) *Fra* [*t. efter P.*

þrættest. „Eg þóttumst kenna, at Vèsteinn var hèr kominn" sagðe Rannveig, „ok var í blárre kápu ok spjót í hende ok reið við hrímandi. Enn hvat segir þú, Geirmundr?" „Ógjörla sá ek til; enn húskall ætla ek Önundar úr Meðaldal, ok var í kápu Gísla, enn söðulreiðe Önundar, ok í[1] hende fiskestöng ok veðrar af upp." „Nú mun ljúga annathvort ykkart" sagðe Þorgrímr, „ok far þú, Rannveig, á Hól ok vit, hvath þar er títt." Nú fór hón ok kom til dyra, er menn voro komnir til drykkju. Gísli var í dyrum úte ok heilsaðe henne ok bauð henne þar at vera. Hón kvezt heim skyldu: „Ok vilda ek hitta Guðríðe mey." Gísli kallar á hana, ok varð ekke at erindum. „Hvar er Auðr, kona þín?" segir hón. „Hèr er hón" segir Gísli. Hón geingr út, ok spurðe, hvath hón vilde. Hón kvað smá erinde ein vera, ok komust eingi upp. Gísli bað hana gjöra annathvort, vera þar eðr fara heim. Hón fór heim, ok var þá nökkuru heimskare, enn áðr, ef á mátte gæða, enn kunni eingi tíðindi at segja. Enn eptir um morgininn lèt Vèsteinn bera at sèr töskur tvær, er varningr var í, ok þeir bræðr höfðu með farit, Hallvarðr ok Hávarðr. Hann tók þar úr refel sextögan at leingd ok höfuðdúk tuttugu álna langan ok ofit í glit af gulli í þrim stöðum ok munnlaugar þrjár fáðar með gulle. Þetta bar hann fram ok gaf systur sinni, Gísla ok Þorkeli svarabróður sínum, ef hann vilde þiggja. Gísli geingr ok Þorkatlar tveir á Sæból til Þorkels bróður síns. Segir Gísli, at Vèsteinn var þar kominn ok hann hefir gefit þeim báðum saman gripina, ok sýnir honum ok biðr hann af hafa slíkt er hann vill[2]. Þorkell svarar: „Þó værir þú makkligr, þó at þú eignaðist alla; ok vil ek ekki þiggja gripina; ekki eru launin sýnni enn svo." Ok vill

[1]) *Falles i Sa.*
[2]) *Falles i Sa.*

hann víst ei þiggja. Nú ferr Gísli heim, ok þikkir honum um allt einn veg á horfast.

[1] Nú bar þat til nýlundu á Hóli, at Gísli lætr illa í svefne tvær nætr í samt, ok spyrja menn, hvat hann dreymde. Hann vill ekki segja drauma sína. Nú kemr hin þriðja nóttin, ok fara menn til rekkna sinna; ok er menn höfðu sofit svefn, kemr bylur á húsith, svo mikill, ath af tekr þekjuna alla öðru megin af húsinu. Þat fylgde þessu, at vatn fèll úr himni svo mikith, at þat var með ódæmum, ok tóku húsin at drjúpa, sem líklikt var, er þakit tók at rofna. Gísli spratt upp skjótt ok heitr á menn sína, at skýli. Enn þræll einn var með Gísla, sá er Þórðr hèt, ok kallaðr hinn huglause. Þrællinn var heima; enn Gísli fór, ok nær aller mennirnir með honum, til heyjanna, at duga þeim við. Vèsteinn bauð at fara með þeim; enn Gísli vill ekki þat. Ok nú er mest tóku at drjúpa húsin, þá snúa þau syskin rekkjum sínum um endelangt húsit; enn allir menn aðrir voro burt flýðir úr húsinu, nema þau tvau ein. Nú er geingit inn nökkut fyrir lýsing, hljóðliga, ok þangat at, sem Vèsteinn hvíler. Hann var þá vaknaðr. Eigi finnr hann fyrr, enn hann er lagðr spjóte fyrir brjóstit, svo at stóð í gegnum hann. Enn er Vèsteinn fekk lagit, þá mælti hann þetta[2]: „Hneit þar" sagðe hann — ok því næst gekk maðrinn út. Enn Vèsteinn vilde upp standa; í því fellur hann niðr fyrir stokkinn dauðr. Auðr vaknar við ok kallar á Þórð hinn huglausa ok biðr hann taka vopnit úr undinni. Þat var þá mælt, at sá væri skyldr at hefna, er vopni kippte úr sári; enn þat voro kölluð launvíg, enn ekki morð, er menn lètu vopn eptir í beninni standa. Þórðr var svo líkblauðr maðr, at hann þorðe hvergi í nánd at koma.

---

1) *Sa t. som Overskrift:* „þorgrimr drap vestein".
2) „er hann fekk lagit" *t. Sa.*

Gísli kom þá inn, ok sá, hver efni í voro, ok bað Þórð vera kyrran. Hann tók sjálfr spjótit úr sárinu ok kastaðe alblóðugu í örk eina ok lèt eingan mann sjá ok settist á stokkinn. Síðan lèt hann búa um lík Vèsteins eptir þeirre siðvenju, er þá var, í þann tíma. Vèsteinn var mjök harmdauða bæðe Gísla ok öðrum mönnum. Þá mælti Gísli til Guðríðar fóstru sinnar: „Þú skalt fara á Sæból, ok vita, hvath menn hafast þar at; sende ek þik fyrir því þangat, ath ek trúe þèr bezt um þetta ok annat; ok kunn at segja mèr, hvat menn hafast þar ath." Hón ferr ok kemr á Sæból; þeir voro upp risnir, ok sátu með vopnum, Þorgrímar tveir ok Þorkell; ok er hón kom inn, var henne heilsath óbrátt — því at fólk var flest fámálugt. Þó spyrr Þorgrímr hana tíðinda. Hón sagðe víg Vèsteins eðr morð. Þorkell svarar: „Tíðindi munde oss þat hafa þótt eina stund". „Sá maðr er þar látinn" segir Þorgrímr, „er vær erum allir skyldir til virðing at veita, ok gjöra hans útferð sem sæmiligasta ok heygja hann; ok er þat satt at seigja, at slíkt er mikill mannskaðe; máttu ok segja svo Gísla, at vær munum þar koma í dag." Hón ferr heim, ok segir Gísla, at Þorgrímr sat með hjálm ok sverð ok öllum herbúnaðe, enn Þorgrímr nef hafði belöxi í hende, enn Þorkell hafðe sverð ok brugðit af handfang — „Allir menn voro þar upp risnir, sumir með vopnum." „Slíks var at von" segir Gísli.

[1] Gísli býst nú til ath heygja Vèstein, með allt lið sitt, í sandmel þeim, er á stenzt ok Seftjörn, fyrir neðan Sæból. Ok er[2] Gísli var á leið kominn, þá fara þeir Þorgrímr með marga menn til haugsgjörðarinnar. Enn þá er þeir höfðu veitt Vèsteini umbúnath, sem siðr var til, gekk Þorgrímr at

1) *Sa l. som Overskrift:* uest' ur heygd[2].
2) *Falles i Sa.*

Gísla ok mælti: „Þat er tíðska" segir hann „ath binda mönnum helskó, þá er þeir skulu ganga á til Valhallar, ok mun ek þat gjöra við Vèstein." Ok er hann hafðe þat gjört, þá mælti hann: „Ekki kann ek[1] helskó at binda, ef þesser losna." Eptir þetta setjast þeir niðr fyrir utan hauginn ok talast við ok láta allólíkliga, at nökkur vite, hverr þenna glæp hefir gjört. Þorkell spurðe Gísla: „Hversu berst Auðr af um bróðurdauðann? hvort grætr hón mjök?" „Vita muntu þat þikkjast" segir Gísli; „hón berst af lítt ok þiker mikit. — Draum dreymde mik" segir Gísli „í fyrre nótt, ok svo í nótt: enn þó vil ek ekki á kveða, hverr vígit hefir unnit; enn á hith horfir um draumana. Þat dreymde mik hina fyrre nótt, at af einum bæ hrökktist höggormr ok hjöggi Vèstein til bana. Enn hina síðare nótt dreymde mik, at vargr rynni af sama bæ ok bite Vèstein til bana. Ok sagða ek því hvorngan drauminn, fyrre enn nú, ath ek vilda, ath hvorgi rèðist." Ok þá kvað hann vísu:

Betr hugða ek þá, brigði
(biðkað ek draums hins þriðja)
síks, af svefne vöktum,
sárteina, Vèsteini,
þá er vær í sal sátum
Sigrhadds, við möð gladdir,
(komst ei maðr á milli
mín nè hans) at víni.

Þorkell spurðe þá: „Hversu berst Auðr af um bróðurdauðann? hvort grætr hón mjök?" „Opt spyrr þú þessa, frænde!" segir Gísli, ok er þèr mikil forvitni á at vita þetta." Gísli kvað vísu:

---

1) *Fattes i Sa.*

Hylur á laun und líni
linnvegs skap (kinna)
gríðar (less úr góðum)
gefn (èl kerum svefna).
Eik ber (angri) lauka
(eirekks) brá (geira)
(bróður) dögg á beiðe
blíð öndvegi síðan.

Ok enn kvað hann:

Hrynja lætr af hvítum
hvarmskógi gná bauga
hrönn, reifingum hranna,
hlátrbann- í knè svanna.
Hnetr less (enn þreyr þessum)
þögn (at mærðar rögni)
snáka túns af sínu
sjóneple bölgrónu.

Nú ganga þeir bræðr heim eptir þetta báðir saman. Þá mælti Þorkell: „Mikil tíðindi hafa hèr gjörzt, ok munu þèr verða nökkuru meiri tíðinde, með harmi, enn oss; enn ekki at síðr verðr hverr með sjálfum sèr leingst at fara. Vilda ek, at þú lètir þèr ekki þetta svo mikils fá, at menn renne þar af því grunum í; vilda ek, at vær tækum upp leika, ok væri nú svo vel með oss, sem þá er bezt hefir verit." „Þetta er vel mælt" seger Gísli, „ok vil ek þat gjarna, ok þó með þeim hætte, ef nökkut kann þat til at bera á þinni æfi, at þèr þikke jafn-mikit, sem mèr þikkir þetta, þá skaltu mèr því heita, at gjöra þá með sama hætte, sem þú beiðir mik nú." Þessu játar Þorkell. Síðan fara þeir heim, ok er þá drukkith erfi eptir Vèstein. Ok er þat er

gjört, ferr hverr heim til síns heimiliss, ok var nú allt kyrrt.

[1] Tókust nú upp leikar, sem ekke hefðe í orðit. Eiga þeir mágar optast leik saman, Gísli ok Þorgrímr, ok verða menn ekki ásáttir, hvorr sterkare er; enn þó ætla flestir Gísla aflameira.. Þeir leika knattleika á tjörn þeirri, er Seftjörn heitir[2]; þar var jafnan fjölmennt. Þat var einn dag, þá er flesta lagi var komit, ath Gísli bað jafnliga skipta til leiksins. „Þat viljum vær víst" segir Þorkell;. „enda viljum vær, at þú sparer þá ekke af við Þorgrím; því at þat orð flyzt af, at þú sparist við; enn ek ynna þèr allvel, at þú feingir sem mesta virðing af, ef þú ert sterkare." „Ekke höfum vit þat reynt hèr til" segir Gísli; „enn þó má þat vera, at þar komi, at vit reynum." Nú leika þeir, ok hefir Þorgrímr ekke við — fellde Gísli hann ok bar út knöttinn. Þá vill Gísli taka knöttinn; enn Þorgrímr heldr honum ok lætr hann ekki því ná. Þá feller Gísli svo hart Þorgrím, svo hann hafðe ekke við, ok af gekk skinnit af knúnum, enn blóð stökk úr nösunum, af gekk ok kjötit af knjánum. Þorgrímr stóð seint upp; hann leit til haugsins Vèsteins ok mælti:

Geir í gumna sárum
gnast; ek kann ei lasta.

Gísli tók knöttinn á skeiðe ok rekr á mille herða Þorgrími, svo at hann[3] steyptist á fram, ok mælti:

Böllr á byrðar stalle
brast; enn ek kann ei lasta.

Þorkell sprettr upp ok mælti: „Nú má þat sjá, hverr sterkastr er, eðr mestr atgjörfimaðr er; ok hættum nú."

---

1) *Sa tilföier som Overskrift:* G. gıoꝛðı ueızla.

2) *Fattes i Sa.*

3) *Fattes i Sa, og er tilföiet i Overeensstemmelse med P.*

Ok svo gjörðu þeir. Tókust nú af leikarner, ok líðr á sumarit, ok fættkaðist nú heldr með þeim Þorgrími ok Gísla. Þorgrímr ætlaðe at hafa haustboð at vetrnóttum ok fagna vetri ok blóta Frey, ok býðr þangat Berke bróður sínum ok Eyjólfi Þórðarsyni ok mörgu öðru stórmenne. Gísli býr ok til veizlu ok býðr til sín mágum sínum úr Arnarfirðe ok Þorkötlum tveimr, ok skorte ekki hálft hundrað manna at Gísla. Drykkja skylde vera at hvorratveggja, ok var stráð gólf á Sæbóli af sefinu af Seftjörn. Þá er þeir Þorgrímr bjuggust um ok skyldu tjalda húsin, enn boðsmanna var þangat von um kveldit, þá mælti Þorgrímr við Þorkel: „Vel kæmi oss nú reflarnir, þeir hinir góðu, er Vèsteinn vilde gefa þèr; þætte mèr, sem þar væri langt í mille, hvort þú hefðir þá með öllu, eðr hefðir þú þá aldri; ok vilda ek nú, at þú lètir sækja þá." Þorkell svarar: „Allt kann sá er hófit kann, ok mun ek ekki eptir þeim senda." „Ek skal þat gjöra þá" sagði Þorgrímr, ok bað Geirmund fara. Geirmundr svarar: „Vinna mun ek nökkut; enn ekke er mèr um at fara." Þá geingr Þorgrímr at honum ok slærr hann buffeitt mikit ok mælti: „Far nú þá, ef þèr þikkir nú betra." „Nú skal fara" sagðe hann, „þó at nú sè verra; enn vit þat fyrir víst, at hafa skal ek vilja til at fá þèr þar fylu er þú færr mèr fola, ok er þó ei varlaunat." Siðan ferr hann. Ok er hann[1] kemr þar, þá eru þau Gísli ok Auðr búin at láta upp tjöldin. Geirmundr berr upp erindit ok sagði allt sem farit hafði. „Hvort viltu, Auðr, ljá tjöldin?" sagðe Gísli. „Ekki spyrr þú þessa af því, at þú vitir ekki, at ek vilda, at þeim væri hvorke þetta gott gjört, nè annat, þat er þeim væri til sæmdarauka." „Hvort vilde Þorkell bróðir minn?" sagðe Gísli. „Vel þótte honum, at ek færa eptir." „Þat skal ærit eitt til"

[1]) *Fattes i Sa.*

sagðe Gísli, ok fylgir honum á leið ok færr honum gripina. Gísli geingr með honum, ok allt at garðe, ok mælti: „Nú er þann veg, at ek þikjumst góða hafa gjört ferð þína, ok vilda ek, at þú værir mèr nú leiðetamr um þat sem mik varðar, ok sèr æ gjöf til gjalda, ok vilda ek, at þú lètir lokur frá hurðum þrimr í kveld; ok mættir þú muna, hversu þú vart beiddr til fararinnar." [1] Geirmundr svarar: „Mun Þorkeli bróður þínum við eingu hætt?" „Við alls eingu" sagði Gísli. „Þá mun þetta áleiðiss snúast" sagðe Geirmundr. Ok nú, er hann kemr heim, kastar hann niðr gripunum. Þá mælti Þorkell: „Ólíkr er Gísli öðrum mönnum í þolinmæðe, ok hefir hann betr enn vær." „Þessa þurfum vær nú" segir Þorgrímr; ok láta upp refilinn. Síðan koma boðsmenn um kveldit. Og þykknar veðrit; gjörir þá logndrífu um kveldit ok hylur stigu alla.

[2] Börkr ok Eyjólfr koma um kveldit með sex tigu manna, ok var þar hundrað manna, enn hálft at Gísla. Tóku menn til drykkju um kveldit, ok fara menn í rekkjur eptir þat ok sofa. Gísli mælti við Auðe konu sína: „Ek hefe ekke gefit heste Þorkels hins auðga, ok gakk þú með mèr ok lát loku fyrir hurð ok vake, á meðan ek geing í burt, ok lát frá loku, er ek kem aptr." Hann tekr spjótit Grásíðu úr örkinni, ok er í kápu blárre ok í skyrtu ok í línbrókum, ok geingr hann síðan til lækjar þess, er fellr á milli bæjanna, ok tekit var neytingarvatn af hvorumtveggja bænum. Hann geingr götu til lækjarins, enn veðr síðan lækinn til götu þeirrar, er lá til hins bæjarins. Gísla var kunnig húsaskipan á Sæbóle; því at hann hafðe gjört þar bæinn; þar var innangeingt í fjós. Þangat geingr hann; þar stóðu

---

1) *Sa tilföier* ȷ — *sandsynligviis en blot Skrivfeil, med mindre der skulde staae* ȷ ðag (*d. e.* i dag).

2) *Sa tilföier som Overskrift:* „G. ðrap þorgrım".

þrír tigir kúa hvorum megin; hann knýtir saman halana í nautunum ok lýkr aptr fjósinu ok býrr svo um, at ekki má upp lúka, þó at innan sè til komit. Síðan ferr hann til mannhúsanna, ok hafðe Geirmundr geymt hlut verka sinna; því at loka var eingi fyrir hurðum. Geingr hann nú inn ok lýkr aptr hurðunni, sem um aptaninn hafðe verit um búit. Nú ferr hann at öllu tómliga. Eptir þat stendr hann ok hlýðist um, hvort nökkurir vekte, ok verðr hann þess varr, at aller menn sofa. Þrjú voru log í skálanum. Síðan tekr hann sefit af gólfinu ok vefr saman, kastar síðan í ljósit eitt, ok slokknar þat. Eptir þat stendr hann ok hyggr at, hvort nökkurr vaknar við, ok finnr hann þat ekke. Þá tekr hann aðra sefvisk, ok kastar í þat ljós, er þar var næst, ok slökkvir þat. Þá verðr hann þess varr, at ekki munu aller sofa; því at hann sèrr, at ungs manns hönd kemr á et þriðja ljósit ok kippir ofan kolunni ok kæfir ljósit. Nú geingr hann innar eptir húsinu, ok at lokhvílunni, þar er þau Þorgrímr hvíldu, ok systir hans, ok var hnigin hurð á gátt, ok eru þau bæði í rekkju. Geingr hann þangat og þreifast fyrir ok tekr á brjóste henne, ok hvílde hún nærr stokke. Síðan mælti hón Þórdís: „Því er svo köld hönd þín, Þorgrímr?" ok vekr hann. Þorgrímr mælti: „Viltu at ek snúest at þèr?" Hón hugði at hann legði höndina yfir hana. Gísli bíðr þá enn um stund ok vermer höndina í serk sèr; enn þau sofna bæðe; nú tekr hann á Þorgrími kyrrt, svo at hann vaknaðe. Hann hugðe, at hún Þórdís vekte hann, ok snèrist þá at henne. Gísli tekr þá klæðin af þeim annarri hende, enn með annarre leggr hann í gegnum Þorgrím með Grásíðu, svo at í beðinum nam stað. Nú kallar hón Þórdís ok mælti: „Vake menn í skálanum! Þorgrímr er veginn, bóndi minn." Gísli snýrr í burt skyndiliga til fjóssins, geingr þar út sem hann hafðe

ætlat, ok lýkr aptr eptir sèr rammliga; snýrr heim síðan hina sömu leið, ok má hvergi sjá spor hans. Auðr lætr lok frá hurðu, er hann kom heim, ok ferr hann í sæng sína, ok lætr sem ekke sè í orðit, eðr hann eigi um ekke at vera. Enn menn aller voro ölærir á Sæbóli ok vissu ekki hvat af skylde ráða; kom þetta á þá óvara, ok urðu því ekki tekin þau ráð sem dygði eðr þörf var á.

[1] Eyólfr mælti: „Hèr eru orðin mikil tíðindi ok ill, ok er fólk þetta vitlaust, er hèr er. Nú sýnist mèr þat ráð, at kveikja ljós, ok hlaupa til dyranna, svo at vegandinn megi ei út komast." Ok svo var gjört. Þikkir mönnum, er ei verðr við vegandann vart, sem sá muni þar nökkurr inni vera, er verkit hefir unnet. Líðr nú til þess, er dagr kemr; er þá tekit lík Þorgríms ok burtu kippt spjótinu ok til graptar búit, ok er þar at sex tigir manna; fara nú á Hól til Gísla. Þórðr hinn huglause var úte; ok er sèrr liðit, hleypr hann inn, ok segir, ath herr manns ferr at bænum, ok var hann allmjök flaumóse. „Þat er vel þá", segir Gísli, ok kvað vísu:

Fellur eigi ek fullum
(fólkrunn hjarar!) munni
(róðit hefi eg margra manna
morð) við hverju orðe.
Látum vær, þótt voga
viggrunnr hniginn liggi,
(kominn er þyss í þessa
þjóð) um oss sem hljóðast.

Nú koma þeir á bæinn, Þorkell ok Eyólfr; ganga at lokrekkju þeirre, sem Gísli hvíldi í ok kona hans; enn Þorkell, bróðir Gísla, geingr upp fyrir í hvílugólfit, ok sèr, hvar at

1) *Sa tilföier som Overskrift:* capitulum.

skórr Gísla liggja, frosnir ok snæugir aller; hann skaraðe þá upp undir fótborðit, ok svo, at ekki skylde sjá þá aðrir menn. Nú fagnar Gísli þeim, ok spyrr tiðinda. Þorkell kvað bæði mikil ok ill, ok spyrr, hverju gegna mundi, eðr hvað þá skal til ráða taka. „Skammt er þá mille illra verka ok stórra" segir Gísli; „viljum vær til þess bjóðast at heygja Þorgrím, ok eigu þèr þat at oss, ok er þat skylt, at vær gjörum þat með sæmd." Þetta þiggja þeir, ok fara aller saman á Sæból, til haugsgjörðar, og leggja Þorgrím í skip. Nú verpa þeir hauginn eptir fornum sið; ok er búit er at lykja hauginn, þá geingr Gísli til óssins, ok tekr upp stein einn, svo mikinn sem bjarg væri, ok leggr í skipit, svo at nær þótte hvert trè hrökkva fyrir, enn brakaðe mjök í skipinu, og mælti: „Eigi kann ek skip at festa, ef þetta tekr veðr upp." Þat var nökkurra manna mál, at ekki þótte allólíkt fara því er Þorgrímr hafðe gjört við Væstein, er hann rædde um helskóna. Nú búast þeir heim frá hauginum. Þá mælti Gísli við Þorkel bróður sinn: „Þat þikkjumst ek at þèr eiga, bróðir, at nú sè okkart vinfeingi sem þá er bezt hefir verit; ok tökum nú upp leika." Þorkell tekr því vel. Ok fara nú heim hvorirtveggju. Gísli hefir nú ekki allmannfátt, ok er nú slitit boðinu, ok gefr Gísli góðar gjafir sínum boðsmönnum.

[1] Nú er erfi drukkit eptir Þorgrím, ok gefr Börkr góðar vingjafir mörgum mönnum. Þat er næst til tíðinda, at Börkr kaupir at Þorgrími nef, at hann seidde seið, at þeim manni yrðe ekke at björg, er Þorgrím hefðe vegit, þó at menn vilde duga honum. Oxe níu vetra gamall var honum gefinn til þess. Nú flytr Þorgrímr fram seiðinn, ok veitir sèr umbúð eptir venju sinne, ok gjörir sèr hjall, ok fremr hann þetta fjölkynngiliga með allri ergi ok skelmiskap.

1) *Sa tilföier som Overskrift:* capitulû.

Varð ok sá hlutr einn, er nýnæmum þótte gegna, at aldri feste snjó utan ok sunnan á haugi Þorgríms, ok ekki fraus; ok gátu menn þess til, at hann munde Frey svo ávarðr fyrir blótin, [at hann munde[1] ekki vilja, at frère á mille þeirra. Því fór fram um vetrinn, ok eiga þeir bræðr leika saman. Börkr geingr þar í bú með Þórdíse, ok færr hennar. Hón fór ekki ein saman, þá er þetta var, ok fæðir hún svein, ok er hann vatne ausinn, ok er fyst nefndr Þorgrímr, eptir föður sínum; ok er hann vex upp, þótte þeim hann þungr í skaplynde ok óeirinn, ok var snúit nafninu, ok kallaðr Snorre goðe. Börkr bjó þar þau missere, ok eiga þeir leika saman. Kona er nefnd Auðbjörg, er bjó í ofanverðum dalnum, á[2] Annmarkastöðum. Hún var systir Þorgríms nefs. Hón hafðe átt sèr bónda, er Þorkell hèt, ok var kallaðr annmarke. Sonr hennar hèt Þorsteinn; hann var einnhverr sterkastr at leikunum, annarr enn Gísli. Þeir eru jafnan sèr í leik Gísli ok Þorsteinn, enn þeir til móts Börkr ok Þorkell. Einnhvern dag kom þar fjölde manna at sjá leikinn; því at mörgum var mikil forvitni á ath sjá leikinn, ok vitá, hverr sterkastr væri, eðr leikmaðr beztr. Enn þar var sem víða annarsstaðar, at mönnum er þess meira kapp á, er fleire koma til leikanna. Þess er getit, at Börkr hefðe ekke við Þorsteini um daginn; ok at lyktum reiddist Börkr ok braut í sundr knatttrè Þorsteins; enn Þorsteinn fellde hann, ok rak við svellinu niðr. Enn er Gísli sèr þat, þá mælti hann, at hann skylde leika, sem hann hefðe mátt til, við Börk, „Ok mun ek skipta trjám við þik.” Svo gjöra þeir. Gísli sezt niðr ok gjörir at trènu, horfir á hauginn Þorgríms; snjórr var á jörðu; enn

1) „at hann m̄de. at hann m̄de” *fra* [*Sa.*

2) *Fattes i Sa, og er tilföiet i Overeensstemmelse med P.*

konur sátu upp í brekkuna, Þórdís systir hans ok margar aðrar; Gísli kvað þá vísu, er æfa skylde:

Teina sá ek í túni
tálgríms vinar fálu,
gauts þess, er geig um veittag,
gunnbliks, þámiklu.
Nú hefir gunnstærir (geira
grímu þrótt) um sóttann
(þann lèt lundr um lendan)
landskost-ár (branda).

Þórdís nam þegar vísuna, geingr heim ok hefir ráðit vísuna. Þeir skilja nú leikinn; ferr Þorsteinn heim. Maðr hèt Þorgeir, ok [var kallaðr[1] orre; hann bjó á Orrastöðum. Bergr hèt maðr, ok var kallaðr skammfótr; hann bjó á Skammfótarmýre, fyrir vestan ána. Ok nú er menn fara heim, ræða þeir um leikinn, Þorsteinn ok Bergr, ok deila at lyktum; er Bergr með Berke, enn Þorsteinn mælir í móte; ok lýstr Bergr Þorstein öxarhamarshögg; enn Þorgeirr stendr á milli, ok færr Þorsteinn ekki hefnt sín — ferr heim til móður sinnar, Auðbjargar; bindr hón um sár hans, ok lætr ekki vel yfir hans ferð. Kerling færr ekke sofnað um nóttina; svo var henne bimbult. Veðr var kalt úte, ok logn ok heiðríkt. Hón geingr nökkurum sinnum andsælis um húsin, ok viðrar í allar ættir, ok setr upp nasernar. Enn við þessa hennar meðferð, þá tók veðrit at skipast, ok gjörir á fjúk mikit, ok eptir þat þey, ok brestr flóð í hlíðinni ok hleypr snæskriða á bæ Bergs, ok fá þar tólf menn bana, ok sèr enn merki jarðfallsins í dag.

[2] Nú ferr Þorsteinn á fund Gísla, ok skýtr hann skjóle

1) *Fra* [*fattes i Sa; men er tilföiet i Overeensstemmelse med P.*
2) *Sa tilföier som Overskrift:* capitulū.

yfir hann, ok ferr hann suðr í Borgarfjörð ok þar utan. Enn er Börkr frètte þesse fákynstr, þá ferr hann upp á Annmarkastaðe ok lætr taka Auðbjörgu ok ferr með hana út á Saltnes ok berr hana grjóte í hel. Ok er þetta er liðit, ferr Gísli heiman ok kemr á Nefstaðe ok tekr Þorgrím nef höndum ok færir á Saltnes, ok er dreginn belgr á höfuð honum ok er barðr grjóte til bana ok er kasaðr hjá systur sinni, á hryggnum mille Haukadals ok Meðaldals. Er nú kyrrt ok líðr á vorit. Ferr Börkr suðr á Þórsnes ok ætlar at ráðast þangat ok þikkist einga virðingarför farit hafa vestr þangat — látit þvílíkann mann, sem Þorgrímr var, enn feingit einga leiðrèttu. Hann býrr nú ferð sína ok skipar til bús síns ok at setja ráð sitt, enn ætlaðe at gjöra aðra för eptir fè sínu ok konu. Þorkell ætlaðe ok þangat at ráðast, Súrson, ok bjóst í för með Berki mági sínum. Frá því er sagt, at Þórdís Súrsdóttir hefir leiddan Börk á götu, kona hans, enn systir Gísla. Þá mælti Börkr: „Nú vil ek, at þú segir mèr, því þú vart svo óglöð fyst á hauste, þá er vær slitum leiknum, ok þú hefir því heitit, at segja mèr, áðr enn ek færa heiman." Þau eru nú ok komin at hauginum Þorgríms, er þau ræða þetta. Þá stingr hón við fótum ok kvezt ekki fara leingra; segir hón nú ok, hvath Gísli hafðe kveðit, þá er hann leit hauginn Þorgríms ok kveðr fyrir honum vísuna, „Ok ætla ek" segir hón, „at þú [1] þurfir ekki annann veg eptir at leita um víg Þorgríms, ok munu rètt búin málin honum á hendr." Börkr verðr við þetta ákafliga reiðr ok mælti: „Nú vil ek þegar aptr snúa ok drepa Gísla; enn þó veit ek ekki" sagðe hann, „hvað satt er í þessu, er Þórdís segir, ok þiki mèr hitt ekki ólíkara, at eingu gegni, ok eru opt köld kvenna ráð." Ok ríða þeir sína leið — svo getr Þorkell um talith —

1) *Fattes i Sa.*

þar til er þeir koma at Sandaós, þá stíga þeir af bake ok æja. Börkr var fámálugr, enn Þorkell sagðe, ath hann vilde hitta Önund vin sinn. Hann ríðr þegar svo hart, at brátt felur sýn. Hann snýrr þá leið sinni út á Hól, ok segir nú Gísla, hvat títt er, at Þórdís hefir nú upp rofit málit ok rannsakat vísuna; „máttu nú ok svo við búast, at upp er komit málit." Gísli þagnar ok kvað vísu:

Gat-ath sólfastrar systir,
sveigar, mín at eiga,
gætin, Gjúka dóttur
Guðrúnar hugtúni:
þá er logsága lægis
lèt sinn, af hug stinnum,
(svo rak hón snjallra bræðra)
sannfreyjan ver deyja.

„Ok þóttumst ek ekki þess verðr frá henne; því at ek þikkjumst þat lýst hafa nökkurum sinnum, at mèr hefir ekki [1] hennar óvirðing betri þótt, enn sjálfs míns; hefir ek stundum lagt líf mitt í háska fyrir hennar sakir, enn hón hefir nú gefit mèr dauðaráð. Enn þat vil ek nu vita, bróðir, hvath ek skal þar eiga, sem þú ert, slíkt sem nú hefe ek at gjört." „At gjöra þik varann við, ef menn vilja drepa þik; enn bjargir veite ek þèr eingar, þær er mèr megi sakir á gefa. Þike mèr mikit af gjört við mik, at drepinn er Þorgrímr mágr minn ok fèlagi ok virktavinr." Gísli svarar: „Var ekki þess von um slíkan mann, sem Vèsteinn var, at ekki munde mannhefndalaust vera, ok munda ek ekki þèr svo svara, sem þú svarar mèr nú, ok ekki heldr gjöra." Nú skilja þeir. Ferr Þorkell til móts við Börk, ok fara þeir suðr til Þórsnesþings, ok skipar Börkr til búss síns;

1) „verit" tilföier Sa.

enn Þorkell kaupir land á Barðaströnd, þat er í Hvammi hèt. Nú kemr at stefnudögum, ok ferr Börkr vestr með fjóra tigu manna ok ætlar at stefna Gísla til Þórsnesþings, ok er Þorkell Súrrson þar í för, ok systursynir Barkar, Þóroddr ok saka-Steinn; þar var ok í för austmaðr einn, er Þorgrímr hèt. Þeir ríða nú til Sandaóss. Þá mælti Þorkell: „Ek á skuld at heimta hèr á einum bæ litlum", ok nefnde bæinn, „ok vil ek þangat ríða ok heimta skuldina; enn þèr ríðit eptir tómliga." Nú ríðr Þorkell fyrir; ok er hann kom þar sem hann hafðe á kveðit, [þá biðr [1] hann húsfreyju, at hón skipte hestum við sik, ok láte þenna sama standa fyrir dyrum, „Ok kasta vaðmáli yfir söðulinn; ok er förunautar mínir koma eptir, þá seg þú, at ek sitja inni í stofu ok telja ek silfr." Nú færr hón honum hest annann, ok ríðr hann nú skyndiliga, ok kemr í skóga, ok hittir Gísla, ok segir honum, um hvath vera er, at Börkr er vestan kominn.

[2] Nú er þar til máls at taka, at Börkr býrr mál til Þórnessþings á hendr Gísla um víg Þorgríms. Á þeirre stundu selr Gísli land sitt Þorkeli Eirekssyni, ok tók við lausafè; þat var honum mjök innan handar. Hann spyrr Þorkel bróður sinn ráða, eðr hvat hann legðe til með honum, eðr hvort hann vill nökkura ásjá veita honum. Hann svarar sem fyrr, at hann kvezt mundu gjöra honum njósn, ef honum væri atfarer veittar, enn kvezt mundu firra sik sakagiptum. Þorkell ríðr nú á burt, ok víkr svo reið sinni, at hann kemst á bak þeim Berki, ok seinkar nú ferðina þeirra heldr. Gísli tekr nú [eyki tvo [3], ok ekr til skógar, með fjárhlut sinn, ok með honum þræll hans, Þórðr hínn [4]

1) þai bíð². þai bið² *fra* [*Sa.*
2) *Sa tilföier som Overskrift:* „capitulum".
3) *Fra* [*rettet for* eykíñ (*sikkert opstaaet af* eyki ŋ); *jf. S.* 376—7,13 *og P.*
4) ђíñ ђíñ *Sa.*

huglausi. Þá mælti Gísli: „Opt hefir þú mèr hlýðinn verit, ok minn vilja gjörfan, ok á ek þèr góðu at launa." Þat var vande Gísla, at hann var í kápu blárre, ok vel búinn; hann varpar þá af sèr kápunni, ok mælti: „Kápu þessa vil ek gefa þèr, vinr, ok vil ek, at þú njótir nú þegar, ok farir í kápuna, ok sitt síðan í sleðanum, þeim sem síðar ferr; enn ek mun leiða eykina, ok vera í kufli þínum." Þeir gjöra nú svo. Þá mælti Gísli: „Ef svo berr til, at nökkurer menn kalla á þik, þá skaltu þess mest gæta, at svara aldreigi; enn ef nökkurer menn vilja þèr mein gjöra, þá haltu til skógarins." Enn þat var mjök jafnfært um vit ok hugrekke; því at hvorke var neitt til. Gísli leiðir nú eykina. Þórðr var mikill maðr vexte, ok bar hann hátt í sleðanum; hrósaðe hann sèr ok heldr, ok þóttist vegliga búinn. Nú sjá þeir Börkr för þeirra, er þeir fara til skógarins, ok hleypa eptir hvatliga. Enn er Þórðr sèr þat, þá hleypr hann úr sleðanum, sem hann má harðast, ok til skógarins. Þeir hyggja Gísla þar fara, ok halda eptir sem ákafast, ok kalla á hann sem þeir geta. Enn hann þeigir við, ok hleypr sem hann má. Þorgrímr austmaðr skýtr eptir honum spjóte, ok kemr mille herða honum, svo hart, at hann fellur við áfram, ok var þat hans banasár. Þá mælti Börkr: „Skjóttu allra manna heilastr"! Þeir bræðr ræddu sín á milli, at þeir mundu fara eptir þrælnum, ok vita, ef nökkur hugr er í honum; þeir snúa nú til skógarins. Nú er frá því at seigja, at þeir Börkr koma at blákápumanninum, ok draga af honum kápuhöttinn, ok þikir nú minna happ í, enn þeir ætluðu; því at þeir kenndu þar Þórð hinn huglausa, er þeir ætluðu Gísla. Þat er nú sagt, at þeir bræðr koma at skógnum, enn Gísli er kominn í skóginn, ok sèr hann þá, ok svo þeir hann. Þá skýtr annar þeirra spjóte til hans; enn Gísli tók þat á lopte, ok skaut aptr,

ok kemr á Þórodd miðjann, ok fló í gegnum hann. Nú snýrr Steinn í móte fèlögum sínum, ok seigir heldr ógreiðfært um skóginn. Börkr vill þó þangat at leita, ok svo gjöra þeir. Ok er þeir koma at skóginum, þá sèr Þorgrímr austmaðr, hvar limit hrærist í einum stað, ok skýtr spjóte á gagngjört, ok kemr í kálfann á Gísla. Hann sendir aptr spjótit, ok rekr gegnum Þorgrím, ok lætr hann líf sitt. Nú leita þeir um skóginn, ok finna Gísla ekki, ok hverfa aptr við svo búit til bæjarins, ok búa nú mál til á hendr Gísla um víg Þorgríms. Eingan hlut taka þeir þaðan í fjárhlutum, ok fara síðan heim. Gísli ferr nú á fjallit, at húsbake, ok bindr sár sitt, meðan þeir Börkr voro á bænum. Ok er þeir voro á burtu, fór Gísli heim, ok býrr þegar ferð sína, ok færr sèr skip, ok flytr þangat á mikinn fjárhlut, ok ferr Auðr kona hans með honum, ok Guðríðr fóstra hans, ok út til Húsaness, ok koma þar við land. Gísli geingr þar upp til bæjarins, ok hittir þar mann, ok spyrr sá, hverr hann væri; enn Gísli sagðe til slíkt er honum sýndist, enn ekke þat sem var. Gísli tekr upp stein einn, ok kastar út í hólm þann er þar var fyrir lande, ok bað þar bóndason eptir gjöra, þá er hann kæmi heim, ok kvað hann þá vita mundu, hverr maðrenn þar hefðe komit. Enn þat var einskis manns at inna, ok kom þar þá enn þat fram, ath Gísli var betr at íþróttum búinn, enn flestir menn aðrir. Eptir þat geingr hann á bátinn, ok rær út yfir nesit, ok[1] yfir Arnarfjörð, ok yfir fjörð[2] þann, er geingr inn af Arnarfirðe, er heitir Geirþjófsfjörðr, ok býst hann þar um, og gjörir þar alhýse, ok er þar[2] um vetrinn.

[3] Þat er nú þessu næst, at Gísli gjörer orð mágum

---

1) „ypir nesit *ok*" *tilföier Sa.*

2) *Fattes i Sa.*

3) *Den i Sa tilföiede, meget utydelige, Overskrift synes at være:* Gisli gioi sekur.

sínum, Helga ok Sigurðe ok Vestgeiri, at þeir fare til þings, ok bjóðe sætt fyrir hann, at hann yrðe ekki sekr. Ok fara þeir til þings, Bjartmárssynir, ok koma eingu áleiðiss um sættina, ok kalla menn, at þeir hafe illa borit sik, svo at þeim hafe næsta í allt skap komit, áðr enn lètte. Þeir segja Þorkeli auðga, hvat títt er, ok kvoðust ekki þora at segja Gísla sekt sína. Urðu þar eingi önnur tíðindi á þinginu, enn Gísli verðr sekr. Þorkell auðgi ferr þá til fundar við Gísla, ok sagðe honum sekt sína. Þá kvað Gísli vísu þessa:

Mundu-t þau
á Þórsnese
málalok
á minni sök,
ef Vèsteins
væri hjarta
Bjartmárs sonum
í brjóst lagit.

Þá glúpnuðu,
er gleðjast skyldu,
móðurbræðr
minnar kvonar,
sem eyðendr
eggi væri
fjarðar dags
fúlu losnir.

Luku (þunglig) á þingi
(þau eru orð komin norðan),
saldeilande sólar,
sómlaust á mik dómi.

Á ek (bláserkjar) Berke
[báru] (breims) ok Steine
[veitter dags ens vegna!]
(valdr!) hermila at gjalda.

Nú spyrr Gísli, hvers hann skal von eiga hjá þeim. Þeir segjast[1], nafnar báðir, muna skjóta skjóle yfir hann, með þeim hætte, at þeir lète ekki fè sitt fyrir þá sök. Ferr Þorkell heim eptir þetta. Svo er sagt, at Gísli var þrjá vetr í Geirþjófsfirðe, enn stundum með Þorkeli Eirekssyni; enn aðra þrjá vetr ferr hann um allt Ísland, ok hittir höfðingja, ok biðr sèr liðs; enn sakir þess tröllskapar, er Þorgrímr nef hafðe haft í seiðinum, ok atkvæða, þá verðr þess ekki auðit, at höfðingjar tæke við honum, ok þó at stundum þætte þeim ekki svo ólíkliga horfa, þá bar þó allsstaðar nökkut við. Hann var þó löngum með Þorkeli Eirekssyni, ok hefir hann nú sex vetr verit í sektinni. Eptir þetta er hann stundum í Geirþjófsfirðe á bæ Auðar, enn stundum í fylsnum, fyrir sunnan ána, er hann hafðe gjört sèr; annat fylsni átte hann við kleifarnar, suðr frá garðe, ok var hann ýmist.

[2]Nú er Börkr spyr þetta, þá býrr hann heiman för sína, ok hittir Eyjólf hinn grá, er þá bjó í Arnarfirðe, í Ottradal, ok beiðir, at hann leite eptir Gísla ok drepe hann í sektinni, ok kvezt mundu gefa honum til þrjú hundruð silfrs, þess at allgott sè, at hann leggi á alla stund at leita eptir honum. Hann tekr við fènu, ok heitr sinni umsýslu. Sá maðr var með Eyólfe, er Helgi hèt, ok var kallaðr njósnar-Helgi, hann var bæðe frárr ok skygn, ok var honum um alla Fjörðu kunnigt. Hann er sendr í Geirþjófsfjörð,

1) *Gisning for* segja.
2) *Sa tilföier som Overskrift:* „capitulum".

at vita, hvort Gísli væri þar. Hann verðr var við manninn, ok veit ekki, hvort Gísli er, eðr annar maðr. Hann ferr heim, ok segir Eyólfe til svo búins. Hann kvezt víst vita, at þat mun Gísli verit hafa, ok bregðr við skjótt, ok ferr heiman við sjaunda mann í Geirþjófsfjörð, og verðr ekke var við Gísla, ok ferr við svo búit aptr heim. Gísli var vitr maðr ok draumamaðr mikill ok berdreymr. Þat kemr saman með öllum vitrum mönnum, at Gísli hafe leingst allra manna í sekt geingit, annar enn Grettir Ásmundarson. Frá því er sagt, eitt haust, at Gísli lèt illa í svefne, nótt eina, þá er hann var á bæ Auðar; ok er hann vaknar, spurðe hón, hvath hann dreymde. Hann svarar: „Ek á draumkonur tvær" sagðe hann, „ok er önnur vel við mik, enn önnr segir mèr þat nökkut jafnan, er mèr þikkir verr enn áðr, ok spár mèr illt eina. Enn þat dreymde mik nú, at ek þóttumst ganga at húse einu, eðr skála, ok inn þóttumst ek ganga í húsit, ok þar kennda ek marga inni, frændr mína ok vine; þeir sátu við elda ok drukku, ok voro sjau eldarnir — sumir voro mjök brunner, enn sumir sem bjartastir. Þá kom inn draumkona mín hin betri, ok sagðe, at þat merkte aldr minn, hvat ek ætta eptir ólifat; ok hón rèð mèr þat, meðan ek lifða, at láta leiðast[1] forna sið ok nema einga galdra nè forneskju ok vera vel við daufan ok haltan ok fátæka ok fáráða. Ekki var draumrinn leingri". Þá kvað Gísli vísur nökkurar:

(Fold) kom ek inn þar er eldar
(unnfurs!) í sal brunnu
[at vorum þar aura]
einn ok sex [at meini].
Sá ek blíðliga báðar
bekksagnir mèr fagna

---

[1]) *Saaledes (uden Kjendeordet) Sa.*

(hróðrdeiler bað heilan
hvern mann) í því ranni.
  Hyggit at, kvað Agða
annspilli vör banda,
(mildr) hvè margir eldar
(málmrunnr!) í sal brunni.
Svo áttu, kvað bil blægju,
(bjargs) ólifat margann.
(veðr- Skjöldunga- valde!)
vetr [nú er skammt til betra].
  Gersk-at-tu næmr, kvað nauma,
(niðleiks ara steikar
árr!) [nema allt gott heyrir
iðla] galdrs [at skaldum].
Fátt kveða fleina brautar
fur-þverranda verra
(randar leggs ins reynda
runnr!), enn illt at kunna.
  Vald eigi þú vígi
(vertu ótyrrinn) fyrre
(móts við meite-njörðu)
[mèr heitit því] (sleitu).
Baugskyndir! hjálp þú blindum.
(Baldr) hygg þú at því (skjaldar!)
illt kveð-a háð at höltum;
handlausum tý grand-a.

[1] Nú er frá því at segja, at Börkr þrýstir at Eyólfe fast, ok þikkir ekki svo fylgt sem hann vilde, ok þikkir ekki mikit koma fyrir fèit, þat er hann fekk honum í hendr, ok kvezt þess víss vera orðinn, at Gísli væri í Geirþjófs-

1) *Sa tilföier som Overskrift:* „þorgerð[2] tok ú gísla".

firðe, ok sendir Börkr mann[1] at leita eptir Gísla, elligar hann kvezt sjálfr mundu fara. Eyólfr vaknar við skjótt, ok sendir enn njósnar-Helga til Geirþjófsfjarðar, ok hefir hann nú vistir með sèr, ok er á burt viku, ok sitr nú um, at hann yrðe var við Gísla; sèr nú einn dag, at hann gengr frá leynum sínum, ok kennir Gísla; lætr hann nú verða við brugðit, ok ferr á burt, ok segir Eyólfr, hvers hann er víss orðinn. Eyólfr býrr nú ferð sína heiman með níunda mann, ok ferr til Geirþjófsfjarðar, ok hittir á bæ Auðar; þeir finna ekki Gísla þar, ok fara nú um alla skóga, at leita Gísla, ok finna hann ekki; koma aptr til bæjar Auðar, ok býðr Eyólfr henne mikit fè til at segja til Gísla; enn þat ferr fjarre, at hón vilè þat; þá heitast þeir at meiða hana at nökkuru, ok tjár þat alls ekki; ok verðr við þat heim at fara. Þikkir þesse för hin hæðiligasta, ok er Eyólfr heima um haustit. Enn þó at Gísli yrðe þá ekki fundinn, þá skilur hann þó, at hann muni tekinn verða, er skammt er á mille. Gísli ræzt nú heiman, ok inn til Strandar, ok ríðr á fund Þorkels bróður síns, í Hvamm; hann drepr þar á dyrr á svefnhúse því, er Þorkell liggr í, ok geingr hann út, ok heilsar Gísla. „Nú vil ek vita" sagðe Gísli, „ef þú vilt mèr nökkurn fullting veita; vænte ek nú af þèr góðrar liðveizlu; er nú mjök þröngt at mèr; hefir eg ok leingi til þessa sparazt". Þorkell svarar hinu sama, ok kvezt önga björg munu veita honum, þá er honum megi sakir á gefa; enn kvezt mundu fá honum silfr eðr fararskjóta, ef hann þyrfte, eðr aðra hluti þá sem fyrr var sagt. „Sè eg nú" sagðe Gísli, at þú vilt mèr ekke lið veita. Fá mèr nú þrjú hundruð vaðmála, ok huggast svo, at ek mun sjaldan

1) *Skjöndt Ordene ere klare, saa synes dog Meningen her at være forvansket og at burde udtrykkes enten ved* biðr Eyólf senda mann *eller* biðr Eyólf fara, *i Stedet for* sendir Börkr mann.

krefja þik hèðan frá liðs". Þorkell gjörir svo, færr honum vöru ok silfr nökkut. Gísli kvezt þat nú ok þiggja mundu; enn sagðist ekki þó svo lítiliga við hann gjöra mundu, ef hann stæðe í hans rúmi. Gísla þiker fyrir, er þeir skiljast. Hann ferr nú út í Vaðil, til móður Gests Olleifssonar, ok kemr þar fyrir dag, ok drepr á dyrr. Geingr húsfreyja til dyra. Hón var opt vön at taka við skógarmönnum, ok átte hón jarðhús; var annar jarðhússendir við ána, enn annar við eldahúsith hennar; ok sèr enn þess merke. Þorgerðr fagnar vel Gísla, „Ok mun ek þat til láta við þik, at þú[1] dvelìst hèr um hríð; enn ek má ekki vita, hvort þat verðr nökkuth annat, enn kvennvælar einar". Gísli kvezt nú þat þiggja mundu; enn segir nú ekki verða körlunum svo vel, at örvænt sè, at konunum verðe betr. Gísli er þar um vetrinn, ok hefir hvergi verit jafnvel gjört við hann í sektinni sem þar.

[2]Þegar er vorar, ferr Gísli aptr í Geirþjófsfjörð, ok má þá ekki leingr vera í burt frá Auðe konu sinne; svo unnast þau mikit; er nú þar um sumarit á laun, ok til þess er haustar; ok kemr nú á þref um draumana, þegar er leingir nóttina, ok kemr nú hin verre draumkonan at honum, ok gjörast nú svefnfarer harðar, ok seigir nú eitt sinn Auðe, hvat hann dreymde, er hón spurðe eptir, ok kvað þá vísu:

(Villa oss, ef elle
oddstríðir skal bíða,)
mèr gengr sjöfn í svefna
sauma (mínir draumar);
(stendr) eigi (þat þeygi)
(þornreið!) bragar geire

1) *Falles i Sa.*
2) *Den i Sa tilföiede Overskrift:* .G. kō ⁝ ingiallz *er lidt utydelig.*

ölnannan selr annars
efne (mèr fyrir svefne).

Ok nú segir Gísli, ath konan sú hin verre kemr opt at honum, ok vill jafnan ríða hann blóðe ok roðru, ok þvo honum í, ok lætr sèr illiga. Þá kvað hann enn vísu:

Eigi verðr enn (orða
oss lèr um þat skorða)
[gefn drepr fyrir mèr glaumi]
gott úr hverjum draumi.
Kemr, þegar ek vil blunda,
kona, við mik til funda,
(oss þværr hón unda flóðe)
öll í manna blóðe.

Ok enn kvað hann:

Sagt hefe ek frá orum
oddflaums viðum draumi
(eir) [varð-ath mèr] (aura!)
[orðfátt], er ek mun láta.
Verr hafa vopna snerru
vekendr þá, er mik sektu, —
brynju hatrs hins bitra
beiðendr —, ef ek nú reiðumst.

Ok eru nú kyrr tiðinde. Ferr Gísli nú til Þorgerðar, ok er með henne annann vetr. Enn um sumarit eptir ferr hann í Geirþjófsfjörð, ok er þar unzt haustar. Þá ferr hann enn til Þorkels bróður síns, ok drepr þar á dyrr; Þorkell vill ekke út ganga, ok tekr Gísli kefli[1], ok rístr á rúnar, ok kastar inn. Þat sèr Þorkell ok tekr upp ok lítr á ok stendr upp síðan, geingr ut, ok heilsar Gísla, ok spyr tíðinda. Hann kvezt ekke kunna at segja, „Ok em eg nú kominn hit síðasta sinn á yðvarn fund, frænde, ok lát nú verða at

[1]) *Fattes i Sa, og er tilföiet i Overeensstemmelse med P.*

sköruligri liðveizlu; enn ek mun því launa, at ek mun aldri krefja þik optar". Þorkell svarar enn hinu sama ok fyrr — býðr honum hross eðr skip, enn skerst undan allri liðveizlu. Gísli þiggr skip, ok biðr Þorkel setja fram með sèr skipit. Hann gjörer svo — ok færr honum sex vættir matar ok hundrað vaðmála. Ok er Gísli er á skip kominn, stendr Þorkell á lande. Þá mælte Gísli: „Nú þikist þú öllum fótum í etu standa ok vera vinr margra höfðingja, ok ugger nú ekke at þèr; enn ek er sekr, ok hefe ek mikinn fjandskap margra manna; enn þat kann ek þèr at segja, at þú munt þó fyrr drepinn enn ek. Ok munum vit nú skilja, ok verr enn vera skylde, ok sjást aldri síðan; enn vita skaltu þat, at ekki munda ek svo við þik gjöra". „Ekke hirðe ek um spár þínar" sagðe Þorkell — ok skildust við svo búit. Ferr Gísli inn til Hergilseyjar á Breiðafjörð. Þá tekr hann úr skipinu þiljur ok þóptur, árar, ok allt þat sem laust var innbyrðiss, ok hvelfir skipinu ok lætr reka inn at Nesjum. Ok nú geta menn þess til, er sjá skipit, at Gísli mune drukknaðr vera, er skipit er brotith, ok rekit á land, ok mune tekit hafa frá Þorkeli bróður sínum. Nú geingr Gísli í Hergilsey til húss. Þar býr sá maðr, er Ingjaldr hèt; kona hans hèt Þorgerðr; Ingjaldr var systrungr Gísla at frændseme, ok hafðe með honum farit út hingat til Íslands. Ok er þeir hittast, býðr hann Gísla allann greiða, ok alla björg, þá er hann mátte honum veita; ok þat þiggr Gísli, ok er þar síðan um kyrrt nökkura stund.

[1] Með Ingjalde var þræll ok ambátt; þrællinn hèt Svartr, enn ambáttin hèt Bóthildr. Helgi hèt son Ingjalds, ok var afglapi, sem mestr mátte vera, ok fífl; honum var sú umbúð veitt, at raufarsteinn var bundinn við hálsinn, ok beit hann

1) *Sa tilföier som Overskrift:* „.G. ᷣu ȷ hergılfeẏ".

gras úte, sem fènaðr, ok er kallaðr ingjaldsfífl; hann var mikill vexte, nær sem tröll. Gísli er þar þann vetr, ok smíðar skip Ingjaldi, ok marga hlute aðra. Enn allt þat, sem hann smíðaði, þá var þat auðkennt, því at hann var hagare enn flestir menn aðrir. Menn undruðust, því þat var svo vel smíðað margt, sem Ingjaldr átte; því at hann var ekke hagr. Gísli er ávallt á sumrum í Geirþjófsfirðe; ferr nú svo fram þrjá vetr, frá því er hann hafðe dreymt, ok verðr honum þetta at mestu trauste, er Ingjaldr veitir honum. Þikkir mönnum nú grunsamligt um þetta allt jafnsaman, ok hyggja nú, at Gísli muni lifa, ok hafa verit með Ingjaldi, enn ekki drukknaðr, sem sagt hafðe verit. Leggja menn nú ræðu á, at[1] Ingjaldr á nú þrjú skip, ok öll vel gjörr. Kemr þesse kvittr fyrir Eyólf hinn grá, ok hlýtr Helgi enn at fara, ok kemr hann í Hergilsey. Gísli er ávallt í jarðhúse, þá er menn koma í eyna. Enn Ingjaldr var góðr gestgjafe, ok býðr Helga gisting; þar var hann um nóttina. Ingjaldr var iðjumaðr mikill; hann rère á sjó hvern dag, er sjófært var; ok um morguninn, er hann var búinn til útróðrar, spyrr hann, hvort Helga er ekke ákaft um ferðina, eðr því hann liggr. Hann kvað sèr vera ekke einkar skjallt, ok blès við, ok strauk höfuðbeinin. Ingjaldr bað hann þá liggja sem kyrrastann, ok ferr hann til sjófar; enn Helgi tekr at stynja fast. Nú er sagt, at Þorgerðr geingr til jarðhússins, ok ætlar at gefa Gísla dögurð; enn þile er á millum búrsins ok þess, er Helgi lá í; Þorgerðr geingr í burt úr búrinu; klífr Helge upp á þilit, ok sèr, at þar var manne matr deildr; ok í því kemr Þorgerðr inn, ok vizt Helgi við fast, ok fellr ofan af þilinu. Þorgerðr spyrr[1], því hann lætr svo,

---

1) *Fattes i Sa.*

at klífa í ræfr upp, ok vera ekki kyrr. Hann kvezt svo óðvirke vera af beinverkjum, at hann málte ekki kyrr vera, „Ok vilda ek" segir hann, „at þú[1] fylgdir mèr til rekkju". Hón gjörir svo. Síðan geingr hón[2] burt með matinn. Enn Helgi ríss upp þegar, ok geingr eptir, ok sèr nú, hvath títt er; geingr nú aptr, ok leggst niðr eptir þetta, ok er þar þann dag. Ingjaldr kemr heim um kveldit, ok ferr til rekkju Helga, ok spyrr, hvort honum lètte nökkut. Hann kvað áleiðis snúast, ok beiðir sèr farnings um morguninn úr eyinni; ok er hann fluttr suðr til Flateyjar, ok ferr síðan suðr til Þórsnes; segir nú, at hann er orðinn var við, at Gísli er með Ingjaldi. Síðan býst Börkur heiman, ok eru saman fimmtán, fara á skip, ok sigla sunnan yfir Breiðafjörð. Þenna dag er Ingjaldr róinn á vastir, ok Gísli með honum, enn þræll hans ok ambátt á öðru skipi, ok sátu hjá eyjum nökkurum, þeim er heita Skutileyjar.

[3]Nú sèr Ingjaldr, at skipit sigler sunnan, ok mælti: „Skip sigler þarna, ok hygg ek, at þar mune vera Börkr hinn digri". „Hvat er þá til ráðs takanda?" sagði Gísli; „ek vil vita, hvort þú ert svo hygginn, sem þú ert[2] dreingrinn góðr". „Skjótt er til ráða at taka" sagði Ingjaldr, „þó at eg sè eingi vitrleiksmaðr: róum sem ákafast at eyinni, ok göngum síðan upp á Vaðsteinaberg, ok verjumst, meðan vær megum upp standa". „Nú fór sem mik varðe" sagðe Gísli, „at þú mundir hitta þat ráðit, at þú mættir dreingrinn af verða sem beztr[4]; enn verre laun sel ek þèr þá fyrir liðveizluna, enn ek hafða ætlat, ef þú skalt fyrir mínar sakir lífit láta. Nú skal þat vera aldri, ok skal annat ráð taka. Þú skalt róa at eyjunni, ok þræll|inn, ok

---

1). *Fattes i Sa.*

2) *Fattes i Sa, og er tilföiet i Overeensstemmelse med P.*

3) *Sa tilföier som Overskrift:* „.G. for ur þergilſ eẏ". 4) meſt[2] bezt[2] *Sa.*

ganga upp á bergit, ok búist at verjast, ok munu þeir ætla mik annann manninn, er sigla sunnan fyrir nesit. Enn ek mun skipta klæðum við þrælinn, sem eitt sinn fyr, ok mun ek fara á bátinn, með Bóthildi". Ingjaldr gjörðe sem Gísli ráðlagði; fannst þat eitt á, at hann var hinn reiðaste. Ok[1] er þeir skilja, þá mælti Bóthildr: „Hvat er nú til ráðs?" Gísli kvað vísu:

Ráðs leitar nú rítar
ruðr [vekjum mar Suðra]
(skorð), er skiljast verðum
(skjaldsteins!) frá Ingjaldi.
Þó mun ek hlýrs at hváru
hafla (bláfeldar!) skafla
(snyrtigátt), nè ek sýtum,
(snauð) hvat mèr verðr auðit.

Nú róa þau suðr í móte þeim Berki, ok láta sem ekke væri til vandræða. Þá segir Gísli fyrir, hversu hátta skal: „Þú skalt segja" segir hann, „at hèr sè fíflith innanborðs; enn ek mun sitja í stafni, ok herma eptir því, ok vefja mik í voðunum, ok vera stundum utanborðs, ok láta sem ek má æriligast; [ok ef nökkur[2] berr þá um fram, mun ek róa sem ek má, ok leita þess á, at sem skjótast skilde með oss". Ok nú rærr hón í móte þeim, ok þó ekki allnærre þeim Berki, ok lætr sem hón bregðe til miða. Nú kallar Börkr á hana, ok spyrr, ef Gísli væri í eyinni. „Ekki veit ek þat" segir hón; „enn hitt veit ek, at er þar sá maðr, er mjök berr af öðrum mönnum, þeim sem í eyinni eru, bæðe at vexte ok hagleik". „Já", segir Börkr; „enn hvort er Ingjaldr bónde heima?" „Löngu áðan rère hann

---

[1]) ek *Sa.* [2]) *Fra* [*gjentaget i Sa saaledes:* ok ef nöck[2]. ok ef nöck[2].

til eyjarinnar" sagðe hón, „ok þræll hans með honum, at því er ek hugða". „Þat mun þó ekki verit hafa" sagðe Börkr, „ok mun Gísli þat verit hafa — ok róum eptir þeim sem ákafast." Þeir svöruðu: „Gaman þiker oss at fíflinu, ok horfa á þat, svo sem þat getr æriliga látit". Þeir sögðu, at hón var hörmuliga stödd, er hón skylde fylgja fóla þessum. „Svo þikki mèr ok" segir hón; „enn hitt finn ek á, at yðr þikkir hlæligt, ok harmit mik alllítt". „Förum ekke at heimsku þesse" sagðe Börkr, „ok víkjum áleiðis". Skiljast þau nú, ok róa þeir til eyjarinnar, ok ganga á land, ok sjá nú mennina á Vaðsteinabergi, ok snúa þangat, ok hyggja allgott til sín; enn þeir eru uppe á berginu, Ingjaldr ok þrællinn. Börkr kenner brátt mennina, ok mælti til Ingjalds: „Hitt er nú ráð, at selja fram Gísla, eðr segja til hans ella; ok ertu mannhundr mikill,[1] er þú hefir leynt bróðurbana mínum, ok ert þó minn landsete, ok værir þú ills verðr frá mèr, ok væri þat sannara, at þú værir drepinn". Ingjaldr svarar: „Ek hefe vond klæðe, ok hrygger mik ekke, þó at ek slíte þeim ekki gjörr; ok fyrr mun ek láta lífit, enn ek gjöra ekki Gísla þat gott, sem ek má, ok firra hann vandræðum". — Ok þat hafa menn mælt, at Ingjaldr hafe Gísla mest veitt, ok þat at mestu gagni vorðit; ok þat er sagt, at þá er Þorgrímr nef gjörðe seiðinn, at hann mælti svo fyrir, at Gísla skylde ekke at gagni verða, þó at menn byrgi honum hèr á lande; enn þat kom honum ekki í hug, at skilja til um úteyjar, ok endist því þetta hóte leingst, þótt ekki yrðe þess áleingdar auðit. —

[2] Berke þikkir ekki þat til liggja, at veita Ingjaldi at-

---

1) *Sa indskyder* En, *hvilket maaskee er foranlediget ved, at der i dens Original har staaet* en *for* er.

2) *Sa tilföier som Overskrift:* „capitulum".

göngu, landseta sínum; hverfa þeir nú frá til bæjar, ok leita þar Gísla, ok finna hann ekki, sem von var. Þeir fara nú um eyna, ok koma þar at í einum stað, er fíflit lá, ok beit gras í dalverpe einu, ok bundinn steinn við hálsinn. Þá tekr Börkr til orða: „Bæðe er nú, at mikit er sagt frá fíflinu Ingjalds, enda deilist þat nú heldr víðara enn ek hugða, ok er hèr ekke á at horfa, ok hefir oss orðit svo mikil vanhyggja, at stóru berr; ok ekki veit ek, nærr vær fáum þetta leiðrètt; ok mun Gísli þar verit hafa á bátinum hjá oss, ok mun hafa látit epter fíflinu; því at hann er við hvortveggja brugðinn, ok er hin mesta hermikráka; ok er þat skömm jafnmörgum mönnum, ef hann skal nú komast úr höndum oss; ok skundum eptir honum, ok látum hann nú ekki úr færi ganga". Síðan hlaupa þeir á skip, ok róa eptir þeim, ok falla fast við árar. Þeir geta at líta, at þau eru komin langt inn á sund, ok sækja nú hvorertveggju fast róðrinn. Renner þat skipit meira, sem mennirnir voro fleire á, ok leggst svo nære um síðir, at þá er Börkr kominn í skotfæri, er þau eru komin at lande. Þá tekr Gísli til orða, ok mælti við ambáttina: „Nú munu vit skiljast, ok er hèr gull, at þú skalt færa Ingjaldi, enn annat konu hans, ok seg þeim, at þau gefi þèr frelse, ok ber þetta til jarteigna. Ek vil ok, at Svarte sè frelse gefit. Máttu at vísu heita minn lífgjafe, ok vil ek, at þú njótir þess." Nú skilja þau, ok hleypr Gísli á land, ok í hamraskarð nökkut; enn þat er á[1] Hjarðarnese. Ambáttin rère í burt, alsveitt af mæðe, ok rauk af henne. Þeir Börkr róa at lande, ok verðr saka-Steinn skjótastr af skipinu, ok hleypr at leita Gísla; ok er hann kemr í hamraskarðit, stendr Gísli fyrir með brugðit sverð, ok keyrir þegar í höfuð honum, svo at stóð í herðum niðri, ok fèll hann

[1]) *Skulde maaskee hedde* fyrir; *jf. det Følgende.*

dauðr á jörð. Þeir Börkr ganga nú upp á eyna; enn Gísli hleypr á sund, ok ætlar at leggjast til lands. Börkr skýtr eptir honum spjóte, ok kom í kálfann á honum, ok skar út úr, ok varð þat mikith sár. Hann kemr á burt spjótinu, enn týnir sverðinu; því at hann var svo móðr, at hann gat ekki á haldit. Þá var myrkt af nótt. Er hann komst at lande, þá hleypr hann í skóg; því at þá var víða skógum vaxit. Þá róa þeir Börkr at landi ok leita Gísla, ok kvía hann í skóginum, ok er hann svo móðr ok stirðr, at hann má varla ganga, ok verður nú varr við menn alla vega frá sèr. Nú leitar hann ráðs, ok ferr ofan til sjófarins, ok kemst þar inn með flæðarbökkum til Haugs í myrkrinu, ok hittir bónda einn, er Refr hèt, ok var allra manna slægastr. Hann heilsar honum, ok spyrr tiðinda. Hann sagðe allt, hversu farit hafðe með þeim Berki. Refr átte sèr konu, er Álfdís hèt, væn at yfirlite, enn fárskona sem mest í skapi, og var hinn meste kvennskratte; með þeim Ref var jafnræðe. Og er hann hefir sagt Ref tíðindin, skorar Gísli á hann til fulltings, „Ok munu þeir koma hèr brátt" sagðe Gísli, „ok ekr nú at mjök, enn fáer verða til liðveizlu". „Ek mun gjöra á nökkurn" sagðe Refr, „þann, at ráða einn, hversu at með skal fara at veita þèr, ok hlutast þú til einskis". „Þat skal nú þiggja" sagðe Gísli, ok mun ek ekki ganga fæte framar". „Gakk þú inn þá" sagðe Refr; ok svo gjörðu þeir. Þá mælti Refr við Álfdíse: „Nú mun ek skipta mönnum við þik í rekkjunni", ok tekr nú fötin öll úr rúminu, ok mælti, at Gísli skylde þar niðr leggjast í hálminn, ok berr á hann ofan fötin, ok hvíler nú á honum ofan hón Álfdís — „Ok vertu nú þar" sagðe Refr „fyst, hvat sem í gjörest". — Hann biðr nú ok Álfdíse vera sem versta viðskiptes, ok sem ærasta, „Ok spare nú ekke

af" sagðe Refr „ok at mæla þat allt illt, er þèr kemr í hug, bæðe í blóte ok skattyrðum; enn ek mun ganga til tals við þá, ok haga svo orðum sem mèr sýnist". Ok í annath sinn, er hann kemr út, sèr hann menn fara, ok eru þar förunautar Barkar, átta saman; enn Börkr er eptir at Forsá; ok skulu þesser þangat fara, at leita at Gísla, ok taka hann, ef hann væri þar kominn. Enn Refr er úte, ok spyrr tíðinda. „Þau ein kunnu vær at seigja, at þú munt spurt hafa. Eðr veiztu nökkut til fara Gísla?" segja þeir; „eðr hvort hefir hann hèr nökkut komit?" „Þat er bæðe" sagðe Refr, „at hann hefir ekke hèr komit; enda munde honum skammt til skjótra ófara, ef hann hefðe þess freistat; ok ekki veit ek, hversu trúligt yðr þikkir, at ek munda ekki óbúnare, enn einhverr yðvar, at drepa Gísla; enn hefe ek þat vit með mèr, at ek munda þikkjast ekke alllítit í vinna, at hafa slíks manns traust, sem Börkr er, ok hans vin vilda ek vera". Þeir spyrja: „Er þèr nökkuth um, at vær rannsökum þik ok hús þín?" „Já!" sagðe Refr; „þat vil ek gjarna; því at ek veit, at þèr megit því öruggligar leita í öðrum stöðum, ef þèr vitit fyrir víst, at hann er ekki hèr, ok gangit inn, ok leitit sem gjörsamligast". Þeir ganga inn. Ok er Álfdís heyrðe hark þeirra, þá spyrr hón, hvat gauragangi þar væri, eðr hverèr glóparnir starfaðe á mönnum um nætr. Refr bað hana hafa sik at hófe. Enn hón lætr þó ekki vant margra fíflyrða; veitir hón þeim mikla ágauð, svo at þeir máttu minni til reka. Þeir rannsaka ekki at síðr, ok þó minnr enn þeir mundu, ef þeir yrðe ekki fyrir þvílíkum hrópyrðum af húsfreyju. Fara síðan á burt, ok finna alls ekke, ok biðja bónda vel lifa; enn hann bað þá vel fara. Ok koma þeir aptr til fundar við Börk — ok una allilla við sína för, ok þikjaz feingit hafa mikinn mannskaða með svívirðing, enn komit eingu

áleiðis. Flyzt þetta nú yfir hèraðit, ok þikkir mönnum ekki úr steini hefja, hverjum óförum þeir fara fyrir Gísla. Börkr ferr nú heim, ok segir Eyólfe, hvat um er at vera. Gísli er með[1] Ref hálfan mánuð, ok síðan ferr hann á burt, ok skilja þeir Refr góðir vinir, ok gefr Gísli honum kníf ok belte, ok voro þat góðir griper; enn ekke hafðe hann fleira laust. Ok eptir þetta ferr Gísli í Geirþjófsfjörð til konu sinnar, ok hefir nú mikith aukizt hans frægð í þessum atburð; ok er þat ok sannsagt, at ekki hefir meiri atgjörfemaðr verit, enn Gísli, nè fullhugi; enn þó varð hann ekki gæfumaðr. Nú er fyst frá horfith.

[2]Nú er þar til máls at taka um vorith, at Börkr ferr til Þoskafjarðarþings með fjölmenne, ok ætlar ath hitta vini sína. Gestr ferr vestan af Rauðasande á Barðaströnd, ok Þorkell Súrrson, ok ferr á sínu skipi hvorr þeirra. Ok er Gestr er albúinn, koma til hans sveinar tveir, ok klæddir illa, ok höfðu stafi í höndum. Þess verða menn víser, at Gestr hefir launtal við sveinana, ok verða menn þess víser, at þeir biðja hann fars, ok hann veitir þeim. Þeir fara nú með honum til þingsins. Þar ganga þeir á land, ok fara sem leiðir liggja fyrir þeim til þess er þeir koma til Þorskafjarðarþings. Maðr er nefndr Hallbjörn; hann var göngumaðr, ok fór um hèruðin, ekki með færri menn enn tíu eðr tólf; enn hann tjaldaðe sèr[3] búð á þinginu. Þangat fara sveinarner, ok biðja hann búðarrúms, ok segjast vera göngumenn. Hann kvezt veita búðarrúm hverjum þeim, er hann vill beitt hafa. „Hefe ek hèr verith mörg vor" sagðe hann, „ok kenne ek alla höfðingja ok goðorðsmenn". Þeir sveinarnir segja, at þeir vilde hlíta hans ásjá ok fræðaz af

1) *Fattes i Sa, og er tilföiet i Overeensstemmelse med P.*
2) *Sa tilföier som Overskrift:* „ſueiaꝛnır ꝺ͛pu þoꝛkel ſuꝛß".
3) *Gisning i Overeensstemmelse med P; S har* s̊.

honum — „Er okkr mikil forvitni á at sjá stóreflismenn, þar er miklar sögur ganga frá”. Hallbjörn kvezt mundu fara ofan til strandar ok sagðist mundu kenna hvert skip skjótliga, sem kæmi, ok seigja þeim til. Þeir biðja hann hafa þökk fyrir lèttlæte sitt. Fara nú ofan til strandar, ok svo til sjófarins; sjá nú, at skipin sigla at lande. Þá tekr sveinn hinn eldri til orða: „Hverr á þat skip, er nú sigler hingat næst?” Hallbjörn sagðe, at þat á Börkr hinn digri. „Enn hverr sigler þar næst?” „Gestr hinn spake” sagðe hann. „Enn hverìr sigla þar næst, ok leggja skip sitt við fjarðarhornit?” „Þat er Þorkell Súrrson” sagðe hann. Þeir sjá nú, at Þorkell geingr á land, ok sezt niðr einshverstaðar, meðan þeir flytja varnað þeirra af skipinu, svo[1] sem sjórrinn fèlle á land. Enn Börkr tjaldar búð þeirra. Þorkell hafðe girzkann hatt á höfðe, ok feld grán, ok gulldálk um öxl, enn sverð í hende. Síðan geingr Hallbjörn, ok sveinarner með honum, þangat at, sem Þorkell sitr. Nú tekr annar sveinninn til orða, sá hinn eldri, ok mælti: „Hverr er [sá hinn[2] göfugligi, er hèr sitr? Ekki hefe ek sèð vænna mann nè tiguligra”. Hann svarar: „Vel fara þèr orð; enn Þorkell heite ek”. Sveinninn mælti: „Allgóðr gripr mun sverðit þat vera, sem þú hefir í hendinni; eðr hvort muntu lofa mèr at sjá?” Þorkell svarar: „Furðu undarliga lætr þú um þetta, enn þó mun ek þetta leyfa þèr”, ok rèttir at honum. Sveinninn tók[3] við sverðinu, ok veik sèr frá líttat, ok spretter friðböndunum, ok bregðr sverðinu. Ok er Þorkell sá þat, þá mælti hann: „Þat lofaða ek þèr ekki þarna, at bregða sverðinu”. „Þar spurða ek þik ekke at leyfis” sagðe sveinninn, ok reiðir upp sverðit,

---

1) *Usikker Gisning; i Sa synes at staae* ſu (ſu=so=svo?).
2) *Rettelse;* ſuǹ *fra* [*Sa.*
3) tok tk *Sa.*

ok rekr á hálsinn Þorkeli, svo at af tók höfuðit. Enn þegar þesse tíðinde eru orðin, þá hleypr upp Hallbjörn göngumaðr; enn sveinninn[1] kastar niðr sverðinu alblóðugu, ok grípr upp staf sinn, ok hlaupa þeir með þeim Hallbirni; ok urðu göngumenn næsta at gjalte. Þeir hlaupa upp hjá búðinni, er Börkr tjaldaðe. Menn drífa þá ath Þorkeli, ok þikkjast ekki vita, hverr verkit hefir unnit. Börkr spyrr, hverju gegnde þyss sjá, eðr kliðr, er var hjá Þorkeli. Ok er þeir Hallbjörn hlaupa upp hjá búðinni — ok eru fimmtán göngumenn — ok er hann Börkr spurðe þessa, þá svarar sá hinn yngri sveinninn, er Helgi hèt — enn sá hèt Bergr, er vígit hafðe vegit —: „Ekki veit ek, hvat þeir þinga; enn þat hygg ek, at þeir þræte um, hvort Vèsteinn hefðe átt eptir dætr einar, eðr hefðe[2] hann áttann son nokkurn". Hallbjörn hleypr til búðar; enn sveinarner til skógar, er þar var nærr, ok verða ekki fundnir.

[3]Menn hlaupa nú til búðar Hallbjarnar, ok spyrja, hvè gegnde. Enn þeir göngumennernir segja, at sveinar tveir ungir höfðu komit í flokk þeirra, ok segja, at þeim kom þetta mjök at óvörum[4] ok kvoðust eingi deile á þeim vita; þeir seigja þó frá yfirlitum þeirrá, ok viðrtal þeirra, hvílíkt verit hafðe. Börkr þikkist nú vita af orðum þeim, er Helgi hafðe mælt, at synir Vèsteins mune verit hafa; ok eptir þetta geingr hann til fundar við Gest, ok ræðz um við hann, hversu með skal fara. Börkr mælti: „Mèr er þat skyldast allra manna, at mæla eptir Þorkel mág minn[5]. Þikkir oss ekki því ólígt hafa til borit, sem synir Vèsteins

---

1) *Gisning i Overeensstemmelse med P; Sa har* sueiñ.

2) ђepðe ђepðe *Sa.*

3) *Sa tilföier som Overskrift:* capitulum.

4) mjök at óvörum *tilföiet i Fölge Gisning; i Stedet for Ordene* at þeim . . . . at ovörum *har P*: — at þetta kemr mjök at þeim óvörum.

5) *Fattes i Sa, og er tilföiet i Overeensstemmelse med P.*

mune unnit hafa verkit; því at ekki vitum vær annarra manna von, þeirra er sakir hafe átt við Þorkel, enn þeir. Nú kann vera, at þeir hafe komiz burt at sinni. Gef þú til ráð, hversu málit skal upp taka". Gestr svarar: „Kunna munda ek mèr ráð, ef ek hefða vígit vegit, at hafa þat undanbragð, at málit mætte ónýtt verða, ef á mèr yrðe hapt, at nefnast annann veg enn ek hèta"; ok letr Gestr mjök, at sökin sè fram höfð. Þat hafa menn fyrir satt haft, at Gestr hafe verit í ráðum með sveinunum; því at hann var skyldr þeim at frændsemi. Nú hætta þeir, ok falla niðr málin; enn Þorkell er heygðr at fornum sið, ok fara menn heim af þinginu; ok gjörist ekke fleira til tíðinda á því þingi. Börkr unir nú illa við sína ferð, sem þó átte hann stundum vanda til, ok hefir þó svo búit mykla sneypu ok svívirðing af þessu máli. Sveinarnir fara nú unzt þeir koma í Geirþjófsfjörð, ok liggja úte tíu dægr. Koma þeir til Auðar, ok er Gísli þar fyrir; þeir koma þar um nótt, ok drepa á dyrr. Auðr geingr til hurðar, ok heilsar þeim, ok spyr tíðinda — enn Gísli lá í rekkju sinni ok var þar jarðhús undir niðri, ok beinde hón raust þegar, ef hann þurfte at varast. Þeir segja henne nú víg Þorkels, ok um hvat væla var; segja henne ok, hversu leingi matlauser þeir hafa verit. „Ek mun senda ykkr" sagðe Auðr, „yfir hálsinn í Mosdal til sona Bjartmárs; skal ek fá ykkr vistir, ok jarteignir, at þeir skjóte yfir ykkr nökkuru skjóli; ok gjöre ek því þetta, at ek nenni ekki at kveðja Gísla bjargar við ykkr." Nú fara sveinarnir í skóga þá, er þeir mega ekki finnast, ok neyta matar — því at þeir höfðu leingi matar misst —, ok leggjast síðan niðr ok sofa, er þeir voru mettir; því at þeir voro mjök syfjaðir.

[1] Nú er at segja frá Auðe, at hón geingr inn til Gísla,

---

1) *Sa tilföier som Overskrift:* capitulum.

ok mælti: „Nú skiptir mik myklu, hversu þú vilt til snúa, at gjöra minn sóma meira enn ek em verð”. Hann tók þegar undir ok mælti: „Veit ek, atl þú munt segja mèr víg Þorkels bróður míns.” „Svo er, sem þú getr” sagðe Auðr, „ok eru hèr komnir sveinarnir, ok vildu, at þèr byrgist at aller saman, ok þikkjast nú ekke traust eiga, nema þetta.” Hann svarar: „Ekke má ek þat standast, at sjá bróðurbana mína, ok vera ásamt við þá”, ok hleypr upp, ok vill bregða sverðe, ok kvað vísu:

Hverr of veit, nema hvassann
hjaldrís drage Gísli
(átt mun fyrða frètta
færevón) úr spónum,
alls sigrviðir segja
snyrte hrings af þingi
(drýgjum enn til dauða
dáð) Þorketil ráðinn.

Nú sagðe Auðr þá á burtu, „Ok hafða ek vit til þess, at hætta þeim ekki hèr”. Gísli sagðe, at þann veg var ok allra bezt, at þeir hittist ekki; ok sefast hann brátt, ok eru nú kyrr ein tíðinde. Svo er sagt, at nú eru ekki meir eptir, enn tveir vetr þess, er draumkonan sagðe hann mundu lifa. Ok er á líðr, er Gísli í Geirþjófsfirði, ok koma aptr draumar hans aller, ok harðar svefnfarir, ok kemr nú jafnan at honum draumkonan sú hin verre, ok þó hin stundum, hin betri. Einhverja nótt er þat enn, at Gísla dreymer, at konan sú hin betri kom at honum; hón sýndist honum ríða grám heste, ok býðr honum með sèr at fara, til síns inniss, ok þat þekkist hann. Þau koma nú at húse einu, því er nærr var sem höll væri, ok leiðir hón hann inn í húsit, ok þóttu honum þar vera hægindi í pöllum, ok vel

um búit. Hón bað þau þar vera, ok una sèr vel — „Ok skaltu hingat fara, þá er þú andast" sagðe hón, „ok njóta hèr fjár ok farsælu". Ok nú vaknar hann, ok kvað vísur nokkurar eptir því sem hann dreymde:

Heim bauð með sèr sínum
saumhlökk grám blakke
(þá var brúðr við beiðe
blíð) lofskreyte at ríða.
(Mágrundar) kvazt mundu
(man ek orð um þat skorðu)
hneigesól af heilu
hornflæðar mik gæða.
Dýrr lèt drápu stjóra
dís til sess um vísat
lægiss elz, þar er lágu
(lítt týni ek því) dýnur.
Ok með sèr hin svinna
saums leidde mik nauma,
lagðe heil í hvílu;
hlaut skald sæng blauta.
Hingat skaltu (kvað hringa
hildr at óðar gilde),
[fleina þollur] með fullu,
[fallheygjaðr] deyja.
Þá muntu (ullur), * * *
ísungs, fèi þvísa
[þat hagar okkr til auðar]
(ormláðs) ok mèr ráða.

[1] Frá því er sagt, at einhverju sinni var Helgi[2] enn

---

1) *Sa tilföier som Overskrift:* eyıolpuı leıtaðı (*dette Ord er utydel.*) gſla (*saal.*)

2) *Gisning; Sa har nl.* „at eín ħueríu ſíñí. at ħelgı ů" *i Stedet for Ordene* at einhverju sinni var Helgi.

sendr á njósn í Geirþjófsfjörð; ok þikkir mönnum áræðiligt, at Gísli mune þar[1]. Sá maðr ferr með honum, er Hávarðr hèt. Hann hafðe komit út um sumarit áðr, ok var frænde Gests Oddleifsonar. Þeir voro sendir í skóga, at höggva efnetrè; enn þó at þetta væri yfirbragð á þeirra ferð, þá bjó þó hitt undir, at þeir skyldu leita at Gísla, ok vita, ef þeir fyndi fylsne Gísla. Ok einn dag at kvelde sjá þeir eld í kleifunum fyrir sunnan ána; þat var um dagsetrskeið, ok niðmyrkr sem mest. Þá spyrr Hávarðr Helga, hvat þá sè til ráðs — „Ok muntu" segir hann „vera þessu vanari, enn ek". „Einn mun á gjörr" segir Helgi, „at hlaða hèr vörðu á hóle þessum, er nú stöndum vit á, ok mun þá finnast, er ljóss dagr er; ok sèr hèðan frá vörðunni til kleifanna, er skammt er at sjá". Þetta taka þeir ráðs. Ok er þeir hafa hlaðit vörðuna, sagðe Hávarðr sik syfja, svo at hann kvezt ekke mega annat, enn sofa. Hann gjörir svo. Enn Helgi vakir ok hleðr þat sem ógjört var at vörðunni. Ok er hann[2] hafðe því lokit, þá vaknar Hávarðr, ok biðr Helga þá sofa, enn hann kvezt vaka mundu. Ok Helgi sefr um hríð. Ok á meðan hann sefr, tekr Hávarðr til verks ok berr á burt vörðuna alla ok sèr hvern steininn í náttmyrkrinu. Ok er hann hefir þat gjört, þá tekr hann stein einn mikinn, ok keyrir niðr á bergit, nærre höfðe Helga, svo at jörðin bifaðist við. Ok þá sprettr Helgi upp, ok verðr láfhræddr ok felmsfullur, ok spurðe, hverju gegnde. Hávarðr sagðe: „Maðr er í skóginum, ok hafa marger slíkir komit í nótt". „Þat mun Gísli verit hafa" seger Helge, ok mun hann hafa orðit varr við okkr; ok máttu þat skilja, fèlagi góðr", segir hann, „at vit munum aller lemjast, ef á okkr kemr slíkt grjót; ok er eingi annar

1) *Her fattes formodentlig* vera.
2) *Fattes i Sa.*

á gjörr, enn verða á burtu sem skjótast". Nú rennr Helgi sem fljótast má hann; enn Hávarðr geingr á eptir, ok biðr Helga ekki hlaupa undan sèr; enn Helgi gaf at því eingan gaum, ok fór sem fætr toguðu. Ok at lyktum koma þeir báðir til skips, ok stíga þar á, ok ljósta síðan árum í sjó, ok róa sem ákafast, ok lètta ekki fyrr sinni ferð, enn þeir koma heim í Otradal, ok segir Helgi, at hann er víss orðinn, hvar Gísli er niðr kominn. Eyólfr víkst við skjótt, ok ferr þegar við tólfta mann, ok er þar í för Helgi ok Hávarðr. Þeir fara til þess er þeir koma í Geirþjófsfjörð, ok ganga um alla skóga at leita vörðunnar ok fylsnis Gísla, ok fundu hvorke. Nú spyrr Eyólfr Hávarð, hvar þeir settu vörðuna. Hann svarar: „Ekki má ek þat vita; því at bæðe var, at ek var svo syfjaðr, at ek vissa fátt frá mèr, enda hlóð Helge þá vörðuna, er ek svaf. Ekki þikke mèr örvænt, at Gísli hafe orðit varr við okkr, ok hafe borit burt vörðuna, þá er lýste, ok vit vorum í burtu farner". Þá mælti Eyólfr: „Afauðit verðr oss mjök um þetta mál, ok munu vær aptr snúa", ok svo gjöra þeir, ok kvezt Eyólfr áðr vilja hitta Auðe. Þeir koma nú á bæinn, ok ganga inn, ok settist Eyólfr enn á[1] tal við Auði. Hann tekr svo til orðs: „Ek vil eiga kaup við þik, Auðr", segir hann, „at þú seg mèr til Gísla, enn ek mun gefa þèr þrjú hundruð silfrs, þau sem eg hefir tekit til höfuðs honum. Þú skalt[2] ok ekki[3] við vera, er vær tökum hann af lífe. Þat skal ok fylgja, at ek mun fá þèr ráðahag þann, at öllu sè betri, enn sjá hefir verit. Máttu ok á þat líta" segir hann, „hversu óhallkvæmt þèr verðr at liggja í eyðefirðe þessum, ok hljóta þat af óhöppum Gísla, ok sjá aldre frændr ok nauðlitamenn".

---

1) at at *Sa.*

2) *Sa gjentager Ordene* Þú skalt *saaledes:* „þu ſkalt, þu ſkalt".

3) *Tilföiet i Overeensstemmelse med P.*

Hón svarar: „Þar þikke mèr óvænst um" segir hón, „at vær verðum um þat sátt, at þú fáir mèr þat gjaforð, at mèr þikke jafnt við þetta. Enn þó er þat satt, sem mælt er, at fè er bezt eptir feigann; ok lát mik sjá, hvort fè þetta er svo mikit ok frítt, sem þú seger". Hann steypir nú fènu í knè henne, ok hefir hón hönd í, enn hann telur ok tjár fyrir henne. Guðríðr fóstra hennar tekr at gráta.

[1] Síðan geingr hón út, ok til móts við Gísla, ok segir honum: „Fóstra mín er nú vitlaus orðin, ok vill svíkja þik". Gísli mælti: „Gjör þú þèr gott í hug; því at ekki mun mèr þat at fjörleste verða, at Auðr blekke mik", ok kvað vísu:

Segja menn, at manni
menhlín hafe sínum
fjarðar elgs um fólgit,
fleyvangs, hugi ranga.
Enn grjót ölun- gáttin
góins fitjar vill sitja.
Hygg-at ek hælibrekku
hannlógs at því sanna.

Eptir þetta ferr mærin heim, ok segir ekke, hvert hón hefir farit. Eyólfr hefir þá talit silfrit; enn Auðr mælti: „Í eingann stað er fèt minna eðr verra, en þú hefir sagt; ok mun þèr nú þikkja ek heimilt eiga[2] at gjöra af slíkt er[2] mèr sýnist". Eyólfr tekr því glaðliga, ok bað hana at vísu gjöra af slíkt er hón vill. Auðr tekr nú fèð, ok lætr koma í einn stórann sjóð; stendr hón síðan upp, ok rekr sjóðinn með silfrinu á naser Eyólfi, svo at þegar stökkr blóð um hann allann, og mælti: „Haf nú þetta fyrir auð-

1) *Sa tilföier som Overskrift:* eyıol$^{2}_{F}$ mıſte ſıoðın *(lidt utydeligt, især* ın*).*
2) *Fattes i Sa.*

tryggi þína, ok hvert ógagn með. Einge von var þèr þess, at ek munda selja bónda minn í hendr illmenni þínu. Haf nú þetta, ok með bæðe skömm ok klæki. Skaltu þat muna, vesall maðr, meðan þú lifir, at kona hefir barit þik; enn þú munt ekke at heldr fá þat er þú vildir". Þá mælti Eyólfr: „Hefit[1] hendr á, ok drepi, þó at blauðr sè". Hávarðr tekr þá til orða: „Þó er för vor helzte ill, þó at vær vinnum ekki þetta níðingsverk; ok stande menn upp, ok láte hann ekki þessu ná". Eyólfr mælti: „Satt er hit fornkveðna — án er ills geingiss, nema heiman hafe". Hávarðr var vinsæll maðr, ok voro marger búnir at veita honum lið til þessa, enn í annann stað at firra Eyólf óhappi; ok verðr hann nú svo búit at hafa, ok ferr á burt við þetta. Enn áðr enn Hávarðr geingi út, mælti Auðr: „Ekke mun sannligt at halda skuld þeirre, er Gísli á at gjalda þèr, ok er hèr fingrgull, er ek vil at þú hafir". „Ekke munda ek þetta þó heimt hafa" seger Hávarðr. „Ek vil nú þó gjalda" segir Auðr. Hón gaf honum þó raunar gullit fyrir liðveizlu sína. Hávarðr fekk sèr hest, ok ferr suðr á Strönd til Gest Oddleifssonar, ok vill ekki leingr vera með Eyólfi. Eyólfr ferr heim í Otradal, ok unir illa sinni ferð; enda þótte mönnum þesse ferð hin hæðiligasta.

[2]Líðr svo nú sumarit, at Gísli er í jarðhúsum sínum, ok er varr um sik, ok ætlar hann nú ekke í burt; þikkir honum nú fokit vera í öll skjól; nú eru ok liðner draumavetr hans gjörfaller. Þat berr enn til einhverja nótt um sumarit, at Gísli lætr illa í svefne. Enn er hann vaknar, spyrr Auðr, hvath hann hefðe dreymt. Hann segir, at nú kom at honum draumkonan sú hin verre, ok mælti svo: „Nú skal

---

1) *Burde maaskee rettes til* Hafit, *da* hafa hendr á *er den sædvanlige Udtryksmaade.*

2) *Sa tilføier som Overskrift:* G. kuað uisur.

ek því öllu bregða, er hin betri draumkonan mælti við þik; ok skal ek þess ráðande, at þèr skal þess ekke at gagni verða, er hón hefir mælt". Þá kvað Gísli vísu:

Skulut þit ei, kvað skorða
skaptkers, saman vera
(svo hefir ykkr) við ekka
eitr (guðrúnar heitit).
Allvaldr hefir alda,
erlendis, mik senda
enn úr æðra ranni,
annann heim at kanna.

„Þat dreymde mik enn" sagði[1] Gísli, „at sjá kona kom til mín, ok batt á höfuð mèr dreyruga húfu, ok þvó áðr höfuð mitt í blóðe, ok jós á mik allann, svo at ek varð alblóðugr". Gísli kvað vísu:

Þvo hugða ek mèr þrúðe,
þremja lunns úr brunni,
Óðins elda löðri,
auðs, mína skör, rauðu:
ok hraun-kneifar, hræfa,
hand veri, því blande,
báls í benja ele
blóðrauð vala slóðar.

Ok enn kvað hann:

Hugða ek geymigöndul,
gunnelda mèr falda,
ok rakskorinn reikar
rúf, dreyrugri húfu:
være hendr á henne
í hjörregni þvegnar.

1) *Falles i Sa, og er tilföiet i Overeensstemmelse med P.*

Svo vakte mik sága
saums úr mínum draume.

Nú gjörðist svo mikit um drauma Gísla, at hann gjörir svo myrkhræddan, at hann þorir hvergi einnsamann at vera; ok þegar hann leggr sín augu saman, þá sýnist honum hin sama kona. Þat var enn eina nátt, at Gísli lèt raunlítt í svefne. Auðr spurðe, hvat fyrir hann bæri. „Þat dreymde mik" segir Gísli, „at menn kæme at oss, ok væri Eyólfr í för, ok margt annarra manna, ok hittumst vær, ok vissa ek, at áburðir[1] urðu með oss. Einn þeirra fór fystr, grenjande mjök, ok þóttumst ek höggva hann sundr í miðju, ok þótte mèr vera á honum vargshöfuð. Þá sóttu margir at mèr; ek þóttumst hafa skjöldinn í hende mèr ok verjast leingi". Gísli kvað þá vísu:

Vissa ek fjandr at funde
(fekk ek) inni (lið minna)
ár [þótt eige værag
andaðr] (af því) standa
(gætt var) [verr! enn væri]
(valtafn í mun hrafni)
[fríðr í fögru blóðe
faðmr þinn roðinn mínu].

Ok enn kvað hann:

Máttuð skilde skalde
(skjöldr kom mèr at halde —
gátum hug — við hneite)
hjör gellanda bella,
áðr enn mik þeir, er mínu
munu aldrlagi valda,
[gnýrr var hjörs at heyra
hárr] ofrliðe bárn.

---

1) *P har* atburðir.

Ok enn kvað hann:

(Stè ek yfir einn, áðr ynni
árflognis mik sárann)
hrælækjar gaf ek hauke
(huggendr) munins tuggu.
Sneið at sínu ráðe
sverðs egg í tvau leggi;
misste menja lestir
(mannbót var þat) fótar.

Nú líðr á haustit, ok minnkar ekke draumana, ok heldr er vaxande gangr at þeim. Þat var eina nótt, er Gísli lèt enn illa í svefne. Auðr spurðe þá enn, hvath fyrir hann bære. Gísli kvað vísu:

Hugðe ek blóð um báðar
(benvíðis) mèr síðr
(þann höfum vær at vinna
víl) senn ofan renna.
[Slíkt dreymir mik, seima]
sekr er ek við her nökkut
(biðum brodda hríðar
ben) [lofn, er ek mun sofna].

Ok enn kvað hann vísu:

Hugða ek blóð um báðar,
baughlín, granar mínar
harðar hvössu sverðe
hrænez rekin setja:
ok val mærar være
(Vör) af myklu fáre
(líkn rekjum svo, lauka)
lífs vónir mèr grónar.

Ok enn kvað hann:

Hugða ek hlífar flagða
hristendr af mèr kvista
(stór feingum ben) brynju
báðar hendr með vende.
Enn fyrir mækiss munni
minn hugða ek, Syn tynna,
(oss gein hjörr um hjassa)
hjálmstofn ofan klofna.

Ok enn kvað hann vísu:

Hugða ek Sjöfn í svefne
silfrbands yfir mèr standa
(Gerðr hafðe sú garða)
grátande (brá vota),
ok eld-njórun öldu
allskyndiliga bynde
(Hvath hyggr þú mèr, hin mæra,)
mín sár (under því voru.)

[1] Nú er Gísli heima þat sumar, ok er nú kyrrt. Síðan kemr sumarnátt síðasta. Þá er þess getit, at Gísli mátte ekke sofa, ok ekke þeirra þriggja. Veðre var þann veg farit, at var á logn mikit — hèlufall var ok mikit. Þá kvezt Gísli vilja fara frá húsum ok til fylsniss síns, suðr undir kleifarnar, ok vita, ef hann mætte sofna. Nú fara þau öll, ok eru þær í kyrtlum, ok draga kyrtlarnir döggslóðena. Gísli hafðe kefle, ok reist á rúnar, ok falla niðr spænernir. Þau koma til fylsnisins. Hann leggst niðr, ok vill vita, ef hann gæte sofit; enn þær vaka. Rennr á hann svefnhöfgi, ok dreymir hann, at fuglar kæmi í húsit, er læmingar heita; þeir eru meire enn rjúpkerar; ok lètu illiliga, ok höfðu volkazt í roðru ok blóðe. Þá spurðe

1) *Sa tilföier som Overskrift:* at þor uið gisla.

Auðr, hvað hann hafðe dreymt — „Nú voro enn ekki svefnfarer góðar". Gísli kvað vísu:

Mèr bar hljóm í heimi,
hörbil, þá er vit skildumst,
(svaukkvig dverga drekkju)
dreyra sals fyrir eyru.
Ok hjörraddar hlýdde
heggr (rjúpkera Tveggja
koma mun dala dreingi
dögg) læmingja höggvi.

Ok er þetta er tíðinda, heyra þau manna mál, ok er Eyólfr þar kominn með hinn fimmtánda mann, ok hafa áðr komit til húss, ok sjá döggslóðina, sem vísat væri til. Ok er þau verða vör við mennina, ganga þau upp á kleifarnar, þar sem vígi er bezt, ok hefir hvor þeirra þusl í hende mykla. Þeir Eyólfr ganga at neðan. Hann mælti þá við Gísla: „Hitt er nú ráð, at fara ekki undan leingra, ok láta þik ekki elta, sem huglausa menn, því at þú ert kallaðr fullugi mikill. Hefir nú ekki[1] orðit skammt funda á milli, ok þat mundu vær vilja, at sjá være hinn efste". Gísli svarar: „Sæk þú at karlmannliga, fyrir því at ek skal ekke leingra undan fara. Er þat ok þín skylda mest at sækja fystr at mèr; því at þú átt sakir við mik meire enn aðrir menn, þeir sem hèr eru í för". „Ek mun þat ekke under þèr eiga" segir Eyólfr „at skipta liðe mínu sem mèr líkar". „Þat var ok líkara" segir Gísli, „at grey þitt munde ekki þora við mig vopnum at skipta". Eyólfr mælti þá til njósnar-Helga: „Þat væri nú frægð mikil, at þú rèðir fystr upp á kleifarnar at Gísla, ok munde þat ágæte leingi uppi vera". Opt hefe ek þat reynt" segir Helgi, „at þú vilt aðra hafa fyrir þèr optast, þar er nökkur raun er at; enn

---

1) *Tilföiet i Fölge Gisning; P har* vorðit langt (*for* ekki orðit skammt).

fyrir því, at þú eggjar svo ákafliga, þá skal ek til ráða, enn þú fylg mèr dreingiliga, ok gakk næst mèr, ef þú ert ekki með öllu blauðr". Helge ræðr nú til, þar sem honum þikkir vænst, ok hefir í hende öxe mykla. Gísli var svo búinn, at hann hafðe í hende öxe ok gyrðr sverðe ok skjöld á hlið; hann var í kufle grám, ok hafðe gyrt at sèr með reipe. Nú skopar Helge skeið, ok hleypr upp á kleifarnar at Gísla. Hann snarar í móte Helga, ok reiðir upp sverðit, ok rekr á lendarnar, svo at í sundr tók manninn í miðju, ok fellur sèr hvorr hlutrinn ofan fyrir kleifarnar. Eyólfr komst upp[1] annarsstaðar, ok kom þar Auðr í móte honum, ok lýstr á hönd honum með lurke, svo at úr dró allt aflit úr, ok hratar hann ofan aptr. Þá mælti Gísli: „Þat vissa ek fyrir löngu, at ek var vel kvæntr; enn þó vissa ek ekki, at eg væri svo vel kvæntr, sem ek er. Enn minna lið veittir[2] þú mèr nú, enn þú munder vilja, eðr þú ætlaðir, þó at tilræðit væri[3] gott; því at eina leið mundu þeir nú hafa farit báðir".

[4]Þá fara til tveir menn at halda þeim Auðe ok Guðríðe, ok þikkjast þeir hafa ærit at vinna. Nú sækja tólf at Gísla, ok komast upp á kleifarnar. Enn hann verr sik bæðe með grjóte ok vopnum, svo at því fylgde mikil frægð. Nú hleypur at förunautr Eyólfs einn, ok mælti til Gísla: „Legg þú af við mik vopnin þau hinu góðu, er þú berr, ok allt saman ok Auðe konu þína". Gísli svarar: „Tak þú þá við ódeigliga; því at hvorke samir, vopnin, þau er ek hefe átt, nè svo konan". Sjá maðr leggr til Gísla með spjóte. Enn Gísli höggr mót ok spjótit af skaptinu, ok verðr höggit svo mikit, at öxin hjóp í helluna, ok brestr

---

1) *Gisning for* ut.

2) *Gisning for* „ueilir".

3) *Fattes i Sa.*

4) *Sa tilföier som Overskrift:* capitulum.

af hyrnan. Hann kastar þá öxinni, enn grípur til sverðsins, ok vegr með því, enn hlífir sèr með skildinum. Þeir sækja nú at röskliga; enn hann verst vel ok dreingiliga; komu þeir nú hart saman. Gísli vo þá enn tvo menn, ok eru nú fjórir látnir. Eyólfr bað[1] þá sækja at sem karlmannligast — „Fám vær hart af" segir Eyólfr, „ok væri þat einskiss vert, ef góð yrðe erfiðisslaunin". Ok er[2] minnst er vonin, vizt Gísli við, ok hleypr upp á hamar þann, er heitir Einhamar, ok af kleifunum; þar snýst Gísli við ok verst. Þetta kom þeim at óvörum; þikkir þeim nú mjök óhægjast sitt mál[1] — mennirnir dauðir fjórir, enn þeir sárer ok móðir. Verðr nú hvíld á atsókninni. Þá eggjar Eyólfr menn sína allfast, ok heitr þeim myklum fríðindum, ef þeir næðe Gísla. Eyólfr hafðe einvala lið með sèr at hreyste ok harðfeingi.

[3]Maðr er nefndr Sveinn, er fystr rèðst í móte Gísla. Gísli höggr til hans, ok klýfr hann í herðar niðr, ok fleygir honum ofan fyrir hamarinn. Nú þikkjast þeir ekki vita, hvar staðar næmi manndráp þessa manns. Gísli mælti þá til Eyólfs: „Þat munda ek vilja, at þau þrjú hundruð silfrs, er þú hefir tekit til höfuðs mèr, skaltu hafa dýrast keypt; ok þat munda ek vilja, at þú gæfir til þess önnr þrjú hundruð silfrs, at vit hefðum aldri fundizt, ok muntu taka svívirðing fyrir mannskaða". Nú leita þeir sèr ráðs, ok vilja ekki fyrir líf sitt frá hverfa. Sækja þeir nú at honum tveggja vegna, ok fylgja þeir Eyólfi fremstir, er annar heitir Þórer, enn annar Þórðr, frændr Eyólfs; þeir voro hinu mestu garpar; ok er atsóknin þá bæðe hörð ok áköf, ok

---

1) *Tilföiet i Margen i Sa med samme Haand som Texten.*
2) *Fattes i Sa.*
3) *Sa tilföier som Overskrift:* .G. let lip fitt.

fá þeir nú komit á hann sárum[1] nökkurum með spjótalögum; enn hann verst með mikilli hreyste ok dreingskap; ok fá þeir svo þungt af honum af grjóte ok stórum höggum, svo at eingi var ósárr, sá er at honum sótte; því at Gísli var ekki missfeingr í höggum. Nú sækja þeir Eyólfr at fast, ok frændr hans; þeir sá, at þar[2] lá við sæmd þeirra ok virðing. Leggja þeir þá til hans með spjótum, svo at út falla iðrin; enn hann sveipar at sèr iðrunum ok skyrtunni, ok bindr at fyrir neðan með reipinu. Þá mælti Gísli, at þeir skyldu bíða lítt þat — „Munu þèr nú hafa þau málalok, sem þèr vildut". Hann kvað þá vísu:

Fals, hallar skal fylla
fagrleit, sú er mik reitar,
rekkelát, at, rökkve
regns, sínum vin fregna.
Vel hygg ek, þótt eggjar
ítrslegnar mik bíte
(þá gaf sínum sveini)
sverðs (minn faðir herðu).

Sjá er hin síðasta vísa Gísla; ok þegar jafnskjótt er hann hafðe kveðit vísuna, hleypr hann ofan af hamrinum, ok keyrir sverðit í höfuð Þórðe, frænda Eyólfs, ok klýfr hann allt til beltisstaðar; enda fellur Gísli á hann ofan, ok er þegar örendr. Enn þeir voro aller mjögh sárir, förunautar Eyólfs. Gísli lèt líf sitt með svo mörgum ok stórum sárum, at furða þótte í vera. Svo hafa þeir sagt, at hann hopaðe aldri, ok ekki sá þeir, at högg hans være minna hið síðasta enn hið fysta. Lýkr þar nú æfe Gísla; ok er þat alsagt, at hann hefir hinn meste hreystemaðr verit, þó at hann være ekki í öllum hlutum gæfumaðr. Nú draga

1) „ſaꝛv̄ þann" *Sa* (*for* hann sárum).
2) *Tilföiet i Margen i Sa med samme Haand som Texten.*

þeir hann ofan, ok taka af honum sverðit, götva þeir hann þar í grjótinu, ok fara ofan til sjófar. Þá andaðist hinn sètte maðr, við sjó niðri. Eyjólfr bauð Auðe, at hón færi með honum. Enn hón vildi ekki. Eptir þetta fara þeir Eyólfr heim í Otradal, ok andaðist þegar hina sömu nótt hinn sjaunde maðr. Enn hinn átte liggr í sárum tólf mánaðe, ok fær bana. Enn aðrer verða heiler, þeir sem sárir voro, ok feingu þó óvirðing. Og er þat alsagt, at eingi hafe hèr frægri vörn veitt verit[1] af einum manni, svo at menn vite með sannindum.

[2]Nú ferr Eyólfr heiman við hinn tólfta mann suðr til fundar við Börk hinn digra, ok sagðe honum þesse tíðindi, ok allann atburð. Ok varð Börkr kátr við þetta, ok biðr Þórdíse taka vel honum Eyólfi — „Ok mun þú ást þá hina myklu, er þú unner Þorgrími bróður mínum, ok gjör vel við Eyólf". „Gráta mun ek Gísla bróður minn" segir Þórdís; „enn mun eigi vel fagnat Gísla bana, ef grautr er gjörr ok gefinn?" Ok um kveldit, er hón bar mat fram, feller hón niðr spónatrogit. Eyólfr hafðe lagt sverð þat í mille stokks ok fóta sèr, er Gísli hafðe átt. Þórdís kenner sverðit, ok er hón lýtr niðr eptir spónunum, þreif hón meðalkaflann á sverðinu, ok leggr til Eyólfs, ok vilde leggja á honum[3] miðjum; gáðe hón ekki, at hjaltit horfðe upp, ok nam við borðinu; hón lagðe neðar, enn hón hafðe ætlað, ok kom í lærit, ok var þat mikit sár. Börkr tekr Þórdíse, ok snarar af henne sverðit. Þeir hlaupa upp aller, ok hrinda fram borðunum ok matnum. Börkr bauð Eyólfe sjálfdæmi fyrir þetta, ok gjörðe hann full manngjöld, ok kvezt gjört hafa mundu meira, ef Berki hefðe verr í farit.

1) *Fattes i Sa.*
2) *Sa tilföier som Overskrift:* „eñ mū ė gıſla bā̄a vel ꝼagn̄ᵗ".
3) *Rettelse for* „ꝥann".

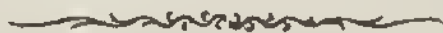
Þordís nefnir sèr þá votta, ok seger skilit við Börk, ok kvezt ekki skyldu koma síðan í sömu sæng hjá honum; ok þat ende hón. — Fór hún þá at búa á Þórdísastöðum út á Eyre. Enn Börkr er eptir at Helgafelle til þess er Snorre goðe kom honum á burt; ok fór Börkr þá at búa í Glerárskógum. — Enn Eyólfr ferr heim, ok unir illa við sína ferð.

[1]Syner Vèsteins fara til Gests frænda síns, ok skora á hann, at hann komi þeim utan, með ráðum sínum, ok Gunnhildi, móðr þeirra, ok Auðe, er Gísli hafðe átta, ok Guðríðe Ingjalzdóttur ok Geirmunde bróður hennar. Fara þau öll utan í Hvítá. Kom Gestr þeim utan með fè sínu. Þau voro skamma stund úte, ok komu við Noreg. Geingr Bergr á stræte, ok vill kaupa þeim búðarrúm í kaupangi, ok tveir menn með honum; þeir mæta tveimr mönnum, ok var annar í skallazklæðum, ungr maðr ok mikill vexte; sá spurðe Berg at nafne. Hann sagðe til hith sanna um nafn sitt ok kyn; því at hann ætlaðe, at hann munde þess víðar koma, at hann munde njóta föður síns, enn gjalda. Enn sá, er í skarlaksklæðunum var, brá sverðe, ok hjó Berg banahögg. Þat var Are Súrrson, bróðir Gísla ok Þorkels. Förunautar Bergs fóru til skips, ok sögðu tíðindin. Stýremaðr kom þeim undan ok tók Helga far til Grænlands. Helge kom þangat, ok þroskaðist þar, ok þótte hinn bezte dreingr; ok voro menn sendir til höfuðs honum; enn þess varð ekki auðit. Helgi týndist í veiðeför, ok þótte þat mikill skaðe. Þær Auðr ok Gunnhildr fara til Danmerkr í Heiðabæ; tóku þær við trú, ok geingu suðr, ok komu ekki aptr. Geirmundr var eptir í Noregi, ok kvongaðist, ok varð vel at þroska. Guðríðr systir hans var manni gefin,

---

1) *Sa tilföier som Overskrift:* capitulū.

ok þótte skýr kona, ok eru marger menn frá henni komnir. Are Súrrson fór til Íslands; hann kom í Hvítá, ok selde skipit, enn keypte sèr land at Hamri, ok bjó þar nökkura vetr. Víða hefer hann búith á Mýrum, ok eru menn komnir frá honum. Lúku vær hèr Gísla sögu Súrrsonar. Guð gefe alla góða daga utan enda. Amen.

SAGA

AF

GÍSLA SÚRSSYNI.

Ved

K. Gislason.

Þat er upphaf á sögu þessi, at Haraldr enn hárfagri rèð fyrir Noregi. Hann var fyrstr einvaldskonungr um allan Noreg, ok urðu margir landflótta fyrir honum til ýmissa landa, ok voru þat meirr stórmenni, fyrir því at þeir vildu ekki[1] yfirgang hans þola, en höfðu ei styrk til mótstöðu við hann. Um hans daga fannz Ísland ok byggðiz. Rèðuz þá út hingat börn Ketils flatnefs — Björn enn austræni, er Kjalleklingar eru frá komnir, ok Helgi bjóla, er bjó á Kjalarnesi, ok Þórunn hyrna, er Helgi enn[2] magri átti, í Eyjafirði. Eru frá þeim Eyfirðingar komnir. Auðr, dóttir Ketils, kom síðast út hingat, ok eru af hennar ætt komnir Orkneyjajarlar ok Götuskeggjar í Færeyjum ok Breiðfirðingar hèr á[3] landi. Þórólfr mostrarskegg rèðz út hingat, ok nam hann öll Þórsnesslönd; eru frá honum komnir Snorrungar. Úlfr enn skjálgi rèðz út hingat, ok nam hann Reykjanes í Breiðafirði; eru frá honum komnir Reyknesingar. Þórðr víkingr kom út hingat; kom hann í Dýrafjörð, ok nam þar land allt enum neyrðra megin. Hrollaugr, son Rögnvalds jarls af Mæri, bróðir torf-Einars jarls ok Þóris þegjanda[4] ok göngu-Hrólfs, hann fór út hingat, ok nam land austr á Síðu, ok eru frá honum komnir Síðumenn.

Í þenna tíma var hersir einn ríkr í Noregi, sá er Þorkell hèt, ok var kallaðr gullhjálmr, á Sunnhörðalandi, í Súrnadal. Hann var kvongaðr maðr. Átti hann iij sonu við konu sinni. Ari hèt hinn ellsti, annarr Gísli, þriði

1) ei *b.* 2) hiñ *b.* 3) i *b.* 4) þegianða *b.*

Þorbjörn. Þeir voro allir efniligir menn. Ísi er maðr nefndr, er rèð fyrir Fjarðafylki. Dóttir hans hèt Ingibjörg; hón var. kvenna vænst. Hennar bað Ari Þorkelsson, ok var hón honum gift. Hann tók fjárlut mikinn með henni. Henni fylgði sá maðr heiman, er Kolr hèt; hann var mikill at kyni; hann hafði hertekinn verit ok var kallaðr þræll; hann fór með Ingibjörgu í Súrnadal. Þorkell lætr bú eitt auðigt koma í hendr Ara syni sínom þar í dalnum; tekr hann þar til forráða ok þykkir vera enn efniligsti maðr. Sá maðr[1] er nefndr til sögunnar, er Björn hèt. Hann var kallaðr Björn enn blakki[2]. Hann var berserkr ok hólmgöngumaðr mikill. Þeir voro xij saman. Björn var fjölkunnigr ok bitu hann ei járn[3]. Hann var óþokkasæll við alþýðu. Settiz hann í bú manna, þar er honum sýndiz, en lagði í rekkjur hjá sèr konur þeirra ok dætr ok hafði við hönd sèr slíka stund sem honum sýndiz. Kvíddu allir við kvámo hans, en fögnuðu er hann fór í brott. Þess er við getit, at Björn spyrr þetta, at Ari hefir fríða konu heim flutta ok tekit við auð fjár. Þykkir[4] honum [þangat vænligt[5] at ráðaz. Snýr hann þangat með sveit sína ok kemr þar at kveldi eins dags; ok er þeir hittaz, [Ari ok Björn[6], þá segir hann, at hann ætlar sèr forræði fyrir búi því, ok vill, at Ingibjörg kona hans samrekki með honum slíka stund sem honum sýniz; bað Ara gera hvort er honum þykkir betra, at fara á brott eða vera þar. Ari kvez ekki mundu brott fara ok eigi ætla honum þar[7] nokkor forræði. „Þá er vel" segir Björn, „ok er sá kostr annarr, at[8] ek vil skora þèr á hólm, at þú berlz við mik, ef þú treystiz, á þriggja nátta fresti, ok skal þá reyna, hvorr okkarr skal eiga Ingibjörgu; skal sá ok fè taka

1) m̃ maþr *a.* 2) Blaki. 3) jarns *a* 4) þikk' *a.* 5) „vænligt þangat" *fra* [*b.* 6) Biorn oc Ari *fra* [*a.* 7) „þat" *a.* 8) *Fattes i a.*

eptir annan, er sigr hefir á hólminom. Mun ek mik ekki með fè leysa af hólminom, enda tek ek ei fè fyrir aðra". Ari kvez þat gjarna vilja, at þeir berðiz. Fóro berserkir við þat á brott, ok búaz nú til hólmstefnunnar, ok ganga þeir nú á hólm, ok lýkr svá þeirra viðrskifti, at Ari fellr, en berserkrinn varð ekki sárr, því at hann beit ekki járn. Nú þykkiz Björn hafa vegit til landa ok laussa aura ok kvánfangs. Lýsir hann þá yfir því, at hann ætlar þangat at kveldi, til þess bæjar, er Ari hafði átt. Gísli svarar, bróðir Ara, ok kvat brátt eptir verða um þá frændr, „ef sjá óhæfa skal fram fara, at sjá ófagnaðr skuli ofgöngum ganga yfir oss. Nú skal þat aldri verða. Vil ek skora á þik til hólmgöngu þegar á morgin. Vil ek miklu heldr falla á hólmi, enn þola óhæfu þessa". „Þat er vel" segir Björn; „mano þèr svá fara gjörvallir frændr, ef þèr vilìt til þess hætta at berjaz við mik". Skilja nú eptir þetta, ok ferr Gísli heim til búss þess, er Ari hefir átt. Eru nú sögð tíðindi þessi af hólminom, lát Ara, ok þykkir þat híbýlabrestr mikill vorðinn. Gísli gengr til fundar við Ingibjörgu ok segir henni fall Ara, ok þat með, at hann hefir skorat Birni[1] á hólm ok þeir skulu berjaz um daginn eptir. „Sú er óvænlig ætlan" sagði Ingibjörg, „ok uggi ek, at þèr takiz ekki vel, nema þú njótir annarra við". „Þess vil ek þá biðja þik, ok svá aðra, þá er glíkligstir veri, at þá luti mætti til leggja, at þá væri sigrinn vænligri enn áðr". „Einn maðr er sá" segir hón[2], „er mèr þykkir glíkligstr til at leggja kunni til þessa máls, svá at þèr mætti at gagni koma". „Hverr er þat?" segir Gísli. „Kolr fóstri minn er þat", segir hón; „því at þat hygg ek, at hann eigi sverð þat, er betra skal vera, enn flest önnur, þótt hann láti úvirðuliga yfir, ok kallar hann þat

[1]) B: [2]) hun *a*.

brytskálm sína". Nú var sendt eptir Kol, ok kemr hann á þeirra fund, Gísla ok Ingibjargar. Gísli mælti: „Áttu sverð nokkut gott?" Kolr svarar: „Lítil gersimi er sverð mitt; en þó er þat mart í karlshúsi, at ei er í konungsgarði". Gísli mælti: „Viltu ekki ljá mèr sverðit til hólmgöngunnar við Björn?" Kolr mælti[1]: „Þá mun þèr fara sem öðrum um þá gripi, er gersimar eru undir, ok nennit þá eigi at láta af höndum. En ek mun nú segja þèr, at sverðit mun bíta þat sem því er til höggvit, hvort sem er járn eða annat, má þat ok ekki deyfa, því at þat er dvergasmíði; ok heitir sverðit Grásíða. En svá máttu ætla, at mèr mun illa hugnaz, ef ek nái eigi þá sverðinu, er ek vil við taka". „Ómakligt er annat" segir Gísli, „enn þú náir sverðinu, þá er ek hefir haft í nauðsyn mína". Tekr Gísli nú við sverðinu, ok líðr af nóttin. En áðr þeir færi heiman til hólmgöngu, spurði[2] Þorbjörn Gísla bróður sinn: „Hvorr okkarr, bróðir! skal nú berjaz við berserkinn í dag, eða hvorr skal höggva kálfinn?" Gísli svarar: „Þat ræð ek, at þú höggvir kálfinn; en vit Björn manom reyna með okkr". Eigi kaus hann et inndælla. Fóro þeir nú til hólmsins. Ganga þeir nú á hólm Gísli ok Björn. Þá sagði Gísli, at Björn skyldi höggva fyrri. „Þat hafa mèr öngvir fyrr boðit" segir Björn; „enda hefir mèr engi fyrr boðit hólmgöngu enn þú". Nú höggr Björn til Gísla; en hann kemr skildi fyrir sik: ok höggr hann af skildinom allt þat er tók, fyrir utan mundriðann. Gísli höggr aptr til Bjarnar[a], ok kemr á skjaldarsporðinn, ok tekr þar af, ok undan honum fótinn fyrir ofan knè. Gísli höggr í annat sinn af honum höfuðit. Er þá snúit at þeim förunautum Bjarnar: eru sumir drepnir, en sumir komaz á skóg undan. Þá fór Gísli heim eptir þat, ok fekk af þessu orðstír góðan; tekr

1) sv'. *b*. 2) spurð *a*. 3) B. *b*; Biorns *a*.

hann síðan bú þat at erfðum eptir Ara bróðor sinn, er hann hafði átt; hann fekk ok Ingibjargar — líða nú stundir fram — ok seldi ekki sverðit af hendi, enda hefir Kolr eigi til kallat.

Einn dag hittaz þeir úti ij saman: hafði Gísli þá í hendi sverðit Grásíðu, en Kolr öxi. Spurði Kolr, hvè honum hefði sverðit gefiz. Gísli lèt vel yfir. „Þá vil ek nú við taka" segir Kolr, „ef þú þikkiz haft hafa[1] í þína þörf nú at sinne". „Viltu selja?" segir Gísli. „Ekki" segir Kolr. „Ek mun gefa þèr frelsi ok kaupeyri, svá at þú megir fara með öðrum mönnum þangat sem þú vill". „Ekki vil ek selja" segir Kolr. „Þá mun ek gefa þèr frelsi ok ljá þèr eða gefa þèr jörð ok þar með fá þèr ganganda fè svá sem þú þarft at hafa". „Ekki vil ek at heldr selja" segir Kolr. „Já" segir Gísli, „of fastr ertu af. Mettu nú svá dýrt' [segir hann[2], „sem þú hefir í hug, við lausafè, ok mun ek ekki smátt á sjá, ef þú vill nokkorn á gera. Þar með fæ ek þèr frelsi ok kvánfang sæmiligt, ef þèr leikr nokkot[3] i skapi". „Ekki er um at tala" segir hann; „ek mun ekki selja, hvat er þú býðr við. En nú ferr þetta eptir því sem mik grunaði í fyrstu, at ekki væri víst, hvort þú vildir þegar laust láta, ef þú vissir, hver gersimi í veri". „Ek mun ok segja þèr" segir Gísli, „hversu fara mun, at hvorrgi mun hafa vel; því at ek nenni sverðit ekki laust at láta, ok ekki kemr þat öðrum manni í hönd, enn mèr, ef ek má ráða". Kolr reiðir þá upp öxina, en Gísli brá Grásíðu, ok hjó hvorr til annars: hjó Kolr í höfut Gísla, svá at í heila stóð — en sverðit kom í höfut Kols[4], ok beit ekki; en þó var svá fast til höggvit, at haussinn rifnaði, en sverðit brast sundr. Þá mælti Kolr: „Nú hefði betr farit, ef at ek hefði

1) *Fattes i b.* 2) *Fra [fattes i b.* 3) nockut *a.* 4) K.

tekit við sverði mínu fyrr, sem ek beidda; ok mun þó endir einn leystr vera um þá ógiptu, er yðr frændum mun þar af standa". Nú lætr þar hvárrtveggi líf sitt.

En eptir þat fýsiz Ingibjörg ór Súrnadal, ok ferr hón heim til föður síns með fè sitt. Þorbjörn aflar sèr kvánfangs, ok ferr hann austr um Kjöl til Fresseyjar, ok bað konu þeirrar, er Ísgerðr hèt, ok fekk hennar. Fór hann eptir þat heim í Súrnadal, ok tekr þar til ráða með föður sínom. Þorkell gullhjálmr lifir skamma stund þaðan frá — tekr hann sótt ok andaz; en Þorbjörn tekr fjárlut allan eptir föður sinn. Hann var síðan kallaðr Þorbjörn súrr. Þau Þorbjörn ok Ísgerðr áttu börn, þau er nefna verðr. Þorkell hèt son þeirra, enn ellsti; annarr Gísli; Ari hèt enn þriði, ok fór hann þegar austr til Freyseyjar til fóstrs, ok er hann lítt við sögu þessa. Þórdís hèt dóttir þeirra. Þorkell var maðr mikill ok fríðr sýnom, rammr at afli ok skrautmenni et mesta. Gísli var maðr svartr, ok sem þeir menn, er stórir voro vexti; ógerla vissu menn afl hans; hann var hagr maðr ok iðjumaðr mikill, hógværr í skapi. Þórdís systir þeirra var fríð kona sýnum, skörungr mikill ok heldr harðfeng í skapi ok svarrkr enn mesti.

Þeir menn eru nefndir þar í Súrnadal, er[1] annarr hèt Bárðr, en annarr Kolbeinn: þeir voro báðir á ungum aldri ok vel fjáreigandi; ekki var þó skylt með þeim; þeir höfðu ok litlu misst feðra sinna í Englandsferð. Sá bær, er Bárðr bjó á, hèt á Hellu; en á Granaskeiði þar er Kolbeinn bjó. Þeir voro mjök jafnkomnir at aldri við sonu Þorbjarnar[2] súrs, ok váro þar hvárirtveggjo enir beztu gleðimenn. — Nú í þenna tíma hefir höfðingjaskifti orðit, meirr enn eitt, í Noregi — fyrir því at Eiríkr blóðöx, Haraldsson, tók konungdóm af[3] föður sínom lifanda; en er Haralds

1) *Falles.* 2) „þorbiorn," *a.* 3) at *b.*

missti við, þá kom Hákon vestan af Englandi, ok fór þegar norðr til Þrándheims, ok hittir fyrst Sigurð Hlaðajarl, ok tjár fyrir honum, hvert ríki Hákon hinn gamli hafði haft í Þrándheimi, faðir hans — „Þætti mèr ok þat kaup vel fara, at þú hèldir mik til konungs, en ek ynna þèr slíkrar sæmdar, sem faðir yðvarr hefir átt — værir þú frjáls, en ekki ánauðigr, sem nú eru allir í landi þessu". Þat höfðu álög verit Haralds ens hárfagra, at hann eignaðiz jarðir allar í Noregi, byggðar ok óbyggðar, ok jafnvel sjóinn ok vötnin; skyldu allir hans jarðbyggendr vera. Nú hugsar jarl þetta með sèr, ok virðiz honom vel tal Hákonar, ok binda þeir nú fasta vináttu með sèr. Jarl stefnir þá þriggja fylkna[1] þing. Nú er þingit er sett, stendr Hákon upp ok mælti svá: „Þat er öllum mönnum kunnigt, þeim sem hèr eru komnir, at Haraldr enn hárfagri lagði Noreg allan undir sik, allt norðan frá Finnmörk ok austr til Elfar; var hann einvaldskonungr yfir öllum mönnum; átti hann ok fjölda sona, sem yðr er kunnigt, ok voro flestir vel mannaðir; en hann unni þeim misjafnt; sendi hann suma brott í önnor lönd; en suma hafði hann innanhirðar við sèr, ok var þat Eiríkr blóðöx, er hann[2] hugði at vera skyldi fyrir öllum sonum hans; ok hlýddu því allir, sem hann vildi vera láta, meðan hann lifði; en nú hefir Eiríkr frændi mjök marga þá luti látit vinna, er mikil óhæfa fylgir. Nú vil ek þess biðja yðr alla Þrændr, at þèr hyggit at því at styrkja ok styðja þann til landstjórnar, er hagfeldari væri landsbyggðinne, ok meirr lèti frændr sína hefjaz af sèr, ok alþýðu, enn hinn, er niðra vill landsbyggðinne. Vil ek ok því lýsa, at ek vil öllum mönnum upp gefa óðul sín öll, þeim er til mín vilja snúaz ok kalla mik konung". Margir menn mæltu sín í milli: „Nú bregðr kynliga við. Hèr er kominn

[1]) fylkia *a.* [2]) *Faties.*

Haraldr enn hárfagri, ok er nú orðinn ungr í annat sinn; en þá var hann gamall, er vær[1] sám hann síðast. Eðr hví mun gegna? eða mun hann eiga son nokkorn svá glíkan sèr, at eigi megi kenna hvorn frá öðrum — utan þat, at annarr er ungr, enn annarr[2] gamall, ok sá maðr gaf oss aftr föðurarf várn ok óðul með góðvilja, en faðir hans tók af oss með ofríki?" Nú mælti þat allr múgr, at þeir kvoðuz til konungs vilja yfir sèr þann er glíkastr veri Haraldi ok mestan goðvilja sýndi alþýðu, en kvoðuz aldri vilja Eirík yfir sèr — þann mann, er um útgarða færði frændr sína alla — eða Gunnhilde ok sonu hennar. Lýkr svá þinginu, at Hákon var til konungs tekinn. En er þetta spurðiz í annat fylki ok it þriðja, hver rèttarbót Þrændum var gefin: þá sendu menn orð til Hákonar konungs ok bjóðaz allir til þjónostu[3] við hann. En er hann var konungr vorðinn í Noregi, þá var þat samtíða, er Þorbjörn súrr ok synir hans rèðu fyrir í Súrnadal.

Nú er þat fyrst at segja, at Kolbeinn, er fyrr var nefndr, gerir sèr títt um kvámor til Þorbjarnar súrs ok þikkir þat mest gaman at tala við Þórdíse. Ok eigi líðr svá lengi fram, áðr aðrir leggja þeim þetta[4] til orðs. Ok svá er þetta í orðróm fært, at Þorbjörn faðir hennar verðr varr við, ok þikkir sem vera muni dagsatt. Talar hann þá við þá sonu sína, at honom þykkir þeirra vera at ráða bætr á slíku. Gísli kvað hægt at ráða bætr á því, er engi[5] mein voro á — „ok kveðr þú ekki þat, er þèr þikkir fjandskapr í, ef vèr mælum?" „Ek sè" kvat Þorbjörn, „at miklu er þetta meirr á lopt komit, enn nú stoði at drepa því niðr. Nú þykki mèr hitt miklu sannara, at þit[6] bræðr munut vera óhlutvandir; enda mun lítil karl-

1) ver *b.* 2) er *tilföier b.* 3) þionuftu *a.* 4) „*þat*" *b.* 5) eingi *b.*
6) þið *a.*

mennska með yðr". Gísli mælti: „Gjör þú þèr ekki angr at[1], faðir! um kvámor hans; en ek mun ræða við hann, at hann láti af kvámom hingat". „Til slíks ertu glíkligastr" segir Þorbjörn „at fara með bónorði til hans, at hann láti af kvámom hingat, ok leggja þökk ok aufusu á, ok láta allvesalliga — en hafaz ekki at, þótt ekki sè látit at orðum þínum". Nú gengr Gísli frá í brott, ok hætta þeir feðgar tali þessu. Ok næst, er Kolbeinn kom þangat, þá leiðir Gísli hann á götu um kveldit, er hann fór í brott, ok ræðir við hann, at eigi vill hann kvámor hans lengr þangat — „því at faðir minn gerir sèr angrátt[2] um ferðir þínar; því at[3] þat er mál manna, at þú glepìr Þórdíse systur mína; en föður mínum er þat ekki at skapi. Mun ek þat til vinna, ef þú vill fyrir mín orð gera, at ek vil færa þèr heim leika ok gleði". Kolbeinn mælti: „Hvat mun slíkt at ræða, er þú veizt at öngu[4] gegnir? Veit ek ekki, hvort mèr er þungligra, angrlynde föður þíns eðr eptirlæti við hann". Gísli svarar: „Ekki er þannig á at taka. Mun hèr ok svá fara, sem þar segir, at ek mun þat mest virða í þrautina, sem vilì föður míns er. Nú þætti mèr[5] miklu skipta, at þú gjörðir þetta fyrir mín orð; ok áttu þá slíkt at mèr í annat sinn; en ek uggi, at oss líki verr, ef þú vilt þverlyndi við hafa". Kolbeinn svarar fá um, ok skiljaz þeir við þat. Ferr Gísli heim, ok líðr nú svá um hríð, ok er nokkoru lengra milli um kvámor Kolbeins, enn verit hafði. Honum þykkir nú enn daufligt heima, ok ferr hann til Þorbjarnar. Ok einn dag, er hann var þar kominn, sat Gísli í stufu ok smíðaði, ok voro þeir þar allir feðgar. Þorkell var hinn kátasti við Kolbein, ok sátu þau þrjú á þverpalli, Þórdís ok[6] Þorkell ok Kolbeinn. En er á leið

1) *Jf. L. 11 nedenfor.* 2) *Jf. L. 2 ovenfor.* 3) *Udeladt i b.* 4) engu *b.*
5) þat *tilföiet i b.* 6) *Udeladt i b.*

daginn ok kvelda tók, þá standa þau upp og ganga[1] fram. Þeir voro eptir í stufunne feðgar, Þorbjörn ok Gísli. Þá tekr Þorbjörn til orða: „Ekki hefir þèr í hald komit bónríkit þitt. Er þat bæði, at meylig hefir vorðit[2] tiltekjan þín, enda ætla ek tvísýni á, með hvoru yðr skal heldr telja, bræðr, sonum eða dætrum. Nú er þat mikit at vita á gamals aldri, at eiga þá sonu, er ekki þykkir[3] meiri karlmennska yfir, enn þar sè konur aðrar, ok erut þèr ólíkir þeim bræðrum mínum Gísla ok Ara". Gísli svarar: „Ekki þarftu svá mikit af slíku at taka; því at vant er at vita, hverja[4] raun hverr gefr". Ok nennir Gísli nú ei lengr at heyra á hrakyrði hans ok gengr fram. Þeir ganga þá ór dyrunum út, Þorkell ok Kolbeinn; en Þórdís snýr þá til stofu. Gísli gengr út eptir þeim, ok gengu þeir nú allir samt. Enn vekr Gísli til við Kolbein, at hann lèti af kvámum. Hann kvaz ætla, at ekki[5] mundi af því verða. Gísli mælti: „Þá viltu lítils virða orð mín; ok manom vær þá verr leggja fèlagskapinn, enn ek hefði ætlat". „Ekki þykkjumz ek því valda" segir Kolbeinn. Gísli mælti: „Annathvort mun þó vera, at þú munt nokkors verða at virða orð mín, eðr ella vil ek sundr segja allri vináttu þeirri er með oss hefir verit". „Þú verðr því at ráða" segir Kolbeinn; „en ekki nenni ek at láta af kvámom mínum at[6] heldr". Gísli brá sverði ok hjó til hans, ok vannz Kolbeini þat at fullu. Þorkell lèt sèr mjök misboðit um verkit; en Gísli gengr heim í stufu. Þorbjörn spyrr, hversu gengit hafi þá bónríkit. „Þat vil ek kalla" segir Gísli, „at vel hafi gengit, fyrir því at þat mæltumz vèr nú við, er vèr skildum, at Kolbeinn mundi af láta af kvámom, svá at þèr yrði angr at því". „Þat mun því at eins"

1) gengu *a*. 2) orðit *b*. 3) þicki *b*. 4) hv'a. 5) ei *b*.
6) *Udeladt i b*.

segir Þorbjörn, „ef hann er dauðr". „Láttu þèr þikkja[1] at betr" segir Gísli, „at þinn vilì sè gerr um þetta mál". „Þá njóttu heill handa" segir Þorbjörn; „ok kann þá vera, at ek eigi ekki dætr einar barna.

Nú er at segja[2] frá Þorkeli, at hann unir ei heima, ok ætlar hann at ráðaz austr til Freyseyjar. Ok er hann kemr austr at Kilinom, til konungsbónda, er Sigurðr hèt — hann var ekki auðigr maðr, góðviljamikill við alþýðu; hann tók vel við Þorkeli, ok spurði, hví gegndi um ferðir hans. Þorkell segir, at hann ætlar á Kjöl. „Þar er sú för" segir Sigurðr, „er ek vildi at þú legðir eigi hug á, fyrir því at sú veitir nú mörgum þungt". „Hvat berr mest til þess?" segir Þorkell. „Ek veit þat eigi glöggt" segir Sigurðr; „en hitt veit ek þèr með sönnu at segja, at allir þeir, er færri fara saman, enn xij menn, þá hafa öngver aptr komit; en þeir menn, er með fjölmenni hafa farit, þá hafa við öngva[3] torfæru orðit varir". „Þá þykki mèr óvíst, hvat slíku veldr" segir Þorkell; „ok kann ek ekki at hnekkja för minne fyrir þat. Hitt vil ek * * *

* * * [4]taka þeir Gísli nú stórviðu ok færa í skipin, ok meiðiz hvat sem fyrir verðr. Vilja þeir þá frá leggja víkingarnir; en þeir máttu eigi á þeim skipunum, er við voro fest; hlaupa þeir þá af þeim skipunum ok í önnur, en sumir lupu á kaf; ok voro þau nú hroðin, er við voro fest; en aðrir urðu því fegnir, er frá hèldu. Ok eptir þat flýðu víkingar, er eptir voro. En þeir Gísli tóku þar mikit fè ok hlóðu skipin; halda nú til lands eptir þat ok heim í Súrnadal. Eru þeir nú heima um hríð, ok þykkja[5] þeir enn mikit hafa vaxit í þessi ferð.

---

1) þikia *a.* 2) fega *b.* 3) einga *b.* 4) *Her er en Lacune, i a næsten 10, i b næsten 20 Sider.* 5) þickia *b.*

Þenna vetr hinn sama gera þeir ferð sína bræðr norðan af Flúðunesi, Einarr ok Sigurðr, með nærr xl manna, ok fara til þess er þeir koma í Súrnadal um nótt. Þeir koma fyrst á Hellu til Bárðar ok tóku hús á honum; voro honum tveir kostir gervir — at hann mundi tekinn af lífi, eðr hann skyldi ráðaz í ferð með þeim, við þá karla, sem þar væri til. Bárðr kvat sèr vera vandalaust við Þorbjörn ok sonu hans — „Virði ek meira" segir hann „lífit; en fyrir þessu þikki mèr alls ekki". Ræðz hann síðan til ferðar við þeim með x menn. Voro þeir þá saman v tigir manna. Þeir koma á óvart til Stokka til Þorbjarnar; skipaði hann liði síno fyrir skála, en sumum fyrir stokkabúrit. Gísli hafði smíðat nokkorum vetrum áðr stokkabúrit, ok gert á þann hátt, at einnhvern stokkinn í öllum veggjonum hafði hann í sundr tekit, ok var miðkaflinn lauss, ok voro þeir utan í festir, en járnlykkjor innan slegnar, ok þar járnslár fyrir, ok þótti utan at sjá sem heilt veri. Veðri var þannig farit, at veðr var þykkt ok vindr hvass, ok stóð vindrinn framan á stokkabúrit. Þeir draga viðu bæði at skálanum ok stokkabúrino ok slá eldi í. En er þeir verða þess varir í stokkabúrino, lúka þeir upp hurðina; en sýruker var inni í búrino eðr stokkaker; þeir taka sýruna ok bera í eldinn ok slökkva. Nú taka þeir ok gera bálit mikit í annat sinn, hvorntveggja veg frá dyrunum[1] ok tekr [brátt at festaz eldrinn[2] í viðinum. Þeir feðgar voro allir í stokkabúrinu, ok svá þær mæðgur, Ísgerðr ok Þórdís. Gísli ræðz þá frá dyrunum ok til gaflhlaðsins ok kippr[3] þar ór slánni ok hrindr út stokkinom, gengr síðan þar út ok hverr þeirra at öðrum; váro þar öngvir menn fyrir; því at allir gættu dyranna, at þar skyldi öngvir út komaz; en þessa varði þá eigi. Þau fylgja reyknum frá bænum á[4] brott, ok til skógar. En er þau

1) ðyunum *(forskrevet)* b. 2) elldriñ bratt at feftaz *fra* [b. 3) *Saul.* 4) i b.

koma í skóginn, sjá þau heim, at skálinn logar ok bærinn. Þá kvat Gísli:

Hár leikr eldr yfir orum
(er bál mikit) skála;
gaukr mun Gauts af slíku
gladdr, en vargar saddir.
Reynda ek fyrr á fjandum,
faðir minn, af þraut þinne
(stofnaz styrjar efni)
[stinn járn um[1] sök minni.

Nú eru þau í mörkinne; en bærinn brennr[2] at köldum kolum. Ganga þeir bræðr ekki fyrr frá, enn þeir þikkjaz Þorbjörn hafa inni brennt ok sonu hans ok allt lið þeirra. Þat voro xxx manna, er inni höfðu brunnit í skálanum. Segja þeir bræðr þetta, hvar sem þeir koma — lát þeirra feðga. En þeir Gísli gerðu ekki vart við sik, fyrr enn hinir eru í brottu. Þeir afla sèr nú liðs á laun, ok síðan fara þeir um nótt til Bárðar, leggja eld í bæinn ok brenna upp allt saman ok mennina þá sem inni voro; fara heim eptir þat ok efna til bæjargerðar. Gísli hverfr í brott, ok veit engi maðr, hvat af honum [er vorðit[3]. En er vorar, kemr hann heim. Er þá snúit at þegar, ok selja þeir jarðir sínar á laun, en fjárlutrinn er færðr í brott. Þat var reyndar ætlan þeirra bræðra, at ráðaz brott ór Noregi; ok hafði Gísli því í brott horfit, at hann annaðiz um skipsmíð þeirra; ok ferr þetta svá af hljóði allt saman, at ráðabreytni sjá spyrst ekki fyrr, enn þeir væri[4] til skips komnir, xxx karla[5], ok konur at auk. Halda þeir nú síðan skipinu til hafs, ok leggja þar til hafnar einnar, undir eyjar nokkorar, ok ætla þaðan at bíða byrjar. Einn góðan veðrdag stíga

1) *Fra* [*som eet Ord.* 2) brañ *b.* 3) verðr *fra* [*b.* 4) *Saal.* 5) kalla.

þeir bræðr[1] á bátana; en x voro með kaupskipino, ok sínir x stigu á hvorn bátinn; var Þorbjörn eptir á skipi. Þeir Gísli róa norðr fyrir land ok stefna til Flúðuness; segir Gísli, at hann vill finna þá bræðr, áðr hann færi brott ór Noregi. Ok er þeir komu þar, þá frètta þeir, at þeir voro heiman farnir at landskyldum Hákonar konungs. Þeir Gísli snúa þá á leið fyrir þá, þar sem þeir áttu at fara, ok sitja fyrir þeim; en þeir bræðr voro xv saman; hittaz nú, ok varð þar harðr bardagi. Falla þeir Einarr ok Sigurðr þar ok allir förunautar þeirra, ok varð Gísli v manna bani, en Þorkell þriggja[2]. Gísli kvez eiga eyrinde heim til bæjarins. Gísli gengr nú heim til bæjarins ok inn í skálann, ok sèr, hvar Skeggi liggr — snýr at honum ok höggr af honum höfuðit. Þeir ræna þar öllu, ok fara at öllu sem hermannligast[3], ok taka lausafè þat allt, er[4] þeir komaz með; róa nú til skips síns; ganga síðan upp á eyna ok efla þar heit mikit ok heita til byrjar sèr, ok kemr byrr á. Láta þeir í haf ok ætla til Íslands. Þeir hafa útivist langa ok harða; sigla þeir fyrir norðan landit ok svá vestr fyrir Strandir ok síðan vestr fyrir Fjörðu; kvámo þeir skipi síno í Dýrafjörð, í Haukadalsós; bera þar af skipinu ok setja tjöld sín; ok spyrz brátt skipskváman[5]. Maðr hèt Þorkell, er bjó í Alviðru; hann var auðigr maðr ok ættstórr. Í Keldudal bjó sá maðr, er Þorkell hèt, ok var Eiríksson. Þá var byggt víðast[3] á Vestfjörðum. Þorkell Eiríksson seldi þeim Þorbirne land í Haukadal. — Byggt var áðr fyrir innan ána, ok er sá maðr Þorgrímr nefndr, er þar bjó, ok kallaðr nef. Upp í dalinn langt bjó sá maðr, er Þorkell hèt, ok kallaðr anmarki; hann var kvongaðr, ok hèt Þórhalla kona hans; hón var systir Þorgríms nefs. Þorkell anmarki fylgði at nafni síno; en Þórhalla bætti þó

1) „baðir" *tilföiet i b.* 2) iij *a.* 3) z *for* st. 4) sem *b.* 5) skipkomañ *a.*

hvergi um fyrir honum. Þau áttu son, er Þorsteinn hèt; hann var mikill ok sterkr. Í Meðaldal inn frá Haukadal bjó sá maðr, er Önundr hèt; hann var vel fjáreigandi ok skilríkr maðr. — Þeir feðgar húsa nú bæ sinn, Þorbjörn ok Gísli ok Þorkell.

Maðr er nefndr Bjartmárr. Hann kom út til Íslands í Arnarfirði, ok byggði bæ þann, er í Eyju hèt; þat er í Arnarfjarðarbotni. Bjartmárr var kvongaðr maðr. Helgi ok Sigurðr hètu synir hans. Gunnhildr hèt dóttir þeirra Bjartmárs; hón var fríð kona sýnum. Um sumarit eptir kom skip af hafi. Sá maðr er nefndr Vèsteinn, er skipit átti; hann vistaðiz um vetrinn með Bjartmári; hann gekk at eiga Gunnhilde dóttur hans. Vèsteinn var allra manna vápnfimastr. Þau Gunnhildr ok Vèsteinn áttu ij börn: son þeirra hèt Vèsteinn, en Auðr dóttir. Vèsteinn Vèsteinsson gerðiz fardrengr góðr, ok átti hann þó bú í Önundarfirði undir Hesti. Kona hans hèt Hildr. Bergr hèt son hans ok Helgi. Þá er þetta var tíðinda, andaðiz Þorbjörn súrr ok Ísgerðr kona hans. Þeir Þorkell ok Gísli tóko þá við búi eptir þau. Þorbjörn ok Ísgerðr voro í haug lögð í Haukadal. Litlu síðarr biðr Þorkell sèr konu. Þorbjörn hèt maðr ok var kallaðr selagnúpr; hann bjó í Tálknafirði, at Kvígandafelli. Þórdís hèt kona hans, en Ásgerðr dóttir þeirra. Þeirrar konu bað Þorkell Súrsson ok fekk hennar. Gísli bróðir hans bað Auðar, systur Vèsteins, ok fekk hana. Þeir búa nú báðir samt í Haukadal ok skiftu ekki fè með sèr at heldr, þótt þeir væri kvongaðir. Eitt vor er þat sagt, at Þorkell í Alviðru átti för suðr til Þórsnessþings, ok fylgðu þeir honum Súrssynir, Gísli ok Þorkell. Í Þórsnesi bjó þá Þorsteinn þorskabítr, sonr Þórólfs mostrarskeggja. Þorgrímr hèt son Þorsteins, en annarr Börkr digri. Þórdís hèt dóttir hans. Kona Þorsteins er nefnd

Þóra, dóttir Ólafs feilans, sonar Þórðar gellis. Þorkell lauk málum sínum á þinginu. Þorsteinn þorskabítr bauð Þorkeli heim ok þeim Súrssonum, ok gaf þeim góðar gjafir; ok áðr þeir skildu, bjóða þeir heim sonum Þorsteins vestr þangat annat vor til þings þeirra Dýrfirðinga. Líða nú þau misseri ok er allt tíðindalaust. Kemr nú annat vor, ok fara þeir heiman Þorsteinssynir, Þorgrímr ok Börkr, ok eru xvi saman. Koma þeir nú vestr til Valseyrarþings, ok hittaz þeir þar ok Súrssynir, ok bjóða þeir heim með sèr sonum Þorsteins af þinginu; en áðr höfðu þeir verit at heimboði Þorkels í Alviðru. Fara þeir nú heim með Súrssonum ok þiggja veizlu. Þorgrími lízt væn Þórdís systir þeirra bræðra, ok hefir uppi[2] orð sín ok biðr hennar; ok því næst var hón föstnut Þorgrími, ok var þegar at boði setit, ok fylgði henni heiman Sæból, er þeir bræðr höfðu áðr búit á. En þeir Gísli ok Þorkell fara á Hól ok búaz þar fyrir. En Þorgrímr rèðz þá vestr þagat[2], ok býr hann á Sæbóli. En Börkr, bróðir hans, rèð fyrir í Þórsnesi, þá er Þorsteinn var andaðr, faðir þeirra; voro með honum systursynir hans, saka-Steinn ok Þóroddr.

Nú búa þeir í nágrenni mágar í Haukadal, ok er með þeim gott vinfengi. Þeir Þorkell ok Gísli húsa vel bæ sinn á Hóli, svá at þar er brátt ekki minne bær, enn á Sæbóli; þar liggja saman garðar, ok er vinfengi þeirra gott at svá búnu. Þorgrímr hafði goðorð, ok er þeim bræðrum at honum afli mikill. Nú fara þeir um várit til várþings, xl manna, ok voro allir í litklæðum. Þar var Vèsteinn, mágr Gísla, ok allir þeir Súrdælir. Gestr Oddleifsson var ok þar kominn til þings, ok var hann í búð með Þorkeli auðga ór Alviðru. Þeir sitja við drykkju Haukdælir; en aðrir eru at dómum, því at sóknarþing var. Þá kemr inn

1) up *b*. 2) „þangat" *a*.

í búð þeirra Haukdæla gassi mikill, er Arnórr hèt, ok mælti: „Allmikit er um yðr Haukdæli, er þèr gáit einkis, nema drekka, en þèr gangit eigi til dóma, er þingmenn yðrir eigu[1] málum at skipta, ok þikkir svá öllum, þó ek kveða upp". Þá mælti Gísli: „Göngum til dóma sem snarast[2]; kann vera, at þetta tali fleiri". Þeir ganga nú til dóma, ok spyrr Þorgrímr, ef nokkorir veri þeir þar, er þyrfti þeirra liðveizlu, „ok skal ekki eptir liggja þat er vèr megom at veita vorum mönnum; ok skulu þeir hvergi bera skerðan lut, meðan vèr[3] erum uppi". Þá mælti Þorkell auðgi: „Lítils eru mál þessi verð, er vær eigum við at skiptaz; en vèr manom yðr til segja, þegar vèr þurfum yðra liðveizlu". Nú finnaz mönnum orð um lið þeirra, hvè skrautligt var, ok um málsemd Þorgríms ok um skörungskap hans. Ok er menn koma heim til búða, þá mælti Þorkell við Gest enn spaka: „Hvè lengi ætlar þú at kapp þeirra Haukdæla eða yfirgangr muni vera svá mikill?" Gestr mælti: „Eigi munu[4] þeir allir samþykkir hit þriðja vor hèðan, er þar eru nú". En Arnórr var hjá þessu ok ljóp þegar í búð þeirra Haukdæla ok hermir þessi orð, er þeir Gestr höfðu við talaz. Gísli svarar: „Hèr mun hann mælt mál hafa, ok vörumz vær, at eigi verði svá þetta; því at Gestr er sannspárr um marga luti; ok sè ek ráð til þessa, at vær megum vel gera við þessu". „Hvert er þat?" segir Þorgrímr. „Vèr skulum binda þetta meirum fastmælum, enn áðr — vèr skulum sverjaz í fóstbræðralag". Þeim sýndiz þetta ráðligt, ok ganga síðan út ór búðinne á eyraroddann, ok ristu þar upp jarðarmen, svá at báðir endar voro fastir í jörðunne, ok settu þar undir málaspjót, þat er maðr mátti taka hendi til fals. Þar skyldu þeir nú undir ganga, Þorgrímr, Gísli, Þorkell, Vèsteinn. Ok nú vökva

1) eiga *b.* 2) z *for* st. 3) ꝩ *a.* 4) mauo *b.*

þeir sèr blóð ok láta renna saman dreyra sinn í[1] moldu þeirri, er upp var skorit jarðarmenit í miðju, ok hræra allt saman; en síðan fèllu þeir allir á knè, ok sverja at hverr skal annars hefna, sem hverr bróðir annars veri, ok nefndu öll goð í vitni. Ok nú er þeir takaz í hendr allir[2], þá mælti Þorgrímr: „Ærinn vanda hef ek, þótt ek gera þetta við Þorkel ok Gísla mága mína; en við Vèstein skyldir mik ekki til[3] at binda svá mikinn vanda" — ok hnykkir at sèr hendinne. „Svá munu[4] þá fleiri gera" segir Gísli, ok hnykkir sinni hendi; „skal ek við engan þann binda vanda, er ekki vill við Vèstein mág minn". Þikkir mönnum nú mikils um vert spámæli Gests. Þá mælti Gísli við Þorkel: „Nú fór sem mik varði, ok mun þeim nú þetta til nokkors koma um þetta". Nú fara menn heim af þinginu, ok er allt kyrrt ok tíðindalaust. Þá kemr skip af hafi þat sumar í Dýrafjörð, ok áttu bræðr ij norrænir; hèt annarr Þórir, en annarr Þórarinn, ok voro víkverskir menn. Þess er við getit, at Þorgrímr ríðr til skips ok kaupir at stýrimönnum cccc viðar ok gefr sumt verðit þegar í hönd, en sumt á frest. Setja þeir nú upp [skip sitt[5] austmennirnir í Sandaós ok taka sèr vist. Oddr er maðr nefndr ok var Örlygsson; hann bjó á Eyri í Skutulsfirði; hann tók við stýrimönnum báðum til vistar. Nú sendir Þorgrímr Þórodd son sinn at færa innan viðinn, ok bað hann telja ok vita við hverju hann tæki. Hann kemr nú inn til skipsins, ok þykkir honum nokkut annan veg um kaupit, enn Þorgrímr hafði honum sagt; vilja nú austmennirnir ekki þat halda, er þeir höfðu við keypz í fyrstu; ok mælti Þóroddr illa til austmannanna. En þeir stóðuz þat ekki ok vinna á honum ok vega hann þar.

1) *Gisning for* or; *jf.* 11[21]. 2) ſaman *tilföiet i b.* 3) *Udeladt i b.*
4) mano *b.* 5) ſkipit *fra* [*b.*

Austmennirnir fara frá skipinu eptir þetta ok fá sèr hesta ok ætla til vistar sinnar í Skutilsfjörð. Þeir fara dag þann allan ok um nóttina, þar til er þeir koma í dal þann, er gengr af Skutilsfirði, ok hafa þar dagverð sinn, ok fara síðan leið sína. Þorgrímr spyrr nú tíðindi þessi, at sonr hans er veginn, en ógreitt um viðuna; býst hann nú heiman ok lætr flytja sik yfir fjörðinn; hann ferr nú eptir austmönnum einn saman, ok kemr at þeim þar sem þeir lágu ok svofu á áfanga. Hann vekr Þórarinn ok stingr á honum spjótskapti síno; hann hleypr upp ok vill taka sverð[1] sitt, því at hann kennir Þorgrím; enn Þorgrímr leggr þá spjótinu í gegnum hann. Nú vaknar Þórir ok vill hefna hans; en Þorgrímr leggr hann ok spjóti til bana. Ok heitir þar Dögurðardalr, er þeir átu dagverð, en þar Austmannafall er þeir lètuz. Nú ferr Þorgrímr heim, ok verðr hann af verki þessu frægr; sitr í búi sínu um vetrinn. En um vorit búa þeir mágar skip þat, er austmenn höfðu átt, til utanferðar, Þorgrímr ok Þorkell, ok kasta á sinne eigu, ok ætla utan at fara. Austmenn þessir höfðu verit óeirðarmenn miklir í Noregi ok áttu þar óvært. Eptir þetta láta þeir í haf; ok þetta sumar et sama ferr Gísli utan ok Vèsteinn mágr hans í Skeljavík á Steingrímsfirði; ok láta hvárirtveggjo í haf. En Önundr ór Meðaldal rèð fyrir búi þeirra bræðra, Gísla ok Þorkels; en saka-Steinn fyrir búi þeirra Þorgríms, með Þórdíse konu hans, á Sæbóli. Hann var náfrændi Þorgríms.

Í þenna tíma rèð fyrir Noregi Haraldr gráfeldr. Þorgrímr ok Þorkell kvámu at norðr í Þrándheimi[2] ok hittu þar konunginn, gengu fyrir hann ok kvöddu hann; en hann tók þeim vel. Gerðuz þeir honum handgengnir. Varð þeim gott til fjár ok virðingar. Þeir Gísli voro úti meirr enn

1) ſpiot *b.* 2) þranðheim *a.*

c dægra, ok sigldu um vetrnátta-skeið at Hörðalandi í miklu fjúki ok ofviðri á náttarþeli, ok brutu þeir skipit í spán, en hèldu fè síno ok mönnum. Maðr hèt skegg-Bjálfi; hann átti skip í förum ok ætlaði til Danmerkr. Þeir Gísli föluðu hálft skip at honum. En hann kvaz spurt hafa, at þeir voro góðir drengir, ok gaf hann þeim skipit hálft, ok launa þeir þegar meirr enn fullu í fjárlutum. Þeir hèldu nú suðr til Danmerkr, ok í þann kaupstað, er í Vèbjörgum heitir. Þar voro þeir um vetrinn, með þeim manni, er Sigrhaddr hèt; voro þeir þar iij saman fèlagar, Gísli ok Vèsteinn ok Bjálfi, ok var vingott með þeim ok mikit gjafavíxl. Í þenna tíma var kristni komin í Danmörk, ok lètu þeir Gísli fèlagar primsignaz; því at þat var í þann tíma mikill siðvani þeirra manna, er í kaupferðum voro, ok voro þeir þá í öllu samneyti með kristnum mönnum. Um vorit snimma bjó Bjálfi skip sitt til Íslands. Sigurðr hèt maðr norrænn; hann var fèlagi Vèsteins ok var þá vestr í Englandi[1]; hann sendi þá[2] orð Vèsteini ok kvaz vilja skilja fèlag við hann ok þóttiz ekki[3] þurfa fjár hans lengr. Nú biðr Vèsteinn Gísla leyfis at fara at hitta hann; „því at ek á þar fjár at vitja". „Því skaltu þá heita mèr" segir Gísli, „at þú farir aldri síðan af landi, ef þú kemr nú aptr heill, nema ek leyfa þèr". Ok þessu játar hann. Gísli ríss upp snimma um morgininn ok gengr til smiðju; hann var manna hagastr ok gervastr at sèr um alla luti; Gísli smíðar silfrpenning, er stóð eyri; hann hnitar saman penninginn, ok voro í xx naddar; hann var í tveim hlutum, ok voro x naddar í hvorom lut, ok þótti sem heill væri, þá er saman var lagðr, ok mátti þó taka sundr í tvo luti. Gísli tekr nú í sundr penninginn ok selr annan lutinn

---

1) Eing- *for* Eng- *a.* 2) *Udeladt i b.* 3) ei *b.*

í hendr Vèsteini, en hann sjálfr hefir[1] annan; biðr þá þetta hafa til jartegna, ef nokkut geriz þat í, er þeim þykkir[2] máli skipta, „Ok skulum vit þá at eins sendaz í milli" segir Gísli, „ef líf annarshvárs liggr við; ok segir mèr svá hugr um, at vit manom þess við þurfa, at sendaz í milli, þótt við finnumz ekki sjálfir". Eptir þetta skiljaz þeir, ok ferr Vèsteinn til Englands[3], en þeir Gísli ok Bjálfi til Noregs. En um sumarit fóro þeir út til Íslands, ok hafði vorðit gott til fjár ok virðingar, ok skildu þeir vel sitt fèlag; kaupir Bjálfi nú hálft skipit at Gísla. Ferr Gísli vestr til búss síns, í Dýrafjörð[4], við xij. mann. Þetta sama vor bjoggu þeir skip sitt Þorkell ok Þorgrímr ok komu út þat sumar í Dýrafjörð ok sigldu þann sama dag í Haukadalsós sem Gísli hafði áðr inn siglt á byrðinge sínom. Hittuz þeir bræðr Þorkell ok Gísli, ok verðr þar fagnafundr mikill. Fara nú hvárirtveggjo heim til sinna eigna.

Þorkell Súrsson var skartsmaðr mikill ok ofláti ok vann ekki fyrir búi þeirra bræðra, en Gísli vann nótt með degi. Þat var einn góðan þerridag, at Gísli lætr vinna alla menn heyverk, nema Þorkel bróður sinn — hann var einn karla heima, ok hafði hann lagz niðr í eldaskála eptir dagverð ok sofnat. Eldhúsit var tírætt at lengð, en v faðma breitt; utan ok sunnan undir eldhúsinu stóð dyngja þeirra Auðar ok Ásgerðar, ok sátu þær þar ok saumuðu. Þorkell gengr þá þangat ok leggz niðr úti hjá dyngjunni. Ásgerðr tók til orða: „Veittu mèr Auðr" segir hón „ok sníð skyrtu Þorkeli bónda mínom". Auðr mælti: „Þat kann ek ekki betr enn þú; ok mundir þú mik eigi þess biðja, ef þú skyldir gera Vèsteine bróður mínom". „Eitt er þat sèr" segir Ásgerðr, „er tekr til Vèsteins; ok svá mun mèr

1) hefr *a.* 2) þick' *b.* 3) „Einglandz" *a.* 4) Dyraf:

þykkja[1] nokkora stund, ok meira ann ek honum, enn Þorkeli bónda mínom, þótt vit megim aldri njótaz". Auðr mælti: „Löngu vissa ek þat, hvat Þorkeli[2] var um þat ok hvè þat fór, ok ræðum vit ekki lengr um". „Þat þykki[3] mèr engi brigzl" segir Ásgerðr, „þótt mèr þykki[4] Vèsteinn góðr; en heyrða ek hitt sagt, at mjök opt funduz it[5] Þorgrímr, áðr þú vart gefin heiman". Auðr mælti[6]: „Þar fylgðu öngvir mannlestir, ok tók ek engan[7] mann undir Gísla, svá at þar fylgði ósæmd; ok hættum þessu tali" segir[8] Auðr. Ok svá gera þær. Þorkell hefir nú heyrt hvert orð þat[9] er þær hafa mælt, ok tekr hann til orða: „Heyr undr mikil! heyr örlyge[10]! heyr mál mikit — manns bana, eins eða fleiri!" ok gengr brott eptir þat. Auðr tekr til orða: „Opt hlýtz illt af hjali kvenna, ok má þó vera hèr hljótiz í meira lagi[11] illt af, ok leitum okkr nú ráðs". Ásgerðr mælti: „Hugsat hefi ek mèr ráð, sem duga mun". „Hvert er þat?" segir Auðr. „Ek mun leggja hendr um háls Þorkeli bónda mínum, þá er við komum í rekkju í kveld, ok láta sem blíðast[12]; ok mun honum gangaz hugr við þat, svá at hann mun fyrirgefa mèr. Man ek ok segja honum, at þetta er sú lygi, at ekki gegnir, þó vit hafim þetta fleipat. En ef hann vill nokkot[13] á þessu halda, þá seg mèr annat ráð. Eða hvert ráð mantú taka?" segir Ásgerðr. Auðr mælti: „Skjótt mun ek þèr þat segja. Ek mun segja Gísla bónda mínom allt þat sem[9] ek á vant um at ráða, hvort sem þat er gott eðr[14] illt; kann hann þá ráð fyrir; því þat mun mèr bezt gegna". Um kveldit kom Gísli heim af verknaði. Þat var

---

1) þickia *b.* 2) þk: *a*, þork: *b.* 3) þickl *b.* 4) þickl *a.* 5) ið *a.*
6) „mælfu" *(forskrevet) a.* 7) ongan̄ *a.* 8) *Tilföiet i Fölge Gisning.*
9) *Faltes i b.* 10) aurlige *a*, aurlige *b.* 11) lægl. 12) z *for* st.
13) nockut *a.* 14) eða *b.*

vandi Þorkels, at hann þakkaði Gísla bróður sínom verkit; en nú gerði hann ekki þat, ok ekki orð mælti hann við Gísla. Þá gekk Gísli til Þorkels ok mælti: „Er þèr þungt, bróðir, er þú ert svá hljóðr". „Engar[1] eru sóttir á mèr" segir Þorkell; „en þó er þetta sótt verra". Gísli spyrr: „Hefi ek nokkut þess gert, bróðir, at þèr mislíki?" „Sá er engi lutr" segir Þorkell. „Vel þykki mèr þá þegar" segir Gísli; „því at þat vilda ek sízt, at okkr skildi á. En þó vil ek gjarna vita[2], hvat er[3] veldr ógleði þinni". Þorkell svarar: „Þess mantu víss verða, þó at[2] síðarr sè". Gengr Gísli nú á brott, ok fara menn í rekkjur um kveldit. Þorkell fór fyrstr í rekkju. En er Ásgerðr kom til rekkjonnar, þá tók Þorkell til orða: „Ekki ætla ek þèr hèr at rekkja í nótt" segir hann. „Hvat er annat sæmiligra" segir hón, „enn ek rekki hjá bónda mínom? Eðr[4] hví hefir svá skjótt skipaz hugr þinn? eðr hvat er til saka vorðit?" segir hón. „Veiztu sökina" segir Þorkell; „enda veit ek ok". „Hvat þarf slíkt at tala?" segir hón, „ok trú þú ekki á heimskutal vort kvenna; því at jafnan rausum vær þat" segir hón, „þá er vær erum einar, er lítill sannleikr fylgir; er ok þetta svá" segir hón. Ásgerðr leggr nú upp báðar hendr um háls honum ok lætr hit blíðasta ok biðr hann ekki trúa slíku. Þorkell biðr hana á brott fara. Ásgerðr mælti: „Þá skal ekki lengi þrá til þess, er þó skal ekki tjá. En kosti geri ek þèr tvá[5] — at þú lát[6] sem þetta sè ómælt, er við höfum geipat, ok legg engan[7] trúnat á þat, sem ekki er satt; hinn er annarr, at ek nefni mèr vátta nú þegar ok segi skilit við þik. Tek ek þá upp þat er mèr sýniz; má ok vera" segir hón, „at þá gefi þèr til at segja um sannan fjandskap[8]; en ek mun

1) ong^r *a* 2) *Fattes i a.* 3) *Fattes i b.* 4) eða *b.* 5) ij *a.*
6) lat' *b.* 7) *aungan̄ a.* 8) *Gisning for* ſcap.

föður minn láta heimta út mund minn ok heimanfylgju". Þorkell þagnar, ok mælti er stund leið: „Þat ræð ek, at þú smjúgir undir þar hjá stokkinom í nótt". Nú ferr hón í rekkju, ok semja þau mál sín sem ekki sè í orðit. Auðr kemr í rekkju hjá Gísla bónda sínom, ok segir honum ræðu þeirra Ásgerðar, alla saman, sem farit hafði, ok biðr af sèr reiði hans, ok biðr hann nú gefa til góð ráð, ef hann sæi nokkut til; „Því at ek veit víst, at Þorkell vill feigan Vèstein bróður minn, ef hann má ráða". Gísli mælti: „Eigi sè ek hèr ráð til þau er góð sè; en ek mun ekki þik um þetta ávíta, fyrir því, at mæla verðr nokkorr skapa-mál".

Nú líða þau misseri af hendi ok kemr at fardögum. Þorkell segir Gísla bróður sínom, at hann vill fè öllu með þeim skifta, ok vill fara til búlags með Þorgrími mági sínom. Gísli mælti: „Saman er bræðra eign bezt at sjá, bróðir; ok sè ek til aufusu-orð at við skiptim eigi". Þorkell svarar: „Fyrir löngu sá ek þat, at við erum ójafnt af því haldnir, er þú vinnr nótt með degi fyrir búi okkru[1], en ek kem til einkis". Gísli mælti: „Vel uni ek við þat, ok vil ek gjarna at kyrrt sè". En engu kemr öðru við Þorkel, enn þeir skipti — „Skaltu hafa bólstað ór skipti ok föðurleifð okkra[2]" segir Þorkell, „fyrir því er ek beiði skiftis; en ek skal hafa lausafè". „Reynt höfum vit hvárttveggja[3], frændi" segir Gísli, at verit hefir fátt með okkr, ok hitt, at mart hefir verit; ok hefir þá hváromtveggja okkrom[4] betr tekiz, er okkat samþykki var meira; ok breytum eigi um þetta, bróðir" segir Gísli, „er vel ferr með okkr". „Eigi þarf um at ræða" segir Þorkell; „skipta skal fènu". „Þá gör þú, hvort er þú vill" segir Gísli, „at þú skipt

1) ockoru *b.* 2) ockar *b.* 3) t *for* tt. 4) ockorum *b.*

eða kjós; því at ek hirði eigi, hvort ek geri". Þá vil ek at þú skiptir" segir Þorkell. „Nú skiptir Gísli fènu; en Þorkell kýss meira lausafè til sín, en Gísli hlaut land. Ómegð var á fènu; þat voru börn ij; hèt sveinninn Geirmundr, en mærin hèt Guðríðr; þessi voro börn Ingjalds frænda þeirra; Guðríðr fór með Gísla, en Geirmundr með Þorkeli. Síðan fór Þorkell til Þorgríms mágs síns ok býr við hann; en Gísli býr eptir á Hólinum, ok saknar enkiss[1] í, at nú sè þar verra bú, enn áðr. Líðr nú á sumarit ok kemr at vetrnóttum. Gísli hýr veizlu ok býðr þangat vinum sínum; vill hann hafa vinaboð ok fagna svá vinum sínum ok vetri; hann lèt af blótum öllum síðan hann var í Vèbjörgum með Sigrhadde. Þorkötlum báðum bauð hann þangat ok þeim mágum sínum, Bjartmárssonum. Ok þann dag er boðsmanna var von, býr Gísli hús sín. Þá tók Auðr húsfreyja til orða: „Nú þykki[2] mèr eins lutar á vant". „Hverr er sá?" segir Gísli. Auðr svarar: „Þess eins, at Vèsteinn bróðir minn er ekki hèr". „Þat er okkr eigi einn veg gefit" segir Gísli; „ek munda gefa til mikit fè, at hann veri eigi hèr, sem nú væntir ek".

Maðr er nefndr Þorgrímr nef; hann bjó á Nefstöðum fyrir innan ána; hann var fullr upp galdra ok gerninga; hann var ok seiðskratti. Þessum manni buðu þeir Þorgrímr ok Þorkell til sín, ok hafa þeir ekki minna boð enn Gísli. Þorgrímr freysgoði var maðr vel hagr á járn. Fara þeir nú iij saman, Þorgrímar ij ok Þorkell; þá tekr Þorkell brotin af Grásíðu; því at hann hafði þau hlotit ór skipti þeirra bræðra; Þorgrímr gerði þar ór spjót, ok var spjótit algert at kveldi ok í hepti fært; var spjótit mikit; var skeptit langt at spjótinu. Ok er þetta var tíðinda, þá kemr Önundr ór Meðaldal ok til Gísla, ok bregðr honum

1) einkis *b*. 2) þicki *b*.

á eintal einum saman, ok segir honum, at Vèsteinn mágr hans er út kominn ok heim undir Hest til búss síns, ok þat með, at hans er þangat von um kveldit. Gísli kvaddi þá húskarla sína ij Hallvarð ok Hávarð, ok biðr þá fara sendiför sína norðr í Önundarfjörð „ok hitta Vèstein mág minn; mèr er sagt, at[1] hann sè heim kominn; ok skulu þit honum bera kveðju mína, ok þat með, at hann sitì heima kyrr, þar til er ek kem at sækja hann heim, ok ek vil ekki at hann komi til boðs þessa". Gísli selr þeim í hendr skauta, ok þar í silfrpenning hálfan til jartegna, ef hann tryði ekki elligar sögu þeirra. Nú fara þeir húskarlarnir, ok hafa skip ór Haukadal, ok róa til Lækjaróss, ganga þar á land ok hitta bónda þann er Bessi hèt; en bærr sá heitir á Bessastöðum, er hann bjó; honum sendi Gísli orð til þess, at ljá þeim hesta ij, er hann átti, er hètu Bandvettir; þeir voru hestar skjótastir í fjörðunum; hann lèði hestana ok stigu þeir á bak ok riðu þar til er þeir komu á Mosvöllu; ríða síðan inn í fjörðinn. Í þenna tíma var Vèsteinn heiman farinn, ok var kominn undir melinn á Mosvöllum ok svá til Holts; en húskarlar riðu it[2] efra, ok faraz þeir svá hjá. Þorvarðr hèt bóndi, er bjó í Holti; húskarlar hans deildu um verk ok hjogguz með ljám ok særðuz mjök; þá kom Vèsteinn til[3] ok sætti þá, svá at hvárumtveggja líkaði vel; síðan ríðr hann út til Dýrafjarðar ok austmenn ij með honum. En húskarlar koma undir Hest, ok frètta[4] þar til ferða Vèsteins, at hann er heiman farinn; snúa þeir nú aptr sem þeir mega skjótast[5]; ok er þeir koma á Mosvöllu, sjá þeir manna-reið eptir miðjom dalnum, ok var þá leiti milli þeirra; ríða þeir nú upp eptir dalnum; ok er þeir koma á Arnkelsbrekku, sprungu báðir hestarnir; en húskarlar renna þá af fram

1) *Falles i b.* 2) et *a.* 3) at *b.* 4) frefta (*forskrevet*) *b.* 5) z *for* st.

ok kalla. Þat heyra þeir Vèsteinn; voro þeir þà komnir á Gemludalsheiði; nú bíða þeir Vèsteinn þar til er hinir koma eptir. En er þeir hittaz, bera húskarlar upp erindi sín ok sýna honum nú jartegnir. Hann tekr þá annan penningslutinn ór pusi[1] sínom ok leggr saman hlutina ok roðnar á at sjá: „Satt eitt segi þit" kvat hann, „ok munda ek aptr hafa horfit, ef þit hefðit mik [fyrr fundit[2]; en nú falla vötn öll til Dýrafjarðar, ok mun ek nú þangat ríða; því at ek em fúss at hitta mág minn ok systur; hefir mjök langt orðit funda í milli; en austmenn skulu aptr hverfa. Þit skolut hafa leið ena skemmstu, er þit erut í göngu, ok segit Gísla ok systur minni þangatkvámo mína; ætla ek þar at koma at heilum mèr". Nú fara þeir yfir fjörð ok koma á Hól ok segja Gísla allt sem farit hafði um ferð þeirra ok at Vèsteins er þagat[3] von. Gísli mælti: „Svá verðr þá at vera". Vèsteinn ríðr nú et iðra um Dýrafjörð; en húskarlar höfðu skip, sem fyrr var sagt, ok urðu þeir miklu skjótari. Vèsteinn kemr til Luku frændkonu sinnar í Lambadal; þat er innarla í firðinom; hón lèt flytja hann yfir fjörð, ok mælti hón við hann: „Vertu varr um þik, frændi! þurfa mantu[4] þess". Hann kvað vel mundu til duga. Síðan var hann fluttr til Þingeyrar; þar bjó sá maðr, er Þórhallr hèt; Vèsteinn gekk þar til húss, ok lær hann honum hest. Vèsteinn hafði allt söðulreiði sitt ok reið við hrynjandi[5]; hann hafði ok sitt söðulklæði. Þórhallr fylgir honum til Sandaóss ok býðr at fylgja honum allt til Gísla. Vèsteinn kvat þess eigi þurfa. Þórhallr mælti: „Mart hefir síðan skipaz í Haukadal er þú vart þar næst, ok vertu varr um þik". Skiljaz þeir nú við þetta.

Vèsteinn ríðr nú þar til er hann kemr í Haukadal,

1) pufsi *b*. 2) fundit fyr *fra* [*b*. 3) „þangat" *a*. 4) muntu *a*. 5) hryniandi.

ok er á heiðviðri mikit ok tunglskin. En þat var tíðinda á Sæbóli um kveldit at Þorgríms, þá er hann ríðr þar um tún, at þau bundu inn naut, Geirmundr, frændsveinn Gísla ok Þorkels, er fyrr var getit, ok með honum kona sú er Rannveig hèt; básar hón nautum, en hann rekr at henni; ok er þau eru at þessu verki, ríðr Vèsteinn þar um tún, ok hittir Geirmundr hann. Geirmundr mælti: „Kom þú eigi hèr á Sæból; far til Gísla ok ver varr um þik". Rannveig gekk í þessu út ór fjósinu ok hyggr at manninom, ok þykkiz kenna, því at hón hafði jafnan sèt Vèstein. Ok er þau höfðu nautin inn bundit, þá þrættu þau um þetta, hverr maðrinn hefir verit, ok ganga við þat heim. Þeir Þorgrímr ok Þorkell sitja við eld, er þau koma inn, ok spyrr Þorgrímr, ef þau hefði nokkot manna hitt, ok um hvat þau þrætti. Rannveig mælti: „Ek þóttumz kenna, at Vèsteinn reið hèr um tún, ok var í blárri kápu ok hafði spjót mikit í hendi ok rekit[1] við hrynjandi[2]". Þorgrímr mælti: „Hvat segir Geirmundr til?" „Ógerla sá ek" segir hann; „en þat hugða ek, at væri húskarl Önundar ór Meðaldal, ok veri í kápu Gísla, en riði hesti Önundar bónda, ok hefði í hendi fiskastöng ok aurriðanet á stöngunum". „Nú mun ljúga annat tveggja" segir Þorgrímr; „Far nú á Hól, Rannveig[3], ok vit, hvat þar er komit manna". Hón[4] fór nú ok[5] kom til dura. Þá var Gísli í durom úti, ok heilsaði henni ok bauð henni þar at vera; en hón kvez heim skyldu. „Hvat er at eyrendum[6]?" segir hann. „Ek vildi hitta Guðríðe mey" segir hón. Gísli kallar á hana; ok varð ekki at eyrendum[7], er hón kom út. Rannveig mælti þá við Gísla: „Hvar er Auðr húsfreyja?" „Hèr er hón" segir Gísli „inni í dyrunum. Hittu Rann-

1) rek. 2) hryniandi *b*, hryniandi *a*. 3) rañveg *a*. 4) hun *a*.
5) *Fattes i b*. 6) eyrindum *a*. 7) erindū *a*.

veigu, Auðr" segir hann. Auðr gekk út ok hittir Rannveigu[1], ok spyrr, hvat hón vill. En hón kveðr vera smá erindi, ok komz ekki upp. Gísli bað hana gera annathvort — vera þar eða fara heim ella; „því at nú er svá komit kveld, at þú þarft ekki at fara síðarr ein saman, þótt leið sè skömm". Hón fór nú heim ok var hálfu heimskari enn áðr; kunni hón engi tíðindi at segja nè mannakvámor. Um morgininn eptir lèt Vèsteinn bera at sèr töskur, er varningr hans var í[2] ok hann hafði þeim Hallvarði fengit í hendr með at fara. Vèsteinn tók þar ór refil LX ok höfuðdúk tvítogan ok ofit í glit af gulli í þrim stöðum; hann tók ok þar ór upp munnlaugar ij, fáðar af gulli; þessa gripi bar hann fram ok gaf systur sinne höfutdúkinn; en þeim Gísla ok Þorkeli munnlaugarnar ok refilinn, ef Þorkell vildi þiggja. Síðan gengr Gísli ofan á Sæból, ok Þorkatlar ij með honum, at hitta Þorkel bróður sinn; segir Gísli nú, at Vèsteinn er þar kominn til hans, ok sýnir hann Þorkeli gripina, ok segir, at þeim eru gefnir báðum gripirnir, ok bað hann við taka. Þorkell segir: „Þess ertu verðr, at þú hafir einn alla, ok vil ek eigi þiggja; eru ok ekki launin sýnne enn svá af minni hendi". Ferr Gísli nú heim, ok vill Þorkell ekki þiggja gripina.

Þat verðr til frásagnar at boðinu á Hóli at Gísli lætr illa í svefni ij nætr í samt; hann vill eigi segja, hvat hann dreymdi; ok síðan fara menn [it þriðja kveld í rekkjur[3]. En er menn höfðu sofit svefn, kemr bylr á hurð, ok svá mikill, at þegar tekr af skálanum þakit öðrum megin, ok hverr at öðrum þar til er allt er þakit af húsinu; vatnfall fylgði hèr ok svá mikit ór lopti, at þat var ekki með minnum fádæmum. Gísli sprettr upp ok heitr á menn sína ok biðr þá duga sem bezt. Þræll sá var með Gísla, er

1) Rañvegu *a.* 2) *Fattes i a.* 3) i reckı̃ ıð þrıðia qvellð *fra* [*a.*

hèt Þórðr hinn[1] huglausi; hann var mikill maðr vexti, nærr því sem Gísli. Gísli ferr nú ok fólkit til heyja sinna ok vill duga þeim at. Vèsteinn býðz at fara með þeim; en Gísli vill þat eigi. Þrællinn, Þórðr, liggr ok inni; því at hann þorði ekki út at ganga í fárviðri slíku sem var. Ok nú er mest drjúpa húsin, þá snúa þau rekkjum sínom Vèsteinn ok Auðr ok horfa þá um endilangt setit; en allir menn voro þá farnir ór eldaskálanum[2], nema þau Vèsteinn, Auðr ok Þórðr þræll. Ok litlu fyrir lýsing er gengit inn í eldaskálann ok þar gagnvart[3] er Vèsteinn hvílir; ok er hann þá vaknaðr; ok er þegar lagt á honum spjóti fyrir bringspöluna ok þegar í gegnum hann. Vèsteinn mælti þetta við, er hann fekk lagit: „Við hneit þarna" segir hann, ok spratt upp við, er hann fekk lagit; fèll hann þegar fram á gólfit, ok var þegar dauðr, sem glíkligt var. Þar næst gekk maðrinn út; en Auðr vaknar við þetta, ok sèr, hvers efni í eru. Nú kemr at Þórðr enn huglausi, ok mælti hón við hann, at hann skyldi taka vápnit ór undinne; en þat var þá mælt, at þeim manni væri skylt at hefna þess, er veginn var, er vápnit tæki í[4] brott ór undinni; ok voru þat þá köllut launvíg, en eigi morð, ef þannig var gert; en Þórðr var svá líkblauðr, at hann þorði hvergi[5] nærr at[6] koma, þegar hann vissi, hversu háttat er. Þá kom Gísli inn, ok mælti við þrælinn, at hann láti vera kyrrt; gekk Gísli þá til ok tók í brott spjótit ok kastaði í örk eina alblóðgu ok lèt öngan mann sjá; hann settiz síðan niðr á stokk, ok lèt búa um líkit sem þá var siðr til, ok þykkir[7] Gísla allmikill skaði at honum ok svá fleirum öðrum. Þá sendi Gísli Guðríðe fóstru sína til Þorgríms á Sæból, ok kvez henni bezt til trúa, ok skyldi hón vita,

---

1) en̄ *b*. 2) ſkalanū elldа (*begge*). 3) gagnv͛t. 4) *Fattes i b*. 5) eigi *b*. 6) at at *a*. 7) þick' *b*.

hvat menn hefðiz þar at, „ok seg mèr sem glöggligast[1] frá háttum manna eða athæfi". Eptir þat ferr hón á Sæból. Þeir voro þá upp risnir, er hón kom þar, ok sitja þeir með vápnom sínom. Þar voro Þorgrímar ij ok Þorkell. Þeir spyrja hana tíðinda; en hón segir víg Vèsteins eðr[2] morð. „Tíðindi mundu oss þat þótt hafa" segir Þorkell. Þorgrímr mælti: „Til þess erum vær skyldir at gera virðuliga útför Vèsteins ok koma til at heygja hann. Vær manom þar koma í dag". Eptir þat ferr hón heim, ok segir, at Þorgrímr goðe sat við hjálm ok sverð ok öllum herbúnaðe, er hón kom inn; en Þorgrímr nef hafði bolexi í hendi; Þorkell hafði sverð í hendi, ok brugðit til miðs; ok allir menn voro þar á fótum, er hón kom. Eptir þetta býst Gísli at heygja Vèstein mág sinn með allt heimalið sitt, ok ætlar at heygja hann í sandmel þeim, er inn horfir at seftjörninne fyrir neðan Sæból; ok er þeir voro á leið komnir með líkit, fara þeir Þorgrímr við marga menn til fundar við þá. Ok er þeir hafa gert hauginn, gengr Þorgrímr goði at Gísla ok mælti: „Þat er nú siðr, mágr" segir hann „at binda helskó at fótum mönnum, áðr í haug eru lagðir" — því at þat var þá mælt, at þeir skyldi til heljar fara, þá er hann væri dauðr; er þat því mælt, at maðr þykki til heljar búaz, sá er sik klæðir mjök, þá er hann gengr út, eðr klæðir sik lengi —; „nú mun ek þetta gera við Vèstein" segir Þorgrímr, „at binda helskóna á fætr honum". En er hann hafði því verki lokit, þá[3] mælti Þorgrímr: „Ekki kann ek helskó at binda, ef þessir losna". Nú setjaz þeir niðr á grundina, ok talaz við fyrir utan hauginn, er þeir höfðu lokit verkino. Gísli frèttir eftir, ef nokkorr þættiz vita, hverr þetta verk hefði unnit; ok láta allir úglíkliga við því, at þar viti nokkot[4] til, hverr þenna

---

1) z *for* st. 2) eða *b.* 3) *Falles i b.* 4) nockut *a.*

glæp hefir gert. Þá mælti Þorkell við Gísla bróður sinn: „Hversu berz[1] Auðr af um bróðurdauðann? Hvort grætr hón nokkot[2]?" — Auðr hafði ekki farit með líkino. — Gísli svarar: „Vita mantu[3] þykkjaz þat — hón berz af vel, en þykkir þó mikit. Draum dreymdi mik í nótt" segir Gísli, „ok svá hina fyrri nótt; en eigi vil ek á kveða, hverr verkit hefir unnit; en á sama hæfi ek um draumana". „Hvat dreymdi þik?" segir Þorkell. „Þat dreymdi mik" segir Gísli „ena fyrri nótt, at af bæ einum hrökktiz höggormr ok hjoggi Vèstein til bana. En í nótt dreymdi mik, at vargr rynni af enom sama bæ ok beit Vèstein til bana. En því sagði ek hvorigan[4] drauminn fyrr en nú, at ek vildi gjarna, at hvorngi rèði". Þá kvat Gísli vísu:

Betr hugðac at brigðe
biðkat ee ðrꜹms[5] ens þriþia[6]
ſliks meþ ſveſn oe voktum
ſarteina Veſteine
þa e'[7] vær i ſal ſatum
ſigur haððz ᵥᴵ mioð glaðð'
komz þʳ[8] ei maðr a mille[9]
min eða hans at vine.

Enn spyrr Þorkell, hversu Auðr bæriz[10] af um bróðurdauðann — „hvort grætr hón[11]?" „Títt spyrr þú ens sama, bróðir" segir Gísle, „ok er þèr mikit um at[11] vita þat". Hann kvað þá vísu:

Hylr a lꜹn[12] unð[13] line
liñvengıs ſcap qviña[14]
grið'[15] lecs or goðum
gefn ꜹlkerū[16] ſvefna

1) berzt *a.* 2) nockut *a.* 3) muntu *a.* 4) hverigan *b*, hv'igan *a.* 5) ðraums. 6) þrıðia. 7) er. 8) þar. 9) milli. 10) berðiz *(urigtigt) b.* 11) *Fattes i a.* 12) laun. 13) með. 14) qvinna. 15) griðar. 16) aulkerum.

eik beʀ angri lauk^r
eiriks bra geira broðr[1]
ðꜹɢ[2] a bæði
bliþ ꜹnðugi[3] ſiþ̄[4]

Ok enn kvað hann:

Hrynia lætr af hvitū[5]
h^rvmſcogi gna bogar
hrꜹn̄fyliungū[6] hyliar
hlatr bañ i kne ſvaña
huetr[7] eñ þreyr þeſsum[8]
þꜹgn[9] at mærð^r[10] rꜹgne[11]
ſnaka tuns af ſinu
ſion herſis bꜹl[12] grono.

Ganga þeir nú heim eptir þetta. Þá mælti Þorkell, áðr þeir skildu: „Tíðindi hafa hèr gerz mikil, ok manu[13] þèr vera, Gísli frændi, nokkoru[14] meiri harmtíðinde enn oss; ok verðr þó hverr með sik sem lengst at fara; nú vilda ek, at þú lètir þetta eigi svá mjök á þik bíta, ok tækim vær upp leika, sem vær erum vanir". „Þetta er vel mælt" segir Gísli, „ok vil ek þetta gjarna, ok þó með þeim hætti, ef nokkot[15] berr þat síðan til á þinni æfi, er þèr þykkir[16] eigi minna, enn mèr þetta, vil ek, at þú gerir þat þannig, at þú látir þat ekki á þik bíta". Ok því heitr Þorkell Gísla bróðor sínom. Síðan fara þeir heim hvárirtveggjo, ok er drukkit erfi eptir Vèstein; en[17] síðan ferr hverr heim til síns heimilis, ok er nú allt kyrrt ok tíðindalaust. Svá er sagt, at illviðri því hinu[18] mikla hefir valdit Þorgrímr nef, með göldrum sínom ok gerningum, ok framit til seið, at nokkorn veg yrðe þess, at þat færi gæfiz á

1) broðar. 2) ðauG. 3) aunðugi. 4) ſiðan. 5) hvitum. 6) hraun̄ſyliungum. 7) hvetr. 8) þeſſum. 9) þaugn. 10) mærðar. 11) raugne. 12) baul. 13) mano *b*, manu *a*. 14) nockuru *a*. 15) nockut *a*. 16) þick' *a*. 17) *Falles i b*. 18) eno *b*.

Vèsteini, at Gísli væri ekki[1] við staddr; því at þeir treystuz eigi á hann at ráða, ef Gísli væri hjá. En Þorgrímr freyssgoði fór síðan til verksins, ok vo Vèstein, eptir því sem áðr var sagt.

Eptir þetta tókuz upp leikar ok gleði með þeim mágum, svá sem ekki hefði í gerz; ok er þeim mágum skipat at leikaz í móti, Þorgríme ok Gísla; ok urðu menn ekki á sáttir, hvorr sterkari var; en þat ætla flestir, at Gísli sè aflameiri. Þeir leika á seftjörninne knattleikinn, ok ferr mart manna til leiksins; því at þat þótti þá mikit gaman. Ok einn dag, er flest manna kom þar, þá ræddi Gísli, at menn skyldi skipta jafnliga til leiksins. „Þat viljom vèr víst, at svá sè" segir Þorkell; „ok þat með, at þú sparir nú ekki[1] af við Þorgrím; því at þat leikr orð á, at þú sparir jafnan af; en ek ann þèr vel, at þú fáir af sæmd ok virðing, ef þú ert sterkari". „Ekki höfum vit þat reynt" segir Gísli; „en vera má, at þar komi, at við[2] reynim". Þeir leika nú um daginn, ok hefir Þorgrímr víst eigi við, ok fellr hann drjúgum; berr Gísli ok út knöttinn. Þá leypr Þorgrímr at honum, ok lætr hann [ekki því[3] ná. Gísli fellir hann þá við svellinu, svá at af honum gengu knúarnir, en blóð stökk ór nösonum; ok stóð hann seint upp, ok varð honum stórum illt við fallit. Þorgrímr leit þá til haugsins Vèsteins, ok mælti þetta við:

Geirr í gumna[4] benjom
gnast; kann-at ek þat lasta.

Gísli tók þá upp knöttinn á skeiðinu, ok hleypr at Þorgrími ok rekr knöttinn milli herða honum, svá at hann fèll við ok kastaði fótonum fram yfir höfuðit. Gísli mælti þetta við:

---

1) ei *b.* 2) v̍ *a.* 3) þvi è *fra* [*b.* 4) gūna.

Böllr á byrðar stalli
brast; kann-at ek þat lasta.

Þá hleypr Þorkell at ok mælti: „Nú reyndi, hverr sterkastr var ok mestr atgervimaðr, ok hættum nú leikunum". Ok svá var gert. Takaz nú af leikarnir, ok líðr nú af vetrinn, ok svá líðr sumarit allt til hausts.

Þetta haust it sama vill Þorgrímr hafa inni vinaboð at vetrnóttum ok fagna vetri ok blóta Frey. Þangat bauð hann Berki bróður sínom ok Eyjólfe syni Þórðar gellis — hann bjó þá í Otradal — ok mörgum öðrum stórum höfðingjum. Gísli hafði ok veizlu búit, ok bauð hann þagat[1] mágum sínom í Arnarfirðe[2], ok Þorkeli hvárumtveggja[3], hinom auðga, ór Alviðru, ok Eirekssyni, ór Keldudal; ok skorti þar eigi lx manna. Drykkja skyldi vera at hvárotveggja boðino, ok var stráð gólfit á Sæbóli með sefinu af tjörninne, er unnin hafði verit um sumarit. Þorgrímr tók til orða, er þeir skyldu búa húsin: „Þar í milli þótti mèr vera, Þorkell" segir hann, „hvort þú þægir gripina, er Vèsteinn gaf ykkr bræðrum báðum, eða hitt, at þú hefðir[4] aldri". „Allt kann sá er hóf kann" segir Þorkell; „ok kemr hèr nú at því; af því at eigi mun ek fá menn til þess at senda eptir gripunum". „Ek skal þat gera þá" segir Þorgrímr — „ok far þú, Geirmundr, ok sæk gripina". „Vinna mun ek annat" segir hann, „en láta vera þat kyrrt". Þorgrímr hleypr at honum ok gefr honum kinnhest: „Far þú nú, ef þèr er nú værra[5]". „Nú skal fara" segir Geirmundr, „þótt nú sè verra. En vittu þat, at ek skal fá þèr fylju, þar er þú fekkz mèr nú hestinn". Geirmundr ferr nú á Hól, ok eru þau Gísli búin at festa upp refilinn. Hann segir Gísla allt sem farit hafði með

---

[1]) þangat *a.* [2]) Arnrf: *(forskrevet)* *b.* [3]) hvarotveggia *(forskrevet)* *b.*
[4]) þat *tilföier b.* [5]) *Gisning*; vera *b*, uera *a.*

þeim Þorgrími. Þá spyrr Gísli Auði: „Hvort viltu ljá þeim gripina?" Auðr svarar: „Ekki spyrr þú þessa af því, at þú vitir eigi áðr, at hvorki vilda ek gera þeim þetta til gagns nè annat". Gísli spyrr Geirmund: „Hvort vildi Þorkell bróðir minn at lèð veri gripanna?" „Þat ætla ek" segir Geirmundr, „at hann vildi, at þú lèðir". Þat skal þá eitt ærit til" segir Gísli, ok tekr þegar gripina ok selr honum. Gísli gengr á leið við honum, er hann ferr heim, ok segir honum svá, at hann [þykkiz hafa góða[1] gert hans för — „Ok vilda ek nú, at þú gerðir minn vilja; ok kemr hèr at því sem mælt er, at æ sèr gjöf til gjalda[2]. Nú vil ek, at þú látir lokur frá hurðum í kveld". Geirmundr mælti: „Mun þá við engu hætt Þorkèli frænda mínom?" „Við engu skal honum hætt vera" segir Gísli. „Þá skaltu til ætla" segir Geirmundr, „at þetta skal til leiðar komaz". En er Geirmundr kemr heim, kastar hann á gólfit gripunum. Þorkell mælti: „Ólíkr er Gísli bróðir minn öðrum mönnum at þolinmæði sinne; því at þessu[3] mundu engir nenna, at ljá nú gripina, þannig sem hann er áðr beiddr; ok hefir hann miklu betr enn vær; því at þessa þurftum vær nú mest, at gripirnir kvæmi". Láta þeir nú upp koma refilinn um kveldit, ok búaz allvel um. Um kveldit var á útsynningsveðr ok snæfall mikit; ok er náttar, fellr í logni ok drífr í stigu alla. Börkr ok Eyjólfr komu um kveldit með lx manna; ok er þar á búi c manna, en at Gísla er hálft c manna. Um kveldit tóku menn til drykkju á Hóli, ok fóro menn í rekkjur eptir þat. Ok er þau hjón kvámo í hvílu sína, tekr Gísli til orða: „Þat er satt, at ek hefir ekki gefit hesti Þorkels hins auðga; ok gakk þú með mèr, ok lát loku fyrir hurðina, ok vak, meðan ek er brottu, ok lát

---

1) þickiz goða hafa *fra* [*b.* 2) giallðz *b.* 3) þeſſa *b.*

þá frá lokuna, er ek kem aftr". Hann tekr upp spjótit ór örkinne; því at þat hafði þar legit, síðan hann tók ór sárinu Vèsteins. Gísli var í blárri kápu ok skyrtu ok línbrókum ok skúo[1] á fótum. Hann gengr út, ok til lækjar þess, er fellr hjá húsum; hann veðr eptir læknum til götu þeirrar, er lá til hins neðra bæjarins[2], ok ferr hann svá til húss. Gísli hafði smíðat bæ Þorgríms. Hann gengr til fjóss, ok þar inn, ok er mart nauta inni; hann bindr saman alla hala á nautonum; en xxx stóðu hváro megin; hann lýkr aptr nú fjósinu, ok býr svá um, at eigi má innan upp lúka. Síðan gengr hann til bæjarins ok at útidyrum, ok er ekki loka fyrir hurðu; hann gengr inn, ok byrgir aptr hurðina, ok síðan í skálann. Hann hyggr at, hvort menn sofi, ok verðr hann þess varr, at flestir menn sofa; síðan vindr hann saman sefit ok kastar í ljósit þat er næst honum var ok slökkvir þat; en iij brunnu ljós í skálanum. Hann stendr þá kyrr ok hyggr at, hvort menn bregða nokkot[3] við, ok finnr hann þat ekki. Þá tekr hann upp visk aðra, ok kastar til þess ljóss, er þar var næst, ok slökkvir þat. Þá sèr hann, at ungs manns hönd kom á hit[4] innsta ljósit ok slökkvir þat; ok var þat Geirmundr frændi hans. Gísli gengr nú innar eptir skálanum, ok til lokrekkju þeirrar, er þau Þorgrímr ok Þórdís hvíldu í, systir hans; ok var lokrekkjuhurðin hnigin aftr. Síðan gengr Gísli upp í lokrekkjuna ok þreifaz fyrir; hann tekr á brjósti hennar, ok hvílir hón nærr stokki. Þórdís mælti: „Hví var hönd þín svá köld, Þorgrímr?" — ok hugði hón, at hann hefði lagt yfir hana. Gísli vermir þá hönd sína í serk sèr, ok stendr þar meðan[5] í hvílugólfinu; ok nú þreifar hann upp á háls Þorgrími, ok vekr hann. Gísli tók þá annarri hendi af honum klæðin, en annarri hendi

1) skuo. 2) bæarins *b*. 3) nockut *a*. 4) ið *a*. 5) með *b*.

leggr hann spjótinu í gegnum[1] hann ok í beðinn niðr; ok þá kallar Þórdís: „Vaki menn í skálanum; veginn er Þorgrímr bóndi minn". Gísli snýr þá í brott skyndiliga; ferr hann til fjóssins ok gengr þar út sem hann hafði ætlat sèr, ok lýkr síðan aptr rammliga, svá at þar mátti eigi út komaz. Ferr hann nú aptr hina sömu leið, sem hann fór þangat; ok má ekki[2] sjá spor hans. Auðr hefir ok tekit loku frá hurðinne, er hann kemr heim; gengr hann inn auðvelliga ok leggz niðr ok lætr sem ekki sè í orðit. En menn voro mjök ölóðir á Sæbóli, ok vissu ógerla, hvat at skyldi gera; kemr þetta mjök á menn óvart, ok tóko menn af því eigi svá skjótt þat ráð, er hlýddi. Þá mælti Eyjólfr ór Otrardal: „Hèr eru orðin mikil tiðinde ok fólk þat vitlaust, er hèr er inni[3]. Nú sýniz mèr þat ráð, at kveikja ljós, en nokkorir laupi til dyranna, at ekki megi þar út komaz". Nú var svá gert, ok þykkir mönnum undarligt, er ekki verðr vart við manninn; ok þótti mönnum nú sem nokkorr mundi þar inni vera, er verkit hefir unnit. Líðr nú svá þar til er dagr kemr. Síðan var tekit lík Þorgríms ok kippt í brott spjótino, ok gerði þat Börkr bróðir hans. Er nú Þorgrímr til graftar búinn ok fara þar með lx manna, en aðrir lx fara á Hól til Gísla. Þá kemr Þórðr enn huglausi inngangandi, ok segir, at herr manna ferr[4] at bænum. „Þat er vel" segir Gísli, ok kvað þá vísu þessa:

Fellr ē ec fullum
folkruñr hıar[5] muñe
roðit hefic mg̃ʷ[6] maña
morð vıð hvıu[7] orðı
latum vær þott vaga
vigruð hnigin lıcı

---

1) gegnō *b.* 2) ei *b.* 3) *Haandskrifterne interpungere saaledes:* lōi (ıñe *a*) nu, ſyniz *o. s. v.* 4) færi *b.* 5) hlarar. 6) margʷ. 7) hv'io.

komeɴ e'[1] þus i þeſsa[2]
þioð ū[3] oſs ſem hhoðaz.

Nú koma þeir á Hól, Þorkell ok Eyjólfr hinn grái. Þeir gengu þegar inn, ok at lokrekkju þeirri, er Gísli hvíldi ok kona hans með honum. Þorkell bróðir Gísla gekk fyrir, ok upp í lokrekkjugólfit, ok sèr, hvar skuor[4] Gísla liggja ok eru síldir allir; hann skarar þá upp undir rekkjustokkinn með döggskónum, svá at ekki mátti sjá þá. Gísli fagnar þeim vel ok spyrr tíðinda. En þeir kvoðuz segja hæði mikil ok ill, víg Þorgríms freysgoða, ok hversu atburðir höfðu þar vorðit. Þeir spyrja, hvat nú skal til ráða taka, eðr hverju hann ætlar at gegna mune. Gísli mælti: „Skammt verðr hèr nú illra verka í milli ok stórra. En til þess viljom vær bjóðaz, at heygja Þorgrím; ok eigi þèr þat at oss; er þat skylt, at vær gerim[5] þat með sæmd". Ok þat þiggja þeir Eyjólfr. Fara þeir nú heim til Sæbóls. En eptir þat búaz þeir til haugsgerðar með líkit; leggja þeir Þorgrím í haug ok í skip; verpa þeir nú hauginn at fornum sið. Nú gengr Gísli inn til óssins ok tekr upp stein mikinn, nær sem bjarg væri; hann gengr at skutstafninom, ok setr þar niðr steininn, svá at nær þótti skipit hrökkva fyrir ok braka þótti í hverju trè. Gísli tók í stafninn við, ok mælti: „Ekki kann ek skip at festa, ef þetta tekr upp". Ok var þat nokkorra manna mál, at hann þótti mjök mynda eptir því sem Þorgrímr hafði áðr fyrir gert, þá er hann ræddi um helskuona[6]. Bjogguz þeir nú í brott þaðan frá haugnum. Gísli mælti þá við Þorkel bróður sinn: „Þat þykkjomz ek at þèr eiga, bróðir", segir hann, „at nú sè frændsemi okkor[7] ok vingan sem þá er bezt hefir verit, ok takim vær upp leika eða aðra gleði,

1) er. 2) þeſſa. 3) um. 4) ſkuor. 5) ʓum *a*. 6) helſkuona.
7) *Gisning for* ockar.

eptir því sem öðrum mönnum er títt". Þorkell tók því vel; ok fara nú heim hvárirtveggjo. Gísli gaf góðar gjafir Þorkatli hváromtveggja ok svá mágum sínom; er nú slitit boðino, ok hefir Gísli eigi allmannfátt. Nú er erfi drukkit eptir Þorgrím á Sæbóli, ok gefr Börkr mörgum manni góðar gjafir. Hann kaupir ok við Þorgrím nef, at hann magni seið, svá at þeim manni verði ekki at björg, er Þorgrím hefir vegit, ok hann megi sèr hvergi ró eiga á landi; Börkr keypti at honum fyrir[1] uxa ix vetra gamlan. Ok síðan gerði Þorgrímr sèr seiðhjall, at þeim sið, er þá var títt, ok lagði hann á þat alla stund ok kraft. Skilja þeir nú boðinu, ok fara heim eptir þat, hverr til síns heimilis.

Þat gerðiz til tíðinda, at snæ festi ekki utan sunnan á haugnum ok ekki fraus þar, ok gátu menn þess til, at hann mundi vera svá þekkr Frey, at Freyr mundi ei vilja at frysi milli[2] þeirra. Svá fór nú fram um hríð, ok áttu þeir leika saman. Nú gengr Börkr í bú á Sæbóli ok gengr at eiga Þórdíse bróðurkonu sína; skyldi þá hverr taka þann arf, sem annan, eptir frændr sína. En hón var þá ekki heil kona, ok átti Þorgrímr barn þat með henni, er hón gekk með; ok er at þeirri stundu kom, er hón skyldi lèttari verða[3], ól hón sveinbarn; ok var sveinn sá vatni ausinn, ok nefndr Þorgrímr, eptir föður sínom; en er hann vóx upp, þá þótti hann vera þungr í skape ok óeirinn við allt, ok var þá snúit nafni hans ok kallaðr Snerrir, en því næst var hann kallaðr Snorri. Börkr bjó þar þau misseri. Kona er[4] nefnd Auðbjörg, er bjó í ofanverðum Haukadal, á Annarkastöðum; hón var systir Þorgríms nefs; hón hafði átt sèr bónda, er Þorkell hèt, ok var kallaðr anmarki, er fyrr var nefndr í sögunne. Sonr þeirra hèt Þorsteinn;

---

1) *Tilföiet i Fölge Gisning.* 2) a mille *b.* 3) ve'' *a.* 4) *Fattes i b.*

hann var þá ernastr maðr annarr enn Gísli. Þeim var jafnan skipat í leik Þorsteini ok Gísla, en þeim sèr Þorkeli ok Berki. Einn góðan veðrdag var fjölmenni mikit at leikum; lèkuz þeir þá við Börkr[1] ok Þorsteinn, ok hafði Börkr[1] ekki við; þá reiddiz Börkr[1] ok braut í sundr knatttrèð Þorsteins; en Þorsteinn felldi hann ok rak hann niðr við svellinu. En er Gísli sá þat, þá mælti hann, at hann skyldi leika sem hann hefði föng á — „Ok mun ek skipta trjám við þik" — ok svá gerðu þeir. Nú sezt Gísli niðr ok gerir[2] at trènu því er Þorsteinn hafði átt, ok horfir á hauginn Þorgríms, ok var snærr á landi annarstaðar, enn í útsuðr á hauginum — þar var snjólaust ok þítt sem á sumarsdag; en konurnar sátu meirr upp í brekkuna; var þar Þórdís ok margar aðrar, er gaman þótti at horfa á leikinn. Þá kvað Gísli vísu:

Teina ſa ec i tune
talgrims viñ[3] ſalu
gaurs þ'[4] e'[5] geig ū[6] veittac
guñgliks þa mikla
nu heſic guñſtæri geira
gmu[7] þrott um ſottan
þañ let ec lunð [of lenðan[8]
lanð koſtuð ar branða.

Þórdís systir hans heyrði vísuna, ok nam þegar. Hón gengr nú heim ok hefir ráðna vísuna í hug sèr. Þorgeirr hèt maðr, ok var kallaðr orri; hann bjó á Orrastöðum. Bergr hèt maðr, ok var kallaðr skammfótr; hann bjó á Skammfótarmýri fyrir vestan ána. Nú tala þessir menn með sèr um leikinn, ok þykkir sinn veg hvárum þeirra, ok deila þeir loks ór þrætunne; er Bergr með Berki, en Þorgeirr

1) *Rettet for* G. 2) g'þi *b.* 3) vinar. 4) þeſs. 5) er. 6) um. 7) grimu. 8) *Eet Ord fra* [.

með Þorsteini; ok eigi lýkr þar fyrr, enn Bergr hleypr upp ok lýstr Þorstein öxarhamarshögg ok kveðr hann vera ekki at manna — segir, at hann mun at síðr leika til móts við Börk, at hann kveðr hann ekki skulu þora í móti at gera, þótt hann slái hann. En Þorgeirr stendr þá milli þeirra, ok er hann til samnings; ok nú færr Þorsteinn ekki hefnt sín, ok skiljaz þeir nú at því. Ferr hann nú til móður sinnar Auðbjargar, ok bindr hón um; því at höggit hafði komit í höfuðit, ok hafði sprungit fyrir. Auðbjörg sofnar eigi skjótt um kveldit, ok gengr hón ýmist[1] út eða inn, ok er henni þungt í skapi. Þá var á kalt veðr ok logn ok heiðbjart. Hón[2] gengr þá nokkorum sinnum annsælis um húsin; ok eptir þat skipaz veðrit ok gerir á fjúk ok krapa-drífu. Þat verðr tíðinda á þeirri nótt, at hlíðin brestr yfir bænum á Skammfótarmýri, ok hleypr skriða ór fjalli yfir bæinn Bergs, ok fá þar xij menn bana, ok sèr enn gjörla merki jarðfallsins. Eptir þat ferr Þorsteinn, ok segir Gísla, hvat títt er; kveðr þessu valda móður sína. Gísli skýtr yfir hann skjóli, ok lætr hann fara suðr til Borgarfjarðar ok kom honum þar utan. En Börkr fór upp á Anmarkarstaði[3], ok tekr Auðbjörgu höndum, ok fór með hana á Saltnes, ok var hón þar börð grjóti í hel; því at allir menn höfðu þat fyrir satt, at hón[2] hefði valdit[4] þessum tíðindum. Ok eptir þetta ferr Gísli heiman fám nóttum síðarr, ok ferr á Nefstaði, ok tekr Þorgrím nef höndum, ok færir hann á þat sama nes; ok er dreginn kálfsbelgr á höfut honum, ok er hann barðr grjóti í hel, ok jarðaðr þar hjá systur sinne, á hólunum milli Haukadals ok Meðaldals. Nú líðr af vetrinn, ok ferr Börkr um vorit suðr á Þórsnes, ok ætlar hann þangat at ráðaz[5] ok þikkiz enga[6]

1) z *for* st. 2) hun *a.* 3) *Saal.* 4) vol:ðit *a.* 5) raðazt *a.*
6) önga (ö *udtrykt ved del i Haandskrifter hyppige, af a og v sammensatte Tegn*) *a.*

virðingarför farit hafa vestr þagat[1] — misst þar þvílíks bróður síns sem Þorgrímr var, en fengit enga leiðrèttu. Börkr býr nú ferð sína suðr, ok ætlar nú at skipa til bús síns þar ok fá þar til þess er þurfti at hafa, en ætlaði þá at gera aðra ferð eptir fè sínu ok konu. Þorkell Súrsson rèðz ok í för með honum, mágr hans, ok ætlar hann at ráðaz suðr þangat. Þat er mælt, at Þórdís Súrsdóttir leiddi þá á götu. Þá mælti Börkr: „Nú vil ek, Þórdís, at þú segir mèr þat er ek hefi þik stundum eptir spurt". „Hvat er þat?" segir hón. „Hví þú vart svá úglöð[2] it[3] fyrra haust, er vær lukum leikunum; ok því hefir þú mèr heitit, at segja mèr, áðr ek rèðumz suðr í Þórsnes". Ok nú eru þau komin mjök inn at haugnum Þorgríms, er þau talaz þetta við, ok nú stingr hón fótum við, ok kvez ekki ganga mundu lengra, ok segir honum nú þetta, er hann spyrr at, ok hversu Gísli hafði kveðit vísuna, er hann gerði at knatttrènu of haustit, ok hann leit til haugsins við, er hann kvat vísuna. Síðan kveðr hón vísuna fyrir Berki — „Ok ætla ek" segir hón, „at[4] ei þurfir þú annan veg eptir leita, enn hèr, um víg Þorgríms, þar sem Gísli játti sjálfr í vísunne, ok manu[5] rètt búin mál á hendr honum". Börkr varð við þetta óðr — „Ok vil ek nú" segir hann „aptr snúa ok drepa Gísla, ok er nú ráð at dvelja eigi við". Þórdís segir, at hón mun eigi við þat samþykkjaz — „Ok veit ek enn eigi hvort þetta er satt eðr ekki" segir Þórdís; „ok eru jafnan köld kvenna ráð. En þótt svá illa sè sem nú er rætt, þá er þat ráð, Börkr, at fara landslögum fram um þetta mál ok gera mann sekan; því at þú hefir málaefni svá brýn, at bíta mun Gísla sökin, þótt honum veri nokkor vorkunn á; manom

1) þangat *b.* 2) oglöð (ö *udtrykt paa den S. 118 Note 5 omtalte Maade*) *a.* 3) et *a.* 4) *Fattes i b.* 5) mano *b*, munu *a.*

vær þá ok leiða hjá oss þetta mál, sem vær megom, ef þannig er at farit; en þèr er betra at spilla eigi málaefnum þínum ok rasa svá fyrir ráð fram". Ok getr hón þetta niðr barit. Ok ríða þeir eptir þat Sanda-leið, þar til er þeir koma yfir Sandaós; þar stíga þeir af hestum sínum ok æja þar. Þá segir Þorkell, at hann vill hitta Önund mág sinn, ok kvez mundu ríða fyrir hart. Ok er felr sýn, þá ríðr hann þegar út á Hól, ok segir, hvat títt er, at Þórdís hefir nú sagt, at hann hefir vegit Þorgrím — „Ok er nú upp komit málit fyrir alþýðu". Gísli þagnar, ok kvað síðan vísu:

Gatað ſalfaſtr᷑·[1] fyſtr
ſveıg' miñ at eiga
gætiñ [Giuka ðottr[2]
Guðruñ hugtunū[3]
þà e'[4] logſaga[5] lægis
let ſiñ[6] af hug ſtiñum
ſva rak hon ſniallʷ[7] bræðʷ
ſaur freyıañ nær ðeyia.

„Ok varði mik þó eigi þess" segir hann, „at hón mundi þat gera. En hvat skal ek þar eiga sem þú ert, frændi" segir hann, „slíkt sem ek hefir nú gert?" „Þat[8]" segir Þorkell, „at vara þik við, ef ek verð þess varr, at menn vilì sitja um líf þitt; en bjargir veiti ek þèr engar[9] aðrar svá at þar fyrir megi mèr sakir gefa. Þykki mèr [þú ok[10] mikit hafa við mik afgert — drepit bæði mág minn ok fèlaga ok virktavin". „Já!" segir Gísli; „var ekki þess von fyrir slíkan mann sem Vèsteinn var, at nokkor mannhefnd mundi fyrir koma? Ok eigi munda ek þèr svá

---

1) ſalfaſtrar. 2) *Eet Ord fra* [. 3) hugtunum. 4) er. 5) løglagá. 6) ſinn. 7) ſmallra. 8) *Tilföiet i Fölge Gisning.* 9) ongʳ *a.* 10) oc þu *fra* [*b.*

svara, sem nú gerir þú við mik; ok ekki heldr skylda ek svá gera". Síðan skiljaz þeir bræðr, ok ferr Þorkell til fundar við þá Börk. Ríða þeir nú vestr yfir heiði. Lèttir Börkr eigi fyrr, enn hann kemr suðr í Þórsnes, ok skipar þar til búss síns. Þórkell Súrsson kaupir sèr land á Barðaströnd, þat er í Hvammi heitir. En er líðr at stefnudögum, þá ferr Börkr við lx manna vestr í fjörðu, ok ætlar at stefna Gísla til Þórsnessþings, ok var þar Þorkell í ferð með honum, mágr hans, Súrsson, ok þeir systursynir Barkar, Þóroddr ok saka-Steinn, synir Þórdísar, Þorsteinsdóttur þorskabíts[1]; Þorgrímr hèt ok austmaðr, er í förum var. Fara þeir nú þar til er þeir koma til Sandaóss. Þá segir Þorkell, at hann á fè at heimta á þeim bæ, er á Hólum heitir, fram fyrir á leiðina — „Ok vil ek ríða fyrir"; ok svá gerir hann. En er hann kemr á bæinn, biðr hann húsfreyju skipta hestum við sik — „En lát þenna sama standa fyrir durum úti, minn hest, með öllum söðulreiða sínom; ok er þeir koma hèr förunautar mínir, þá seg þeim, at ek sè inni ok telja silfr". Hón[2] gerði eptir því sem Þorkell beiddi, fær honum annan hest; ok ríðr hann skyndiliga út á Hól, ok finnr Gísla, segir honum enn, hvat nú er um at vera. Gísli spyrr Þorkel enn, hvat[3] hann skal nú ráðs taka, eða hverja ásjá hann vill honum veita. En Þorkell svarar sem fyrr, at hann vill ekki annat veita honum, enn vara hann við, ef honum er við nokkoru[4] hætt. Þorkell ríðr nú á brott, ok snýr svá leið sinne, at hann kemr á bak þeim Berki, ok hefir hann þá tekit hest sinn; hann tálmar fyrir þeim slíkt er hann má ok seinkar förinne[5]. En er þeir bræðr hafa skiliz, Þorkell ok Gísli, þá tekr Gísli eyki ij, ok ekr fè sitt til skógar, svá sem

1) þefka bilz *b.* 2) hun *a.* 3) hvað *b.* 4) nockuru *a.* 5) *b tilföier ved en Skrivfeil:* feinkar h̄ fauriñe.

hann má við komaz ok Þórðr enn huglausi með honum. Þá mælti Gísli við Þórð: „Opt[1] hefir þú mèr vel gefiz ok verit mèr jafnan hlýðinn ok gert minn vilja, ok á ek þèr þat vel at launa". Þat var jafnan búningr Gísla, at hann var í blárri kápu, ok var hann opt vel búinn. Ok nú segir Gísli Þórði: „Ek vil nú gefa þèr kápuna, ok far þú í, ok sit síðan í sleðanum; en ek mun leiða eykinn ok vera í kufli þínom". Þeir gera nú svá, ok þakkar Þórðr honum vel gjöfina. Ok enn mælti Gísli: „Þat skaltu varaz, þótt svá sè, at menn fari eptir okkr, at svara aldri, þótt á þik sè kallat. En ef svá illa verðr, at nokkorir[2] vili þèr mein gera, snú undan til skógar, ok látum hann gæta okkar". Þeir skipta nú klæðunum. Þórðr var nokkot[3] glíkr Gísla í ferðinne ok mikill maðrinn vexti. Nú sjá þeir Börkr för þeirra Gísla, er þeir fara til skógarins, ok hleypa eptir þeim þegar slíkt er þeir mega. Ok er Þórðr sèr þat, þá hleypr hann ór sleðanum þegar sem hvatast[4] ok til skógarins. Þeir þykkjaz[5] þar kenna Gísla, ok leggja þegar eptir honum, ok kalla á hann, en hann þegir við. Þá skýtr Þorgrímr austmaðr til hans, ok kemr skotit miðli herða honum þrælinom, ok fellr þegar við, ok þarf ekki fleira. Þá mælti Börkr: „Skjót þú allra manna heilastr!" Þeir bræðrnir mæltu sín í milli, Þóroddr ok saka-Steinn: „Viljom vèr leggja eptir þrælnum, ok vita, ef nokkor veiðr sè í honum". Þeir snúa nú eptir honum. En er þeir Börkr koma til blákápumannsins, draga þeir af honum kápuna, ok kenna, hverr er; þykkir þeim nú eigi svá mikit happ í verkinu, sem þeir hugðu til; kenna þeir nú Þórð enn huglausa. Þat er nú sagt, at þeir koma at skóginom, bræðr; sjá þeir þá Gísla ok kenna hann. Þá skaut annarr þeirra

---

1) op *(forskrevet) a.* 2) nockoR *b.* 3) nockut *a.* 4) z *for* st. 5) þickiaz *a.*

spjóti til hans; en hann hendir á lopti ok sendir aptr, ok kemr á Þórodd miðjan ok flýgr þegar í gegnum hann. Þá snýr Steinn aptr í[1] móti þeim fèlögum sínom, segir þeim þessi tíðindi. Þeir fara síðan allir til skógarins. Ok nú sèr austmaðrinn, at limarnar hræraz í einom stað; hann skýtr þangat til spjóti, ok kemr í kálfa Gísla. Hann sendir aptr spjótit, ok leitar svá staðar, at kemr á austmanninn miðjan, ok fær hann af því bana. Nú leita þeir Börkr um skóginn, ok finna hann ekki; hverfa síðan aftr til bæjarins Gísla, ok búa mál til á hendr honum; því at nú voro brýn málaefni, ok þurfti nú eigi getsakir at sækja. Öngum lut ræntu þeir þar. Ferr Börkr nú heim við þetta, ok unir illa við sína ferð.

Gísli ferr nú upp á fjallit, er stendr hjá bæ hans, ok bindr þar sár sitt. Hann er þar meðan þeir Börkr eru heima á bænum, ok sèr hann þaðan öll tíðindi. Síðan snýr hann heim til bæjarins[2], er þeir fara brott; býr síðan ferð sína í[3] brott af Hóli með allt sitt. Hann selr landit Þorkeli Eiríkssyne ór Keldudal, ok tók fyrir lausafè þat er honum var mjök innan handar. Hann fær sèr skip ok flytr fè sitt ok búferli brott þaðan. Kona hans ferr með honum. Þá fara þau út eptir Dýrafirði, ok svá vestr fyrir Slèttanes, ok síðan inn til Arnarfjarðar; bar hann vestr at Laugabólshlíð, ok gekk þar á land, ok hittir smalamann. Hann spyrr, hverr hann væri[4]. En hann segir slíkt til[3] sem honum sýndiz. Gísli fær sèr hall einn, ok kastaði út í skerit, er lá fyrir landi, ok reyri til sjálfr at forvitnaz um, ok fundu þar hallinn sem niðr hafði komit. Gísli bað þar bóndason eptir gera, þá er hann kvæmi heim — „Ok mun hann þá vita þikkjaz, hverr maðrinn verit hefir" — því at þetta var

1) a *b*. 2) bæarins *b*. 3) *Fattes i b*. 4) veri *b*.

enkis[1] manns kast annars, því at hann var betr búinn at íþróttum, enn flestir menn aðrir. Gísli stígr nú á skip, ok rær út fyrir Langanes, ok inn á fjörð þann, er Geirþjófsfjörðr heitir; hann gengr af Arnarfirði; býst hann þar um. Síðan sendir Gísli orð mágum sínom, Helga ok Sigurði ok Vestgeire, at þeir fari til Þórsnessþings, ok byðe sættir, svá at hann yrði ekki sekr. Þeir voro þá ungir at aldri. Fóru þeir nú til þingsins, Bjartmárssynir, ok kvámo engo til leiðar um sættina; því at Börkr hinn digri var svá óðr, at ekki mátti um þat leita við hann. Ok nú kemr þeim í allt í[2] skap, er Gísli var sekr görr, mágr þeirra. Fara þeir síðan vestr aftr ok hitta Þorkel auðga ór Alviðru, ok segja honum, hvat títt er; biðja hann hitta Gísla, en kvoðuz ei þora at segja honum sekt sína. Ok verða engi tíðindi á þinginu önnor enn sekt Gísla. Eptir þetta ferr Þorkell ok segir Gísla sekt sína. Þá kvað Gísli vísu þessa:

Munðıð þa a þsnesi
mala lok a miñe sauk
ef Vesteins væri hiarta
[Bͬt m̄s[3] sonū i briost lagit
þa glupnuðu e'[4] glað' skylldu
moðrbræðr miñar kvonar
sem eiðenðr eigi[5] væri
sıarðͬ ðags fulu losn'
Luku þungliga a þinge[6]
þꝍ[7] eru[8] orð komiñ norðañ
salðeılanði solar
somlꝩst[9] a mer ðomi

---

[1]) eınkis *b.* [2]) *Saal.* [3]) Biart m̄s *fra* [. [4]) er. [5]) ecki. [6]) þingi. [7]) þau. [8]) ero. [9]) somlaust.

þ a ec blaſerkiar berki
baru hrejns[1] oc Steine[2]
veitt' ðags ens vegna
vallðr h'mila[3] at. gialldа.

Þorkell hvárrtveggi segir svá, at þeir mani[4] skjóli yfir hann skjóta, með þeim hætti, at þeir láti ei fyrir þat eignir sínar. Gísli var nú iij vetr hina[5] næstu ýmist[6], at hann var í Geirþjófsfirði eða með Þorkeli enom auðga, ok var með honum á laun. Aðra iij vetr fór hann um allt land ok hittir höfðingja ok biðr þá liðs; en nokkut bægði allsstaðar[7], svá at hvergi hreif við. En þó var hann leingstum þá stund með Þorkeli Eiríkssyni, ok liðr nú svá aðra iij vetr, ok hefir hann nú verit vi vetr í sektinne. En svá beit á með miklu fári ok fjandskap[8] seiðrinn Þorgríms nefs, at eingir[9] vildu duga honum til fulls. Ok eptir þat var hann í Geirþjófsfirði, stundum á bæ þeim, er Auðr rèð fyrir, en stundum var hann í fylsni því, er hann hafði gert sèr; þat var fyrir norðan ána; en annat fylsni átti hann fyrir sunnan ána við kleifarnar; ok var hann þar ýmist. Ok er Börkr spyrr þetta, þá býr hann heiman för sína ok hittir Eyjólf hinn grá, er þá bjó í Otradal í Arnarfirði; ok skorar Börkr á hann, at hann drepi Gísla í sektinne, ok leiti eptir honum, hvar sem hann er niðr kominn; kvez mundu gefa honum til þessa eee silfrs þess er allgott er, at hann legði á alla stund at koma þessu fram. Þeir kaupa nú þessu, ok ferr hann heim eptir þat; en Eyjólfr tók við fènu. Sá maðr var með Eyjólfi, er Helgi hèt, ok var kallaðr njósnar-Helgi. Eyjólfr sendi hann inn í Geirþjófsfjörð, at vita, hvort Gísli veri heima eða ekki. Helgi hverfr aftr, ok segir Eyjólfe, at Gísli mun heima vera. Eyjólfr

1) hreins. 2) ſteini. 3) hermila. 4) mune *a.* 5) ina *b.*
6) z *for* st. 7) all ſtaðr *b.* 8) ſianðſcaps (*Skrivfeil*) *b.* 9) ongv' *a.*

ferr nú við hinn viij. mann, ok hittir ekki Gísla, ok ferr hann heim við svá búit. Gísli var vitr maðr ok draumamaðr mikill ok allra manna berdreymastr. Frá því er glöggt sagt, at hann hafi manna leingst gengit í sekt sinne, annarr enn Grettir Ásmundarson; xviij vetr segja flestir menn[1] at Gísli hafi verit í sekt sinne. Þatt er sagt eitt haust, at Gísli lætr illa í svefni, ok var hann þá heima á bænum Auðar, ok spyrr hón[2], er hann vaknaði, hvat hann dreymdi. En hann svarar: „Ek á draumkonur ij, ok er mèr önnur vel viljut ok ræðr jafnan heilt, en önnur segir mèr jafnan þat er mèr þykkir[3] illa ok spár mèr illt; ok nú dreymdi mik sú en verri konan. Ek þóttumz[4] ganga at skála miklum, ok voro þar inni margir [mínir vinir[5] í skálanum, ok frændr; þeir drukku við elda; en vij voro eldarnir ok voro sumir mjök brunnir, en sumir sem glaðastir. Þá kom en betri draumkonan þar, ok mælti: 'Nú skal gera vinveitt við þik, Gísli' segir hón[2]; 'mun ek nú segja þèr fyrir, hvè marga vetr[6] þú átt ólifat; eldar þessir merkja aldr þinn; en þat ræðr ek þèr' segir hón, 'at[7], meðan lifir, skalt fyrirláta fornan sið ok öll blót önnur; öngva skaltu galdra nema, nè fyrnsku, ok vertu vel við haltan ok blindan ok þèr minni menn; ok vætti ek' segir hón, 'ef þú ferr svá með, at þèr dugi vel; en svá marga átt þú vetr ólifat, sem eldarnir voro óbrunnir'. Ok síðan vaknaða ek". Þá kvat hann vísur þessar:

Felld kom ec iñ þʳ e'[8] elldʳ
[uñ furs[9] i ſal bruñu
eiri oru þar ꝏra[10]
ėn oc vi at meine

1) *Fattes i b.* 2) hun *a.* 3) þick' *a.* 4) þottiz *b.* 5) vin' min' *fra* [*b.* 6) *Tilföiet i Fölge Gisning.* 7) a *a.* 8) er. 9) *Eet Ord fra* [. 10) aura.

ſa ec blıþliga[1] baþ[r][2]
beckfagn' m'[3] fagna
hroðr ðeil'[4] bað heılañ
hv'n mañ i þvi rañe
Hygit at qvað Agðe[5]
aɴſpille vanr branða
millðr hve m͛gir[6] elldar[7]
malmruñr i ſal bruñu
ſva attu qvað bil blægıu
biarg olıſat m͛gañ[8]
veðr ſkiollðunga vellði
vetr nu er ſkamt t[1][9] bet[ω]
Gıoraz ſktu næmr qvað nꝍma[10]
nıðleiks ara ſteikar
ꝍr[11] nema allgott heyr'[12]
ıðia gallðrs at ſkallðū[13]
fatt qveða fleina brꝍt[r][14]
fur þveʀanða veʀa
ranð[r] logs hins renða
ruñr eñ illt at kuña
Vallð eͥ þu vigi
v'tu otyr̄ı̄n[15] fyʀi
morðz vͥ[16] mæti nıorðu
m'[17] heitið þvi ſleitiñ[18]
bꝍgſenð'[19] hialp þu blinðum
ballðr hyɢ[20] þu at þvi[21] ſkiallð[r]
illt qveða bað at holltum
hanðlꝍſum[22] ti granða.

---

1) blıðllga. 2) bað[r]. 3) mer. 4) ðeılır. 5) Agðl. 6) margir. 7) ellð[r]. 8) margañ. 9) til. 10) nauma. 11) aur. 12) heyrlr. 13) ſkallðum. 14) braut[r]. 15) olyriñ. 16) vıð. 17) mer. 18) ſleitln. 19) baugſenð'. 20) hygg. 21) þ[i]. 22) handlauſum.

Nú heldr Börkr á málinu við Eyjólf, er þeir hittaz; þykkir honum ekki eptirleitin hans verða sem hann hafði heitit honum, ok eigi mikit koma fyri[1] fè, þat, er hann hafði fengit honum, en þykkiz þat vita, at Gísli var vestr þar í fjörðunum; biðr hann nú eptir leita, ella hann kvez [mundu eptir[2] leita sjálfr — „Ok er báðum okkr þetta mikil skömm, at fá ei drepit Gísla, slíkir garpar ok höfðingjar sem við[3] erum ok þykkjumz vera". Eyjólfr heitr enn at leita eptir Gísla; ok skiljaz þeir at því. Nú ferr njósnar-Helgi í annat sinn, ok[4] hefir[5] með sèr vist. Hann er í brott viku, ok sitr um síð ok snimma, ef hann yrði varr við Gísla. Nú sèr hann einhvern dag, hvar Gísli gengr frá leyni síno neyrðra, ok kennir hann; ferr nú í brott við[6] svá búit, ok segir Eyjólfe, hvat títt er. Hann býr nú ferð sína við x^{da} mann. Ferr hann í Geirþjófsfjörð ok hittir á bæ Gísla, ok er Gísli eigi þar. Þeir leita hans um skógu alla í nánd, ok finna þeir hann ekki. Þá fara þeir heim til bæjarins; ok segir Eyjólfr Auðe, at hann mun gefa henni fè mikit til, ef hón vill segja til Gísla; en þat tjár ekki; ok þá ógnar hann henni ok ætlar at skelfa hana með harðindum, ok hefir ekki at sök. Ferr Eyjólfr heim við svá búit ok unir illa við sína ferð. Er nú kyrrt allt um haustit. Gísli þykkiz[7] nú vita, at ekki má duga svá búit, ok ætlar nú, at hann muni tekinn verða, ef hann heldr þar við. Ferr Gísli nú heiman, ok ríðr til Barðastrandar, at hitta Þorkel bróður sinn í Hvammi. Gísli drepr þar á dyrr á svefnhúsi því, er Þorkell sefr í. Þorkell heilsar honum, ok spyrr, hvat hann vill. Gísli kvez nú vilja vita, ef hann vill nokkot[8], á hans mál líta, ok kveðr nú mjök at sèr þröngt — „Hefir

---

1) f' *(den i begge Haandskrifter sædvanlige Forkortelse af dette Forholdsord) a.*
2) eptir m̄ðu *fra* [*b.* 3) v *a.* 4) *Fattes i a.* 5) hefr *b.* 6) *Fattes i b.*
7) þickiz *b.* 8) nockut *a.*

ek þik, bróðir, lengi til sparat, ok vænti ek nú af þèr góðrar liðveizlu". En Þorkell svarar hino sama, ok kvez ekki manu[1] veita honum björg svá hann hefði fè sitt í hættu eða sjálfan sik, svá at honum mætti[2] sakir á því gefa — „En fá mun ek þèr fararskjóta ok silfr nokkot[3], ef þú þykkiz[4] þurfa, ok aðra luti, svá sem ek hefir fyrr sagt þèr[5]". „Sè ek nú" kvat Gísli, „at þú vill mèr ekki lið veita, bróðir, svá at þú hafir nokkot[3] þitt í hættu. Fá mèr nú ccc vaðmála, ok ætla ek hèðan frá sjaldan at krefja þik tillags[6]". Þorkell fær honum nú c vaðmála ok silfr með; ok skiljaz[7] þeir eptir þetta, ok kvað Gísli ekki mundu sèr verða svá til hans. Síðan ferr Gísli út í Haga, til Þórunnar móður Gests hins spaka, ok kemr hann þar áðr dagat er; drepr hann þar á dyrr, ok gengr húsfreyja út. Hón átti opt vanda til þess at taka við skógarmönnum; átti hón sèr jarðhús, ok var annarr munni við ána, er fellr nærr bænum, en annarr var í eldhúsi hennar; ok sèr þess enn merki. Þórunn fagnar honum vel; en Gísli skorar á hana til viðtöku[8]. Hón kvez víst mundu hlífa honum nokkora stund, ef hón mætti; en kvað þat þó kvennvælar einar mundu verða. En hann kvez á þat hætta mundu ok gjarna þiggja vilja; kvat körlum eigi svá vel til sín verða, at örvænt væri[9], at konum tækiz betr. Gísli var þar þann vetr, ok var aldri svá vel haldinn sem þá. En er voraði, fór hann vestr í Geirþjófsfjörð; má hann þá ekki lengr vera frá konu sinni; svá unntuz þau mikit. Hann var þar þá á laun um sumarit, ok til þess haustaði. Ok nú kemr brátt at hit[10] sama, þá er nótt lengir[11], at hann dreymir jafnan, at komi en verri draumkonan at honum.

1) mano *b.* munu *a.* 2) matti *a.* 3) nockut *a.* 4) þickiz *b.*
5) s' *a.* 6) *Gisning for* tillag. 7) ſkilia *b.* 8) viðrtocu *b.* 9) veˡ *a.*
10) it *b.* 11) leing' *b.*

Þat var nú eitt sinn, at Auðr spyrr, hvat hann dreymir — „Eru nú" segir hón „svefnfarar þínar illar". Þá kvað Gísli vísu:

Vılla ofs af elli
oððftrıð' fk̄ bıða
m' gḡr ſıofn i ſvefna
ſaυma[1] min' ðraυmʳ[2]
ſtenðr ė̃[3] þ̄[4] þeıgi
þorn'reıð bragʳ[5] greıði
aυlnaNañ[6] felr añars
efni m'[7] ſ' ſvefni.

Ok nú segir hann henni, at konan sú en verri kom jafnan at honum ok vill ríða á hann blóði ok rjóða ok þvo honum í því, ok lætr hón illiliga við honum. Þá kvað hann enn vísu:

Eigi verþr[8] eñ orþa[9]
os[10] lér ū[11] þ̄ ſkorþa[12]
gefn ðrepr ſ' m' glaυmı[13]
gott or hv'ıom[14] ðraυmi[15]
kemr þegʳ[16] ec vil blunða
kona v̊[17] mic tˡ[18] funða
ofs þvær unða floði
oll i mañа bloþi

Ok enn kvat[19] hann:

Sagt hefi ec fra orū[20]
oððflaυms[21] vıðum ðraυm[22]
eir v̊þat[23] m'[24] aυra[25]
orðſatt e'[26] ec mun lata

1) ſauma. 2) ðraumar. 3) eigi. 4) þat. 5) bragar. 6) aulnañañ. 7) mer. 8) verðr. 9) orða. 10) ofs. 11) um. 12) ſkorða. 13) glaumi. 14) hveriom. 15) ðraumi. 16) þegar. 17) við. 18) til. 19) kvað *b*. 20) orum. 21) oððflaums. 22) ðraum. 23) varðat. 24) mer. 25) aura. 26) er.

vær hafa vapna ſnæru
vekenðr þeir e'[1] mie ſoktu
bryniu hatrs ens betra
beıðenðr ef ee nu reıðuz

Ok nú er kyrrt um hríð.

Þetta haust ferr Gísli enn í Vaðel, til Þórunnar, ok var þar vetr annan með henne. En eptir um sumarit fór hann í Geirþjófsfjörð ok var þar um sumarit til hausts. Ok nú fór hann enn til fundar við Þorkel bróður sinn, ok kemr hann þar í lýsing. Gísli drepr þar á dyrr; ok vill Þorkell ekki út ganga, því at hann þykkiz[2] vita, hverr kominn var[3]. Þá tekr Gísli kefli, ok rístr á rúnar, ok kastar inn um[4] glugg einn, er á var húsinu. Nú sèr Þorkell þetta, ok lítr á keflit. Hann gengr út ok heilsar Gísla ok spyrr hann tíðinda. En Gísli kvez ekki kunna at segja — „Er ek nú kominn á þinn fund, ok ætla ek at þetta skuli vera it[5] síðasta sinn; ok lát þèr nú verða at sem bezt, bróðir! ok veit mèr lið nokkot[6]; því at ek mun nú eigi krefja þik optarr". Þorkell svarar enn hinu sama, at hann kvez eigi mundu hafa fè sitt í hættu eðr sjálfan sik, ok býðr honum hross eðr[7] skip, ef hann vill leita á brott nokkot[6]; ok þat þiggr hann, ok biðr hann draga fram skipit með sèr. Þorkell gerir svá ok fær honum sexæring einn ok þar með vi vættir matar ok e vaðmála. En er Gísli er á skip kominn, þá stendr Þorkell á landi uppi. Gísli mælti þá: „Nú þykkiz þú standa öllum fótum í jötu, bróðir, ok vera vin margra höfðingja, ok uggir þú nú ekki at þèr; en ek er maðr sekr, ok á ek hvergi vonir skjóls nè trausts; en þat kann ek þó þèr at segja, at þú mant[8] fyrri drepinn enn ek; eða ella er ekki mark at um

1) er. 2) þickiz *b*. 3) er *b*. 4) i *a*. 5) et *a*. 6) nockut *a*. 7) eða *b*. 8) munt *a*.

mína forspá; ok vænti ek þó, at þat muni ekki af mèr til hljótaz. Manom vèr nú skiljaz at sinni, ok ekki[1] með svá mikilli blíðu sem vera ætti; ok aldregi mundi ek svá til þín gera, ef þú þyrftir mín jafnmjök, ok eitt skyldi þá ganga yfir okkr báða". „Ekki hirði ek um spár þínar" segir Þorkell, „eðr þótt þú hælir drengskap þínom" — ok skiljaz nú við svá búit. Gísli ferr nú suðr til Hergilseyjar; hón liggr á Breiðafirði; ok er hann átti skammt til eyjarinnar, þá tekr hann þiljur ok árar frá skipinu ok þoptur, ok síðan hvelfir hann skipinu, ok lætr hann[2] reka skipit inn at nesjum. Ok er skipit fannz, ætluðu menn at Gísli mundi drukknaðr vera, ok mundi hann tekit hafa skipit frá Þorkeli bróður sínom. Gísli gengr nú til Hergilseyjar. Ingjaldr hèt maðr sá, er þar bjó; Þorgerðr hèt kona hans; Ingjaldr var systrungr Gísla at frændsemi, ok kom út til Íslands með honum. En er þeir funduz, býðr Ingjaldr Gísla[3] þar at[2] vera með honum, ok þá björg aðra, er hann má veita honum. En Gísli þiggr þat, ok er hann þar um hríð. Svartr hèt þræll Ingjalds, er þar var með honum; en Bóthildr hèt þý hans eðr ambátt. Helgi hèt son Ingjalds; hann var afglapi, sem mestr mátti vera, ok fífl; hann var mikill vexti sem tröll. Gísli var þar þann vetr. Hann smíðaði verkfæri ok marga luti aðra; þat var allt betr gert, enn þat er flestir menn smíðuðu aðrir, ok hagligra. Nú undraz menn þetta mjök, þeir er þar komu[4] ok sá[5] smíðarnar[6]; því at menn vissu, at Ingjaldr var lítt hagr — en þetta var svá smíðat allt, at langt bar af öðru smíði. Gísli er þar iij vetr í samt; en hann er í[7] brott um[8] sumrum, ok er þá í Geirþjófsfirði; verðr honum þetta at bezta trausti, er Ingjaldr er; ok eru nú liðnir iij vetr frá

1) ei *b.* 2) *Fattes i b.* 3) h̄ *b.* 4) kvamo *b.* 5) ſia *a.*
6) ſmið'nˣ *a.* 7) *Fattes i a.* 8) a *b.*

því er hann hafði dreymt, at því sem draumkonan vísaði honum, at hann mundi ólifat eiga. Nú þikkir mönnum grunsamligt um þetta, ok ráða menn nú, at Gísli muni vera með Ingjaldi, en hafa ekki drukknat sem ætlat var; Ingjaldr á nú ok iij skip ný, ok öll vel gör. Nú grundar[1] Eyjólfr þetta, ok sendir nú njósnar-Helga, at hann verði þessa varr. Ferr hann síðan at vanda sínom, ok kemr síðan í Hergilseyjar. Gísli á sèr jarðhús, ok er hann þar jafnan, þá er menn koma þar. Ok er Helgi hefir verit þar um nóttina, lætr hann sem hann sè sjúkr, ok þykkiz hann hvergi færr. Ingjaldr var á fiski um daginn, ok þræll hans með honum, ok Bótildr ambátt. Ok um daginn, er á leið, gengr Þorgerðr húsfreyja til jarðhúss Gísla ok gaf honum mat sinn; enn þili eitt var á millom[2] svefnhússins, er Helgi svaf[3] í, ok búrsins; ok er Helga grunar þetta, hvert húsfreyja man[4] gengin, klífr hann á þilit upp, ok sèr, at einum manni er matr búinn; ok í því bili gengr hón fram ór búrinu; hann kippiz þá við fast, ok dettr af þilino ofan. Hón mælti þá: „Hví háttar þú þèr svá, at þú klífr[5] í ræfr upp sem þjófar, ok ert eigi kyrr?" „Ek er svá verkóði" segir hann, „at ek má ekki kyrr vera; ok fylgðu mèr til rúms míns". Hón gerir svá; en síðan gengr hón með matinn, ok færir Gísla. Helgi ríss þá upp, ok gengr þegar á spor henni, ok sèr nú gerla, hvat títt var; leggz hann niðr eptir þat, ok er þar þann dag. Ingjaldr kemr heim um kveldit, ok spyrr, ef Helga batni nokkot[6]. Hann kveðr heldr áleiðis. Er hann þar um nóttina. En um morgininn beiðir hann fars ór eyjonum; kvez hann eiga eyrinde suðr um fjörð; ok er hann fluttr suðr til Flateyjar. Lèttir hann ei fyrr enn hann kemr suðr til Þórsness, ok segir Berki,

1) *Burde formodentlig hedde* grunar *og det fölgende Ord staae i Gjenstandsformen.*
2) milli *b.* 3) la *b.* 4) m̌ *b.* 5) *Gisning for* klifr. 6) nockut *a.*

at hann er orðinn varr við Gísla, at Ingjaldr heldr hann í Hergilsey. Síðan býst Börkr heiman, ok xv karlar með honum, ok fara á teinæringe ok sigla sunnan um Breiðafjörð. Ingjaldr er enn róinn á fiski, ok Gísli með honum; en þrællinn ok ambáttin eru á öðru skipi. Þau sitja hjá eyjum þeim, er Stykkiseyjar heita. Nú sèr Ingjaldr [seglit ok skipit[1], er sunnan siglir, ok mælti: „Þar sè ek þá sýn, er mèr er lítt at skapi". „Hvat er þat?" segir Gísli. „Skip siglir sunnan frá Flateyju, ok er seglit stafat rauðu, ok er meiri von, at þar sè Börkr enn digri". „Hvat er þá til ráðs?" segir Gísli, „ok vil ek nú[2] vita, hvort þú ert svá vitr sem þú ert drengr góðr". „Skjótt er nú til ráðs at taka" segir Ingjaldr; „en þó er ek ekki vitr maðr. Róum vit heim at eyjunum, ok förum upp á Vaðsteinaberg ok verjumz þaðan, meðan auðit verðr". „Drengiliga er þetta mælt" segir Gísli; „en ekki vil ek leggja þik svá mjök í hættu, ok mun ek annat ráð upp taka. Ró þú nú heim at eyjunne, ok þrællinn með þèr, ok gangit upp á bergit ok sýnit ykkr; ok mano þeir ætla, at ek muni[3] annarr maðrinn, er þeir sigla sunnan í sundit. En ek mun skipta klæðum við Svart, sem ek gjörða[4] eitt sinn fyrr; en ek mun ganga á selabátinn með Bóthilde. Þurfi þit þá ekki at hirða um okkr". Ok svá gera þeir. „Hvat skulum vit nú at hafaz?" segir hón, „er við[5] skiljumz við Ingjald?" Þá kvað Gísli vísu:

Raðz leitar nu ritar
ruðr vekıūz mioð ſuðra
ſkorð þ'[6] at ſkılıaz verðum
ſkıallð ſteins fra jngialði[7]

---

1) ſcıpit oc ſeglit *fra* [*b*. 2) *Fattes i b*. 3) mun *b*. 4) g'þa *b*. 5) v *b*. 6) þvı. 7) Ingıalði.

þo mun ec hyrs at hvoru
hafa blafolldar[1] fcafla[2]
fnyrti gatt ne ec fyti
fmıð þan̄z m'[3] verðr ꜷðit[4]

„Nú skulum vit" segir Gísli „róa it beinasta suðr í móti þeim Berki, ok láta sem ekki sè at vandræðum; ok er vèr Börkr finnumz, þá seg þú, at fíflit sè á skipinu við þèr; því at þess vita allir von; mun ek sitja í stafni ok herma eptir því, ok mun ek allglíkt fá látit því; mun ek vefja mik í vaðnum, ok vera stundum nær utanborðs, ok láta sem ek má ærligast[5]. En ef í sundr berr með oss, ok gefi þeir engan gaum at, ok ráði ekki í þetta, þá skulum við[6] róa bæði slíkt er vit megom, þegar er sýn felr[7] milli vor". Svá gerir hón, at hón rær suðr í móti þeim, ok þar allnær skipinu. Ok er þau Börkr finnaz, kallar hann á hana, ok kenndi, hver hón var, ok spurði, ef Gísli væri í eyjunne. Hón lèzt þat ei vita; „En hitt veit ek" segir hón, „at verit hefir þar sá maðr um hríð, er mikit berr af öðrum mönnum at sjá".. „Mun hann þar enn vera?" segir Börkr. „Þar var hann áðr ek fór heiman" segir hón. „Þá berr vel til" segir Börkr — „en hvort er Ingjaldr heima at húse?" Hón segir, at hann reyri fyrir skömmu heim, ok þræll hans með honum, at því er ek hugða". „Þat mun ekki svá verit hafa" segir Börkr, „ok mun þar Gísli verit hafa". „Þar mun ek" segir hón „ekki mikit af taka; en á þetta leit ek, at þrællinn var með þeim þar". „Vel ferr þèr" segir Börkr; „en þetta manom vèr fyrir satt hafa, at Gísli hefir þar verit". Róa þeir Börkr eptir þeim hvatliga — „Því at bíta mætti nú beinfiskr, ef at borði yrði dreginn. Ok er þeir reyru heim til eyjar-

---

1) blafolldʳ. 2) ſkafla. 3) mer. 4) auðit. 5) z *for* st.
6) v̇ *a*. 7) fellr (*Skrivfeil foraarsaget ved* milli) *a*.

innar[1], mun Ingjaldr ok Gísli hafa sèt skipit, er vær sigldum sunnan, ok brugðit þegar við, er hann sá oss; ok herðum nú eptir honum; því at honum skal nú fyrir allt eitt koma". Þeir segja: „Gaman þykkir oss at sjá á fíflit, hversu þat lætr marga vega" — og sögðu, at[2] hón veri aumliga stödd, er hón skyldi ein fylgja því. „Svá þikkir mèr" segir hón; „en hitt eitt finn ek á, at yðr þykkir hlægiligt, sem vorkunn er, ok harmit mik lítt". Nú skiljaz þau eptir þat, ok koma þeir til eyjarinnar, ok ganga á land at Vaðsteinabergi; en þeir Ingjaldr ok þrællinn eru á berginu uppi. Þá tekr Börkr til orða: „Hitt er nú ráð, Ingjaldr, at selja Gísla fram eðr segja til hans ella; [ok ertu[3] mikill mannhundr, er þú leynir honum hèr, bróðorbana mínom, þar sem þú ert landseti minn, ok ertu ills verðr fyrir slíkt". Ingjaldr segir: „Ek hefi vond klæði, ok þykki mèr ekki mikit[2] fyrir, þótt ek slíta þeim ekki; ok heldr skal ek láta líf mitt, enn gera ekki[4] Gísla allt gagn þat er ek má, eðr firra[5] hann vandræðum". Ok þat hafa menn mælt, at Ingjaldr hafi allra manna[2] mest lið veitt Gísla í sektinne ok honum at mestu gagni vorðit. Þat hafa menn ok sagt, at þá er Þorgrímr nef efldi seiðit, at hann skildi svá fyrir, at honum skyldi ekki at björg verða þat er menn veitti honum á Íslandi; en þetta kom honum ekki[4] í hug, at skilja úteyjar undir[6]; endiz því þetta hóti helzt, þótt ekki væri með fullu. Börkr þóttiz ekki mega veita atgöngu Ingjaldi landseta sínom, ok kvaz ekki nenna at láta drepa hann. Ganga þeir nú til húss, ok leita Gísla, ok finna hann ekki. Fara þeir nú umhverfum eyna, ok koma nú at í einum stað, þar sem fíflit var ok bítr gras, ok var bundinn steinn við hálsinn, í geil einne; ok nú tekr Börkr til orða: „Bæði er nú" segir

1) *Her er nogen Forvirring.* 2) *Fattes i b.* 3) oc ertu, oc ertu *fra* [*a.* 4) ei *b.* 5) *Gisning for* frra. 6) undan *b.*

hann, „at mikit er sagt frá Ingjaldsfífli; enda deiliz þat nú heldr í fleiri staði af,. enn mèr þætti glíkinde á vera. Ok er nú ekki hèr á at horfa — hefir oss vorðit svá mikil vanhyggja, at stórum berr; ok ekki veit ek, nær vær getum þessu áleiðis snúit; mun Gísli þar hafa róit í mót oss í dag, er vær ætluðum fífflit, ok ambáttin með honum. Skyndum nú eptir þeim, ok látum hann nú ei undan setja, ok bætum þessa óför sem fyrst". Róa þeir nú eptir þeim Gísla sem þeir mega, ok sjá brátt, at þau eru langt komin inn á sundin, ok hafa vel rèttstreymt. Ok er þau eru mjök komin inn at landi, þá er Börkr ok hans menn kominn í skotfæri við þau. Þá tekr Gísli til orðs: „Nú manom vit[1] hèr skilja; en hèr eru ij fingrgull, er þú skalt selja í hendr Ingjaldi ok konu hans; þú skalt ok bera þeim kveðju mína, ok þat með, at ek vil, at Ingjaldr gefi þèr frelsi, ok svá Svarti, ok ber þetta til jartegna; seg honum svá, at mèr þykkir[2] þetta allmiklu máli skipta; því at þú hefir mèr líf gefit, ok vilda ek, at þú nytir þess". Ok nú skiljaz þau. Gísli leypr nú á land; ok var þat eyland, er þá var hann á kominn, ok er þó skammt þaðan til meginlands; þetta er fyrir Hjarðarnesi. Gísli hleypr yfir eyna ok í hamraklif eitt á eynni. En Bóthildr rær í brott alsveitug út[3] af mæði ok út á sundit hjá þeim[4]; ok gefa þeir Börkr engan[5] gaum at henni, er þeir sjá hana eina á skipinu. Þeir Börkr[6] róa nú at eynne, ok verðr saka-Steinn skjótastr á land, ok rennr hann þegar yfir eyna at leita Gísla; ok er hann kemr í hamraskarðit, þá stendr þar Gísli fyrir honum með brugðit sverðit, ok keyrir þegar í höfut honum, ok klýfr hann í herðar niðr, ok fellr hann þegar dauðr á jörð.

1) ver *b.* 2) þick' *b.* 3) *Dette Ord synes at hidröre fra et ikke meget gammelt Haandskrift.* 4) heñi *a.* 5) eingañ *b.* 6) *Saal. rettet (for G.) af Åsgeir selv i b, men ikke i a.*

Þeir Börkr hlaupa nú á eyna ok sjá þessi tíðinde. Gísli leggz þá á sund ok ætlar til meginlands. Börkr fleygir þá spjóti eptir honum, ok kemr í kálfann, ok varð þat mikit sár. Gísli kippir spjótinu, en hann týnir sverðinu, er hann var áðr móðr mjök, ok fekk ekki á haldit. Gísli komz[1] á land í húminu; því at þá tók at myrkva af nótt, ok hleypr hann í skóginn; en þar var víða [vaxit skógr[2]. Nú róa þeir til lands, ok leita Gísla, ok kvía hann í skóginom; því at skógrinn var óvíðr, en Gísli mjök móðr, svá at nærr mátti hann ekki ganga. Hann verðr nú varr við menn á alla vegá frá sèr, ok veit hann nú, at þeir sitja um skóginn. Gísli leitar sèr nú ráðs, ok sèr, at honum mun þetta ekki endaz, því at skógrinn var óvíðr, ok mani[3] þeir þegar fá fundit hann, er ljóst er, ok vildi hann ekki þess at bíða, ef svá mætti verða. Hann ferr nú ofan til sjófarins sem hljóðast[4], svá at þeir verða ekki[5] við þat varir. Ferr hann svá inn til Haugs með flæðibökkum í myrkrinu. Hann hittir þar bónda at máli. Refr hèt bóndi sá, er þar bjó; hann var sonr Þorsteins vanstafs. Svá er[6] frá honum sagt, at hann væri manna slægstr. Hann heilsar Gísla vel, ok spyrr hann tíðinda. En hann sagði af skyndinge allt sem farit hafði með þeim Berki. Refr átti sèr konu, er Álfdís hèt — væn yfirlits ok galin í skapi, ok var hón enn mestì kvenn-skratti; ok var með hjónum et mesta jafnræði. Ok er Gísli hefir sagt honum tíðindin, þá skorar hann á Ref til fulltings ok liðveizlu — „Manu[7] þeir brátt verða vísir, at ek er brott ór skóginom, ok manu[7] þeir hèr skjótt koma. Er nú brátt til ráðs at taka, ef þú vill mèr nokkora ásjá veita". Refr mælti: „Ek mun gera þèr þann kost, at ek ráða einn fyrir, hvè með skal fara, ok hlutiz þú ekki til; hitt er

1) komzt *a.* 2) *Saaledes fra* [. 3) mune *a.* 4) z *for* st.
5) ei *b.* 6) var *b.* 7) mano *b*, munu *a.*

elligar, at þú sjáir sjálfr fyrir þèr, ok mun ek eiga at engan[1] lut". „Þetta skal nú þiggja" segir Gísli, „sem þú býðr". „Gakk þú nú inn þá" segir Refr. Ok svá gerir Gísli. Þá mælti Refr við Álfdíse: „Nú mun ek skipta mönnum við þik í rekkjuna". Refr tekr þá upp klæðin öll ór rekkjunne, ok mælti, at Gísli skyldi þar niðr leggjaz á[2] hálminn. Hann gerir svá. Síðan leggr Refr á hann ofan aftr klæðin, ok þar leggz Álfdís ofan á klæðin, ok ferr þar í rekkju sína. Refr mælti: „Verit þar nú í rekkjunne, hvat sem í geriz, ok vertu nú viðskiptis sem þá er þú hefir vest verit, ok spara nú ekki af, í orðalagi, þat er illt er; en ek mun ganga til máls við þá, er þeir koma, ok mæla þat er mèr sýniz". Ok eptir þat gengr hann út ok sèr margra manna för, ok eru þar förunautar Barkar viij saman, en hann var eptir at Forsá. Nú spyrr Refr þá tíðinda, er þeir koma á bæinn; en þeir kunnu honum þau at segja, sem hann hafði áðr spurt. Þeir frètta, ef hann yrði nokkut varr við Gísla. En hann kveðr bæði vera, at hann kvez ekki vilja Gísla við hjálpa, enda kveðr hann Gísla ekki þar komit hafa — „Ok er þat víst, at ek vildi Berki heldr liðsinnaðr, enn mótsnúinn, í því er ek má; því at mèr þykkir engi[3] vera betr at sèr um alla luti, enn hann, ok vilda ek gjarna vera vinr hans; en ekki manu[4] þèr trúa sögu minne, nema þèr rannsakit bæinn; ok vil ek þat fúsliga; ok gangit inn, ok leitit sem þèr vilìt". En er Álfdís verðr þessa vör, þá geyr hón á þá, ok mælti hvetvetna[5] illt, er henni kemr í hug, ok skortir þar eigi illt orðalag. En Refr er allt með þeim, ok kveðr hana vera eigi meðalfífl[6], at hón gerir ekki mannamun at slíku — „Ok ertu ekki meðalfól". Hón mælir við hann slíkt eðr verra, enn við

1) eingañ *b.* 2) í *b.* 3) eingi *b.* 4) mano *b*, munu *a.* 5) *Gisning for* hv'vetna. 6) meðalfíflu *a.*

þá. Ok er þeir hafa rannsakat bæinn sem þeir vilja, þá fara þeir út, ok tortryggja Ref alls ekki, ok biðja hann vel lifa. Fara þeir nú í brott, ok hitta Börk, ok una illa við sína ferð; hafa fengit mannskaða mikinn með svívirðing mikilli, at því er þeir kalla. Ferr Börkr nú heim við svá búit. En njósnar-Helgi ferr í fjörðu vestr til fundar við Eyjólf, ok segir honum, hvat títt er. Gísli var með Ref hálfan mánut[1], ok eptir þat ferr hann í brott, ok skiljaz þeir góðir vinir. Gísli gefr honum kníf ok belti, ok voro þat góðir gripir; ok ekki hafði Gísli þá laust til meira. Eftir þat fór hann vestr í Geirþjófsfjörð til konu sinnar. Þótti nú enn mikit hafa aukiz hans frægð, ok gekk af honum mikil frètt, ok meiri enn áðr. Var þat mál manna, at ekki hafi verit meiri atgervismaðr, enn Gísli. En þó var hann ekki gæfumaðr, sem raun bar vitni.

Nú er frá því at segja, at Börkr ferr sunnan til Þorskafjarðarþings við miklu fjölmenni ok ætlar at hitta vini sína. Gestr Oddleifsson fór vestan af Barðaströnd, ok Þorkell Súrsson, á sínu skipi hvorr þeirra. Ok er Gestr er albúinn, koma til hans sveinar ij, mjök fátækligir; þeir voro illa klæddir ok höfðu stafi í hendi; þeir báðu Gest fars ok töluðu við hann hljótt nokkora hríð. Hann tók við þeim, ok veitir þeim farit, ok flytr hann[2] þá á Hallsteinsnes. Gengu þeir þar á land fyrir innan bæinn á Hallsteinsnesi, þar sem heitir Nesgranatrè; þar blótaði Hallsteinn syni sínom til þess, at þar ræki trè sextug, ok eru þar enn þær öndvegissúlur, er hann lèt ór trènu gera. Sveinarnir ganga nú upp í Teigsskóg; fara eptir skóginom þar til er þeir koma til Þorskafjarðarþings[3]. Maðr hèt Hallbjörn húfa; hann var göngumaðr, ok hafði með sèr x göngumenn aðra,

---

1) manuð *b*. 2) *Falles i b*. 3) þoſkafiarðar þings *a*.

eðr fleiri; hann var vanr at tjalda sèr búð á þinginu, ok enn gerir hann svá; hann hefir nú með sèr mikla göngumannasveit. Þangat fara sveinarnir til hans ok biðja hann búðarrúms þar; en Hallbjörn var góðr viðtakna, ok kvez enn hverjom manni veitt hafa búðarrúm hèr til, er hann hafði beðit, kvez hann ok ekki enn mundu spara við þá — „Hefir ek ok hèr verit mörg vor á þinginu, ok kenni ek alla höfðingja, þá er goðorð hafa". Sveinarnir kveðaz gjarna vilja hans ásjá hafa ok af hánom fræðaz. Hallbjörn kvez ætla til strandar niðr, er skipin sigla at landi, ok lèzt hann mundu segja þeim grein á skipunum. Þeir biðja hann þökk fyrir þat[1] hafa, ok kveðaz[2] þat þykkja[3] mikit gaman. Fara nú til strandar, er skipin sigla at landi. Þá tekr enn ellri sveinninn til orða: „Hverr á þat skip, er þar siglir næst hingat?" Hallbjörn segir: „Börkr enn digri". Sveinninn spyrr: „Hverr siglir þar næst?" Hallbjörn segir: „Þar er Gestr enn spaki ór Haga á Barðaströnd". Sveinninn spyrr[4]: „En hverir leggja skip sitt út við fjarðarhornit?" Hallbjörn svarar: „Þar er Þorkell Súrsson". Ok nú sjá þeir, at hann gengr á land ok sezt niðr á einn stein; en þeir förunautar hans fluttu föng þeirra af skipi, svá at ekki fèlli sjár undir. Börkr lèt tjalda búð þeirra; því at þeir höfðu báðir mágar eina búð, ok var [jafnan með þeim[5] allvingott. Þorkell hafði hatt girzkan[6] á höfði ok grán feld yfir sèr ok gulldálk um öxl, en sverð í hendi. Síðan gengu þeir sveinarnir ok Hallbjörn húfa[7] með sveit sína þangat til er Þorkell sat. Þá tók hinn ellri sveinn til orða: „Hverr er þessi enn göfugligi maðr, er hèr sitr? ok hefi ek ekki sèt vænna

---

1) *Falles i b.* 2) q̄z. 3) þickia *b.* 4) *Saaledes interpungere begge;* *men* Sveinninn spyrr enn: „Hverir *(o. s. v.) var maaskee bedre.* 5) með þeim jafnan *fra* [*b.* 6) ᵏzkan̄ *a,* ᵍzkan *b.* 7) *Gisning for* hveR.

mann nè tiguligra". „Vel mæliz þèr, sveinn", segir Þorkell; „en Þorkell heiti ek". Sveinninn mælti: „Muntu lofa mèr at sjá sverð þat, er þú heldr á, svá mikil gersimi sem þat er?" Þorkell segir: „Þó lætr þú nýráðliga; en víst skal ek þetta lofa þèr, ef þèr er allmikil forvitni á". Ok nú tekr hann við sverðinu ok sprettir þegar friðböndunum; hann bregðr þá sverðinu. Þorkell mælti: „Þat lofaða[1] ek þèr ekki at bregða því". „Þar beidda ek þik ok engis leyfis at" segir sveinninn. Hann reiðir þá skjótt upp sverðit, ok heyggr höfuðit af Þorkeli. En er[2] þessi tíðindi voro vorðin, þá ljóp hann Hallbjörn í brott, slíkt er hann mátti, ok vill ekki sín láta verða við getit, ok svá aðrir göngumennirnir. En sveinninn kastar niðr sverðinu blóðgu ok tók staf sinn, ok laupa sveinarnir þá með öðrum göngumönnum; ok verða þeir nú náliga at gjalti göngumennirnir fyrir hræzlu sakir: laupa upp hjá búðinne Barkar, er þeir voro at tjalda. En þeir, er sjá fall Þorkels, styrma yfir honum dauðum, ok þykkjaz[3] ekki vita, hverr verkit hefir unnit. Börkr mælti: „Hvat sætir þys þeim ok hlaupum, sem eru hjá búðinne hans Þorkels?" — ok í því hleypr hann Hallbjörn húfa upp hjá þeim ok xv göngumenn við honum; þá svarar hinn yngri sveinn (sá hèt Helgi; en hinn hèt Bergr, er vígit hafði vegit): „Ekki veit ek" segir hann „um hvat þeir þinga; en hitt veit ek, um hvat þeir þræta". „Hvat þá?" segir Börkr. Sveinninn svarar: „Hvort Vèsteinn muni [eptir hafa[4] átt dætr einar, eðr nokkorn son muni hann átt hafa". Hallbjörn húfa hleypr til búðar sinnar. En sveinarnir laupa í skóginn, er [nær var[5] búðunum, ok verða ekki fundnir. En menn laupa til göngumannanna, ok frètta eptir[6], hvè gegni. En þeir segja, at sveinar ij hafi

1) lofaði *b.* 2) þeg^r *a.* 3) þickiaz *b.* 4) hafa eftir *fra* [*b.*
5) ^r_v nær *fra* [*a.* 6) ept' eft' *(Skrivfeil) b.*

komit í flokkinn þeirra, ok segja, at þetta kemr mjök at þeim óvörum, ok kvoðuz eigi deili á þeim vita. Þeir segja, hvern veg sveinunum var háttat ok hversu þeir voro at yfirlitum ok svá viðrtal þeirra. Nú þykkiz[1] Börkr vita af orðum þeim, er Helgi mælti, at synir Vèsteins manu[2] þar verit hafa. Þeir Börkr ganga nú til búðar Gests, ok ráðaz um við hann, hversu með skal fara; vill Börkr nú búa mál til á hendr sveinunum — „Er mèr", segir hann „skylt at mæla eptir Þorkel mág minn; en ekki þykkir oss því ólíkt hlut til reka, at synir Vèsteins mundi verkit unnit hafa; ok ekki vitum vær annarra manna von, þeirra er sakir ætti við Þorkel; en þó hafa þeir nú undan komiz at sinne; em ek þess fúsastr at gera þá hèr seka á þinginu. Ráð oss nú ráð, Gestr", segir Börkr, „hversu eptir skal mæla". Gestr mælti: „Ekki þikkir mèr hógligt hönd á at hafa; ok kunna munda ek mèr þat, ef ek hefða vígit vegit, at nefnaz annan veg enn ek hèta, ok mundi þá ónýt sökin ok málit, er mèr veri á hendr búit. Nú þætti mèr ok vera mega, at svo hefði sá hugsat, er verkit hefir unnit" — ok letr Gestr mjök at fram sè haft málit. Ok þat hafa sumir menn fyrir satt haft, at Gestr hafi heldr í ráðum verit með sveinunum; því at hann var skyldr Vèsteini. Nú hættu þeir Börkr þessu tali; ok var [málit eigi[3] fram[4] haft; ok heygja þeir Þorkel þar á þinginu; fara nú heim þegar menn voro til þess búnir, ok verðr þar eigi fleira til tíðinda. Unir Börkr enn illa við ferð sína, sem hann átti vanda til; ferr hann nú heim suðr ok hefir mikla svívirðing af þessu máli. Nú fara sveinarnir þar til er þeir koma í Geirþjófsfjörð, ok liggja áðr úti ix dægr matlausir. Þar var þá fyrir Gísli hjá konu sinne. Þeir koma þar um nótt ok drepa á dyrr, ok gengr

---

1) þickız *b.* 2) mano *b*, munu *a.* 3) e malit *fra* [*a.* 4) frami *b.*

Auðr til dyra ok heilsar þeim vel ok spyrr þá tíðinda. — Var hón því opt vön, at hón gekk út, en Gísli lá í rekkju sinne, er honum var sökótt, ok mátti ógerla vita, hvaðan eðr[1] hverir komu; ok var jarðhús undir rekkjonne; beindi hón þá raust, ef hann þurfti at varaz. — Sveinarnir segja henni, hvat um var at væla, ok allt eptir því sem var um farar sínar, ok kvoðuz úti hafa verit ix dægr matlausir. Auðr mælti: „Ek mun senda ykkr yfir hálsinn, til Mosdals, til suna Bjartmárs með jartegnum" (þeir voro móðurbræðr hennar) „ok skal ek fá ykkr vistir ok fararskjóta, ok skjóta jafnan skjóli yfir ykkr, slíku er[2] ek má; en ekki mun ek biðja Gísla ykkr bjargar hèðan af". Nú fara þeir á brott, ok gengu í skóginn, ok leynaz þar, svá at þeir mega ekki finnaz; neyta nú matar, er þeir hafa lengi áðr misst; síðan leggjaz þeir niðr, ok sofna brátt, er þeir voro áðr móðir, ok þreyttir af göngu. Nú er at segja frá Auði, at hón[3] gengr inn ok hittir Gísla, ok segir svá: „Nú skiptir miklu[4], hverjo þú vill til þín snúa, ok gjör nú minn sóma meira enn ek er verð". „Veit ek" segir Gísli, „at þú mant[5] segja mèr víg Þorkels bróðor míns". „Svá er sem þú getr til" segir hón, „ok hafa þeir Vèsteinssynir vegit hann, bræðrsynir mínir; ok var þat ekki um sakleysi, þótt þeir vildi hefna föður síns, er þeir Þorgrímr vogu; ok þótt Þorgrímr bæri vápn á hann, þá hlauzt[6] þat mest af Þorkeli bróðor þínom. Eru þeir hèr komnir; ok vilda ek, at þèr byrgiz at allir samt; ok þykkjaz[7] þeir nú, sem er, ekki traust eiga annat". Gísli segir: „Ekki kann ek þat standaz, at vera ásamt við bróðurbana mína". Hann hleypr upp ok vill bregða sverðino. Hann kvat vísu:

---

1) eða *b*. 2) ſem *a*. 3) hun *a*. 4) mikl' (*Skrirfeil*) *a*. 5) munt *a*. 6) hlauſt *b*, „hlauſt" *a*. 7) þyckiazt *b*.

Hvcʀ um veıt nema hvaſsañ[1]
hıalðr ıs ðragi Gıſli
at m̊ ſe̜r of frettır
færi von or ſponum
allz ſigr vıðir ſegia
ſnirti hrıngs af þıngi
ðrygiū[2] v'[3] til ðaða[4]
ðað Þ̄kctill raðiñ

Auðr svarar, at hann þyrfti ci at vcra svá rciðr — „Því at þeir eru allir í brottu; ok hafða ek vit til þess, at láta þá ekki koma í augsýn þèr ok hætta þeim svá". „Þannig er ok allra bezt" segir Gísli. Ok er nú kyrrt nokkora hríð, ok eru nú eptir ij vetr þess er draumkonan kvað hann lifa.

Ok nú er Gísli í Geirþjófsfirði. Ok er á líðr sumarit, ok haustar, koma aftr draumar hans ok þungar svefnfarar; kemr nú at honum draumkonan sú en verri; en þó hin stundum. Nú dreymir hann um nótt eina, at konan sú en betri kæmi at honum, ok sýndiz honum sem hón[5] riði hesti grám, ok býðr honum með sèr at vera ok fara til innis síns, ok þat þóttiz hann gera, ok kemr hón at húsi einu með hann ok leiðir hann inn í húsit, ok þótti honum þar vera vel um búiz[6]. Hón bað hann þar vera ok una sèr vel — „Ok skaltu hingat fara, þá er þú ert andaðr, ok njóta hèr fjár með mèr". Ok nú vaknar hann, ok kvað vísu:

[Heim bauð[7] með s'[8] ſınom
ſaum[9] blaʋck[10] g̋m[11] blacki
þa v̊ bruðr v̇[12] beıþe[13]
bliþ loſſkreyti rıða

1) hvaſſan. 2) ðrygium. 3) ver. 4) ðauða. 5) hun *a.*
6) buizt *b.* 7) *Eet Ord fra* [. 8) ſer. 9) ſaum. 10) blauck.
11) gram. 12) vıð. 13) beıðe.

magrunðʳ q̅z m̄ðu[1]
man ec orð v̄[2] þ̄[3] ſkorðu
hneigi ſol af heilu
hornflæðar mic giæða

Ok enn kvað hann:

Dyr let ðrapu ſtiora
ðis tᴵ[4] ſvefns ū[5] viſat
lægis ellz þʳ[6] e'[7] lagu
litt tíne ec þᴵ[8] ðynr
oc með s'[9] hin ſvin̄a
ſꜹms[10] leiðði mic nꜹma[11]
ſakat ec hol i hvilu
hlꜹt[12] ſkallð ſæng blꜹta[13]
Hingat ſ̄ktu qvat hringa
hilldr at oð þ'[14] gilldi
fleina þollr með[15] fullu
[fiall heyiaðr[16] ðeyia
þa muntu ullr oc ꜹllu[17]
iſungs fe þviſa
þ̄ hagʳ ockr[18] tᴵ[19] ꜹðʳ[20]
orm laðs oc f' raða

Þat var nú enn næst at segja, at Eyjólfr enn grái sendir njósnar-Helga í Geirþjófsfjörð. Annarr maðr var ok sendr með honum; sá hèt Hávarðr; hann var nýkominn út, áðr um sumarit; hann var frendi[21] Gests Oddleifssonar. Þessir menn voro sendir í Geirþjófsfjörð, at höggva efnitrè í skógum þeim, er þar eru, ok at leita byggða Gísla, ef þeir fyndi fylsni hans. Ok enn síðasta aptan sjá þeir, er

1) munðu. 2) um. 3) þat. 4) til. 5) um. 6) þar. 7) er. 8) þvi. 9) ſer. 10) ſaums. 11) nauma. 12) hlaut. 13) blauta. 14) þer. 15) at. 16) *Eet Ord fra* [. 17) aullu. 18) ockor. 19) til. 20) auðʳ. 21) *Saal.*

þeir höfðu verit iij nætr í skóginum at leita Gísla, eld brenna upp í klettunum í skóginom fyrir sunnan ána, ok var þat um dagsetrs skeið, ok var á niðamyrkr. Nú spyrr Hávarðr Helga ráðs, hversu með skal fara, svá at þeir feti til þar er eldrinn brann. „Sá einn er til" segir Helgi, „at hlaða hèr vörðu, sem við stöndum á hólinom ok miða svá við [1] þar sem eldrinn brenn; ok mun þá finnaz fylsnit, er ljóss er dagr". Nú gera þeir svá. En er þeir höfðu þessu verki lokit, kvez Hávarðr verða at sofa — „Ok má ek ekki annat" — ok svá gerir hann. En Helgi hlóð vörðuna ok gerir furðuliga háfa. En er á leið náttina, þá vaknar Hávarðr, ok mælti, at Helgi skyldi sofa — „En ek vil vaka" segir hann. Ok er Helgi hafði sofit um hríð, þá berr Hávarðr í brott vörðuna, ok sèr hvern stein. Eptir þat tekr hann einn mikinn stein ok keyrir niðr á helluna, ok kom nærr við hnakka honum, svá at bifaz við jörðin. Helgi sprettr upp við, ok spyrr, hví sæti, ok verðr ákafa hræddr. Hávarðr segir: „Þat hygg ek, at maðr sè í skóginom í nánd okkr; því at margar hafa slíkar sendingar farit í nótt". Helgi segir: „Gísli mun hèr kominn ok orðinn varr við okkr, ok mun ei hæfa at bíða hèr, ok manom vit lemjaz [2] allir, ef á okkr kemr slíkt grjót". Rennr Helgi nú slíkt er hann má, ok biðr Hávarð fara harðara; en Hávarðr kvez vera ófrár, ok biðr hann eigi hlaupa frá sèr. Helgi rennr nú til skips þeirra, sem hann má hvatast [3]. Fara þeir nú heim í Otradal ok segja Eyjólfi frá ferð sinne. En hann kveðr Helga enn ekki allilla hafa rekit njósnina, sem vani hans var til, ok kvez nú víst vita, hvar Gísli var niðr kominn. Síðan ferr Eyjólfr við xij. mann, ok er Hávarðr þar í ferð, ok njósnar-Helgi. Þeir fara á skipi yfir

---

1) til *b*. 2) lemiazt *a*. 3) z *for* st.

fjörð, ok koma í Geirþjófsfjörð, ok leita um daginn víða um skógana, ok svá vörðunnar, er þeir Helgi kvoðuz hlaðit hafa, ok finna eigi, sem glíkligt var; ok ekki finna þeir heldr fylsnit. Þá spyrr Eyjólfr Hávarð, hvar þeir hafi hlaðit vörðuna. En hann kvez eigi sjálfr hlaðit hafa — „Ok svaf ek, meðan Helgi hlóð vörðuna. En vera þykki mèr þat mega, ef Gísli hefir orðit varr við okkr, at hann hafi brotit í sundr vörðuna, þá er lýsti, er vèr vorum farnir". Nú þykkir Eyjólfi þetta et glíkligsta; leita þeir þó lengi ok finna eigi. Þá mælti Eyjólfr: „Afauðit verðr oss um þetta mál, ok manom vær enn aftr fara at sinne". Ok svá gera þeir. Snúa þeir nú heim til bæjarins Auðar, ok kvez Eyjólfr vilja finna hana. Þeir ganga til dyra, ok inn í bæinn; sezt Eyjólfr á tal við Auði, ok mælti svá: „Ek vil eiga kaup við þik, at þú segir mèr til Gísla; en ek mun gefa þèr til þess ccc silfrs þess er ek hefir áðr tekit til höfuðs honum; ok skaltu ekki vera við aftöku hans; því at vorkunn er, at þat sè þèr skapraun; man ek ok fá þèr ráðahag ekki verra, enn þenna; því at þèr mun verða lítit yndi at Gísla hèðan af". „Þat þykki mèr ekki víst" segir Auðr, „hvort vit verðum á þat sátt; kann vera, at mèr þykki vandgoldinn[1] maðr fyrir Gísla bónda minn; en satt er þat mælt, at fè er eptir feigan bezt, ok lát mik sjá, hvat mèr er boðit, hvort svá er silfrit gott sem þú segir". „Já" segir Eyjólfr; „sýnaz skal þat". Steypir hann nú silfrinu í skikkjuskaut hennar, ok tjár fyrir henni. En Guðríðr, fóstra Gísla, tók at gráta, er hón varð þessa vör, ok hleypr hón út í skóg til fundar við Gísla, ok segir honum, hvar komit [er — „Nú[2] er fóstra mín ær vorðin, ok ætlar hón at segja til þín ok svíkja þik." Gísli mælti:

1) vangolldīn̄ *b*. 2) var, oc *fra* [*b*.

„Láttu gott í skapi þínu; annat mun mèr verða at fjörlesti, enn Auðr sè ráðbani minn". Ok nú kvað hann vísu:

Segıa mcn̄[1] at mañe
mio hlin hafi ſınom
fiarðʳ elgs ū[2] folgıt
fleyvangs. hugi ranga
cn̄ griot auluns gatna
gullz ſit vitum ſıtia
hyckat ec hæli brecku
hauknys[3] ꝧ mic lyſa

Ok nú ferr mærin heim, ok kemr innfarandi, ok segir ekki eyrinde sín Auði, hvert hón hefir farit. Ok nú hefir Auðr talit fèit, ok segir, at í öngan[4] stað er verra, enn hann hefir sagt — „Nú mun þèr þykkja ek eiga at ráða fyrir fènu" segir hón, „slíkt er ek vil af gera". „Já" segir hann; „at vísu er þat". Hón lèt þá fèit í gyrðilinn, ok rekr síðan á nasar honum, svá at þegar lá blóð á jörðu — „Hafðu þetta nú[5]" segir hón „fyrst fyrir ótryggðir þínar; eðr var þèr nokkot[6] þess vánir, at ek munda[7] selja bónda minn undir öxi, í hendr vanmenni þínu; haf nú þessa" segir hón „skömm ok svívirðing, en eigi þat er þú vildir". Þá mælti Eyjólfr: „Hafit nú hendr á hundinom, ok drepit, þótt blauðr sè". Þá mælti Hávarðr: „Þó er förin vor fullill[8] vorðin, þótt eigi gerim vèr þetta níðingsverk; ok höfum vær áðr ærna skömm fengit; en þetta er svá langt um fram; því þetta mun engi[9] dugandi maðr hafa geyra látit; ok standi þeir upp, er mèr vilja lið veita, ok látum þessu eigi ná; mart er satt it fornkveðna, at án er illt gengi, nema heiman hafi farit". Ok eptir þetta ferr Eyjólfr heim með sneypu mikla ok svívirðing. Ok áðr enn

1) m̄. 2) um. 3) hauknys. 4) eingū *b.* 5) *Fattes i b.*
6) nockut *a.* 7) mundi *b.* 8) allill *b.* 9) eıngi *b.*

Hávarðr gekk út, þú mælti Auðr: „Ekki mun þat makligt, Hávarðr, at þú fáir eigi skuld þína, er vit Gísli eigom þèr at gjalda fyrir varning á hausti, er vit keyptum at þèr; er hèr fingrgull, er ek vil at þú hafir; því at ek hefir ekki[1] vöru til at gjalda þèr". „Ekki er þat meiri skuld, enn svá" segir Hávarðr, „at ekki munda ek heimta, nema þú vildir gjalda". En hón gaf raunar fingrgullit fyrir liðveizlu hans, ok þiggr hann fingrgullit. Ok fara þeir nú heim síðan. Ok litlu síðarr fær Hávarðr sèr hesta ok ferr í brott ór Otrardal[2] með allt sitt ok suðr til Barðastrandar til Gests hins[3] spaka, ok vill ekki[1] lengr vera með Eyjólfe enum grá. Líkar Eyjólfe nú stórilla þetta allt saman. Gísli er nú varr um sik, ok er hann[4] lengstum í fylsnum sínum. Líðr nú svá vetrinn þar til er kemr sumar, ok nú ætlar hann ekki at hefjaz á brott þaðan; því at honum þykkir nú vera drifit í öll skjól; ætlar nú, at hann skuli annathvort þar bíða bót eðr[5] bana; ok eru nú liðnir allir draumvetrnir. Ok nú dreymir Gísla optliga um sumarit, svá at ekki hefr[6] af. Hann lætr nú illa í svefni nótt eina; ok er hann vaknar, spyrr Auðr, hvat hann hefir dreymt. Hann segir, at kom konan sú en verri at honum ok mælti svá: „Ek skal bregða því öllu, er en betri draumkonan mælti við þik, ok skal ek þess vera ráðandi, at þèr verði ekki at björg nè at gagni þat er hón[7] mælti við þik". Þá kvað hann vísu:

Skulu[8] þ'[9] ei qvat ſeorða
ſcaftkers ſaman verıa
ſva hef' yekr t'[10] eeka
eıtr [goð mun'[11] leıtat

1) el *b.* 2) Otraðal *b.* 3) ens *b.* 4) nu *b.* 5) eða *b.* 6) *Gisning for* hef'. 7) hun *a.* 8) Skolu. 9) þer. 10) til. 11) *Eet Ord fra* [.

allvalldr hef' alld'[1]
erlendis þic ſendan̄
ein̄ or ydru ran̄e[2]
an̄an̄ heim at kan̄a

„Ok þat dreymdi mik enn" segir Gísli, „at kona kom at mèr ok batt dreyruga húfu á höfut mèr, ok hón[3] þó áðr höfut mitt í blóði ok jós á mik allan blóði". Ok nú kvað hann vísu:

Hugða ec þvo m'[4] þruði[5]
þremia lun̄z at brun̄e[6]
odins ellda lauðri
auðr mina ſkaur[7] rauda[8]
z[9] hyrkneifar hreifa
haund væri þvi bandi
hals i benia eli
bloðraud[10] vala ſtoþar[11]

Ok enn kvað hann:

Hugþa[12] ec greine gaundul[13]
gunellda[14] m'[15] fellda
v̄[16] rakſkotin̄ reik'
rauf[17] dreyruga hufu
væri hendr a hen̄i
i hlor regni þvegn'[18]
ſva vakti mic[19] ſaga
faums or minō[20] draumi[21]

Ok nú lèttir enn fyrst draumunum, ok þó líðr eigi mjök á haustit, àðr þá dreymir hann optliga. Ok nú geriz svá mikill gangr at, at hann geriz svá myrkfælinn af draum-

---

1) alldar. 2) ran̄i. 3) hun *a*. 4) mer. 5) þruðe. 6) brun̄l. 7) ſkaur. 8) rauða. 9) oc. 10) bloðrauð. 11) ſtoð'. 12) Hugða. 13) gaundul. 14) gun̄ellda. 15) mer. 16) ū. 17) rauf. 18) þvegnar. 19) mig. 20) mlnom. 21) drauml.

unum, at hann má ekki vera einn samt í fylsnum sínum, ok varð hann nú einart at vera þar sem þær voro Auðr ok Guðríðr. Auðr spyrr at í hverju sinne, hvat hann dreymir, þá er hann lætr áðr undarligast[1]; en hann segir henni jafnan. Nú er þat eina nótt, at svefnfarar hans eru harðar; ok nú spyrr Auðr enn, er hann vaknaði, hvat fyrir hann bæri. En hann segir, at hann dreymdi, at menn kvámo hingat at oss, ok var þar Eyjólfr enn grái [í ferðinne[2] ok mjök margir menn, „Ok hittumz[3] vær, ok vissa ek, at atburðir urðu með oss. Þá þóttiz ek höggva mann þeirra einn sundr í miðju; en á manninom þótti mèr vargshöfut, ok fór hann fyrst at mèr grenjandi, ok þótti mèr vera margr um einn mèr á móti; en ek þóttumz hafa skjöld í hendi ok verjaz þeim svá lengi, at þeir fengu eigi sótt mik". Ok þá kvað hann vísu:

Vıſsa[4] ec fıanðr at funði
feck ec iñañ liþ[5] miña
ar þott ec ė̇ væra
anðaðr at m' ſtanða
gætt v̇[6] veʀ eñ væri
valtafns i muñ hrafni
frıðr i fogru klæði
faðmr þin[7] roðı̄[8] minu

Ok enn kvað hann:

Mattu ſkyllða ſkıallðr
ſkiaullðr[9] kom m'[10] at hallði
gatū[11] hug v̇[12] breyti
hiorgellanði þvi bella

---

1) z *for* st. 2) *fra* [*falles i b.* 3) *Gisning for* hittuz. 4) Viſſa. 5) lıð. 6) var. 7) þiñ. 8) roðin. 9) ſkiaullðr. 10) mer. 11) gatum. 12) vıð.

aðr eñ mic þ̄r e'[1] minu[2]
munu allðrlagi uallða[3]
gnyr v̊[4] hiors at heyra
har ofrliþi baru

Ok enn kvað hann:

Stc ee yf̊ eiñ aðr yñc
ar raugn'[5] mie farañ
hrælækr̊ gaf ce hauki
hucendr munens tucu
fneið at finu raði
fverðz ec i tvau[6] leci
mifti menia leftir
mañbot v̊[7] þ̄[8] fotar

Nú líðr á haustit, ok tekr þá aldri af honum draumana, ok er heldr vaxandi. Nú er þat eina nótt, at hann hefir ekki fyrr jafnilla látit. Auðr spyrr hann enn, hvat fyrir hann bar, er hann vaknar. En hann svaraði ok kvað:

Hugþa[9] ee bloð um bað̊
benviðis mer fiþr
þañ hofum vær at viña
vil fiñ ofañ reña
fliet ðreim'[10] mic feima
fekr em ce v̊ her nockut
biþū[11] broðða hriðar
benlofn c'[12] ce fofna
Hugða ee bloð ū[13] bað̊
baughlingnar[14] minar
h'þar[15] hvaufsu[16] fverði
hræ netz regin fetiaz

---

1) er. 2) mino. 3) vallða. 4) var. 5) raugn'. 6) tvau. 7) var. 8) þat. 9) Hugða. 10) ðreym'. 11) biþum. 12) er. 13) um. 14) baughlingnar. 15) herðar. 16) hvauffu.

oc valnæ͛r[1] værı
vor af miklu fari
likn reynūz ſu laꝩka[2]
lıfs von' m'[3] gronar
Hugþa[4] ec hlif͛[5] flagði[6]
hriftenðr aſ m'[7] kvifta
ſtor fengū[8] ben bryniu[9]
baþ͛[10] henðr með venði
eñ ſ' mækis muñe
miñ hugða ec ſyn tvıɴa
ofs gein hior ū hıaſsa[11]
hialm ſtofn ofan klofna
Hugþa[12] ec ſıofn i ſveſni
ſılfr bañz at m'[13] ſtanða
gerðr hafþi[14] ſu garða
gratanði bra vota
oc [ellð nioran[15] ollðu
allſkynðila bynðe
hvað[16] hyɢr m'[17] eñ mæ͛
min ſar e'[18] þa voru

Nú er Gísli heima kyrr[19] þat er eptir er sumarsins, þar til er kemr sumarnótt en efsta. Þá er þess við getit, at hann má ekki sofna, ok ekki þeirra. En veðr er þannig farit, at logn var veðrs ok hálf-hèlufall. Þá kvez hann vilja fara brott frá bænum til fylsnis síns undir kleifarnar suðr, ok reyna, ef hann mætti sofna þar. Nú fara þau öll, ok eru þær í kyrtlum síðum, ok drepa kyrtlarnir slóðina, er þau fara, en Gísli hefir eitt kefli, ok rístr á rúnar, ok falla niðr spænirnir um leiðina. Þau koma nú

1) valnærar. 2) lauka. 3) mer. 4) Hugða. 5) hlifar. 6) flagðe. 7) mer. 8) fengum. 9) brynio. 10) bað͛. 11) hjasſa (*rettet*). 12) Hugða. 13) mer. 14) hafði. 15) ellðuioraū *fra* [. 16) hvat. 17) mer. 18) er. 19) *Fattes i b.*

til fylsnisins. Hann leggz þá niðr ok ætlar at sofna; en þær vaka yfir honum, ok rennr á hann höfgi, ok dreymir hann þegar, at fuglar ij koma[1] á húsit ok hjogguz at í læmingi, þeir voro heldr meiri enn rjúpkerar, ok lètu heldr illiliga, þeir voro allir litaðir í blóði einu. Hann vaknar eptir þat; ok spyrr Auðr, ef hann dreymdi nokkut — „Ok eru nú ekki[2] góðar svefnfarar þínar" segir hón. En hann kvað vísu:

Mer bar hliom i heımi
hꜹrbil[3] þa e'[4] ꝟ ſkilðūz[5]
ſkecki ec ðv'ga[6] ðreckiu
ðreyra ſals ſ' eyru
at hior raðð' hlyðði
heɢr riupkе̋'[7] tveɢia
koına ıň[8] ðals a ðrengi
ðꜹɢ[9] læmingia hoɢvı

Ok þessu næst heyra þau út mannamál, ok er Eyjólfr kominn við xv. mann, ok hefir komit áðr heim til húsa, ok sjá þeir döggslóðina, hvar þau höfðu farit, ok var þá sem vísat veri til þeirra. Ok er þau urðu vör við mennina, þá ganga þau upp á kleifarnar, þar sem þeim þótti bezt vígit, ok hefir hvártveggi þeirra kvennanna lurk í hendi. Þeir Eyjólfr ganga nú upp at kleifunum. Þá mælti Eyjólfr: „Þat er nú ráð, Gísli, at renna ekki undan ok láta ekki elta þik, alls þú ert kallaðr fullhugi mikill. Hefir nú vorðit langt funda á milli; ok þat munda ek vilja, at sjá væri enn síðarsti". Gísli segir: „Gakk þú at því karlmannligar, at ekki skal nú lengra undan renna; ok sæk nú at því drengiligar, sem þú þykkiz við mik sakir eiga". Eyjólfr mælti: „Ek mun [nú þat[10] eigi undir þèr eiga, ok vil ek nú njóta við liðsmunar ok góðra drengja, er ek

1) komu *b.* 2) ei *b.* 3) haurbil. 4) er. 5) ſkilðumz. 6) ðverga. 7) riupkera. 8) mun. 9) ðauɢ. 10) þ̄ nu *fra* [*b.*

hefir með mèr". Þá mælti Eyjólfr við njósnar-Helga: „Þat væri nú karlmannligt" segir hann, „at þú rèðiz fyrstr upp kleifarnar at Gísla, ok mundi þess lengi getit, ef þú yrðir skaðamaðr hans; höfum vèr jafnan þèr til treyst um karlmennsku". Helgi svarar: „Þat hefir þú jafnan sýnt, at þú vildir aðra fyrir þèr, þegar mannhætta væri í; en þó skal ek at vísu til ráða, alls er þú eggjar þá svo mjök; ok fylg mèr þá vel, ok gakk et næsta mèr, ef þú þorir þat". Síðan rèð Helgi til þar sem honum þótti vænst at leita upp á kleifarnar. Hann hafði öxi í hendi. Gísli hafði ok öxi, gyrðr sverði, ok í kufli grárendum, ok gyrðt at sèr reipi. Ok er hann ræðz upp í kleifarnar, þá hleypr Gísli at honum, ok höggr hann sundr í miðju með sverðinu, ok fellr hvárrtveggi hlutrinn niðr fyrir kleifarnar. Eyjólfr ræðz þá annarr maðr næst upp í kleifina, ok snèri Auðr í móti honum, ok lýstr hann með trènu, svá at hón glýr alla-höndina. Verða þær þá handteknar konurnar, ok fekk Eyjólfr til ij menn at halda þeim. En nú sækja þeir xij at Gísla ok komaz upp þeir nú á kleifarnar at honum; en hann verst bæði með grjóti ok vápnum. Eyjólfr höggr nú til hans með spjóti; en Gísli höggr spjótit af skapti ok niðr í hellurnar, ok verðr höggit svá mikit, at hann brýtr hyrnuna af öxinne. Ok nú hlífir hann sèr með skildinom, en vegr með sverðinu. Þeir sækja nú fast at honum; ok er svá sagt, at hann dræpi enn ij menn. Eyjólfr eggjar nú ákaft, at þeir skuli sækja fast at honum — „Ok fám vær illt af honum" segir hann; „en þat er þó einkis vert, ef góð yrði erfiðislaunin, ef vèr fengim sótt hann". Gísli hleypr nú niðr fyrir kleifarnar, ok á hamar þann, er heitir Einhamarr; þat er gott vígi. Hann verst nú þaðan um hríð. Þetta kom mjök at þeim óvörum, ok þykkir enn óhægjaz sitt mál. Eyjólfr eggjar þá nú á nýja leik —

„Ok fyrir því mjök" segir hann, „at sá klækisskapr mun hvervetna[1] spyrjaz" er þeir skulu ei geta sóttan Gísla, þar sem þeir voro xv, en hann einn. Eyjólfr heitr[2] þeim nú miklum sæmdum, ef þeir fá unnit hann. Hann hafði ok valit menn með sèr. Maðr er nefndr Sveinn, er nú rèð[3] fyrstr upp í hamarinn at honum. En Gísli höggr til hans í móti, ok vegr hann þegar, ok fellr hann dauðr niðr fyrir hamarinn. Nú þykkjaz þeir Eyjólfr ekki vita, hvar staðar nemr at eiga við þenna mann, en vilja þó með engu móti frá hverfa, fyrr enn þeir fá unnit hann. Þeir sækja nú at honum ij vega ok fylgja þeir Eyjólfi fremstir, er annarr heitir Þórir, en annarr Þórðr; þeir voro náfrændr Eyjólfs; ok er nú atsókn þeirra allhörð; fá þeir nú drjúgum komit sárum á hann með spjótalögum; en hann verst ekki at síðr, svá at allir verða sárir, þeir er at sækja. En þat er frá lyktum at segja, at þeir særa hann á hol, svá at út falla iðrin. Hann sveipar nú at sèr iðrunum með skyrtunne, ok bindr svá at sèr með reipinu fyrir neðan. Ok þá mælti Gísli, at þeir skyldi bíða líttat — „Ok mano þèr þó hafa þau málalok, er þèr vilit". Hann kvað nú vísu þessa:

Fallshall^r ſk̄[4] fylla
fagrleit su mic reit'
reckilat at rǽckū[5]
regns ſınō[6] vin fregna
vel hyɢ ec þott eɢı̄[7]
ıtrſlegn mic biti
þa gaf ſınō[8] ſveine
ſverðz miñ faþ'[9] herð'

Þessi var hin sízta vísa hañs. Ok þegar jafnskjótt er

---

1) hver vitna *b.* 2) *Gisning for* helt'. 3) reðz *b.* 4) „ſkal". 5) rauckum. 6) ſinom. 7) eGlar. 8) ſinom. 9) fað'.

hann hafði kveðit vísuna, hleypr hann ofan fyrir skorina, ok keyrir sverðit fyrir brjóst Þórði, frænda Eyjólfs, ok fær hann þegar bana. Ok nú lætr Gísli þar líf sitt með mikilli hreysti ok drengskap, ok mörgum sárum særðr, svá at furða var at; ok þat þótti þeim frá dæmum, hverja vörn hann veitti. Þeir Eyjólfr voro allir sárir, er eptir lifðu, ok mjök þreyttir. Ok lýkr þar nú æfi Gísla Súrssonar; ok er þat rètt at segja, at hann hefir verit einhverr[1] enn[2] mesti hreystimaðr. Þeir drógu hann síðan ofan á jöfnu, ok tóku af honum sverðit, ok götva hann þar í græntóinne. Síðan fóro þeir ofan til sjófar, ok til skips síns; ok andaz nú enn sètti maðr við skip. Eyjólfr bauð Auði með sèr at fara til húss, ok fóstru hennar; en hón vildi þat eigi þiggja. Fara þeir Eyjólfr nú heim í Otrardal; ok andaz hina sömu nótt enn[a] sjaundi maðr af sárum; en hinn viij. maðr liggr í sárum xij mánuðr, ok bíðr þá bana. En aðrir menn verða heilir sára sinna at kalla, ok fá þó af mikla meiðing ok mörg örkuml. Ok þegar Eyjólfr þykkiz[4] til færr, ferr hann heiman við xij. mann, ok suðr yfir Breiðafjörð til fundar við Börk, ok segir honum tíðindi þessi ok allan atburð þessa máls, ok þykkiz hafa illt af fengit. Börkr verðr glaðr við þessa sögu, ok biðr nú Þórdíse, at henni takiz vel til ok fagni vel Eyjólfi — „Því at hann hefir rekit af höndum oss skömm ok svívirðing; ok lát þèr nú í hug koma ást þá er þú hafðir á Þorgrími bróður mínom, ok tak nú við þeim vel, ok ger beint við þá". Þórdís segir: „Gráta mun ek Gísla bróður minn; en fagna ek dauða hans". Ok um kveldit var sett borð fyrir þá Eyjólf ok Börk. Þeir tala nú mart[5] um kveldit ok voro allkátir. Síðan voro borð tekin, ok bar Þórdís mat á borð. Eyjólfr hafði sverð þat í hendi, er átt hafði Gísli bróðir hennar.

[1]) ein̄ *b.* [2]) hin̄ *b.* [3]) hin̄ *b.* [4]) þickiz *a.* [5]) saman *tilföiet i b.*

Hón slær þá niðr spónunum, er hón[1] ætlaði áðr at fá mönnum, ór keraldi því, er hón hèlt á, ok lýtr hón niðr, ok lætr hón[2] sem hón [vill samna[3] saman spónunum; hón[4] þrífr um meðalkafla sverðinu ok bregðr því skjótt; hón leggr þá neðan undir borðit, ok ætlar at leggja neðan í smáþarma Eyjólfs[5]; en gaddhjalt var á sverðinu, ok gáði hón ekki þess, ok nam gaddrinn við borðinu, ok berr lagit[6] neðar, enn hón hugði, ok kom í lærit, ok varð þat svöðusár mjök mikit. Þeir Eyjólfr laupa nú upp skjótt, ok förunautar hans, ok hrinda fram borðunum, ok steypiz niðr matrinn allr. Börkr tekr Þórdíse höndum, ok tekr af henni sverðit, ok kvað hana vera vitlausa, ok lýstr hana kinnhest. Börkr býðr Eyjólfi eindæmi fyrir þenna atburð; ok gerir Eyjólfr þegar í stað full manngjöld fyrir áverkann; en kvez gera mundu meira miklu, ef Berki hefði eigi farit svá vel. Eptir þetta nefnir Þórdís sèr votta, ok segir skilit við Börk bónda sinn, ok kvez ekki mundu koma í sama rekkju honum síðan; ok þat efndi hón. Fór hón þá út á Eyri, á Þórdísarstaði, ok bjó hón[4] þar nokkora vetr síðan. En Börkr var þá eftir at Helgafelli, þar til er Snorri goði kom honum brott þaðan; ok fór hann þá at búa í Glerárskógi í Hvammsfirði. Eyjólfr fór heim vestr í Otradal, ok undi illa við sína ferð. Eptir þetta fóro synir Vèsteins til fundar við Gest í Haga, ok skora á hann, at hann komi þeim utan, af sínom ráðum, ok Gunnhildi móður þeirra ok Auði föðursystur þeirra, er verit hafði kona Gísla Súrssonar, ok Guðríðe Ingjaldsdóttur ok Geirmundi bróður hennar. Ok þessum mönnum öllum kom Gestr Oddleifsson utan, í Hvítá, með Sigurði hvíta, ok voro litla hríð úti, ok kvámo norðr við Noreg. Ok einn

---

1 „hann" *b.* 2) *Fattes i b.* 3) famni *fra* [*a.* 4) hun *a.*
5) Ey: *b.* 6) lægit.

dag gengr Bergr Vèsteinsson um stræti, ok vill taka þeim búðarrúm, ok ij menn norrænir með honum. Þeir mæta ij mönnum fyrir sèr, ok var annarr i skarlatskyrtli, ungr maðr ok mikill vexti. Hann spurði Berg at nafni. En hann segir til nafns síns hit sanna ok til kyns; ok hugði hann, at þat mundi heldr víðara fara þar, at hann mundi þess njóta, en gjalda ekki föðor síns; því at Vèsteinn var hinn vinsælsti maðr í kaupförum. En þegar Bergr hafði þetta sagt, þá brá þessi maðr sverði ok höggr hann banahögg. En þar var Ari Súrsson bróðir Gísla ok Þorkels. En er þetta var vorðit, ljópu þeir til skips, er upp höfðu gengit með Bergi, ok segja þessi tíðindi, er gerzt höfðu. En Sigurðr stýrimaðr kom hinum undan, er eptir lifðu, ok tók hann þeim far til Grænlands, ok staðfestiz Helgi þar, ok þótti vera hinn bezti drengr; ok voro menn sendir til höfuðs honum, ok var þess eigi auðit, at þeir fengi hann drepit; hann týndiz síðan í veiðiför á Grænlandi, ok þótti at honum mikill skaði. En þær Auðr ok Gunnhildr fóro til Danmerkr í Heiðabæ, ok tóku þar við trú; síðan gengu þær suðr til Róms, ok kom hvárgi aptr. Geirmundr fór til Grænlands, ok kvongaðiz þar, ok varð vel auðigr at fè. Guðríðr systir hans var manni gift, ok þótti hón vera skýr kona. Ok eru menn margir frá þeim syskinum á Grænlandi komnir. Ari bjóst til Íslands, ok átti hann þá skip í förum, ok kom hann í Hvítá skipi sínu; hann seldi þá skipit; en hann kaupir land[1] at Hamri í Borgarfirði út frá Borg, ok bjó hann þar nokkora vetr, ok víðara bjó hann á Mýrunum, ok eru menn frá honum komnir; er ekki fleira frá honum sagt í þessi sögu. Ok lýkr hèr nú sögu Gísla Súrssonar.

---

[1]) landit *b*.

Versene i SAGA GÍSLA SÚRSSONAR,
nöiagtigt (og med Bibeholdelse af Linieinddelingen) aftrykte efter Skindbogen,
AM. 556 A i Qvart.

S. 6. gall gunlogı. gam u ſaugſu.

S. 7. ħꝛauck ħꝛæꝼkke. ħío
ek t ſkegía.

S. 24. Bet ħugða ek þꝏ bgðí. bıð
kað ek ðumſ ħínſ þꝛðıa. ſıkſ aꝼ ſueꝼe uaukt. ſaꝛteína veſteíní. þꝏ c
uæꝛ ȷ ſal ſat. ſıg ħaððſ uıð mauð glaðð. komȝt eı m ꝏ mıllí. mī ne
ħ at uínı.

S. 25. Ħyluꝛ ꝏ laun unð líní. lın uegſ ſkap kuína. gð legſ uꝛ goðū.
geꝼ aul keꝛa ſueꝼe. eık beꝛ ang lauka. eıreckſ bᵗᵗ geíra. bꝛoð ðavg ꝏ be
ıðe. blıð aunð uegı ſıð. Ħꝛynía læt aꝼ ħuít. ħum ſkogı gnꝏ
bauga ħun ħyꝼıngū ħnna. ħlat ban ȷ kne ſuana. ħnet leſſ en þꝛeyꝛ ꝑ
ū. þaugn at mæꝛð ʀaugní. ſnaka tunſ aꝼ ſínu. ſıon eꝑle baul gꝛonu.

geír

S. 26. ȷ gūna fœꝛ. gnaſt ek kan eı laſta

baullr œ byꝛð ſtalle bſt

en ek kan eı laſta.

S. 30. Fellꝛ eıgí ek ꝼullū. ꝼolk ʀun ħıaʀ muní. ʀoð ħeꝼí

eg mgꝛa mana. moꝛð uıð ħuíu oꝛðe. latū uęꝛ þott uoga. uıg ʀunꝛ ħní

gín lígı. komín e þyſſ ȷ ꝥa. þıoð ū oſſ ſē ħlíoðaꝫt.

S. 33. Teí

na ſœ ek ȷ tuní. tal gmſ uín ꝼœlu. gaꝫ ꝥ e geıg ū ueıtag. gunblıkſ þœ

mıklu. nu ħeꝼ gun ſtæꝛ geíra. gmu þꝛott ū ſottan. þn let lunð ū lenð. ꝩðꝫ

koſt œꝛ bꝛanða.

S. 35. Gat atħ ſolꝼaſtꝛ ſyſt. ſueıg mína eıga. gætín gıuka ðott. guðꝛun ħugt

uní. þœ e log ſaga lægíſ. let lın aꝼ ħug ſtınū. s ʀak ħ ſníallra bꝛ

æð. ſauꝛ ꝼyıan uæꝛ ðeyía.

S.39-40. Ꝁunꝺu þau ꝏ þoꝛſ neſe. mꝏla lok ꝏ míni ſauk. eꝼ ueſt
einſ uæ [ꝩita. bitmſ[1]) ſon j boſt lagit. þꝏ glupnuꝺu e gleꝺiaꝫt ſkyll
ꝺu moꝺ bꝛæꝺ minn kuon ſē eyꝺenꝺ egi uæ. ꝼiaꝛꝺ ꝺagſ ꝼulu loſn
Luku þungliga þīgi. þau eu oꝛꝺ komín noꝛꝺ. ſal ꝺeilanꝺe ſolaꝛ. ſomlau
ſt ꝏ m[2]) ꝺomí. ꝏ ek blꝏ ſeꝛki beꝛke. bu ꝩímſ j ſteine. ueitte ꝺagſ enſ
uegna. uallꝺ ꝩmila at giallꝺa.

S.41-42. Ꝼollꝺ[3]) kom ek ín þ e ellꝺ. un ꝼuꝛſ j ſal
binnu. at uoꝛ þ auꝛa. ein z ſegſ at meíní. ſꝏ ek bliꝺliga bꝏꝺ beck bekk
ſagn m ꝼagna. ꝩꝛoꝺ ꝺeileꝛ baꝺ ꝩeilan.[4]) ꝩun m j þ ꝛaní. Ꝩygit at kuaꝺ
agꝺa. anſpilli[5]) uauꝛ banꝺa. millꝺ ꝩue mg ellꝺ. [malm ꝛun[1]) j ſal bꝛuní. s
attu kuaꝺ bil blægíu bigſ olifat mgan. ueꝺ ſkiollꝺinga uallꝺe. uet nu
e ſkamt t bet. [Geꝛ ſkattu[6]) næm kuaꝺ nauma. níꝺleikſ aꝛa ſteik. auꝛ
nema all gott ꝩeyꝛ. iꝺla gallꝺſ at ſkallꝺū. ꝼꝏtt kueꝺa ꝼleina but[7]). ꝼuꝛ

---

1) *Utydeligt fra* [. 2) ᶜ *utydeligt.* 3) *Eller* Ꝼollꝺ. 4) . *utydel.* 5) *Prikken over* n *utydelig.*
6) *Saal. (nl. i to Ord) fra* [. 7) r *utydeligt.*

þuꝛanda[1]) uꝛa. rand legſ ínſ reynda. runꝛ en ıllt at kuna. Valld e
þv[2]) ugı. utu otyꝛín fyꝛe. motꝛ[3]) u meıte mauꝛdu. m̄ heıt þ ſleítu. baug ſk
nd[4]) hıalp þu blınd. balld hyg þu at þ ſkıalld. ıllt kueda hæıd at haullt.
handlauſū ty gꝛanda.

S.44-45. Uılla oſſ ef elle. odd ſtıd[5])
ſk bıda. m̄ gn̄gꝛ ſıofn ȷ ſuefna. ſauma mın dumaꝛ. ſtend eígí þ þeygí. þn
reıd bꝛag geíre. aulnanan ſel² annſ. efne m̄ f ſuefe.
Æıgí ud en oꝛda. oſſ leꝛ ū þ ſkoꝛda. gefn dpꝛ f mı
glaumí. gott uꝛ huıū dumí. kem þeg ek uıl blunda. kona uıd m̄ tıl funda. oſſ þu
æꝛ h unda flode. aull ȷ ma blode. Sagt hefe ek f oꝛū. odd flaumſ uí
dū dumí. eır ud ath m̄ auꝛa. oꝛd fœtt e ek mū lœta. uꝛ hafa uopna ſneꝛu. ucke
nd þœ e m̄ ſektu. bꝛyníu hatſ hínſ bıtꝛa. beıdend ef ek nu reıdūʒt.

S. 49. Radſ leıt nu rıt. rud ue
kıū mıod ſudꝛa. ſkoꝛd þ at ſkılıaʒt udū. ſkıalld ſteínſ f ıngıalldí.

1) *Det sidste a utydeligt.* 2) v *utydeligt.* 3) *Eller maaskee (det rigtigere)* motʒ. 4) *Saal.* (y *glemt*). 5) *Saal.*

þo man ek hlyꝛſ at huoꝛu. hafa bla folld ſkafla. ſnyꝛte gæi
ne ek ſyteg. ſnauð þ m̄ ueꝛð auð.

S. 58. Hueꝛ of ueit ne
ma huaſſan. hialld ıſ ðrage gıſlı. æt mū fyꝛða ftta. fæꝛe uon uꝛ ſponū. allꝫ ſí
gꝛ uıðír ſegıa[1]). ſnyꝛte hꝛíngſ af þíngí. ðꝛygíū en t ðauða. ðæð þketíl[1]) ʀæðín-

S. 59. Heím bauð mꝫ ſı ſínū. ſaum hlauck gm bl
acke. þæ u bꝛuð uıð beíðe. blıð lof ſkyte at ʀíða. magnðaꝛ kuaꝫt m̄ðu. mā
ek oꝛð ū þ ſkoꝛðu. hneıge ſol af heılu. hoꝛn flæð m gꝛæða. Dyꝛ let ðpu
ſtıoꝛa. ðıſ tıl ſeſſ ū uıſat. lægıſſ ellꝫ þ e læguu. lítt tyní ek þ ðyn. z mꝫ ſeꝛ
hín ſuína. ſaumſ leıððe m nauma. lagðe heıl ȷ huílu. hlaut ſkalld ſæng b
lauta. Híngat ſktu kuað hínga[1]). hılld at ıoð[1]) gıllðe. fleína þolluꝛ mꝫ fu
llu. fall heygıað ðeyıa. þæ muntu ulluꝛ[2]). íſungſ fee þuíſa. þ hag oek
-tıl auðaꝛ. oꝛm læðſ z meꝛ ʀæða

1) *Saal.* 2) *Hertil er föiet i Margen med en ny Haand:* ǒllu.

S. 62. S egía m̄ at maní. men hlín hafe fínū fiarð elgſ ū folgit. fley ugſ hugí ʀ anga. en gríot aulun gratín. goínſ fití uill ſitía hyg at ek hælí beku. ha nlogſ at þ ſuana.

S. 64-67. Skulut þ eı kuað ſkorða. ſkapt kerſ ſa man ua. ſuo hef yek u ecka. eıt gudrun heıt. alluallð hef allða. erlen dıſ m ſenda. en ur oðru ʀaní. anan heím at kana.

Þuo hugða ek m þrude. þmıa lunz ur bruní. oðínſ ell,a lauðrí. auðſ mína ſka ur ʀaðū z hraun kueıf hræfa. hanð ur[1]) þuí blande. balſ ȷ beína[2]) ele blod ʀ auð uala ſlod. Hugða ek geymí gaundul. gun ellða m fallða. ok ʀ ak ſkorín ʀeık. ʀuf dreyrug hufu. uære henð œ line. ȷ hıaur ʀegní þnegn. ſuo uakte mík ſœga. ſaumſ ur mínū draūe.

Vıſſa ek fıandr at funde. feek ek íní lið mína. œr þott eıge uærag. anðað af þuı ſtða. gætt u ur en uæ. ual tafn ȷ mun hfní.

[1]) *Saal.* [2]) *Dog maaskee* benıa.

ꝼꝛyð j ꝼaugꝛu bloðe ꝼaðm þín ʀoðín mínu. Mattuð ſkıllðe ſka
llðe. ſkıaullð kō m at hallðe. gatū hug uıð hneıte. hıauꝛ gellanða bella. að
en mık þꝛ e mínu. munu allð lagí gıallða. gnyꝛ u hıauꝛſ at heyꝛa. hœꝛ oꝼ
lıðe bœꝛu. Ste ek yꝼ eín að yní. œꝛ ꝼlogn mík ſœan.[1] hꝛæ lækı
gaꝼ ek hauke. hugenðꝛ mímínſ tugu. ſneıð at ſínu ʀœðe. ſuðꝫ eg j tuau ſegí.
mıſte m̄ıa leſt. man bot u þ ꝼot.

Hugðe ek bloð ū bað. ben uíðíſ m ſıðꝛ.
þan hauꝼ uæꝛ at uína. uıl ſen oꝼan ʀena. ſlıkt ðym m ſeíma. ſek e ek uíð
heʀ nóckut. bıðū bꝛoðða hꝛíð. ben loꝼn e ek mū ſoꝼna.
Hugða ek bloð um bað. baug hlín gn min. haꝛð huauſſu ſuðe. hꝛæ neꝫ ʀekín ſe
tía. z ual næꝛaꝛ[2]) uæꝛe. uóꝛ aꝼ mycklu ꝼe. lıkn ʀekıū ſuo lauka. lıꝼſ uon mí
gꝛon. Hugða ek hlıꝼ ꝼlagða. hꝛíſtenð aꝼ m kuıſta. ſtoꝛ ꝼeíng
nū[2]) ben bꝛyníu. bað henð mꝫ uenðe. en ꝼ mækıſſ muní. mín[2]) hugða ek ſyn ty
na. oſſ geín hıóꝛ ū hıaſſa. hıalm ſtoꝼn oꝼan kloꝼna.

[1]) Enten saaeldes, eller (dog maaskee snarere) ſaꝛan. [2]) Saal.

Hugða ek ſiaufn ȷ ſuefne. ſılf² banðz yf⁹ meꝛ ſtanða. geꝛð² hafðe ſu gʳða. gꝛat anðe bꝛa uota. z elld nıoꝛu[1]) aullðu. all ſkynðılíga bynðe. huath hygꝛ þu meꝛ hín næꝛa[1]) mín fᷓꝛ[1]) unðeꝛ þuı uoꝛu

S. 68. Meꝛ baꝛ hlíom ȷ heímí. hauꝛ bıl þᷓ e⁹ uᴵ ſkılð umꝫl. ſuauekuıg ð⁹uga ðᵉekíu. ðᵉyꝛa ſalſ fᴵ eyꝛu. ok hıoꝛ naððʳ hlyððe. hegꝛ níup keꝛa tuegıa. koma mū ðal ᷓ ðᵉíngí. ðaug læmíngıa hauguí.

S. 71. Salſ hallaꝛ ſk fylla. fagꝛ leít ſu e' mᶜ neıtʳ. necke lat at n auckue. negnſ ſínū uín fꝛegna. uꝉ hyg ek þott egıaꝛ. ıt² ſlegnʳ mık bıte. þᷓ gaf ſınū ſueíní. ſu⁹ðz mín[1]) fa⁹ð heꝛðu.

[1]) *Saaledes.*

Gisle Sursöns Viser,

ordnede efter AM. 556 A, 4to,

af Dr. Svb. Egilsson.

---

1. Ek biðkað hins þriðja draums. Ek hugða Vesteini, brigði teina sár-síks[1], (vera) þá betr, vöktum af svefni, þá er vær sátum at víni í sal Sigrhadds, gladdir við möð; maðr komst ei á milli mín nè hans.

[1]) Ordret: Sværdsvingeren, i Hf., og i Sammenstilling (appositio) med Vesteini; oplöst: sár-sík, Saarvædske, Blod: teinn sár-síks, Blodstikke, Sværd. Man kunde gjette slíks, i Stedet for síks, nl., ek biðkað slíks hins þriðja draums, d. e. jeg önsker ikke at have *saadan en* Dröm tredie Gang. Thi sárteinn, Saarstikke, er ogsaa Sværd.

2.[1] Gefn linnvegs hylr gríðar skap á laun und líni,[2] less el kinna úr góðum kerum svefna. Blíð eik lauka ber síðan dögg, geira (af) ángri[3] eirekks[4] bróður, á bæði bráöndvegi[5].

[1]) Visen er bearbejdet af Olavsen i Nord. g. Digtek. S. 161 og i Mantissa. Jeg har optaget hans Ordfölge og Læsemaader i Visens förste Halvdeel, da denne Deel af Visen, efter de forhaanden værende Læsemaader, ellers ganske mangler den poetiske Holdning. [2]) ubundne Sætninger (ἀσύνδετον), som Edda kalder atriðsklauf. [3]) ángr, Veemod; her, Sorg. [4]) TO., altid tapper (ei=æ, rekkr=rakkr). [5]) Öjne.

3. Gná bauga lætr blátrbann-hrönn[1] hrynja (með) hreyfíngum[2] hranna af hvítum hvarmskógi í knè svanna.

Þögn túns snáka less hnetr af sínu bölgrónu sjónepli[3], en þreyr at[4] þessum rögni mærðar[5].

1) Ordret: Sorgbölge, d. e. Taareflod; oplöst, hrönn, Bölge, hlátrbann, Latterens Hinder, Sorg. 2) Beaandingen (h) maa i dette Ord undertrykkes i Udtalen. 3) Öje. 4) =eptir (efter at have mistet, over Tabet af). 5) Digtekonstens Gud, en Digter.

4. Ek fellr eigi fullum munni við hverju orði, fólkrunn[1] hjarar! Ek hefi roðit[2] morð margra manna. Vær látum sem hljóðast um oss, þótt voga viggrunnr[3] liggi hniginn; þyss er kominn í þessa þjóð.

1) Med bortkastet Hankjönsmærke, (r), Omskr. af en Helt, af fólkhjörr, Krigssværd, Slagsværd. 2) Levning af den ældste Udtale, =ráðit, af ráða, med Gf., bevirke ved Raad. 3) Omskr. af en Mand, (her, Thorgrim), af voga vigg, Havhest, et Skib.

5.[1] Ek sá (hina) þámiklu teina í túni fálu-vinar-tálgríms[2], þess gauts gunnbliks, er um veittag geig. Gunnstærir hefir nú um sóttan landskost-ár. Lundr branda lèt geira[3] þann þrótt grímu[4] um lendan.

1) Visen er bearbeidet i Ol. Nord. g. Digtek. S. 169—170. 2) Omskr. af Egennavnet Thorgrim. 3) d. s. s. gera, gjöre. 4) Omskr. af en Mand, af grima, en Visirhjelm, og þróttr, et af Odins Navne.

6. Systir mín[2], gætin[1] sveigar, gat-að at[2] eiga hugtúni[3] solfastrar[4] Guðrúnar Gjúkadóttur: þá er lægis logsága[5] lèt af stinnum hug sinn sannfreyjan[6] ver deyja; svo rak hún snjallra bræðra.

1) opmærksom; maaskje gættin el. gáttin (af gátt, en Fyrrestamme)? 2) gjettet for „mína". 3) med *i* paragog. 4) af sol (ikke sól) =sál, Sjel. 5) Kvinden, (log lægis, Sölne, Guld). 6) gjettet for „saur freyjan"; freyjan staaer efter Udtale, for frøgjan.

7. Þau mála lok mundu-ð[1] á sök minni á Þórsnesi, ef hjarta Vesteins væri lagit í brjóst sonum Bjartmars.

1) Gjettet for mundu.

8. Móðurbræðr minnar kvonar glúpnuðu, þá er skyldu gleðjast[1], sem eyðendr dags fjarðar[2] væri lostnir fúlu eggi.

[1]) I Fölge Fofnism. 31. [2]) Mændene (ɔ: de), af dagr fjarðar, Söens Dag (Lys), Guld.

9. Sólar saldeilandi![1] (menn) luku sómlaust dómi á mik á[2] þíngi; þau þúnglig[2] orð eru komin norðan[3]. Valdr hreims bláserkjar[4], vettir ens vegna dags báru![5] ek á hermila at gjalda Berki ok[6] Steini[7].

[1]) Mand! af sals sól, Husets Sol, Skjold (Skjolde ophængtes i Husene til Prydelse, og om Valhal hedder det i Grimnism. 9, „sköptum er rann rept, skjöldum er salr þakiðr"). [2]) gjettet for „þungliga". [3]) Thorkel den rige, som boede i Alvidra ved den nordlige Side af Dyrefjorden, bragte Gisle Efterretning om Sagens Udfald paa Thornæsting. [4]) Helt (af bláserkr, blaa Kappe, Brynje, hreimr bláserkjar, Brynjelarm, Kamp). [5]) gavmilde Mand! (af dagr báru, Guld; veginn b. d., vejet Guld, forsaavidt Guld plejede at udbetales efter Vægt; vettir, den som vejer (gjettet for „veittir"), af vett, Vægt, deraf handvetta, veje i Haanden; Stamme, vega). [6]) gjettet for „i". [7]) d. e. Sakastein, en Söstersön af Börk, som deeltog med denne i Gisles Efterstræbelse og Forfölgelse af Dommen; nedlægges af Gisle i den gamle Udg. 27. Kap. [her S. 51—52].

[10.[1] Ruðr rítar[2] leitar nú ráðs, er (vèr) verðum skiljast frá Ingjaldi. Skorð skjaldsteins![3] (vèr) vekjum mar Suðra[4]. Snauð snyrtigátt bláfeldar![5] ek mun þó at hvâru hafla skafla hlýrs[6], nè ek sýtum, hvat mèr verðr auðit.

[1]) Denne Vise manglede i den tilsendte Afskrift af Viserne i G. Sursöns S. efter AM. 556 A, 4to. [2]) Manden (d. e. jeg), af ruðr (=runnr) rítar, Skjoldets Stamme. [3]) Omskr. af en Trælkvinde. Jeg formoder, at ved skjaldsteinn (Skjoldsteen) betegnes enten den överste Möllesteen (Löberen), eller den underste Möllesteen (Liggeren) i en Haandkværn, formedelst Ligheden med et Skjold, ikke alene med Hensyn til deres runde Form, men især formedelst det over Hullet i Löberen anbragte Seil, og den i

Midten af Liggeren anbragte Tap (s e g l, · s t a n d r, Fèlagsrit 1782, 2, 158), som giver Möllestenen Udseende af et Skjold med et Haandfang. Dog, dette er kun en Gisning, med Hensyn til at her omskrives en Trælkvinde. S k j a l d s t e i n n kan gjerne være en Steen eller Glasperle, som anbringes i et Brystsmykke (b r j ó s t- s k j ö l d r, =b r j ó s t k r í n g l a, Völundarkv. 24. 34, og k í n g a, Rígsm. 26), og tjene til Omskr. af en Kvinde i Almindelighed. [4]) Dværgedrik, Digt, Vise; m a r, Sö, for ethvert Flydende. [5]) den der pudser (=en som er iført) en sort Kappe, her, en Trælkvinde. [6]) Jeg antager, at GO. h a f l a er det samme som det nu brugelige h e f l a (Dansk, *hövle*), og at det tyder hen til et NO. h a f i l l =h e f i l l, uagtet hint Ord ikke forekommer. H l ý r, Boven paa et Skib, s k a f l, en Sneedynge, deraf h l ý r s s k a f l a r, hvide, fraadende Bölger; at h a f l a h l ý r s s k a f l a, at slette Bölgerne, er at lade Baaden löbe over dem. At Gisle bruger denne Vending, laant af Tömmerhaandværket, vil man finde rimeligt, naar man betænker, at han selv var en meget övet Tömmermand og Snedker.]

11. Hverr of veit, nema Gísli dragi hvassan hjaldrís[1] úr sponum[2] (átt fyrða[3] mun frètta færivon), alls sigrviðir[4] segja snyrti hríngs[5] af þíngi Þorketil ráðinn[6]. Drýgjum enn dáð til dauða.

[1]) K a m p i s, et Sværd. [2]) Spaaner, her, Sværdskede, Balg, ligesom s k í ð i Edda. [3]) Omskr. af en enkelt Mand; Manden, d. e. jeg. [4]) Mændene, ɔ: man. [5]) den som holder Sværdet blank, Omskr. af en Mand, her, Gisle selv; af h r í n g r, Sværd. [6]) dræbt (egentl., ved List).

12. Menn fleyvángs[1] segja, at menhlín fjarðar elgs[2] hafi fólgit manni sínum ránga hugi. Hygg-at ek hælibrekku hannlogs[3] sanna at því. Gáttin fitjar góins[4] vill enn sitja[5] ölun-grjót[6].

[1]) Egentlig Söfarende, her, Folk i Almindelighed. [2]) Kvinden (her, min Kone); f j ö r ð r e l g s, Elsdyrets Fjord, Jord (s j á r d ý r a), men f j a r ð a r e l g s, Jordens Ring, Omkreds, Verdenshavet, Söen. [3]) Hun som roser, holder af Guldet, en Kvinde, h a n n l o g (=h a n d l o g), Haandlue, Guld, og h æ l i b r e k k a,

rosende Jord (som Gudinde). [4]) Kvinden (=hun); fit góins, Slangens Mark, Guld. [5]) sitja, sidde, her GO. med Gf., foragte (sidde uden at bekymre sig om). [6]) Guldet (Sölvet); ordret, Armens Stene, af ölun (=öln, alin), Arm.

13. Fold unnfurs! ek kom inn í sal, þar er einn ok seks eldar brunnu; vorum at[1] þar, at meini aura[2]. Ek sá báðar bekksagnir í því ranni fagna mèr blíðliga. Hróðrdeilir bað hvern mann (vera) heilan.

[1]) tilstede. [2]) ved Ilden; mein aura, Ejendeles Ødelæggelse (Ødelægger), Ild.

14. Vör banda kvað anspilli Agða[1]: Mildr málmrunnr, hyggit at, hve margir eldar brunni[2] í sal. Blægju[3] bil kvað: svo margan vetr áttu ólifat, valdi bjargs veðr-Skjöldunga[4]! Nú er skamt til betra.

[1]) Agðar, Fl., Agdeboerne; ellers Egðir. Gisles Forhold til eller Bekjendtskab med Agdeboerne kjender jeg ikke. Maaskje han kalder sig saa, som en norsk Mand. [2]) =brynni (hafi brunnit). [3]) =blæju, med indskudt *g*. [4]) Helt! af veðr Skjöldúnga, Skjoldungernes Uvejr, Kamp, men Kampens bjarg (Klippe, Skjærm), et Skjold.

15. Nauma[1] kvað: árr ara steikar niðleiks[2]! gerskattu[3] næmr galdrs, nema[4] heyrir iðla allt gott at skaldum[4]. Runnr ins reynda leggs randar[5]! (menn) kveða fátt (vera) verra fleina-brautar-furþverranda[6], en at kunna íllt.

[1]) Kvinden (ufuldstændig Omskr., ligesom gefn, skorð, i 18. Vise). [2]) Helt! oplöst: ara steik, Örnens Föde, Aadsel: Aadselets nið (Maane), et Sværd, i Analogi med hræljómi, hræleiptr, og især hræmáni (Sværd), hvori Begrebet af dræbende Lyn synes at ligge; Sværdets leikr, Sværdleg, Kamp; Kampens árr, Kampförer, Kæmpe, Kriger. [3]) Bliv ikke, vær ikke (gerskat-tu). [4]) her: men. [4]) Forsaavidt som Digterne kunde udenad mange gamle Kvad, indeholdende adskillige nyttige Leveregler for det daglige Liv, Tankesprog, Exempler paa Dyder og Laster, f. Ex. adskilligt i den ældre Edda, til hvilken Gisle selv

synes at pege hen i den 8. og 16. Vise. [5]) Helt! af leggr randar, Skjoldstikke, et Sværd. [6]) for en Mand (for et Menneske), af braut fleina, Skudvaabnenes Land (Terrain), et Skjold, Skjoldets furr (Ild), et Sværd, Sværdets eller Sværdenes þverrandi, den der forbruger et Sværd eller mange Sværd, en stridbar Helt.

16. Vald þú eigi fyrri vígi; vertu ótyrrinn við sleitu-móts-meiti-njörðu[1]! Heitit mèr því! Baugskyndir! hjálp þú blindum. Baldr skjaldar! hygg þú at því: kveð-a íllt háð at höltum; grand-a handlausum tý[2].

[1]) fredelige Mennesker. Jeg oplöser det saaledes: sleitumót, fjendtligt Möde, Kamp, Ufred (af sleita, Trætte, Uenighed); meitinjörðr, den formindskende Gud (egentlig er meita, at skjære); men den der formindsker, forebygger Ufred, er netop en fredelskende Mand, en Fredsstifter. [2]) Dette har aabenbar Hensyn til Mythen om Tyr, hvem Fenrisulven afbed den ene Haand (Sn. Ed. S. 29. 35-36), samt til Lokes Angreb paa ham, Ægisdr. 38.

17. Sjöfn sauma gengr mèr í svefna. Mínir draumar villa oss, ef oddstríðir skal bíða elli; ölnannan selr eigi geiri bragar efni annars. Þornreið! þat stendr mèr þeygi fyrir svefni.

18. Eigi verðr enn gott úr hverjum draumi; skorða[1] lèr oss orða um þat: gefn[1] drepr glaumi fyrir mèr. Kona, öll í mannablóði, kemr til funda við mik, þegar ek vil blunda; hon þvær oss unda flóði.

[1]) Kvinden; ufuldstændige Benævnelser.

19. Eir aura[1], ek hefi sagt viðum oddflaums[2] frá orum draumi, er (=eins og) ek mun láta (ɔ: sagt); mèr varðat orðfátt. Vekjendr snerru vopna, beiðendr hins bitra hatrs brynju[3], er sektu mik, hafa þá verr, ef ek reiðumst nú.

[1]) Kvinde; han tiltaler vel sin Kone. [2]) Mændene, ɔ: Folk, af oddflaumr, Sværdtummel, Kamp. [3]) yppende Vaabenbrag og fordrende Sværdet, ɔ: Helte, Mænd.

20. Saumhlökk bauð lofskreyti at ríða sínum grám blakki heim með sèr; þá var brúðr blíð við beiði[1]. Hneigisól hornflæðar[2] kvazt mundu gæða[3] mik af heilu[4]; ek man orð skorðu mágrundar[5] um þat.

[1]) beiðir, egentlig, den som beder, frier; her, en Elsker. [2]) Omskr. af en Kvinde; ordret, Gudinden, der skjenker Øllet, af hornflæðr, Hornets (Drikkehornets) brusende Sö, Öl; hneigisól (af hneigja =láta hníga: Sól, Asynje). [3]) gjettet for græða; gæða, her, beværte, modtage. [4]) =af heilum hug, oprigtigen. [5]) Kvindens, af mágrund, Maagens Land, Söen.

21. Dýr dís ells lægis[1] lèt um vísat stjóra drápu til sess, þar er dýnur lágu; ek týni því lítt[2]. Ok hin svinna nauma saums leiddi mik með sèr, lagði (mik) heil í hvílu; skald hlaut blauta sæng.

[1]) Kvinde, af lægis eldr, Söens Ild, Guld. [2]) d. e. jeg erindrer det godt.

22. Hildr hrínga kvað at óðar[1] gildi: fleina þollr, fallheygjaðr[2]! híngat skaltu deyja með fullu. Þá muntu, ullr ormláðs! (. . . .[3] ísúngs) ráða þvísa fèi ok mèr; þat hagar okkr til auðar.

[1]) Gjettet for „ıoðar"; gildir óðar, den som forfærdiger et Digt, en Digter. [2]) med indskudt *g*: den som udöver Manddrab, en krigersk, stridbar Mand (af fall, og heyja, gjöre, udrette, fuldföre). [3]) Her mangler i Membr., ikke alene: kvað (sagde), men ogsaa endnu et Tostavelsesord, Hovedordet til en Kvindebenævnelse, svarende til Billedet ísungs, f. Ex. íma (hvis det ellers bruges, som nauma); ísúngr, et Fruentimmer-Klædningsstykke.

23. Skorða skaptkers kvað: þit skulut ei vera saman við eitr ekka[1]; guðrúnar[2] hefir svo heitit ykkr. Allvaldr alda[3] hefir enn senda mik úr øðra[4] ranni, at kanna annan heim erlendis.

[1]) Sorgens Gift, d. e. Glæde, Fornöjelse. [2]) =goð-rúnar,

Gudernes Udsagn, Flertal med foregaaende GO. i Et., ligesom ofte i Prosa, t. Ex. Sn. Ed. (Rask's Udg.) 146[19]: „í þann tíma fanŋz í Danmörk kvernsteinar ij svå miklir", og S. 344[19], „hèr gegnir þessi orð saman: Hákon ræðr konúngdómi, er fyrst standa ok síðast". Vel kunde man ordne Visens förste Halvdeel saaledes: þit skulut ei (=æ, bestandig) vera saman við ekka (med Sorg): eitr Guðrúnar (Gudruns Forbittrelse) hefir heitit ykkr svo. Denne Gudrun skulde da være den bekjendte Gudrun Gjukesdatter († i det 4. Aarh.), hvis Aand, som et Slags Valkyrie, udsendtes af Odin til at tage Deel i menneskelige Anliggender her paa Jorden. Men uagtet Gudrun Gjukesdatter henved Aar 1255 fremtræder saaledes i Island (ligesom Ingolf Landnamsmand noget för i samme Aarh.), tör jeg dog ikke, af Mangel paa bestemte Data, anvende dette her i denne Vise, uagtet den er digtet omtrent 979–80, dengang Kristendommen endnu ikke var indfört i Island. [3]) Odin. [4]) Gjettet for öðru; her menes vel Himmelen eller Valhal.

24. Ek hugða Þrúði auðs[1] þvo mèr mína skör[2] (í) rauðu lööri elda Óðins[3], úr brunni lunns þremja[4]: ok hand[5] vala-slóðar hraun-kneifar[6] veri blóðrauð í eli báls benja[7], því blandi hræfa[7].

[1]) Rigdommens (Guldets) Gudinde, en Kvinde. [2]) Hoved, ogsaa Hovedhaar. [3]) Odins Ild, et Sværd, og sverðlöðr, Sværdskum, =Blod. [4]) þremja lunnr, den riflede Stok =sverð, og Sværdets brunnr (Kilde, Vand), Sværdvædske =Blod. Det hörer da til de udmalende, i Hovedtanken identiske Appositioner. [5]) Simpel Rodform, =hönd. [6]) kneifar, gjettet for kveifar; oplöst: vala slóð, Falkenes Jord (Vej), en Haand, vala slóðar hraun (=grjót), Haandens Stene, Guld og Sölv, vala-slóðar-hraun-kneif, den som knuger (d. e. haandterer, har imellem Hænder) Guld- eller Sölvsmykker, en Kvinde. Dette gjettede Ord skulde da maaskje snarere skrives kneyfar. Vil man nu endeligen læse kveifar, da ordne man: hand slóðar kveifar hraun-vala, i samme Mening, Kvindens Haand; oplöst, hraun vala, Falkes Jord (hraun taget for en Landstrækning i Almindelighed), Haand, hraun-vala kveif, Haandens Bedækning, en

Handske, og Handskens slóð (Jord, som Gudinde), en Kvinde. kveif, egentlig Hue, antages da for Dække. Men jeg veed ikke, om kveif er et saa gammelt Ord, eller om det muligen er indfört fra andre Sprog; det bruges i Skuggsjá om et Slags Stadshuer, og i Sverrissaga om Bisp Nielses Hue. I Engelsk forekommer det samme Ord *Coif*, i det Franske *Coiffe*. [7]) benja báls el og hræfa bland er her i Grunden synonymt, blot en Variation i Udtrykket; det förste er ordret, Saar-Ildens (d. e. Sværdets) heftige Regn, det sidste, faldne Legemers Vædske, d. e. Blod; see 4).

25. Ek hugða geymigöndul gunnelda[1] falda mèr dreyrugri húfu, ok[2] rúf reikar[3] (vera) rakskorinn[4]: væri hendr á henni þvegnar í hjörregni. Sága saums vakti mik svo úr mínum draumi.

[1]) Kvinden, ordret, Valkyrien, der gjemmer Sværdene, af gunneldr, Valkyriens Ild, Sværd, og geymigöndul, den gjemmende Valkyrie, (Gudinde). [2]) Vilde man her gjette of (for ok), fik man at oversætte: over det bortragede Haar, paa det glatte Hoved. Men denne Gisning behöves ikke, og er endda mindre passende. [3]) rúfr, det samme som rúgr, Rug, her, Straa. Reik, Isse, den Deel af Hovedet, hvor Haaret adskilles eller kæmmes til begge Sider; deraf rúfr reikar, Issens eller Hovedets Straa, Hovedhaar. [4]) Ordret: beskaaren ved at rages (raka, rage, skera, skjære).

26.[1] Ek vissa fjandr standa ár inni at fundi (ek fèkk minna lið; af því var valtafn gætt[2], í mun[3] hrafni): en þinn fríðr faðmr væri (verr!) roðinn í mínu fögru blóði, þótt eigi værag andaðr.

[1]) Denne Vise er digtet i stor Affekt. Ikke alene ere begge Visens Halvstropher sammenblandede (hvilket ikke indtræffer ret ofte), men ogsaa ere de enkelte Tankeled frit omkastede og slyngede ind imellem hverandre. [2]) Jeg tager dette af gæða, gjöre stor, forøge. [3]) Jeg tager det af munr, Lyst, Glæde, uagtet Skb. har her muñ, som om det var af munnr, en Mund.

27. Skjöldr kom mèr at haldi við hneiti[1]: gátum hug. (Menn) máttu-ð bella skildi (fyrir) skaldi (með)

gellanda hjör, áðr en þeir, er munu valda[2] aldrlagi mínu, báru mik ofrliði. Hár gnýr hjörs var at heyra.

[1]) Da Sværdet Bæsíngr, tilhörende Kong Olav Digerben (†850), först henved 1012 erholdt Navnet hneitir, saa kan hneiti paa dette Sted ikke udledes deraf, som Hf. i Et., men hneiti maa snarere antages for Intetkjön, i samme Betydning som hnit, Conflict, Kamp. [2]) Gjettet for gjalda, hvori Stavelsen gi synes blot at være en Uagtsomheds-Gjentagelse af den sidste Stavelse i det næstforegaaende Ord aldrlagi.

28. Ek gaf tuggu munins[1] hauki hrælækjar: ek stè yfir einn, áðr huggendr árflognis[2]. ynni mik sáran. Sverðs egg sneið at sínu ráði leggi[3] í tvau; lestir menja misti fótar: þat var mannbót.

[1]) Gjettet for mimins (im=un): munins tugga, Ravnens Mundfuld, Aadsel. [2]) Gjettet for árflognir. Árflognir, en Ravn, egentl. den, som flyver tidlig ud om Morgenen, et poetisk dannet Ord. [3]) Gjettet for seggi.

29. Ek hugði blóð renna ofan um báðar síður mèr senn; þann[1] benvíðis víl[2] höfum vèr at vinna[3]. Ek er nökkut sekr við her; (vèr) biðum ben brodda hríðar. Lofn seima! slíkt dreymir mik, er ek mun sofna.

[1]) Staaer her i samme Betydning som slíkan, saadan en, lig den, jeg syntes at have at kæmpe med i Sövne. [2]) benvíðir, Saarsö, Blod, benvíðis (genit. descript.) víl, blodigt Arbeide, (víl, I., her víl!, IIa., Möie, Arbeide). [3]) her, taale, udstaae, *perferre*. Denne Halvdeel af Visen anföres i Ordregisteret til Sæm. Edd. I. Del (khsk. Udg. i 4to) S. 698 under Ordet víl.

30. Baughlín! ek hugða rekin hrænets[1] setja blóð (með) hvössu sverði um báðar mínar harðar granar[2]: ok mèr væri gronar val mærar[3] vonir lífs af myklu fári. Vör lauka! (vèr) rekjum svo líkn.

[1]) Ordret: Skjoldguder (=Helte); oplöst: hrænet, et Skjold, rekin=regin (k=g), Guder. [2]) Gjettet for gn̄ (=gn̄).

³) Gjettet for nærar, ligesom næra i 32. Vise, 7. Lin., nödvendigen maa læses mæra; mærar vonir, smilende Haab.

31. Ek hugða hristendr flagða hlífar[1] kvisla af mèr báðar hendr með vendi brynju; (vèr) fengum stór ben. Enn hugða ek, Syn tynna[2], minn hjálmstofn[3] klofna ofan fyrir munni mækiss; hjörr gein oss um hjassa.

¹) flagð hlífar, Skjoldets Troldkvinde, egentl. en Oxe. ²) = tvinna; Syn tynna, Traadenes Gudinde, en Kvinde. ³) Ordret: Hjelmens Stamme, Hoved.

32. Ek hugða í svefni Sjöfn silfrbands standa grátandi yfir mèr; sú Gerðr garða[1] hafði vola brá: ok njórun[2] eld(s) öldu byndi allskyndiliga mín sár. Hin mæra! hvat hyggr þú mèr voru undir því?

¹) Kvinde, af garðr, Flt. -ar, her det samme som hlað, gullhlað, silfrhlað, nemlig et Baand om Hovedet eller et Bælte om Livet, besat med forsölvede eller forgyldte Metalplader, tildeels med ophöjet Arbeide. ²) Rettet for njoru (u = ū); Guldets Gudinde, en Kvinde.

33. Hörbil! þá er við skildumst, bar hljóm fyrir eyru mèr í heimi dreyra sals[1]; svaukkvig[2] drekkju dverga. Ok heggr hjörraddar[3] hlýddi höggvi læmíngja. Dögg rjúpkera tveggja[4] mun koma dala[5] drengi.

¹) heimr dreyra sals, Flodens eller Flodernes Hjem, er enten Ledestrækninger, Fjeldstrækninger eller Dale, hvorigjennem Floderne tage deres Löb; oplöst: salr, her Jorden, dreyri sals, Jordens rindende Vædske, Vande, Floder. ²) Er formodentlig at gjengive som Tostavelsesord: svökkvig, svokkvig, eller i 2 Ord, svå ukkvig, hvoraf det er fremkommet. Ukva (= ykva = vikva = víkja), sætte noget i Bevægelse; her: frembære, fremföre, (opvarte med en Vise). ³) Manden (d. e. jeg); heggr, Hæg (et Træ), hjörrödd, Sværdlyd, Sværdlarm, Kamp. ⁴) tveggi, et af Odins Navne; rjúpkeri tveggja, Odins Hanrype, en Ravn, men Ravnens Dug er Blod. ⁵) Gjettet for dal a. Ved dala drengr, forstaaer jeg En, som bestandig maa opholde sig paa öde og ubeboede Steder, en fredlös Mand.

34.[1] Fagrleit, rekkilát fylla hallar[2], sú er reitar mik, skal fregna at sínum vin, rökkvi regns fals[3]. Ek hygg vel, þótt ítrslegnar sverðseggjar bíti mik. Þá herðu gaf minn faðir sínum sveini[4].

[1]) Denne Vise er oversat og forklaret i Nord. gl. Digtek. S. 183, samt i Mantissa. [2]) Husets Gudinde, Konen i Huset, af h ö l l, et Hus. [3]) Den, som lader Spydregnen sortne i Luften, d. e. en stridbar Helt, af f a l r, Klinge; eller simplere, den, som spreder (h r ö k k v i r) Spydregnen, (lader Spyd flyve i Mængde). [4]) Ordene, þ á, m i n n, s í n u m, i denne Sætning, ere ved Ordstillingen mesterligen udhævede; hvilket viser den rolige Stemning og den uhyre Aandskraft, som Digteren har bevaret lige til sit sidste Ojeblik.

Tillæg.

1) *Afskriverfeil i Viserne i AM. 556 A 4to:*

2^{2}, kuinna (*for* kinna) *jf. 12^{8}*.
5^{7}, lendar (lendan).
6^{2}, mína (mín at?).
-^{3}, dóttir (*f.* dóttur).
-^{6}, lıṅ (*f.* sinn).
-^{8}, saur freyjan (sannfr.?).
7^{1}, mundu (munduð).
9^{1}, þungliga (þúnglig á).
-^{6}, í (ok?).
12^{5}, gralin (gáttin?).
-^{8}, suanna (*f.* sanna).
16^{3}, motr (mótz).
— maurdu (njörðu).
19^{6}, þá (þeir?).
20^{8}, græða (giæða?).
22^{2}, ıoðar (óðar?).
22^{5}, *mangler 3 Stavelser.*
23^{7}, öðru (øðra?).
24^{4}, raðū (rauðu).
-^{5}, kueifar (kneifar?).
27^{6}, gialda (valda).
28^{2}, œrflognir (árflognis).
-^{4}, mimins (munins).
-^{5}, sínu (sýnu?).
29^{2}, síðr (síður).
30^{2}, gn̄ (gn̄ = granar).
-^{5}, nærar (mærar?) *jf. 32^{7}*.
32^{5}, nioru (niorun).
-^{7}, næra (mæra).
33^{7}, dal œ (dala).

2) *Verslinier, hvori intet Stavelserim iagttages:*

a) *ulige Verslinier:*

$1^{5.7}$, $4^{3.5}$, 6^{7}, 16^{3}, 19^{1}, $11^{1.7}$, 20^{1}, 21^{5}, 22^{7}, 12^{7}, 23^{1}, 24^{1}, 25^{1}, 27^{5}, 33^{7}.

b) *lige Verslinier:*

9^{6}, 17^{6}.

3) *Halvrimede Stavelser i lige Verslinier:*
3^{2}, 20^{2}, 25^{2}, 27^{2}, 29^{6}, 30^{6}, 31^{6}, 32^{4}.

4) *Heraf fölger, at fölgende Rettelser, som ligge meget nær, ikke ere nödvendige:*

1^{7} (miðli); 14^{2} (andspilli); 22^{7} (það); 12^{7} (hykkat); 27^{2} (skjaldr); 29^{6} (nekvat); 30^{6} (vár); 31^{6} (tvinna).

5) *Fem Stavelser i lige Verslinier* (versus catalectici, *isl.* hnept):

$2^{2.6}$, 5^{4}, 20^{2}, 21^{8}.

6) *Appositio:*

a) *til Egennavne:* Vesteini, brigði teina sár-síks, *V. 1*; fálu-vinar-tál-gríms, þess gauts gunnbliks, *V. 5.* b) *til Fællesnavne:* systir mín, gættin sveigar *V. 6*; sínum vin, rökkvi regns fals, *V. 34. Hertil höre gjentagne Omskrivninger (en Art Epexegesis):* valdr hreims bláserkjar, vettir ens vegna báru dags, *V. 9*; vekjendr snerru vopna, beiðendr hins bitra hatrs brynju, *V. 19*; þollr fleina, fallheygjaðr, *V. 22*; *see og 2 Exempler V. 24.* (*Edda kalder det* ofkent, Tavtologi).

7) *ἀσύνδετον, V. 2^{21}.* 8) *διάλυτον, V. 34.*

Gisle Sursöns Viser,

oversatte af Dr. Svb. Egilsson.

A. I Anlednig af Vesteins Mord.

1. Jeg önsker ikke at have en tredie Dröm. Vestein, denne krigsvante Helt, havde det bedre, tror jeg, opvaagnet af sin Sövn, da vi sad ved Drikkebordet i Sejerhadds Hus, muntre af Mjöden, og hinanden saa nær, at end ikke een Mand havde Plads imellem mig og ham.

2. Den guldprydede Kvinde skjuler i Lön, under det linnede Slör, sin heftige Sindsbevægelse (Sorg), men samler imidlertid en Taareström fra de yndige Steder, hvor Sövnen har hjemme (Öjnene). Derpaa lader den blide Skjönne en Dug, frembragt af Smerten over hendes tappre Broders Död, væde begge Øjenlaagenes Höjsæder.

3. Ringenes Gudinde lader Sorgens Ström med Bölgens Fart styrte fra de blonde Øjenhaar ned paa sit Skjöd. Guldets Besidderinde, fölende Savnet af denne Digter (Vestein), samler den ene (Taare-) Perle efter den anden, idet den falder ned fra hendes af Sorg omkrandsede Öje.

B. I Anledning af Thorgrims Mord.

4. Stridbare Helt! Jeg, som med Overlæg har været Aarsag i mange Menneskers Död, tager ikke Munden fuld over hvert Ord, jeg hörer. Jeg holder mig ganske rolig, omendskjöndt denne Mand ligger strakt til Jorden. Disse Folk derimod ere betagne af en forstyrrende Uro.

5. Jeg saae de stærkoptöede Revler paa Thorgrims Toft (Höj), hin Helts, hvem jeg tilföjede Skade (som jeg skilte ved Livet). Sværdsvingeren (jeg) sörgede for, at den Hjelmdækte (Thorgrim) fik et Stykke Jord i Besiddelse. Nu har Kampföreren (han) aflagt et Besög hos Frugtbarhedens Gud (Frey).

6. Min Söster, der er saa omhyggelig for sin Hovedpynt, besad ikke den samme Sjælsstyrke, som den aandskraftige Gudrun Gjukesdatter, der med et uböjeligt Mod ombragte sin berömte Ægtefælle, og paa den Maade hævnede sine tappre Brödres Död.

C. I Anledning af, at han erklæredes fredlös paa Thornæsting.

7. Den Sag, jeg havde for paa Thornæsting, vilde ikke have haft det Udfald, den fik, hvis Bjartmars Sönner havde det Mod i Brystet, som Vestein havde.

8. Men, min Kones Morbrödre bleve nedslagne, just som de skulde været oprömte, ret som om En havde ladet et Vindæg spille paa dem.

9. Jeg har faaet den ubehagelige Efterretning nordfra, at man har fældet en Dom over mig paa Tinget, uden at der tilstodes mig nogen Oprejsning. Stridvante Helt, gavmilde Mand! Jeg har altsaa at tage en grusom Hævn over Börk og Stein.

D. I Anledning af hans Flugt fra Ingjald.

[10. Skjoldföreren (jeg) söger nu en Udvej, eftersom jeg nödes til at forlade Ingjald. Jeg laver, Trælmö, Dværgedrikken (digter en Vise). Fattige Kvinde i sorten Kappe! Jeg vil dog i al Fald lade Baaden stryge hen over Bölgerne. Min forestaaende Skjebne, den blive hvad den vil, foraarsager mig ingen Bekymring.]

E. I Anledning af hans Broder Thorkels Drab.

11. Hvo veed, om ikke Gisle (jeg) trækker det skarpe Sværd ud af Skeden (jeg vil nok vide at gribe Leiligheden), eftersom Folk, der ere komne fra Tinget, fortælle mig, at Thorkel skal være bleven ombragt. Jeg vil endnu lige til min Död udföre tappre Bedrifter.

F. I Anledning af hans Kones Troskab.

12. Folk fortælle, at min Kone skal have villet svigte Troskab imod (villet forraade) sin Mand. Jeg kan ikke tro, at hun er skyldig i denne Forbrydelse. Tværtimod, hun vil endnu, som för, staa ubevægelig imod de frembudte Stikpenge.

G. Gisles Drömme.

a. I hans 7de Fredlöshedsaar.

13. Kone! Jeg kom i et Hus, hvor der brændte syv Baal. Jeg opholdt mig der ved Ilden, og saae, at Folkene i Huset, som sad paa Bænkene til hver Side, hilsede venligen paa mig. Digteren (jeg) hilsede paa hver Mand igjen.

14. Baandenes Gudinde tiltalede Agdeboernes Ven saaledes: Gavmilde Helt! Læg Mærke til, hvor mange Baal der brændte i Huset; thi, sagde hun, saa mange Aar har du tilbage at leve. Snart forestaaer dig en bedre Fremtid.

15. Helt! sagde Kvinden, læg dig ikke efter at lære Hexekonster, men hör flittig Digterne, for at lære af dem hvad der er godt. Du vaabendjærve Mand! man siger, at ingen Ting er fordærveligere for et Menneske, end at kunne det, som er ondt.

16. Vær ikke den förste Ophavsmand til noget Drab, og opir ikke fredelige Mennesker imod dig. Lov mig det. Du gavmilde Mand! Hjelp den Blinde. Helt, giv Agt

derpaa: spot ikke den Halte, og fornærm ikke det hjelpelöse Menneske.

b. I hans 8de Fredlöshedsaar.

17. En Kvinde aabenbarer sig for mig i Sövne. Hvis mine Drömme ikke slaae feil, kommer jeg neppe til at blive en gammel Mand (til at döe af Alderdom); Kvinden giver Digteren (mig) ikke Anledning til at slutte andet. Imidlertid forhindrer, Kone, dette ikke min Sövn.

18. Mine Drömme varsle endnu ikke noget godt. Kvinden giver mig Anledning til at yttre mig derom; thi hun berövers mig al min Munterhed. Hvergang jeg vil lukke Öjnene for at sove, kommer en Kvinde, ganske dryppende af Menneskeblod, hen til mig, og vasker mig i Saarvædsken.

19. Kone, jeg har fortalt min Dröm for Folk, saaledes som jeg agter det; og det manglede mig ikke paa Ord. Hvis jeg nu bliver vred, vil det gaae endnu værre for de kamplystne, Vaabendyst yppende Helte, der udvirkede, at jeg blev erklæret fredlös.

c. I hans 11te Fredlöshedsaar.

20. Kvinden tilböd Digteren (mig), at jeg skulde ride hjem med hende paa hendes graa Hest. Da var hun (meget) mild imod sin Elsker, og lovede, at hun vilde modtage mig med Velvillie. Jeg kan erindre de Ord, hun brugte ved den Lejlighed.

21. Den ædle Kvinde anviste Digteren en Bænk, hvori nogle Puder laae; jeg glemmer det ikke. Og den artige Skjönne förte mig med sig, og lagde mig i en Seng; jeg er hende takskyldig derfor. Da fik Digteren et blödt Leje.

22. Da tiltalede den ringprydede Kvinde Digteren saaledes: Krigerske Helt, som nedlægger mange i Kamp! Hid skal du engang komme efter Döden. Da skal du, gavmilde Mand, vedblev hun, faae Raadighed over disse Kostbarheder og over mig selv, og da skal vi begge blive lykkelige.

d. I hans 13de og sidste Fredlöshedsaar.

23. Kvinden sagde: I skulle ikke nyde den Glæde at boe sammen. Saaledes er Gudernes Bestemmelse. Menneskenes Hersker (Odin) har endnu engang sendt mig fra det Höje, for at besöge et andet Hjem i fjærne Lande.

24. Jeg syntes at Kvinden vaskede mig mit Hoved i det fra Odins Flammer neddryppende röde Skum, i Sværdvædsken: samt at den med Ædelstene prydede Kvindes Haand var blodröd af Saarvædsken, af hin af faldne Legemer udströmmende Vædske.

25. Jeg drömte, at Kvinden bedækkede mit Hoved med en blodig Hue, samt at mit Hovedhaar var bortraget, og at hendes Hænder være vaskede i Blod. Saaledes vækkede Kvinden mig af min Dröm.

26. Det forekom mig, at mine Fjender en Morgen tidlig stode kampfærdige inde i mit Hus, hvor jeg ikke var mandstærk nok (derfor faldt der, til Glæde for Ravnen, mange Offere paa Valpladsen): men at dit skjönne Bryst, uagtet jeg endnu var levende, var (desværre!) rödfarvet i mit favre Blod.

27. Mit Skjold kom mig til god Nytte i Kampen, og Mod havde jeg. Derfor kunde de Angribende ikke med det hvinende Sværd faae Magt over Digterens Skjold, indtil endelig de, der engang skulle gjöre Ende paa mit Liv (mine

Dödsfjender), overmandede mig. Der hörtes en lydelig Sværdklirren.

28. Jeg opvartede Ravnen med Aadsel, og ryddede een (af mine Modstandere) af Vejen, förend Angriberne kunde saare mig. Sværdets Eg skar af egen Drift Skinnebenet i to. Manden mistede sit Ben. Det var et Vederlag for min egen Person.

29. Jeg drömte, at Blodet strömmede mig ned af begge Siderne paa engang. Slig en blodig Dyst har jeg at udholde (forestaaer mig). Jeg har tilföjet Andre adskillige Forurettelser; derfor blev jeg saaret i Kampen. Sligt drömmer jeg, Kone, hvergang jeg falder i Sövn.

30. Jeg drömte, Kone, at Skjoldbærerne (mine Modstandere) gjorde begge mine haarde Læber blodige, ved Hjelp af det skarpe Sværd; og at der (dog) blomstrede hos mig et frodigt Haab om at kunne komme levende fra denne store Fare. Saaledes forklarer jeg dig, Kone, den Tröst, jeg havde.

31. Jeg drömte, at Sværdrysterne (Fjenderne) afhug mig begge mine Hænder med deres Sværd; jeg fik store Saar. End videre drömte jeg, Kone, at mit Hoved var klövet ovenfra med Sværdets Eg; (thi) Sværdet svævede over min Isse med spærret Gab (som et glubende Dyr).

32. Det forekom mig i Sövne, at Sölvbaandets Gudinde (Kvinden) stod grædende over mig med taarefulde Öjne, og at hun hurtigen forbandt mine Saar. Hvad tror du, ædle Kone, at det har haft at betyde for mig?

33. Kone! Efterat jeg var gaaet bort fra dig, kom en Lyd mig for Øre, da jeg var inde imellem Fjeldene. Saaledes frembærer jeg Dværgedrikken. Og jeg hörte tydelig, at denne Lyd kom fra nogle Læminger (Fugle; maaskje

en Art Lomfugle), der sloges med hverandre. En blodig Dyst forestaaer den Fredlöse (mig).

H. Gisles sidste Vise, förend han faldt.

34. Den skjönne, raske Kone, som indtager mig (som jeg elsker), vil spörge efter sin Ven, hin stridbare Helt (d. e. hun vil höjligen savne mig, naar jeg er falden). Jeg er ved godt Mod, omendskjöndt tyndslagne Sværdsegge bide mig. Den Haardförhed gav min Fader sin Sön.

Ordsamling.

A.

afauðit (*jf.* auðit), *som ikke vil lykkes.*

afglapi *en tosset* (*forrykt*) *Person.*

aka *age*: ekr nú mjök at *Faren* (*Nöden*) *nærmer sig med stærke Skridt.*

aldreigi (*for* aldregi), *aldrig.*

allólíkliga: láta a. *bruge megen Forstillelse.*

ambátt *Slavinde.*

andast (*opgive Aanden*) *döe.*

andsælis *og*, *efter Udtalen*, annsælis, (æ=œ), *imod Solen*; *modsat* sólarsinnis.

angráðr *bedrövet*: gera sèr angrátt um e-t *tage sig en Ting nær.*

angrlynde (e=i), *bedrövet Sindstilstand.*

annarr *anden*: konur aðrar, *egentl. andre Qvinder, d. e. Qvinder, hvilket I fortjene at kaldes*, *86.*

at (*i Overeensstemmelse med*) því er ek hugða *saavidt jeg troede.*

atburðr *Tildragelse.*

atkvæði *Udtryk.*

atsókn *Angreb.*

auðit, *et kun i denne Form forekommende To., bestemt af Skjebnen*, *πεπρωμένον.* verðr þess ekki auðit *det lykkes ikke.*

auðna, *Skjebne.*

auðtryggi *Lettroenhed 62-63.*

auðvelliga (*for* auðveldliga), *med Lethed, uden Hinder*, *114.*

aufusa (*Tak*), *forstærker Ordet* þökk, *85.*

aufusu-orð *Taksigelse:* sjá til a. *vide (een) Tak, 100.*
aumliga, *beklagelig, 136.*
austmaðr *en Normand.*

Á.

á ek, *bör jeg, 37².*
áðr, *för; hidindtil, 5¹³.*
ágauð, (*eg. Gjerningen at gjöe ad een; men bruges om*) *Skjeldsord* (*jf. lat.* allatro *og* latro), *53.*
ákafr *ivrig:* e-m er akaft um e-t, *een finder, at det haster med en Ting.*
áleiðis (*og* áleiðiss): koma eingu ál. *faae ingen Ting udrettet.* snúast ál. *blive bedre* (*om en Sygdom.*)
áleingdar (eing *f.* eng), *i Længden.*
áræðiligr, *antagelig, rimelig.*
ásáttr (*for* á þat sáttr), *enig om.*
ásjá, *Beskyttelse, Hjelp, 138.*
ávallt *bestandig.*
ávarðr, *kjær, 32.*

B.

bása nautum = bæsa naut.
beðr, *Seng*(*ebund*), *29.*
beina raust, *hæve Stemmen, 57.*
beinfiskr (*Beenfisk*): bíta mætti nú b., ef at borði yrði dreginn, *nu var der en Fangst at gjöre, 135.*
beinn, *lige, 135.*
bera *bære:* hvath (th = t, *der er ved at gaae over til* ð) berr til þess *hvad er Grunden dertil.* berast af *bære sin Smerte* (*paa en vis Maade*). bera sik illa, *lade sig overvælde af det Ubehagelige, 39.* nökkut berr við *Noget kommer i Veien.* bera stóru, *finde Sted i en höi Grad, gaae alt for vidt.*
berdreymr *hvis Drömme tydelig forudsige kommende Ting.*
berg *en* (*især regelmæssig og oventil flad*) *Klippe.*
berja e-t niðr, *dysse noget ned, 120.* berjast, (*slaaes*), *kæmpe.*
besserkr (*ved Assimilation*) = berserkr.
bimbult: e-m er b. *der er Uro over een, 33.*
bjarg, *en Klippe, 31.*
björg *Redning.*
blekkja *skuffe.*

blót, *Banden*, *53.*
bogsveigir, *jf. Fas. II 329-32.*
bónorð *Frieri; sarkastisk*, *85.*
bónríki, *Dygtighed* (*Færdighed*) *i at bönfalde* (*om det, man har Ret til at fordre*), *86.*
bragð, *en hurtig* (*pludselig*) *Bevægelse*, *o.s.v.*: vera í bragðe (e=i) með e-m, *holde med een*, *5.*
bráðliga *snart.*
bregða: ok (*nl.* var) brugðit af (*nl.* sverðinu) handfang *og det var trukket en Haandsbred ud af Skeden.* lætr hann nú verða við brugðit *nu er* (*var*) *han ikke seen.* bregða til miða; *see* mið. bregða e-u *forandre* (*ophæve*) *noget. Jf.* hvorrtveggja.
brekka *Siden af en Bakke.*
bresta (*26*[26]) *omtrent* = gnesta.
breyta um e-t, *gjöre en Forandring i noget*, *100.*
brigzl (*98*) *og* brigzli (*15*), *Bebreidelse.*
bringspelir, *det Sted paa det menneskelige Legeme, hvor Brystet og Mavehuulheden mödes*, *106.*
brot, *Brudstykke*, *18.*
brytskálm, *en stor Kniv, hvormed raat Kjöd sönderskæres; Kjödkniv,* (*Slagterkniv*), *80.*
brýnn (*eg. som har en skarpt fremtrædende Kant eller Rand*), *klar*, *119*, *123.*
buffeitt, *Örefigen*, *27.*
buggu (*7*[8]) = bjuggu *boede.*
búa: búast um, *indrette sig*, *38.* at svá búnu *for nærværende Tid.* búa mál (til) á hendr e-m *anlægge Sag imod een.*
búlag *Fællig.*
búr, *Madkammer*, *Madstue*, (*Spisekammer*).
bylur (*for* bylr), *Vindstöd*, *22.*
byrðingr *Fragtbaad.*
byrgist, *2 Pers. i Flt. af lid. Dat., i tilbagevirkende Betydning, af* bjarga, *frelse, forsvare*, *58.*
byrgja *lukke.*
bæðe (e=i) . . . enda, *ligesaa vist . . . som*, *53.*
bæsa naut *baase Qvæget.*
böllr = knöttr.

D.

dagsannr, *sand som Dagen, fuldkommen sand*, *84.*

dagsetrskeið *Tiden ved Daglysets Nedgang.*
dagverðr (*jf. Davre*), *den förste af de gamle Nordboers to Maaltider.*
dalverpe (e=i), *en lille Dal.*
daufligr, *kjedelig, 85.*
deila *trættes (skjendes).*
deile (e=i), *eg. det som adskiller, (Skjelnemærke):* vita eingi d. á e-m *kjende intet til een, 56.*
dreingr (eing *f.* eng) *en brav Mand.*
drepa á dyrr, *banke paa Dören, 43.*
dreyrugr, *blodig, 64.*
duga *due:* d. vel til *have ingen Nöd, 103.*
dyngja, (*svarer nærmest til*) *Fruerstue, 15, 97.*
döggskór(*eg. Dugsko*), *Dopsko (paa en Sværdskede), 115.*
döggslóð, *en Stribe, der fremkommer derved, at noget drages langs hen ad Jorden, naar den er bedækket med Dug eller Riim.*

E.

eflast at liðe (e=i), *samle Folk, 7.*
efsti, *sidste, 154.*
eiga, *eie, o. s. v.:* áttu þá slíkt at mèr *saa skylder jeg dig det samme, 85.*
eindæmi (æ=œ) =sjálfdæmi, *159.*
einkar *ganske* (*jf.* skjallr).
einn: ekki ein saman *frugtsommelig.* einn mun á gjörr *vi har nok intet andet Valg.*
enda *holde* (*Ord*). endast *holde ud.*
endir *Ende:* mun þó e. einn leystr vera um þá ógiptu, *dog er dette vistnok kun Begyndelsen til den Ulykke, (der o. s. v.), 82.*
eptir, *efter, o. s. v.:* ok kvat brátt eptir verða um þá, *og sagde, at de snart vilde være sunkne dybt, 79.*
ern, *rask, stærk, 117.*
eta *Krybbe:* standa öllum fótum í etu (*staae med alle Födder i Krybben, d. e.*) *være ovenpaa, 46.*

F.

fagna vetri, *hilse Vinteren, 18; jf. 31*[3].

fagnaðr *Glæde.*
fagnafundr *et glad Möde.*
fala e-t *forlange noget tilkjöbs.*
falla fast við árar *tage stærke og lange Aaredrag.*
far, *Plads i et Skib, 73.*
fara *gaae; handle, 5^{13}.* verðr hverr með sjálfum sèr leingst (eing=eng) at fara *Enhver er sig selv nærmest.*
fararskjóti, *et Befordringsmiddel (især en Hest), 43.*
fardreingr (eing *for* eng), *en reisende Kjöbmand, 9.*
farningr, *Befordring (Skydsning), 48.*
fast, *stærkt, 47.*
fastna *forlove (en Pige med een).*
fá *faae*: láta e-t fá sèr mikils *tage sig en Ting nær.*
fádæmi, *eg. noget svagere, end* ódæmi, *men bruges dog i samme Betydning.*
fáðar með gulle (e=i), *forgyldte.*
fákynstr *en uhört Begivenhed.*
fáráðr *enfoldig.*
fárskona *en arrig Qvinde.*
fárviðri, *ondt (forfærdeligt) Veir, 106.*
fátt, *jf.* margt.
fátækligr (æ=œ), *som seer ud til at være fattig, 140.*
felmsfullr *fuld (betagen) af Rædsel.*
ferð, *Omrids (af eens Skikkelse, seet i det Fjerne), 122.*
fèlagi *Kammerat*: f. góðr *kjære Ven!*
finnast, *jf.* orð.
firra sik e-u (*egentl. fjerne sig fra noget*), *undgaae noget.*
fiskestöng (e=i, *21*) *og* fiskastöng (*104*), *Medestang.*
fífl *en Gal (med Biforestilling om det Latteropvækkende hos en saadan Person).*
fífla *bedaare (en Qvinde).*
fíflyrði *slemme (eg. gale) Ord.*
fjárhlutr *og* fjárhlutir, *Gods, Eiendele.*
fjúka *fyge:* er fokit í öll skjól *enhver Tilflugt er lukket.*

fjölkynngi *Trolddom.*
fjörlöstr, *det, som gjör Ende paa eens Liv.*
flaumóse (e=i), *hæseblæsende.*
fleygja *slænge.*
flytja, *sætte (een over en Fjord),* 103.
flæðarbakki (52) *og* flæðibakki (138), (æ=œ), *Strandbrink.*
flæðibakki *see* flæðarbakki.
forneskja (*gamle, hedenske*) *Trolddomskonster*
fornkveðinn, *som er bleven sagt i gamle Dage:* hit fornkveðna *det gamle Ord,* 63.
forvitni *Nysgjerrighed:* e-m er f. á e-u *een er nysgjerrig efter noget.*
fóstr *Opfostring.*
frárr (*for* frár), *rap til Fods.*
fregna, *faae at vide (ved at höre).*
freista e-s *pröve paa noget.*
frère (e=i), *frös.*
fríðindi *Herligheder:* heita e-m myklum fríðindum *love een Guld og grönne Skove.*
fríðr, *eg. skjön; om Sölvets Godhed,* 62.
fræða *belære.*
frægr *navnkundig.*
fulltingr *Hjelp.*
fullugi (*efter Udtale for* fullhugi), *en Mand, der er fuld af Mod.*
furðuliga, (*eg. forunderlig*), *overmaade,* 147.
fúsliga, *gjerne,* 139.
fyla (27) =fylja (111), *en ung Hoppe (med Hentydning til Udtrykket: Kindhest).*
fylgja nafni síno (o=u) at *svare til sit Navn,* 90.
fylja *see* fyla.
fylsni (*f.* fylgsni), *Skjulested.*
fyrir þessu þikki mèr alls ekki, *jeg har intet imod at gjöre dette,* 88.
fystr=fyrstr (*den*) *först(e).*
fýsaz ór e-m stað, *længes efter at komme bort fra et Sted,* 82.
færi (æ=œ): ganga úr færi *undslippe.*
fættkast (*en etymologiserende Skrivemaade, for* fækkast) *blive koldt (i uegentl. Betydn.; jf.* margt).
föng, *Reisetöi,* 141.

G.

gaddhjalt, *et Sværdfæste, der er forsynet med to Pigge i Stedet for Pareerplade, 159.*

gaddr, *en Pig, 159.*

gagngjört, *paa Stedet, öieblikkelig, 38.*

galinn, *arrig, 138.*

ganga, *gaae, o. s. v.:* e-m gengz hugr við e-t *een lader sig bevæge af en Ting, 98.*

gangr, *Gang, Bevægelse, hyppig Gjentagelse, o. s. v.:* geriz svá mikill g. at *det gaaer saa vidt, 151.* er vaxande (e=i) g. at þeim *de ere i Tiltagende, 66.*

garpr *en stærk og modig Mand.*

gasse (e=i), *en Fusentast.*

gauragangr, *Larm af grove, plumpe Mennesker.*

gátt: var hnigin hurð á gátt *Dören stod paa Klem.*

gefast (vel), *gaae (godt).*

gegna öngu, *være aldeles ugrundet, 85.* hví gegndi *hvorledes det hang sammen, 87.* g. e-u *komme (være foraarsaget) af noget.*

geil, *en (snever og langagtig) Fordybning, 136,* (dalverpe, *51*).

geingi (eing *f.* eng), *Fölge, Held:* án er ills geingiss (eing *f.* eng; ss *f.* s), nema heiman hafe (e=i), *man slipper for Uheld, naar man ikke bringer det med hjemmefra(?), 63 (jf. 149).*

geipa, *sladdre (tale meget overflödigt og unyttigt), 99.*

geir (*f.* geirr), *poet., Spyd, 26, (110).*

geirnagli, *den Nagle, hvormed Spydsodden befæstedes til Skaftet.*

gera *see* gjöra.

gerningar *see* gjörningar.

gestgjafe (e=i, — *en som beværter Fremmede*): góðr g. *en gjestfri Mand.*

geta, *faae, 9*[13]. geta at líta *faae Öie paa.*

getsakir, *Sager, der beroe paa Gisning, 123.*

geyra *see* gjöra.

gisting, *Gjerningen at overnatte*, (*jf. Natteherberg*).
gjafavíxl, *gjensidige Foræringer*, *96.*
gjaforð *Giftermaal.*
gjalte (e=i) — verða næsta at g. *blive meget forfærdet.*
gjöra *og* gera *og* geyra (ey =ö, *149*), *gjöre o. s. v. bilægge en Sag*, *192*[1].
gjörast í *forefalde.*
gjörfaller, *alle* (*tilhobe*), *63.*
gjörningar (*18*) *og* gerningar (*101*), *Hexekonster.*
gjörr, *et Tillægsord, der bruges som lidende Tillægsform af* gjöra: gjörr (*f.* gjör), *gjorte, byggede, 47.*
gjörr, *nöiagtigere, grundigere, og lign.*
gjörsamliga, *nöie, omhyggelig.*
glaðr, *klar, 126.*
glens (*eller* glenns), *Spög.*
glit *indvævede Figurer af glimrende Farve* (*her: af Guldtraad*).
glíkligr til at mega e-t, *om hvem man tör vente, at han vil være i Stand til en Ting, 79.*
gluggr, *Vindue, 131.*
glýja=lýja, *lamme, 156.*
glöggr, *tydelig, 87.*
gnesta, *give fra sig den Lyd, der fremkommer, naar to meget haarde Legemer stöde sammen.*
greiði, *Tjeneste* (*Villighed*), *Gjestfrihed.*
grenja, *tude, 65.*
grey *Kujon.*
gripr, *en Gjenstand* (*med Hensyn til dens Værdi; jf. Stykke*).
gruna (*upersonl. Gjo., der styrer G.*), *i* mik grunar *jeg aner.*
grund, *en haard, med kort Græs bevoxet Slette, 107.*
grunr *Anelse:* renna grunum í *ane Sammenhængen.*
grunsamligr, *mistænkelig, 47, 133.*
græntó (æ *f.* œ), *en græsbevoxet Plet imellem Klipper, 158.*
gull, *en Fingerring af Guld, 51.*
gumnar (*poet.*), *Mænd.*
gyrðill, *Pengepose, 149.*
gæða (æ *f.* œ): gæða á, *lægge noget til, forögе.*

gæfumaðr, *en Mand, der har Lykken med sig.*
gæta, (*eg. bevogte*), *skjule*, *122.*
göfugligr, *anseelig* (*af Udseende*), *55.*
göngumaðr, *en Tigger*, *en Landlöber.*
götva *nedgrave* (*et Liig*) *skjödeslöst og ligesom forelöbig.*

H.

hafa: hafast at *bestille.* hafa ekki við e-m *kunne ikke staae sig imod een.* h. fram sökina *anlægge Sagen.*
hafrstakka, *det uopskaarne Skind af en Buk*, *7.*
hagleikr *Hændighed.*
hagligr, *der vidner om Hændighed*, *132.*
hagr *hændig:* hagr á járn *som forstaaer at gjöre Jernarbeide.*
hald (*Hold*), *Nytte*: koma e-m í h. *nytte een*, *86.*
halda við, *blive* (*paa et Sted*), *128.*
hallr, *en Steen, der ikke er flad*, *123.*
hamarr, *en Klippe*, *70.*
hamraklif (137^{22}) = hamraskarð (*jf.* 137^{27}).
hamraskarð, *Klippeklöft*, *51.*
handgenginn, *haandgangen*, *95.*
handtaka *tage til Fange.*
hann *jf.* þeir.
hapt=haft (*af* hafa), 57^{7}.
harðfeingi (eing *f.* eng), *Stridbarhed.*
harðfengr, *heftig*, *82.*
harðindi, *haard Behandling.*
hark *Stöi.*
harma, *beklage* (*hos sig selv*), *ynke.*
hasla e-m völl, *afstage det Sted, hvor man vil kæmpe med een*; *jf. Korm. S. 86.*
hauss, *Hjerneskal*, *4.*
hátta (e-u), *indrette* (*noget*).
háttaðr *beskaffen.*
háttr, *Maade*; *Betingelse.*
hefja *hæve:* hefjaz á brott (*eg. löfte sig bort*, *d. e.*) *tage bort*, *150.*
heiðríkt *klart* (*Veir*).
heiðviðri, *klart Veir*, *20.*
heili, *Hjerne*, *81.*
heill, *vel beholden*, 14^{2}.
heimboð *Gjestebud.*
heimskutal, *ufornuftig Tale*, *99.*

heimta, *indkræve*, *8*[2].
heita e-m e-u *love een noget.* heitast, *true med*, *43*[13].
heldr, *snarere*, *noget*, *lidt*, *37*[14].
helskór *see 24 og 107.*
hepte (=hepti), *Skaft*, *18* (*jf. 101*).
herðar *Skuldre.*
herma, *fortælle*, *93.* h. eptir e-m *fremstille eens Ord eller Lader.*
hermikráka, *een*, *der kan efterligne Andres Lader og Tale.*
hèlufall, *den Omstændighed*, *at der falder Riim.*
hirða um *bryde sig om.*
hith (*en sjelden Form*) *for* hitt, *24*[12].
híbýlabrestr, *Tab*, *der rammer et Huus* (*en Familie*), *79.*
hjal *Tale.*
hjallr, *Stilling* (*Stillads*), *31.*
hlaða, *opreise*, *opföre.*
hlíta *lade sig nöie med.*
hljóð *Stilhed*: af hljóði *i Stilhed*, *89.*
hljóðliga *sagte.*
hljóðr *taus.*
hljóta, *faae* (*som sin Andeel*), *101.*
hlutast til e-s *blande sig i noget.*
hlutr, *Deel; Ting*: ekki þykkir oss því ólíkt hlut til reka, at *o. s. v.*, *der synes os at være Formodningsgrunde for*, *at o. s. v*, *143.*
hlæligr (*for* hlœgiligr; *maaskee er Mangelen af* gi *blot en Skrivfeil*), *morsom.*
hníga *jf.* gátt.
hníta, *stöde* (*paa noget*), *22*[23].
hnykkja *rykke* (*trække stærkt*).
horfa: þikkir honum um allt einn veg á horfast *Alt synes ham at tyde hen paa det Samme.* þó at stundum þætte (e=i) þeim ekki svo ólíkliga horfa *uagtet nogle ikke syntes utilböielige.* horfa á, *see paa*, *betragte.*
hóf *Maade*: hafa sik at hófe (e=i), *holde Maade*, *holde sig i sit Skind.*
hógligr, *nem*, *let*, *143.*
höll *Höi.*
hrakyrði, *fornærmelige Ord*, *86.*
hrata, *tumle*, *69.*

hreyste=hreysti.
hreysti *Tapperhed.*
hrinda *stöde.*
hrífa við, *blive til noget, lykkes, 125.*
hrímande *see* hrímandi.
hrímandi *(21) og* hrímandi *(20), et dunkelt Ord; jf.* hrynjandi.
hróðr, *Berömmelse, Hæder.*
hrópyrði=ágauð.
hrósa sèr, *bryste sig, 37.*
hryggja *bedröve.*
hrynjandi *(103, 104), et dunkelt Ord.*
hræfrakke (e = i) *poet., Sværd(et), 7*[1].
hrökkva, *springe, (skifte hastigen Sted), 7*[1]. *briste, 31*[13]. hrökkvast, *om Slangens Bevægelse.*
hugga *tröste:* huggast *tröste sig.*
hugleiðing *Betragtning(smaade).*
hugna *hue.*
hugrekke (=hugrekki), *Mod.*
hundrað vaðmála *120 Alen Vadmel.* h. silfrs, þess at allgott sè, *40 Lod meget godt Sölv.*
hurð, *den til en Döraabning passende bevægelige Flade, som tjener til Lukkelse.*
húm, *Skumring, 138.*
húsaskipan *Husenes (Værelsernes) Indretning.*
húsbak: at húsbake (e=i), *bag ved Gaarden.*
hygginn *klog.*
hyggja, *mene, troe.* h. allgott til sín *være fuld af Haab (om at kunne udrette det man har i Sinde).*
hyrna *en af de to Spidser paa et Öxeblad.*
hvatliga, *rask, 37.*
hvatr *rask:* sem hann má hvatast *af alle Kræfter, 147.*
hvelfa *hvælve (jf. „hvælve et Kar"), kantre (en Baad, med Forsæt).*
hverfa aptr, *vende om, 20.*
hvè, *hvorledes, 138. For* hví *(Hensynsf. i Et. af* hvat), *56*[18].
hvorrtveggja *og* hvorrtveggi, *saavel den ene, som den anden:* vera við hvortveggja *(for* hvorttveggja) brugðinn, *eg. have at bestille baade med det ene og det andet,*

være udlært i alskens Konstgreb.
hæðiligr *latterlig.*
hæfa (œ=æ), *træffe:* á sama hæfi ek um draumana *Drömmene pege (kun) hen til eet Punkt, 108.* hæfa, *gaae an, 147.*
hægindi (æ *f.* œ), *Dyne.*
hængr *en Haafisk (jf. Fas. II 111–12).*
hættr: e-m er hætt *een svæver i Fare.*
hörmuliga, *beklagelig, ynkelig.*

I.

iðjumaðr mikill *en arbeidsom (driftig) Mand.*
inna, *udrette, gjöre.*
innan handar *tilpas.*
innanborðs=innbyrðis.
innarla, *dybt inde, 103.*
innbyrðiss (ss=s), *ombord.*
inndæll, *let, 80.*
inni, *Hjem, 58.*

J.

jafna, *Slette, 158.*
jafnfærr (æ *f.* œ), *som passer sammen.*
jafnræðe (e = i), *den Omstændighed, at to Mennesker passe godt sammen.*
jafnsaman *tilhobe.*
jafnskjótt er, *ligesaa snart, (saa saare), 71.*
jarðarmen *en Strimmel Grönsvær (der i övrigt beskrives 11).*

K.

karlmennska, *Mandighed, 84-85.*
kaup, *Overeenskomst, 83.*
kaupför, *Handelsreise, 160.*
kálfi *Læg (sura).*
kálfsbelgr, *den uopskaarne Hud af en Kalv, en Kalvebælg, 118.*
kippa *trække (med eet Ryk).*
kleif, *en Klippeklöft, 156.* kleifar *en (af Klöfter gjennembrudt?) Klippevæg, 40, 67 fölgg.*
kliðr *Bulder.*
klif *jf.* hamraklif.
klífa, *klyve, klattre.*
klæki (æ *f.* œ), *Skjændsel.*
klækisskapr (æ *f.* œ), *Skjændsel.*
knattleikr *et Slags Boldspil.*
knúi, *Kno, 26* (knúnum *sammentr. for* knúunum); *den*

Hud, der bedækker Knoerne, 110.
knöttr *Bold.*
kola *et Slags Lampe.*
koma *komme*: þat kemr saman með öllum vitrum mönnum *deri ere alle kyndige Mænd enige.*
kostr, *en Ting, der er Gjenstand for Valg, (Alternativ)*, 7^{11}.
krapadrífa, *Tösnee, 118.*
kufl, *en Kappe af grovere Slags; (senere især en Munkekappe).*
kunna e-n um e-t *være vred paa een for noget.*
kveðja e-n e-s *opfordre een til noget.*
kveikja *tænde.*
kvennskratte (te=ti), *en (ond) Qvinde, der har en slem Mund.*
kvennvælar (*eg. Qvindelist; her*) *Qvindelöfter (man ikke tör stole paa).*
kvittr *Rygte.*
kvía, *indeslutte, 52.*
kynliga, *underlig, 83.*
kyrr *stille; som bliver ved det Gamle*, 17^{10}. kyrr tíðinde (de=di), *Nyheder af fredelig Natur.*
kæfa (æ *f.* œ), *eg. qvæle.*

L.

lafhræddr *ganske forfærdet.*
landsete (te=ti), *Fæster.*
láta eptir e-m *fremstille (efterligne) eens Lader.*
leggja, *lægge, o.s.v.; ophæve, 86.* leggjast (*eg. lægge sig*), *svömme.* leggja e-m e-t til orðs, *omtale een i Forbindelse med noget (der er ufordeelagtigt), 84.* l. eptir e-m *give sig til at forfölge een, 122.*
leið *Vei (jf. Udtrykket: Dagsled=Dagsreise).*
leiðast: láta l. e-t (*egentl. gjöre sig selv kjed af Noget*), *holde sig fjern fra noget, 41.*
leiðetamr (= leiðitamr), *föielig.*
leiðrètta, *bringe i Orden, oprette.*
leiðrètta *Opreisning.*
leite, (te=ti), *en Jordforhöining der begrændser Synet.*
lemja, *knuse, 60.*

letja *fraraade.*

leysa sik af hólmi, *udrede den Sum, som det blev bestemt i Forveien at den, der blev overvunden i Holmgang, skulde udrede til den Seirende.*

lètta *standse; holde op; være forbi.*

lèttlæte (e=i), *Forekommenhed.*

lið, *Hjelp, 40*[11].

liðsinnaðr e-m, *som understötter een, 139.*

liðveizla *Bistand.*

ligga=liggja, *10*[9].

liggja til, *frembyde sig som noget, der bör gjöres, (være passende), 50*[29].

lim, *Træernes Grene, 38.*

limar, *Grene, 123.*

litlu, *for kort siden, 82.*

líkblauðr *bange for Liig.*

líklikt (*for* líkligt), *rimeligt.*

líta *kaste et Blik.*

lítiliga (*for* lítilliga), *paa en sneverhjertet Maade.*

líttat (*for* lítt þat), *lidt, 55,* (*jf. 71*[10]).

ljàm, *H. Ft. af* lè (*nu* ljár) *en Lee, 19.*

ljósta *slaae.*

lok, *Skodder, 30.*

loka *Skodde.*

lopt (*Luft; Loft*): e-t er á lopt komit, *en Ting er bleven Gjenstand for almindelig Omtale, 84.*

lurkr, *Knippel, Prygl, 69,* (*jf. 68*[15]).

lúta *bukke sig ned.*

lykkja, *en Krog, hvis begge Ender slaaes fast i noget, 88.*

lykt *Slutning.*

lýkr (*upersonl.*), *i* lýkr svo *Enden bliver.*

lýsa, *vise, 35*[17].

lækr *en Bæk.*

læmingr, *eller* læmingi (*i hvilket sidste Tilfælde* j *er udeladt i Fleert.*), *jf. 67.*

læmingr (*for* leymingr?, *af* laum-=laun-), *Dölgsmaal, Fordölgelse:* í læmingi *i Smug, 155.*

M.

makkligr (*for* makligr), *værdig, 21.*

makligr, *fortjent, 150.*

manngjöld *Mandebod.*

margt hefir verit um með

okkr ok fátt *der har været Enighed og Uenighed imellem os.*
málalok *Ende paa en Sag.*
málaspjót *et Spyd med indgravede Runer(?); jf. 18*[27].
málsemd, *Maade at tale paa, 93.*
máls-endar *Tale.*
með *imellem (zwischen), f. E. 5*[13]. *langs med, 52*[12].
meðalkafli *Greb, Haandfang.*
meiða, *lemlæste, 43*[13].
meiðing, *de slemme Fölger af en Beskadigelse, 158.*
meyligr, *jomfruagtig, 86.*
mið *Fiskegrund*: bregða til miða *söge sig Fiskegrunde.*
miðkafli, *den midterste Deel, 88.*
misbjóða, *fornærme, 86.*
misjafn, *forskjellig, 83.*
missa e-s, *undvære noget, 57.*
missari *Halvaar*: missarin *Aaret.*
missfeingr (eing *for* eng), *som ikke træffer det, han sigter efter.*
morgun(n): um morguninn *næste Morgen.*
mótsnúinn e-m, *som er een imod, 139.*
munnlaug (*for* mundlaug), *et Bækken.*
mynda, *forme (sin Adfærd og sin Tale), 115.*
mæðgur (æ=œ), *Moder og Datter (ell. Döttre), 88.*
mælt mál, *11*[11], *betyder sandsynligviis: en Tale, hvorpaa den Talende ikke lægger en særegen Vægt.*
mær, (*G.* mey, *o. s. v.*), *Mö, Pige, 17.*

N.

nafnbót, *Navnebod, Ærestitel.*
nam (*Dat. af* nema), *lærte, 33.*
nauðlitamenn *Paarörende.*
nema land *tage en ubeboet Landstrækning i Besiddelse.*
neyrðri (ey=ö=y), *nordlig, (jf. nörre), 128.*
niðmyrkr *Bælgmörke.*
niðr kominn, *bleven af, 61.*
niðra (*med H.*), *undertrykke, 83.*
njósn *Nys.*
njóta *nyde*: njóttu heill handa, *jeg önsker dig til Lykke med hvad dine Hænder*

have fuldfört, (*jf. macte virtute*), 87.
nýnæmi, *noget, der er nyt.*
nýráðliga, *som om alting er* (*dig*) *nyt*, 142.
nære (=nærre, nærri), *nær.*
nökkurn (*Gjenstandsf. i Has. Et.*, *af* nökkurr *nogen*): gjöra á nökkurn *gaae ind paa Sagen under een Betingelse.*

O.

ofanverðr (*brugt om Tid*), *sildig.*
ofgöng, *eg. en alt for stærk Gang:* ganga ofgöngum yfir, *undertrykke med Vold*, 79.
ofláte (e=i), *een, som slaaer stort paa ell. er stor paa det.*
ofríki, *Vold*, 84.
Olleifssonar *staaer* (*ved Assimilation*) *for* Oddl.
orð, *i Udtr.* finnst mönnum orð um *man kunde ikke lade være at tale om.*
orðrómr, *Omtale*, 84.
orre (e=i), *Aarfugl.*

Ó.

óbúnare (ó=ú; e=i) *mindre redebon.*
ódeigliga (ó=ú), *mandigen, modigen.*
ódæmi (ó=ú), *Exempellöshed, Magelöshed*, 22.
óðr, *rasende* (*vred*), 124.
óðvirke (i *af* e; e=i), *som har rasende Smerter.*
óeirðarmaðr (ó=ú), *et uroligt Hoved.*
ófagnaðr (ó=ú), *et ondt Væsen* (*ell. lign.*), 79.
ófrár (ó=ú), *ikke fodsnar*, 147.
ógreiðfært (ó=ú), *vanskeligt at komme frem.*
ógreiðr (ó=ú), *som der gjöres Vanskeligheder med*, 95.
óhallkvæmr (ó=ú; ll=ld), *som man ikke er tjent med.*
óhapp (ó=ú), *Uheld.*
óhlutvandr (ó=ú), *som har liden Æresfölelse*, 84.
óhæfa (ó=ú), *eg. det, som paa ingen Maade gaaer an*, 83. *Skjændsel*, 79.
óhægja (ó=ú), *vanskeliggjöre.*
ólígt (ó=ú; gt, *efter Udtale, for* kt), 56[27].

ómagi (ó=ú), *een, som ikke kan ernære sig selv*, (*et Almisselem*).

ómakligr (ó=ú), *ufortjent*, *80*.

ómegð (ó=ú), *de som formedelst Ungdom, Alderdom eller Sygdom ikke ere i Stand til at ernære sig selv; Fattige og Hjelpelöse.*

ómætr (ó=ú), *som er uden Vægt, ikke værd at bryde sig om.*

ór, *fra* (*lat. ex*), *o. s. v.*

óss *Flodmunding.*

ótryggðir, (*eg. Utroskab*), *Falskhed*, *149*.

óvarr (ó=ú), *i Udtrykket:* á óvart *uforvarendes.*

óvænligr (ó=ú), *som ikke lover et godt Udfald*, *79*.

óvænn (ó=ú), *som ikke kan ventes*, *62*.

óværr (ó=ú), *urolig*, *13*.

óþokkaðr (ó=ú), *forhadt* (*i et upersonligt Udtryk*), *5*[14].

P.

pallr, *en Bænk*, *58*.

primsigna, *döbe forelöbig*, *96*.

R.

raufarsteinn *en Steen med et Hul igjennem.*

raun (*Pröve*) — *Fare*; *Erfaring.* raunar, *i Grunden*, *63*. raun-, *meget*, *65*[6].

rausa, *snakke, sluddre*, *99*.

ráð, *Parti* (*Giftermaal*), *6*[2.10].

ráðabreytne (*17*) *og* ráðabreytni (*89*), *eg. Forandring af Livsstilling.*

ráðahagr, *Giftermaal*, *148*.

ráðaz um við e-n *raadföre sig med een.*

ráðleggja, *raade til* (*noget*), *49*.

refell (=refill), *et Forhængstæppe.*

reiða sverð *svinge et Sværd.*

reka *drive*; *udföre*, (*skille sig fra*), *147*.

rekkja, *sove* (*hos een*), *99*.

rekkja, *Seng*, *16*.

rekkuna (=rekkjuna), *Sengen*, *16*.

reyri (=rèri), *roede*, *123*.

rèðst, *flyttede*, *10*[6].

rère, (e=i), *roede.*

rèttstreymt — hafa r., *have Strömmen med sig*, *137*.

ríða e-t e-u *bestryge en Ting med noget.*

rjúpkeri *en Hanrype.*

roðra *Blod* (*især, som det synes, af et Offerdyr*).
róðr *Gjerningen at roe*: sækja fast róðrinn *roe stærkt*.
rúm *Rum, o.s.v.*: standa í e-s rúmi *være i eens Sted*.
ræða (æ *f.* œ), *tale*.
ræða (æ *f.* œ), *Tale*: leggja ræðu á *gjöre til Gjenstand for Omtale*.

S.

samfarir *Samliv*.
samningr, *Forligelse*, *118*.
samrekkja með e-m, *sove hos een*, *78*.
samt, *sammen*: einn s., *alene*, *152*.
sandmelr *Sandbakke*.
sannligr, *billig*, *63*.
sannr, *overeensstemmende med Ret og Billighed*, *50*[17].
seðz (=sezk), *sætter sig*, *5*[22].
sefa *formilde*.
seiðskratti *Troldkarl*; *jf. 31*[26–31].
sekr *fredlös*.
sekt *Fredlöshed*.
siðr *Skik, Vedtægt, o. s. v.*; (hinn) forni siðr, *den gamle Religion, Hedenskabet*.
sinn, *Sind*, *Gang*: at sinne (e=i), *for denne Gang*, *81*.
sitja um *lure paa*.
sjálfdæmi *Voldgiftsdom i sin egen Sag*.
sjóðr, *en* (*stor*) *Pengepung*.
skaðamaðr, *Banemand*, *156*.
skammfótr, *ordret*: *Kortfod*.
skammr *kort*.
skap, *Sind*, *138*[23]. at þeim hafe (e=i) næsta í allt s. komit *at de har været nær ved at græde*.
skara *rage* (*noget fra et Sted til et andet*).
skartsmaðr, *en Mand, som klæder sig pragtfuldt*, *97*.
skattyrði *Skjeldsord*: blót ok sk. *Banden og Skjelden*.
skauti, *det, hvori noget indknyttes*, *102*.
skelfa, (*bringe til at skjælve*), *indjage Skræk*, *128*.
skemma *en kort* (*liden*) *eneståaende Bygning*.
skera *skære*: skerast undan e-u *undslaae sig for noget*.
skilja til um *fremhæve særskilt*.
skilur (*for* skilr), *indseer*, *43*[17].
skipa til e-s *ordne noget*.

skipast *forandre sig, 33.*
skipta, *skifte, o. s. v.; bytte, 121.* e-t skiptir (e-n) myklu *noget er af Vigtighed (for een).*
skjallr (*eg. om Lyden, stærk*): e-m er ekke (=ekki) einkar skjallt *een er ikke ganske vel.*
skjótliga *snart.*
skopa skeið *gjöre et Anlöb.*
skora á e-n *opfordre een.* s. á e-n til hólmgöngu *æske een til Tvekamp.*
skorti þar eigi lx manna, *der manglede intet i 60 Mand, 111.*
skotfæri (æ *f.* œ), *Skudvidde.*
skógarmaðr, *een, der er dömt til den höiere Grad af Fredlöshed.*
skórr *for* skór, *Nf. i Flt. af* skór *en Sko, 31*[1].
skrautligr *stadselig.*
skygn *skarpsynet.*
skyldr *beslægtet:* ekki var skylt með þeim *de vare ikke i Slægt sammen, 82.*
skyndingr *Skynding:* af skyndinge (e=i), *i en Skynding, 138.*
skýrr, *forstandig, 74.*
sköruligr *rask; mandig.*
slá, *en Slaa, 88.*
slægr (æ *f.* œ), *forslagen.*
smalamaðr, *Faarehyrde, 123.*
smáþarmar, *Lyske, 159.*
smíða *forfærdige (noget) af Metal eller Træ:* sm. skip *bygge en Baad, 47.*
snara *dreie.*
sneypa ok svívirðing *Skam og Skjændsel.*
snæfall, *Sneefog, 112.*
sóknarþing, *det til Rettergang bestemte Afsnit af den Tid, hvori de islandske Vaarting holdtes.*
spjótalög *Spydstik.*
sporðr (*Hale paa en Fisk eller en Slange eller en Drage*), *den nederste Ende af et Skjold.*
spónatrog *et Trug hvori Skeerne bæres til og fra Bordet.*
spónn, *Knas, Smadder, smaa Stykker, 13.*
spretta upp *springe op.*
spretta, *lösne, löse.*
staðfestaz, *nedsætte sig, 160.*
staðr *et Sted:* nema staðar *standse.*
stallr, *det, hvorpaa noget*

stilles (*lægges*): byrðar stallr (*poet.*), *Skuldre.*

standast, *udholde, 58.* standast á *staae lige overfor hinanden.*

starfa, *eg. arbeide.* st. á mönnum um nætr *overlöbe* (*forstyrre*) *Folk om Natten.*

steinn *en Steen:* þikkir mönnum ekki úr steini hefja, *man fandt, at der ingen Forandring var at spore* (*med Hensyn til Börks Uheld o. s. v.*), *54.*

steypast *styrte* (*falde*).

stinga *stikke*: st. við fótum *standse pludselig.*

stíga á, *gaae ombord i, 90.*

stokkabúr, *et Bjælkehuus, hvori man gjemte Födevarer, m. m., 88.*

stokkaker, *et stort Kar, der hviler paa Bjælker, 88.*

stokkr, *en Tömmerstok, en Bjælke, 88.*

stóreflismaðr *en mægtig Mand.*

stund, *Stund, Time, o. s. v:* leggja alla st. á *gjöre sig al mulig Umage for.*

styðja, *understötte, 83.*

styrma yfir e-m, *være samlet omkring een* (*der er saaret eller dræbt*).

stýremaðr *og* stýrimaðr, *Skibsstyrer,* (*Capitain*).

suðr, *Syd efter, 135; til Rom, 73.*

sund, *Svömning, 52*[2].

svarabróðir=fóstbróðir.

svarrkr (*jf.* svarri), *en stormodig* (*storraadig*) *Qvinde, 82.*

svefnfarir (*det, som een oplever i Sövne*), *Drömme.*

svefnhöfgi *Slummer.*

svívirðing *see* sneypa.

syfjaðr *sövnig.*

systrungr, *Mostersön, 46.*

sýra (*gammel*) *suur Valle.*

sætt *Forlig.*

sækja (æ *f.* œ); *jf.* róðr.

sök *Sag*: eiga sakir við e-n *have noget udestaaende med een.* hafa ekki at sök, *udrette intet, 128.*

sökótt, *eg. fuldt af Sager.* honum var s., *han havde mange Fjender, 144.*

T.

taka mikit af e-u, *bruge stærke Udtryk om noget,*

86. takast upp, *komme i Gang, 26.*
tálma fyrir e-m, *opholde een, (lægge een Hindringer i Veien), 121.*
teinæringr, *en Baad, der har ti Aarer, 134.*
telja at e-u *dadle noget.*
tiguligr=göfugligr.
tilræðe (e=i), *Angreb; Forsög*; (*Hensigt*).
tíðr *hyppig*: hvat títt er *hvordan Sagen staaer.*
tíræðr, *som er 100 Favne, 97.*
tjá, *nytte, 43.*
tjörn *en liden Indsö.*
toga, *trække, strække*: fara sem fætr (æ *f.* œ) toga *löbe af alle Kræfter.*
torfæra (æ *f.* œ), *Hindring paa en Reise, 87.*
tómliga *i Mag.*
traust *Beskyttelse, Tilflugt.*
tröll, *en Jette, 47.*
tveggja vegna, *fra to Sider, 70.*
tvísýni, *den Omstændighed, at noget er tvivlsomt, 86.*
týna *tabe.*

U.

ugga, *nære Frygt* (*for*): u. at sèr *være paa sin Post* (*imod mulig Fare*).
um, *om, o. s. v.*: búaz allvel ům *indrette sig godt.* allmikit er um yðr *I er nogle underlige Folk.* mèr er ekke(=ekki) um *jeg holder ikke af.* hvat um er at vera *hvorledes Sagerne nu staae.*
umbúð *Behandlingsmaade.*
umhverfum eyna, *Öen rundt, 136.*
umsýsla *Omsorg.*
una e-u illa *være misfornöiet med noget.*
undir *under*: eiga e-t under (e=i) e-m *lade noget komme an paa een, 68.* þá gripi, er gersimar eru undir, *saadanne Ting, hvori der stikker en Kostbarhed, 80.*
unna *elske*: unnast (*gjensidigt*), *44.*
unst *see* unz.
unz (*og* unst), *indtil.*
upphaf *Begyndelse.*

Ú.

útgarðar, *Udhegn*, (*eller ogsaa*: *de yderste Dele*

af en Gaards Jorder): færa e-n um útgarða, *undertrykke* (*eg. forjage*) *een, 84.*

útróðr *Gjerningen at roe fra Land.*

útsuðr, *Sydvest, 117.*

úvirðuliga, *paa en lidet ærende* (*udmærkende*) *Maade*: láta ú. yfir (e-u), *omtale noget som ubetydeligt, 79.*

V.

vaðr, *Medesnor, 135.*

vandi *Skik*: e-r á vanda til e-s *noget möder een ofte.*

vandi, *Ansvar, 11.*

vandr, *vanskelig, vigtig, 15*[29].

vandræði *Vanskeligheder.*

vanhyggja, *Dumhed*, (*Forseelse*), *51.*

vanmenni, *een, der ikke fortjener at regnes blandt Mænd, 149.*

vargr *en Ulv.*

varningr, *Vare, 150.*

vastir *Fiskegrund.*

veðrar, *sandsynligviis*: *noget, der anbragtes paa Enden af Medestangen, i den samme Hensigt, hvori man nu anvender Flod* (*paa Medesnoren*); *med mindre* veðrar *er en Feil for* veðrarhorn, *et Vædderhorn.*

vega, *dræbe, 12.*

veiðeför (e=i), *Jagtreise, 73.*

veizla, *Gjestebud, Gilde.*

vekja, *vække*: v. sèr blóð, *saare sig til Blods, 11.* v. til, *fremkomme med en Anmodning, 86.*

vel, *vel*: vera vel at sèr, *være som man bör være, 139.*

verða *vorde*; *nödes*, (*upersonl. 43*[14]); e-m verðr vel *een viser sig fra en fordeelagtig Side.* verða á burtu *pakke sig.*

verpa haug, *opkaste en Gravhöi, 31.*

vetrnætr *Vinterens Begyndelse* (*i October*).

við (*nl.* landinu), *for* (*Gaarden*), *36*[20].

viðra *snuse* (*holdende Hovedet i Veiret*).

viðrskifti (viðr = við, Fho.; ft=pt), *Kamp, 79*; *jf.* viðskipte.

viðskipte (e=i), *det at komme i Kast med een.*

viljaðr, *som vil (een vel eller ilde)*, *126.*

vingott (*et blot i Nævneformen af Intetkjönnets Eental brugeligt Tillægsord*), *venskabeligt.*

vinna e-t til e-s hlutar *gjöre noget (med Biforestilling om Opoffrelse) for at opnaae en Ting.* vinnaz e-m at fullu *blive eens Död*, *86.*

virðingamaðr *en anseet (vigtig) Mand.*

virktavinr *en kjær (fortrolig) Ven.*

vistast með e-m *tage Ophold hos een.*

vistir *Födemidler.*

vitlauss, *gal, fra Forstanden.*

vizt (*for* vindst), *dreier sig*, *47, 70.*

víkja: víkja e-u svo, at *give noget en saadan Retning (indrette noget saaledes), at.* því víkr svo við *det hænger saaledes sammen, Sagen er.* víkjast við skjótt *sætte sig strax i Bevægelse.*

vo *dræbte*, (*jf.* vega).

væla um *have at bestille med:* um hvat v. var *hvorledes Sagerne stode.*

vænligr, *som man tör nære Haab om*, *79.*

vænn *smuk*, *52*; *som giver Haab om Fremgang*, *69.*

vætt = *80 Pund.*

vökva, *væde*: v. sèr blóð (*93-94*) = vekja sèr blóð.

Y.

yfir, *omkring*, *38*[25].

yfirbragð, *Paaskud*, *60.*

yfirlit, *Udseende*, *52.*

ylli *voldte.*

yndi, *Glæde, Fryd*, *148.*

Ý.

ýmist, *skifteviis*, *40*[20].

Þ.

þeir Þorkell *han (el. de) og Thorkel; og lign.*

þekkjast *modtage (noget, der tilbydes een).*

þiggja *modtage (noget, der tilbydes een).*

þikja (*for* þikkja, *for* þykkja): Gísla (*i Hensynsf.*) þiker (e=i) fyrir, *G. blev rört.*

þile (e=i), *en Skillevæg af Bræder*, *47.*

þilja *en af de löse Fjæle i en Baad.*

þing *Samtale:* vera í þingum við *have Samtaler med.*

þopta (*jf. Fortalen*), *Toft, Rorbænk.*

þó, *dog* (*i Udtryk som: det er dog underligt*), *142*⁴.

Þórsnes *for* Þórsness, *48.*

þraut, *Möie, Möisommelighed, Nöd, Trængsel:* í þrautina *naar det gjelder, 85.*

þrá, *længes,* (*yttre Længsel*), *99.*

þreifa, *föle* (*paa noget*). þreifaz fyrir *föle sig for, 113.*

þrifnaðr, *Nytte, 17.*

þroskast *voxe til.*

þroski, *Modenhed, o. s. v.:* verða vel at þroska *blive en rask Mand.*

þrýsta *trykke:* þr. at e-m *trænge een* (*jf.* „*hun trængte ham alle Dage med sine Ord*“).

þröngva *trænge:* er mjök þröngt at mèr *jeg er haardt betrængt, bestedt i stor Nöd og Fare.*

þusl (*68*[15])=lurkr.

þverlyndi, *Modvillie, Gjenstridighed, Trods, 85.*

því (*for* hví), *hvorfor, 16*[11]; *47*[21].

þyss *Larm.*

þæfa (æ *f.* œ), *eg. valke:* þæfast til e-s *gjöre sig megen Umage for at opnaae noget.*

Æ.

æfa, *aldrig, 33*[2].

æja, (*lade Hestene*) *bede, 120.*

æriliga (æ *f.* œ), *som en Gal.*

ætla *have i Sinde; agte sig* (*til et Sted*).

Ö.

önn, *Uleilighed, 17*[14].

örk *en stor Kiste.*

örkuml, *legemlige Beskadigelser, der gjöre een vanför, 158.*

örlygi *en uhyre Lögn*(?).

öruggligar *med större Sikkerhed.*

Det nordiske Literatur-Samfund

blev stiftet i 1847 med det Formaal, at fremme Kundskab til Nordens ældre Literatur, nærmest ved at udgive og udbrede nordiske Oldskrifter og de til disses Benyttelse fornødne Hjælpemidler. I dette Öjemed har Samfundet efterhaanden udgivet 8 Hefter, der bære den fælles Titel af „Nordiske Oldskrifter, udgivne af det nordiske Literatur-Samfund", men hvoraf hvert Hefte udgjör et Hele for sig. Af disse 8 Hefter indeholde de 6 Sagaer og Fortællinger, der nærmest angaae selve Island og især omhandle Islænderes Bedrifter; et Hefte indeholder et mythisk Sagn fra Nordens Oldtid, og det sidste en gammel dansk Folkebog fra Middelalderen. Det förste Hefte af Samfundets nordiske Oldskrifter indeholdt en af Lector Gislason besörget Udgave af Hrafnkel Freysgodes Saga, der i flere væsenlige Punkter adskiller sig fra den af ham og P. G. Thorsen tidligere besörgede. Til denne Saga slutter sig nærmest den i andet Hefte for förste Gang udgivne Droplaugarsona Saga, eller Saga om Droplögs Sönner, Helge og Grim, da Hrafnkel Freysgodes Sönnesönner. heri spille, næst efter Droplögs Sönner, den vigtigste Rolle, ligesom ogsaa Begivenhederne i begge Sagaer foregaae i de samme nordöstlige Egne af Island. Denne Udgave er besörget af Lector Gislason, der har ledsaget den med en Fremstilling af den old-islandske Udtale, forsaavidt som

den er forskjellig fra den danske, med en Analyse af det förste Capitel, en udförlig Ordsamling og en Forklaring af de i Sagaen forekommende Vers. Til disse to Sagaer, navnlig til den sidste, slutte sig fremdeles de i femte Hefte af Samfundets Oldskrifter udgivne Fortællinger, nemlig den hidtil utrykte Vápnfirðinga saga, og de ligeledes for förste Gang udgivne Fortællinger om Thorsten Hvide og Thorsten Stanghug, der ere besörgede og ledsagede med dansk Oversættelse af G. Thordarson, og endelig den lille Fortælling om Brandkrosse, der ligeledes er besörget af Thordarson, men oversat af Copist Thorlacius. De næste to Hefter, hvis Indhold nærmest vedrörer Island, nemlig det fjerde og det sjette, indeholde to Sagaer, Björn Hitdölekappes og Thord Hredes Saga, der begge ere besörgede og oversatte af H. Fridriksson; den sidste, der omhandler Begivenheder fra Slutningen af det 10de og Begyndelsen af det 11te Aarhundrede i den nordlige Del af Island, er för bleven udgivet, men efter et middelmaadigt Haandskrift og for næsten 100 Aar siden, nemlig af Vice-Lavmand B. Markusson, paa Island 1756; hvorimod den förste, Björn Hitdölekappes Saga, der især har de sydvestlige Egne af Island til Skueplads, ikke tidligere har været udgivet. Til denne Række af egenlig islandske historiske Sagaer og Fortællinger höre endelig de i dette (8de) Hefte indeholdte tvende Sagaer om Gisle Surssön, der ere besörgede af Lector Gislason, og den vil nærmest blive fulgt af Bandamanna Saga, der forberedes til Pressen ved H. Friðriksson, af Hávard Isfirdings Saga ved G. Thordarson og Gretters Saga ved G. Magnusson. Det tredie Hefte af Samfundets nordiske Oldskrifter indeholder den bekjendte mythiske Saga om Hervar og Kong Heidrek; den har vel tidligere været udgivet, men Samfundets Udgave adskiller sig dog væsenlig fra de tidligere, da Ud-

giveren, Prof. N. M. Petersen, har lagt til Grund den kortere Behandling, der findes i de ældste Haandskrifter, hvorimod den udförligste Behandling er bleven aftrykt ved de tidligere Udgaver. Denne Saga vil efterhaanden blive fulgt af de andre mythiske Sagaer fra Nordens ældste Fortid. Næst efter de oldnordiske eller islandske Mindesmærker er det Samfundets Opgave at foranstalte Udgaver af Levningerne fra vor egen Middelalder. Samfundet har derfor i det 7de Hefte udgivet den gamle bekjendte Folkebog Lucidarius, besörget af Cand. Brandt efter det eneste Haandskrift, der er tilbage, og Gotfred af Ghemens Udgave 1510; denne vil snart blive fulgt af en gammel islandsk Oversættelse af Honors Elucidarium, der besörges af Lector Gislason. Endelig har Samfundet paabegyndt Trykningen af Kong Valdemars jydske Lov, der udgives af Prof. Petersen, og som om kort Tid vil forlade Pressen. De syv förste Hefter, som Samfundet har udgivet, omfatte 60³/₄ Octavark, der uden Betaling ere omdelte til Medlemmerne; men desuden har Samfundet ladet tage særskilte Aftryk af de islandske Sagaer, til Forhandling paa Island.

Samtidig med Samfundets Stiftelse udtaltes det Haab, at lignende Samfund i Sverig og Norge ville træde i Forbindelse med os, og navnlig ved en gjensidig Udvexling af de udgivne Skrifter bidrage til det fælles Formaals Fremme i en större og videre Kreds. Det svenske Fornskrift-Selskab i Stockholm gik med störste Beredvillighed ind paa vort Forslag, forsaavidt dets Omstændigheder tillode det, og Fornskrift-Selskabet har ikke blot lovet at stille til Literatur-Samfundets Raadighed 200 Exemplarer af hvert Hefte, det for Fremtiden udgiver, men har ogsaa overladt det et stort Antal Exemplarer af de tidligere udgivne Hefter, hvoraf de to indeholde en Fortegnelse over de britiske

og franske Haandskrifter i Stockholm (50 Expl.), og en Fortegnelse over de islandske Haandskrifter sammesteds (100 Explr.); de andre 13 Hefter derimod gammel-svenske Sprogmindesmærker fra Middelalderen, nemlig:

1. Flores och Blanzeflor (50 Expl.)
2. S. Patriks Sagan (100).
3. Peder Månssons Stridskonst och Stridslag (200).
4. Wadstena Klosterreglor (200).
5. 6. 13. Iwan och Gawian eller Herr Ivan Lejon Riddaren (200).
7. Namnlös och Valentin (200).
8. 9. 12. Ett Fornsvenskt Legendarium (200).
10. Konung Erik XIV.s Krönika (200).
11. Svenska Medeltidens Bibelarten (200).

Af denne Samling af gammel-svenske Mindesmærker omdeles hermed uden Betaling til hvert af Samfundets Medlemmer fire Hefter; men, da Samfundet er i Besiddelse af 50 fuldstændige Exemplarer, kunne indtil dette Antal de Medlemmer, som maatte önske det, erholde de övrige 11 Hefter for en Betaling af 4 Rbd.

Paa det talrigt besögte Aarsmöde, der afholdtes den 22de Juni, gjenvalgtes Samfundsraadets 5 Medlemmer, K. Gislason, A. F. Krieger, B. Pjetursson, P. G. Thorsen og N. L. Westergaard. Hos disse og i den Gyldendalske Boglade modtages Anmeldelser om dem, der önske at indtræde i Samfundet. Det halvaarlige Bidrag er 1 Rbd., hvorfor ethvert Medlem erholder et Exemplar af de efter hans Indtrædelse udgivne Skrifter, og tiltrædende Medlemmer kunne erholde de tidligere udgivne Skrifter (I-VII) for 4 Rbd.

Tilkomne Medlemmer.

Adler, Student, Baron.
Andersen, C., Stud. philos.
Bille, St., Discipel.
Bohr, Institutbestyrer.
Damkjer, Prokurator-Fuldm.
Dujardin, Discipel.
Fenger, F., Lic., Præst i Liunge, Sorö.
Finsen, Hannes, Stud. phil.
Finsen, Jón, Stud. phil.
Fischer, C., kgl. Fuldmægtig.
Flensborg, Th., Stud. theol.
Gislason, Arni, Stud. jur.
Gunlögsen, O. B. L., Stud. phil.
Gyldenfeldt, Discipel.
Hálfdánarson, Jon., Stud. phil.
Hannover, Underbibliothekar.
Hansen, H., Student.
Heidenreich, C. S., Stud. phil.
Hindenburg, Discipel.
Ingerslev, Adjunkt, Sorö.
Jespersen, N. F., Capt.
Jónsson, Jón, Discipel, Reykjavik.
Kjær, L., Stud. phil.
Kock, Student.
Kragballe, C. M., Cand. theol.
Leuning, Fuldmægtig.
Lieungh, Stud. Christiania.
Meyer, Fr., Cand. jur.
Muhle, Capellan.
Plum, P. A., Stud. med.
Plöyen, Amtmand.
Sahl, Dr. med. Malmö.
Snæbjarnarson, J., Stud. phil.
Spreckelsen, H., Stud. phil.
Stephensen, O., Kammerraad.
Studenterforeningen.
Þorkelson, Jón, Stud. phil.
Thorlacius B., Stud. phil.
Vagtmmnn, Præst. Veilby.
Viale, Discipel.

1849.

